

magna sit hujus gradus excellentia, & profectio si Ordinem, & Ordinis potestatem spectamus, insuper est Episcopus quam Cardinalis: ille enim Sacerdos consecrat, baptizans confirmat, & alia hujusmodi facit, quae Cardinalis non potest: idemque sententiandi, dispensandi, indulgendi, quae nullatenus licent Cardinali, quoniam diocesi caret, August. de Antiqua de puritate *Eccl'es.* q. 101. art. 1. Plat. de Cardin. cap. 1. licet Cardinalis sit culmen dignitatum, *Loqueret de re benefici.* lib. 1. q. 8. n. 81.

6 Unde nostri, & Theologi deducunt vulgare axiomam, quod Episcopi in suis diocesis omnia possunt, quae potest Summus Pontifex in universo Orbe, exceptis specialiter reservatis, argum. text. in cap. ad banum, de auctoritate, & nisi palium, & in cap. novis, ad finem, de iudiciis, & post Soc. de iustis, lib. 1. o. quest. 1. art. 3. concl. 1. & aliis locis, quae commemo- rat Henric. in sum. lib. 10. c. 55. §. 2. in commentis lib. D. Ludov. Gomez in rep. cap. 1. num. 35. de censuris, lib. 6. Seneph. de Galla in rep. c. ad limina 30. q. 1. princ. n. 6. intelligendo, ut per Dionys. Paul. de vera quatuor Patriarchalium sedium erect. cap. 17. d. n. 34. Innotos refert Sanch. de Marim. lib. 1. disp. 9. n. 3. quibus adde de Suarez, tom. 4. de panis. disp. 25. sect. 1. & de legib. lib. 6. c. 14. n. 6.

7 Ex quibus consequens fit Episcopos in sua diocesi debere honorari ab Archiepiscopo, dum est in illa, Capr. de off. 27. n. 24. & 25. Aloyf. Ricc. in praxi auctoris, ref. 103. n. 3. verif. 7. Habent eadem privilegia circa officium Inquisitionis, quae habet Inquisitor delegatus, & maxime absentes Inquisitoribus, vel ubi illi non adsunt, P. in in dictis. Inquis. part. 3. sched. 112. Aloyf. Ricc. de ref. 103. n. 3. verif. 11. procedunt enim simul; unde quaerit Diana ref. moral. p. 4. tra. 7. ref. 37. quod faciemus in imponendis poenis, quando discrepant Inquisitores, & Ordinarii 2 Et civitas occidens suum Episcopum perverat in postremum tali dignitate, c. 113. q. 2. Cov. lib. 2. var. c. 8. in fine, Aloyf. Ricc. de ref. 103. n. 4. verif. 13.

8 quo infra all. 57. n. 137. ↑ Hinc pariter inferunt, Episcopos in suis Diocesis plenissimum exercere jurisdictionem puniendi quaecumque, & omnia crimina, c. 1. de off. Ordin. Constans proferre potest contra Sacerdotes, nisi jurisdictionem habeat, c. cum ab Ecclesiarum, de officio Ordin. Indulgencias concedere valet cap. quid auctoritas. cum ex cap. pen. de panis, & infra alleg. 88. necnon cognoscere de causis matrimonialibus, infra. alleg. 84. dispensare in omnibus casibus minoribus adulterio, cap. in si clerici, §. de adulterio, de iudic. & in irregularitatibus occultis, Concil. Trident. sess. 24. de reformatione. c. 6. ut infra alleg. 39. & 40. Absolvere ad omni censura legis non servata, c. nuper, de sentent. excomm. post Navar. Covar. Vgolin. & alios Suarez. de censur. lib. 2. c. 19. Saaz. eodem tra. sum. 5. disp. 7. sect. 3. late alleg. 50. cum 271. cum sepp. ac demum ↑ dispensare quocies dispensandi facultas conceditur, ut notant omnes in c. ut si clerici, §. de adulterio, de iudicis, & in c. quibus, de tempor. ordin. Card. Tulch. praxi. concl. tem. 3. concl. 276. Saaz. de legib. lib. 6. cap. 14. num. 3. & 8. vide infra alleg. 33.

Quare ex his omnibus colligitur Episcopos, tam in potestate jurisdictionis, quam in potestate Ordinis, Sacerdotibus, seu Presbyteris superiores esse: constat enim tam Ordinis, quam jurisdictionis potestatem competere Episcopis in suis diocesis, & Sacerdotibus vero esse communem Ordinis potestatem cum Episcopis, exceptis ordinandi, confirmandi, nonnullisque aliis ministeriis: ergo fit consequens manifestissimum, quoad potestatem jurisdictionis Episcopos superiores esse Presbyteris, cum

ex dictis constet hoc nullam, illos plenam in suis diocesis habere jurisdictionem. Quoad potestatem Ordinis idem claudunt, siquidem Sacramentum Confirmationis conferre, Ordines conferre, multaque alia Ordinis ministeria solis Episcopis fuisse reservata, & Presbyteris omnino denegatur. Quare hanc veritatem multis doctis Card. Bellam. tom. 1. concil. 1. lib. 1. cap. 14. Petr. Sot. de off. Sacerd. ubi de sacram. Ordinis, sect. 1. & alii, quos plene refert Henric. in sum. lib. 10. c. 7. §. 2. lib. 1. L. 1. novissime Philibert. Marchin. de sacram. Ordinis tr. 2. p. 8. cap. 4. per tot. qui post nonnullas hujus tractatus impuissiones in lucem producit; ideo nil mirum si ad invicem non citemus: & de Fide definit Conc. Trid. sess. 24. c. 4. & can. 6. & 7. Non obstant illa, quibus impij heretici hanc Episcoporum, & Presbyterorum distinctionem, & pulcherrimam Catholice Ecclesiae hierarchiam coarctant evterere, quem errorem jam olim excitavit Acrius, qui cum Episcopatum frustra & impotenter ambisset, ab Ecclesia devictus, cum impugnavit dignitatem, quam consequi non potuit: quem deinde errorem ex eadem causa promotos fulticavit VVidolph. cum Episcopatum Vigoriensem impotenter appeteret, adducens auctoritates Pauli 1. ad Philipp. lib. 1. cum Episcopi & Diaconibus, quas nomen Episcopi, pro Presbyteris ponitur; alias enim de Presbyteris quoque Paulus fecisset mentionem: & deinde, quia in plurali numero dicit, Episcopi, qui tamen in eadem civitate plures esse non possunt, iuxta et quae notantur in c. quoniam, de officio, Ordin. Adducunt deinde Paul. 1. ad Titum c. 1. lib. 1. constitutas per civitates Presbyteros, & inferius, oportet enim Episcopum irreprehensibilem esse, &c. quasi illi, quos superius Presbyteri nomen significabat, idem sint atque illi, quos modo Episcopos appellat. Denique expendunt auctoritatem Hieron. in c. legimus 91. dist. 8. in cap. alim. 93. dist. 1. ubi expresso inquit, ref. dem esse Episcopos, atque Presbyteros: la prima enim pro solutione difficultatum, quae supra ex locis Apostoli adduximus, advertendum universum Clerum, omneque Ordinem ad duo primaria genera revocari, ad Sacerdotes scilicet, & ministros, quorum priores, videlicet Sacerdotes, subdividuntur in majores, & minores; posteriores vero, scilicet ministri, in sex alias species, Diaconos, Subdiaconos, Acolyos, Lectores, Exorcistas, & Ollarios, quibus nostri addunt Plalmistas, habetur in c. clerici, 1. dist. 8. & quamvis nomen Episcopi principalibus tantum Sacerdotibus tribui solet, & nomen Diaconi principaliori tantum Ministro, utrumque tamen suo modo aliis conveniunt, nam etiam Presbyteri superintendunt populo. Volens igitur Paulus universum populum glorare, sed magis Clerum, ne cogitaret singulos Ordines numerare, generatim id fecit, nomine Episcopi comprehendens omnes Sacerdotes, nomine Diaconi omnes ministros. Ad secundum ex Paulo ad Titum respondetur, Paulum illis verbis usum fuisse tanquam generalibus, non vero tanquam distinctis, ex modo dicta ratione. Ad auctoritatem vero S. Hieronymi responsum est supra part. 1. tit. 1. cap. 1. num. 16.

Unde omnibus Clericis, & tunc etiam fidelibus Ecclesia praecipit, ut Episcopos suos diligant, & eisque obedientiam debitam exhibeant, &c. etiam docet Clementis Papa in c. Sacerdotes 1. quall. 7. Sacerdotes inquit, & reliqui Ecclesiae universi, omnesque plebes Episcopos suos diligere debent. & eorum praecipis obedire, etiam si ipsi aliter, quod dicit, agant, nisi in fide erraverint. Et R. Apollonius Petrus hortabatur, quatenus Obedite praepositis vestris, non solum bonis, & modestis, sed etiam dyabolis, Evrasillas quoque Papa in c. si quis visus fuerit 42. dicit, Ecclesiam cum tanta reverentia Episcopi

Episcopi sui dedituram suscipere debere, tamque amare, & diligere, ut Legatum Dei, & præsentem veritatis, si qui autem Episcopo non obediunt, siue sit Sacerdos, siue alius clericus, siue etiam Princeps, Canonum sententia promittunt infamiam, & à liminibus Ecclesie est repudiandus, ut dicit idem Clemens in cap. si autem 11. quæst. 3. excommunicandos esse dicit Anterus Papa in a. abbas, eadem causa. & quæst. ita & in c. si quis, & in c. omnes, de major. & obed. Nec potest sublevari contra Prælatum suum præscribere obedientiam, cap. cum non liceat, de prescripti. ubi in collect. plures Doctores citavimus, & infra alleg. 128. laudis agemus.

- 10 Episcopi igitur multis nominibus appellantur, nonnumquam Præfates, interdum Antilites, aliquando summi Sacerdotes, ut per text. in cap. clericus, verb. Episcopus, cum seq. 1.1. diff. 6. quod translationem, de tempor. ordinat. c. 1. §. per fratris, princip. de sacra Voll. tradunt, & explicita sigillatim post alios Card. Bellar. tom. 1. de controvers. Christi. fidelit. 3. de Rom. Pont. c. 24. & lib. 2. de cons. auct. 1. ad fin. Azor. p. 2. lib. 3. c. 21. 9. Henric. in sum. lib. 10. de Ordinis Sacramento, c. 32. num. 1. Durant. in rationali dicinor. lib. 2. cap. 21. à princ. usque ad numer. 5. Et quod Episcopi dicantur summi Sacerdotes, nuncupatum tradunt Joseph. Lud. Pers. decis. 7. a. n. 11. Azor. inf. moral. p. 2. lib. 3. d. 28. col. 359. ita & Pontifices multoties nuncupantur, ut in c. Pontifici 7. quæst. 1. cap. Massana, de elect. d. c. quod translationem, c. quia periculosum, ibi, Pontificis officii, de sentent. excomm. lib. 6. Item illud in d. clericus, verb. Pontifex, vocat eos maximos Pontifices, hoc est, maximos Sacerdotes, & in vers. Prebyter, addit eisdem Pontificatui apicem habere, notant Gom. in cap. 1. num. 18. de consil. lib. 6. Aloy. Ric. in praxi auct. resol. 203. num. 2. Azor. diff. 9. t. 1. vers. quærit etiam Durant. numer. 2. ubi proxime, cuius nominis derivationem idem illud, in diff. verb. Pontifex, explicare videtur dum ait, verbi dicitur, & quæst. via sequentium, &c. quæ etymologia ex eo declaratur, & confirmatur, quia siue loquatur Quinti Musil Scævolæ sententiam, qui à posse, & facere, Pontifices dictos putavit, & quod illis pontestas fuisse sacrificandi, id est sacra faciendi, l. 2. ibi, Pontificem dum Sacra facit, §. de in ius vocando (facere enim apud veteres sacrificare est) sequuntur iuristi, cum quibus A. citat. lib. 2. Patre. c. 6. indeque Pontificium dictum pro jure, & potestate aliquid faciendi: siue sequatur aliam eisdem nominis rationem, quæ Marco Var. placuit, de qua Noviter in l. 2. §. deinde ex his legibus, ibi, apud collegium Pontificum erant, ubi Corral. num. 16. & 17. Cognol. num. 96. ff. de origine juris, Lexicographi juris verb. Pontifices: in utroque sensu Episcopi recte Pontifices appellantur, vel quod sacra faciant, diff. cap. clericus, vers. Prebyter, vel quia viam aliis constituunt & ostendunt exemplo vite, & doctrine, ex regula text. in cap. inter cetera, de officio Ordin. cum similibus tradit Corral. lib. 3. miscellaneis. c. 2. num. 6. & 8. quo pacto declarandum erit text. in diff. cap. clericus, vers. Pontifex, ibi, quæst. via sequentium: intendit Durant. d. lib. 2. cap. 11. numer. 1. Vocantur Princeps Ecclesie, Aloy. Ric. in praxi auct. resol. 203. num. 2. Dicuntur etiam persona egregie, ita ut ad eos domi mittatur per iuramentum accipiendo, si quandoque in testem vocantur volentes, gloss. in l. ad egregiam, ff. de iur. iud. in Auth. sed iudex, C. de Episcopi & Cleric. Gambar. de officio & potest. Legati de lere lib. 2. tit. de variis Ordinariorum nominibus, §. 8. Item dicuntur illustres, secundum Bart. in l. omnes populi 2. de iustit. & iur. Gambar. citato loco. c. 39. & comitari debent à suis Canonice in publicis processionibus, ut late probat Aloy. Ric. in praxi auct. resol. 51. & dicantur habere pastoralem curam, & dignitatis fulli-

gium, cap. ordinatus, §. 9. diff. c. miramur, verb. principatus, diff. 6. c. principatus 1. 1. Aloy. Ric. d. resol. 203. num. 2.

Episcopus dignitatis habet, Episcopatus quæ dignitas, & potestatis nomen habet, non officii tantum, ut probant text. in c. 2. de officio delegat. lib. 6. ibi, Pontificali dignitate, &c. & Clement. 1. ibi, Pontificali de renunc. Clem. in plerisque libi, Pontificali dignitate, de elect. Extravag. 1. vers. non volentes, ne Sede vacante, Joannis XXII. cum multis aliis, ex quibus ita post Joann. Andr. notant Franch. & Dominic. in d. cap. 2. numer. 1. Azor. inf. moral. tom. 1. lib. 3. c. 27. quæst. 2. Hentiq. in sum. lib. 10. de Ordinis Sacramento, c. 32. num. 1. Quis iudex? Episcopatum non tantum dignitatem, sed culmen esse dignitatum, videtur probare text. in c. per. ibi, ad culmina dignitatum, de prebendis, quem ad hoc notat gloss. verb. dignitatum, in c. 2. eodem tit. lib. 6. & singulariter dicit Barbuta in cap. dilectus, celum, pen. de officio Legati, ad notabilem casum applicat Ripa lib. 2. responsorum, cap. 16. maioremque esse Ordinem, quam fit in Ecclesia Dei, allegerit gloss. verb. Episcopus, in primis libri sexti, gloss. verb. de Episcopi, in c. quia periculosum, de sententia excommunicat. eodem lib. 6. Challan. in catalogo gloria mundi, part. 4. considerat. 25. inde afferentes rationem quare Summus Pontifex se Episcopum appellat, ut ceteros Episcopos vocet fratres, quasi sibi æquales; Cardinales verò & Reges filios, juxta text. in c. quædam gravis 6. de crimine falsi, tradunt Felin. in primis Gregoriano nam. 1. Dec. in c. cum venerabilis, num. 2. de except. Cod. in pragmatia, tit. de numero Cardinalium, gloss. Cardinales.

Neque obstat text. in c. qui Episcopatum, ibi, quia nomen est operis, non honoris, §. 9. ex quo nonnulli hujus temporis hæretici contendunt, Episcopi nomen solum esse functionis, muneris, seu officii, non verò potestatis, seu dignitatis: refert Cardia. Bellar. in d. controvers. Christiana fidelit. tom. 1. lib. 3. de Rom. Pontif. cap. 24. Azor. d. cap. 27. quæst. 2. Respondetur enim hæreticos manifestè decipi ex hominis etymologia, quam solum voluit designare D. August. in d. c. qui Episcopatum: nam eiti nomen? Episcopus, par, sumptum à verbo Græco ἐπισκοπέω quoad nominis etymologiam significat eam qui speculatur, & inspicit, quasi Episcopus in Ecclesia Dei speculator sit, & inspicit subditorum mores, cap. Clerici 6. Episcopus, 21. diff. lib. 2. Azor. diff. cap. 27. quæst. 1. Durant. in rationali dicinor. lib. 2. cap. 11. numer. 1. & 2. Attamen ipsa, sicut olim apud Ethnicos nomen erat Magistratus & præfecturæ, nimirum Prætoris, ita & hodie sumptum etiam est ad designandam potestatem, & dignitatem, & præfecturam, quæ est in Episcopo: ita ut Episcopatus non sit simplex officium prædicandi, & inspicendi subditorum vitas: sed etiam vera dignitas, & præfectura Ecclesiastica, cum potestate & vi coactiva regendi eosdem subditos in rebus spiritualibus, ac divinis, & imperantia, ac punitiva, ut bene deducitur ex illo D. Pauli, ad Corinth. cap. 13. ibi: Secundum potestatem, quam dedit mihi Dominus, &c. & ex aliis locis intendit utraque text. in diff. c. 2. ibi: Pontificali dignitate, &c. juncto ibi sacri officii, quod exercent, &c. cap. quia periculosum, ibi, Pontificali officio, de sentent. excommunicat. lib. 6. & ex variis Scripturæ testimonis, & similitudine nominis, Rex, ex quo etiam hæretici arguebunt, ostendit idem Illustriss. Cardin. Bellar. d. c. 24. vocant Henric. & Azor. diff. locis.

Ex eo autem, quod Episcopatus dignitas sit, inferunt DD. sub appellatione dignitatis in Iuris, vel hominis dispositione etiam Episcopalem venire, ut per Dominic. & Franc. d. cap. 2. numer. 1. de quo rationem videri potest gloss. verb. dignitatem, & ibi commentarius

178 De officio, & potestate Episcopi.

In honorem tantæ dignitatis multa privilegia Episcopis conceduntur, & plures prerogative eis competere de iure. *Primo* enim electus Episcopus eximitur à patria potestate, ex lege Canonica in cap. per venerabilem qui filii sui legitimi, & lege Imper. in auct. sed Episcopalis dignitas. C. de Episcopi, & cler. observant. Cor. in cap. qui nos. de testam. Bernard. & Salzed. reg. 113. Gaud. Falcon. reg. 118. Coet. in memorabilib. verb. Episcopalis dignitas. Viv. tom. 2. cum opinio. lib. 3. tit. 15. de patria potestate. n. 4. pag. 403. Menoch. remed. 15. recuperanda. n. 321. Alcan. de patria potestate. fin. n. 49. Pinel in l. 1. p. 1. num. 42. C. de bonis matern. Guciet. in repet. §. sui. n. 10. & 11. Infr. de hered. qual. Valdesad. Nav. p. 2. pag. 62. Molin. de iust. ar. 1. disp. 219. vers. 6. Rebell. de oblig. iust. p. 2. lib. 1. q. 8. n. 6. vers. 8. Mol. in verb. filius. vers. filius eximitur. Si. eod. verb. n. 11. Anton. Gom. ver. tom. 1. c. 9. num. 11. Alsed. part. 1. c. 12. num. 10. ubi num. 19. dicit, quod filii Episcopi antea uxorati, per consecrationem patris non liberantur à patria potestate. Thom. Valascon. alleg. 29. n. 79. Mart. de iurisd. p. 4. com. 1. casu 27. n. 4. novissime Barth. de Angella ad a. amb. sed Episcopalis dignitas. 1. pag. 81. Marc. Anton. Gentium. in prall. Eccles. q. 574. n. 1. in prin. Idem in Cardinalibus, in his que ipsi sunt commoda, non ita tamen ut omittant jus suorum heredum, Cuch. in iust. canon. lib. 1. tit. 4. n. 87. Molin. de iust. rr. 2. disp. 219. n. 8. Lxell. Zach. de Rob. Eccles. tom. 1. de Cardinal. num. 9. privis. 8. novissime amicus meus sapientissimus P. Diana moral. res. part. 5. ar. 1. x. res. 12. Secundo, in signum dignitatis Episcopalis, & spiritualis quoque Matrimonium cum Ecclesia sua, annulum portare potest in digito, & Mitra, seu insula, & aliis Episcopalibus ornamentis ante insignis decoratur a clericis officio, de vita, & honest. cleric. Tertio in Altari, in quo Episcopus Missam cantavit, nullus eadem die potest Missam celebrare, cap. in altari, de consecr. dist. 2. & infra dicemus alleg. 2. 4. in prin. Possunt autem ipsi Episcopi cum Altari portatili ubique locorum, & extra Ecclesias celebrare per se, vel per alium in presentia sua. c. fin. de privileg. in 6. quod an sublatum fuerit per Concil. Trid. sess. 21. in decreto de observandis, & eod. in sacrificio Missæ, dicemus infra alleg. 23. num. 5. Et in suis diocensibus populo solemniter benediceret. Clem. fin. de priv. de quo aliqua vocabimus alleg. 27. n. 63. Audire divina Officia etiam tempore interdicti, & celebrare, & in sua presentia facere celebrari cap. quod nonnullis, de privileg. & possunt sibi quem voluit eligere Confessorem. c. fin. de panis, & remiss. de quo tamen vide que dicemus infra alleg. 25. num. 20. Quarto, habent Cathedrali ecclesiam, & Canonicam portionem, & alia similia, que ad legem diocesanam pertinere dicuntur, de quibus tractabimus alleg. 89. Quinto non potest Episcopus ad testimonium dicendum flagitari: nam inquit Luce banus. C. de Episcop. & cleric. & auct. de sanctiss. Episcopis 6. nulli verò iudicem, & persona in honorem, & dignitas Sacerdotis exceptis consensum, de quo vide que diximus in nostro tract. de iure Eccles. lib. 1. c. 12. num. 30. quod si quandoque ejus necessaria sit attestatio, non jurejurando, sed Evangelis tantum coram possit testimonium ejus esse accipiendum, cap. testimonium. cum seq. 11. quæst. 1. Sexto, cuiusque licitum est iudicium Episcopi in quacunque causa eligere, & ejus sententia non est retractanda, ut Theodosius Imp. decrevit in c. quicumque. cum seq. 11. c. 1. ubi de præjudicio famæ alterius ageretur, ut in cap. fin. 6. quæst. 2. huc enim sic quoque intelligitur cum sententia ab Episcopo secundo, dum ius legitime fuerit prolata, dicit enim Imper. illud veritatis auctoritate firmatum,

illud incorruptum habeatur, quod à sacrosancta homine secundum scientiam mentis illibate fuerit prolatum. in 2. emend. in fine, ead. causa & quæst. Episcopi quoque tantum, vel alii in Ecclesiastica dignitate constituti, Conservatores Iudices dantur, & hoc consuetudine, de officio deleg. in 6. Septimo, si Episcopi à quorum rebus propriis impolentur, vel à suis famulis ejiciantur, sunt statim in omnibus restituendi, & cuncta eis redintegranda, antequam ullum crimen obijci possit, cap. si quis ordinatus, cum seq. 9. dist. 1. Clem. unic. de foro compet. Nec fuit Episcopus privandi propter quamcumque ægritudinem, aut corporis infirmitatem. c. 1. cum seq. 7. q. 2. Octavo, Episcopus potest assistere Inquisitoribus in negotio Fidei, Alex. IV. Bulla XIII. & habet eadem privilegia circa officium Inquisitionis, quæ habet Inquisitor delegatus, & maxime absentes Inquisitores, & ubi Inquisitores non adsint, Petrus in 3. part. dist. 1. Inquisitor. schol. 12. Aloys. Rice in prax. auct. reg. 201. vers. duodecim. Nemo Episcopi non circumat Curiam ab Audire Curie absque mandato summi Pontificis. Bulla 71. Abvius Riccius ad it. res. 102. num. 1. Decimo, Episcopi precedunt Protoprocuratoribus, etiam si sint de numero participantium, tam in Vrbe, quam extra Pius II. Bulla 2. Aloys. Rice. ad res. 101. vers. sexto. Undecimo, Episcopi in sua diocesi debet honorari ab Archiepiscopo dum est in illa, Capyc. decis. 17. n. 3. & 2. Aloys. Ric. ead. res. 101. n. 3. vers. ultimo. Duodecimo Episcopus potest esse iudex in causa propria sue Ecclesie, ut dicemus alleg. 87. num. 6. Decimotertio, Civitas occidens summa Episcopum privante in potestatem talis dignitate, cap. ita n. 25. q. 2. Covell. 2. n. 3. in fine. Aloys. Rice. ad res. 102. n. 4. Guster. canon. lib. 2. cap. 30. n. 11. Alzedo dist. part. 1. cap. 2. num. 17. Ibi n. 18. ad intelligit, si Episcopus jam erat consecratus: qui autem Episcopum personaliter offenderit, non potest nisi per Papam absolvi, quamvis sit levis injuria, cum in aliis ex levi injuria id alteri demandetur, cap. pervernis, de sentent. excomm. Decimoquarto potest Episcopus sententiam suam per alium legere, Vgolin. de officio Episc. part. 1. cap. 2. §. 2. num. 4. Alzed. p. 12. cap. 11. num. 45. ubi num. 46. intelligit de Episcopo consecrato, Decimoquinto dum jurat, non tenetur tangere librum, sed fati est quod pectus suam tangat, vel à longè manus eleveat versus illum, cap. in causa de juram. c. 1. gloss. in c. quoties 1. quæst. 7. Vgolin. d. p. 1. cap. 1. §. 2. num. 4. Hieron. Venero de excom. Episcop. lib. 4. cap. 17. num. 19. Alzed. d. c. 12. num. 3. ubi num. sepp. id limitat quando Episcopus consecratus, dum fidelitatem & alia Papa promittit, ut in cap. Ego N. in fine, de iur. jur. vel quando specialiter est juratum, quod Episcopus Scripserat tangat. Item Episcopo sine juramento creari in causis civilibus, resoluunt Aggia de reb. auct. cons. 4. Bobadil. in politic. lib. 2. c. 27. n. 15. Decimosexto Episcopus accusatus non debet stare, sed sedere simul cum iudice aliquantulum inferius, Selv. de hinc part. 1. q. 1. num. 12. in fine. Anton. Coet. de potest. Regia part. 4. n. 12. Alzed. d. cap. 11. num. 36. Decimosextimo, non potest cogi ad curiam quicumque persone suscipiendam, auct. de sanctiss. Episc. §. Des autem. coll. 9. l. 35. tit. 5. p. 1. Paul. Montan. de iur. coll. 35. reg. 1. n. 19. 4. Galignet. cedaval. lib. 1. tit. 6. n. 36. Alzed. d. cap. 12. n. 17.

Quamvis Titus, de nobilit. cap. 16. latet disponere an nobilitas liberorum ascendat ad parentes, & affirmativam patrem tuncrit Melch. Pl. eb. 5. Lufi decis. 155. per tot. tom. 2. per auct. consuetas que de dignit. & generaliter, illud cor. certius est, quod si Dignitas Episcopalis filii prodebat part. 1. ita quod patris familiam habens Episcopum, ob ejus dignitatem gaudet

180 De officio, & potestate Episcopi.

de Sacram. disp. 8. q. 1. p. 1. 6. n. 1. ex eo quia multi sunt Episcopi titulares qui nullam habent curam animarum, aut Ecclesie administrationem; unde si Episcopus ante annum trigintum consecratus non fuerit irregularis, ex citatis per Suarez. 1. disp. 31. scilicet. 1. n. 29. Campan. rub. 7. c. 1. n. 17. Mar. Alter. de censur. tom. 1. disp. 10. c. 1. dub. 3. Bonacin. de censur. extra Bullam. disp. 3. q. 1. p. 1. 1. n. 10. & quod plus est, Sanchez. in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 3. n. 4. resolvit, quod si puer in curia consecratur Episcopus, tenetur dictum.

30. Adde rem superaddita de scientia Episcopi, quod in auctoritate Episcopatus, & Canonica Theologo praefertendus est, si doctus & prudens sit, habetque quandam Theologicam peritiam, praecipue ubi haereticos non pulsant. Ita Henric. in sum. lib. 10. c. 3. §. 2. in eadem littera E. Azor. in sum. moral. 2. lib. 3. c. 12. §. 10. Fr. Eman. q. Regularium tom. 1. q. 11. art. 4. Bonadiri. in sua polonica lib. 1. c. 6. n. 14. plures refert Cened. ad decretum collect. §. 1. n. 5. Quintil. Mendos. ad l. 16. Cancell. q. 6. sub n. 5. voss. contrarium tamen, cum seq. opinio Lotter. de re benef. lib. 3. q. 7. n. 96. cum seq. Alzed. d. p. 1. c. 3. n. 25.

31. Sed in his quae pertinent ad forum conscientiae Theologi praefertuntur Canonistis, in aliis vero pertinentibus ad forum iudiciale, & censuras, ac poenas Ecclesiasticas, Canonistae Theologi praeferi debent, ut per Menoch. de praesumpt. lib. 2. praef. 71. n. 49. Fr. Eman. d. art. 4. Azor. in sum. moral. p. 1. lib. 2. cap. 17. §. 5. & p. 3. lib. 1. cap. 3. q. 4. nam ut dicit Lotter. q. 7. n. 97. Theologos non est tanti, ut sine iuris Canonici facilitate possint ius divinum, quantum pertinet ad moralitatem, interpretari, & in hoc praestantior est iuris Canonici Doctor.

32. Requiritur deinde, ut Episcopus legitime sit Matrimonium natus, ut decidit Concil. Trident. sess. de reform. c. 1. illegitimam namque sine Papae speciali dispensatione (quam vix ad Episcopatus obtinendum conceit in habilem esse ut ad Episcopatum assumatur, probant textus in cap. item V. Patenim, Ecclesia de elect. gloss. in c. grandi, verbi legitimo de suppl. neglij. Pralator. lib. 6. Petric. Leo in Theofaur. seri Ecclesiastici. p. 1. c. 3. n. 8. Benc. de Episcopo, lib. 2. de causa mater. Episcopo n. 81. Volvini de officio Episcopi p. 1. c. 1. §. 1. n. 5. Jacob. de Grassi in aureis de elect. lib. 5. c. 2. n. 12. Mauric. de Alzed. de precleremia Episcopo dignit. p. 1. c. 3. n. 16.

33. Legitimatus vero per subsequens matrimonium ad Episcopatus oblique aliqua dispensatione promoveri possit, arg. text. in c. tanta, qui filii sunt legitimi, tenent Peregrin. de fideicom. articulo 34. num. 11. Covarr. de sponsalib. part. 1. c. 8. §. 2. num. 24. Menoch. conf. 16. n. 5. & 27. & conf. 799. n. 12. Frane. Leo d. p. 1. c. 9. n. 14. Fr. Eman. in sum. tom. 1. cap. 67. n. 6. me citato in hoc loco, Mauric. Alzed. d. p. 1. c. 3. n. 18. Suarez. tom. 5. de censur. disp. 10. sess. 5. n. 10. Bellet. de quibus clerical. p. 1. tit. de disciplina clerici §. 2. n. 18. Azor. in sum. moral. p. 3. lib. 1. cap. 14. q. 14. Campan. in digest. juris Canonici rub. 12. c. 13. num. 113. Basil. Pont. de Matrim. lib. 1. cap. 1. num. 5. Sanchez. in var. resolut. quae 42. n. 18. Ego ipse in collectan. ad cap. tanta, n. 24. qui filii sunt leg. me citato in hoc loco Homobon. de examine Ecclesiastico tract. 12. cap. 3. q. 11. supponit 4. Defectus enim natalium tollitur per subsequens matrimonium, ut late probat Marchin. post hanc scripturam, & non semel impressa in lucem editus, in tract. de sacram. Ordinis tract. 1. part. 10. cap. 2. n. 20. Ioan. Bapt. Lup. de illegitim. & natur. comment. 4. §. 3. n. 8. Marcin. l. 1. c. 10. §. 3. n. 3. & 11. in 8. lib. 1. novae Recop. Monalgae de exercit. prael. officii lib. 1. cap. 1. §. 3. n. 6. Valer. Reginald. in praxi fori panitum lib. 3. o. num. 70. Tetracing. var. resolut.

lib. 1. tit. de legitim. resolut. 1. n. 18. Gall. de except. tit. 1. part. 1. except. 2. n. 12. & 25. Palchal. de viribus parva potest. p. 2. cap. 4. n. 8. Ratio est, quia legitimi per subsequens matrimonium ex omnia per consequens possunt, quae sunt iuris Civilis, ut per text. in l. cum ex evanione §. de excois. aut. & in l. 4. & fin. sit. 13. p. 4. resolut. Ioan. Garc. de nobilit. gloss. 21. n. 11. Ioan. Borcholt. in tract. de feudis, cap. 1. n. 19. post med. Franc. Fetter. ad consil. de locis impuber. sub rub. de subdit. gloss. 6. n. 80. & 93. Stephan. Gratian. discept. servat. cap. 243. n. 7. & cap. 751. n. 12. & cap. 754. n. 15. & 16. cum huiusmodi legitimatio naturam imittit, iur. de aliment. tit. 2. q. 15. n. 32. & tit. 8. privit. 67. num. 5. & 10. & sit legitima. ti primordia habeant naturalia, idem Surd. tit. 9. 111. n. 7. unde eos iure esse legitimos, tenent Surd. ad q. 111. n. 10. & tit. 8. privit. 67. n. 8. Anel. Gall. de except. 2. p. 3. n. 1. & 14. Mieres de major. p. 2. q. 3. n. 15. ad modum Ioan. Garc. de nobilit. gloss. 21. n. 6. 2. Fr. Basil. de matrim. lib. 11. c. 1. n. 2. & 3.

Neque obstat argumentum, ex quo contrarium tenit Raymund. quoniam refert Abb. in cap. ad excois. pandas, in fine, de filiis Presbyter. & sequitur Majoli. de irregularitat. lib. 1. c. 4. n. 1. scilicet ex text. in d. cum in cunctis, in prin. de elect. ubi requiritur ut quis fiat Episcopus, quod ex legitimo matrimonio natus sit; nam ex d. tanta, in prin. ubi post contrarium Matrimonium legitimi habeantur, iunctis verbis praecedentibus, notant Doctores communitate legitimat. tionem, quae sit per subsequens matrimonium, iuris fictione retrotrahi ad tempus natiuitatis, ita ut qui antea illegitimè nati sunt, per Matrimonium postea subsequens non solum ex tunc legitimi fiant, sed ante, & tempore natiuitatis habeantur legitimi, ut notant Anton. num. 2. & 4. Card. n. 2. Abb. q. Anchaz. n. 10. in d. tanta, idem Anchaz. conf. 223. Dec. in d. cap. cum in cunctis, n. 11. de elect. quod ex Legitimi docuit Bart. in l. 2. n. 10. ff. de vulgari, quos refert Tiraquel. de primogen. q. 34. n. 34. & post Forem. Gortian. in §. & quid sit animum, 17. tenent Covarr. de sponsalib. p. 2. c. 8. §. 10. num. 26. Mentica de consensu, olim resolutat. lib. 1. tit. 12. n. 18. Roland. de Valle conf. 10. n. 14. volum. 2. Surd. conf. 309. n. 24. Campanil. d. n. 12. Bellet. d. §. 3. num. 10. Et quod magis est, in legitimatone per subsequens matrimonium illud tempus attendendum est, quod magis proli prodesse poterit, siue illud sit conceptionis, siue natiuitatis, ut per l. nuper, C. de natural. liber. resolutat Fachin. controuers. lib. 3. c. 10. Sout. de censur. lib. 6. c. 10. n. 29. Sanchez. de matrim. lib. 8. disp. 7. num. 19. & disp. 34. n. 47. Basil. Pont. in simili tractatu, lib. 1. cap. 3. Marchin. d. tract. 1. p. 10. c. 1. num. 17. cum seq. Ioan. Borcholt. in tract. de feudis cap. 7. n. 19. & n. 32. ad fin. Palchal. d. part. 2. c. 4. n. 57. & 58. Ceval. cum contra com. §. 606. n. 6. qui plura fundamenta pro parte adducunt, licet contrarium defendant Peregrin. de fideicom. art. 24. c. 34. Fachin. controuers. lib. 4. c. 4.

Magis fortasse obstat ex. in cap. innovat. de elect. ex quo constat M. de quo ibi, susceptum fuisse ex soluto & soluta, & ex integra textus apparet post quadratennium inter parentes matrimonium fuisse subsequens, ut refert Anton. Augu. collect. ad Decretal. tit. 6. c. 5. & colligi videtur ex corpore iuris Canonici sine glossis Venetiis, & alibi impresso post annum 1572. ubi post illa verba quae faciunt legem, quae soluto cum ipsa infra quadratennium & natiuitate ipsius matrimonium contraxit Sed respondetur ea verba in Gregor. IX. compilatione non reperi; ex antiqua vero fidem, non facere, iuxta ejusdem Gregor. procerum, nec originalia, quae resistentur, inter se consonant; nam apud Autont. Augu. legi-

tor, & ipsam infra quadragesimam à nativitate ipsius
matrimonium contraxit. *qua* Grammatica vitiis e
legendum videbatur. *huc* ipsa, & tunc nihil nobiscum
pugnat: cum enim concludit eam contraxisse ma-
trimonium cum milite, ex quo M. filium suscep-
tat, in iurea vero apponit in corpore lura Ca-
nonici legunt, *nam* quia postea matrimonium contra-
xit, quæ si vera esset, nostram resolutionem destrue-
ret: sed non probatur unde sumpta foret, & vide-
tur cum verbis præcedentibus, quæ in textu reman-
ferunt, ex diametro pugnant, ibidem quoque *Ad. ali-*
quoque quod nunquam pater eius habuit uxorem, unde fit
ex verba omnia fuisse in nostra compilatione, quia
à patre allegabantur: sed tamen minime sunt pro-
bata. Potuit enim Pontifex in decisione ea com-
memorare ad dispensationem peciam iustificandam in-
ter alias causas, quas addidit: verosimilior est li-
tera Anton. August. *h. ipse*, legas, non ipsam, quia
consonat verbis vericilli præced. & nostram resolu-
tionem non offendit. Ad Cardinalis tamen celsi-
tudinem filii legitimari per subsequens matrimo-
nium non potest ascendere statuit Sixtus V. in sua
Constitutione, quæ incip. *Postquam*, de qua *Sagr. de censur.*
lib. 6. c. 10. num. 13. & 14. Bellar. d. 5. c. 12. Henric.
lib. 1. c. 10. m. 2. Campan. d. c. 13. m. 128. ad fin. Folat.
de subdit. g. 4. c. 10. n. 8.

36. *Opone* etiam promouendum ad Episcopatum in
sacro Ordine antea saltem sex mensium spatio con-
stitutum fuisse ex Concilio Trid. sess. 1. de reform. c. 12.
tradit Francis. Leo in thesauri sacri Eccles. part. 1.
cap. 1. num. 9. Campan. in diversis lura Canonibus, 7. c. 6.
num. 45. Vgolin. de officio Episcopi, part. 1. cap. 1. §. 2.
num. 1. Mauri. Alzed. d. part. 1. cap. 1. §. 1. num. 28. & c. 4.
num. 1. Didac. de Arroyo de Sacram. cap. de Episcop.
num. 6. 4. Sed per Bullam Gregorii XIV. publicatam
15. Maii 1590. cum pluribus numero utatur, sicut
etiam utitur text. in c. *de multis*, de state & qual.
oportet quominus Sacris initium fuisse ante sex
menses, quomodo nam & ante Concilium dispo-
suerat text. in c. *Offici*, lib. 1. diff. 13. sed non eligitur ali-
quis, nisi in sacro Ordine constitutus: ita Campan.
d. rub. 1. c. 1. n. 2.

38. Si vero Sacrosanctum non præcesserit, valida ta-
men est Ordinis Episcopalis collatio: etenim præ-
posteratio in collatione Ordinis non vitiat, licet
cautionem impediat: ita post Ioan. Andr. Anchast.
& alios Rendina *præmissi*, recepti sacri rub. 13. num. 6.
Fornas. de sacram. Ordinis num. 5. cap. 6. Campan. d.
trall. rub. 10. c. 1. n. 3. Cov. lib. 1. var. c. 10. n. 16. me-
ciano in hoc loco. Alzed. d. part. 1. cap. 4. n. 4. post gloss.
Doctores in cap. *salutis*, 5. diff. Quamvis contra-
rium, imò Episcopalem Ordinem non suscipere, qui
Sacrosancto caret, tenent gloss. fin. in cap. *ante*, de elec-
tione per saltum promota. D. Th. in 4. sentent. dist. 1. c. 4.
Borg. de irregul. p. 5. rub. de clerico per saltum prom.
n. 1. Sylvest. verb. *Ordo* 2. n. 1. Emm. Si eod. verb. n. 2. §.
Mayol. de irreg. lib. 4. cap. 12. num. 3. Henric. in sum-
m. lib. 10. c. 7. §. 1. Azor. p. 1. lib. 3. c. 10. quæ 9. Salzed.
ad Bern. cap. 2. addit. 1. Sont. d. loco num. 5. Bonac-
cinde censuræ extra Bull. diffinit. 3. quæ 1. p. 1. n. 2.
num. 7.

39. Deinde consecrationis munus Episcopi suscipere
tenetur infra tres menses sub pena amissionis fru-
ctuum: & negligens per alios tres menses Eccle-
siam sunt iure privati, cap. *quantum*, 75. diffinit. cap.
quantum, 1. d. Concil. Trident. sess. 23. de reformat.
cap. 2. de quo Navas. in man. c. 15. num. 128. verb. B.
Betrachon de Episcopis, tract. 2. lib. 1. quæ 1. fol. 82.
Rendina in præmissi recepti sacri rub. 13. n. 11. Jacob.
de Gualis in auctor. de sac. part. 1. lib. 1. cap. 97. m. 12. Ze-
tola in præmissi Episcop. part. 1. verb. *consecratio* Prola-
torum, pag. 39. Francis. Leo in thesauri sacri Eccles.
Barbol. de Episcop. Part. II.

p. 1. c. 3. m. 23. Gardin. Tuleh. præmissi conclus. 2. m. 1. d. C.
p. 1. c. 3. m. 23. Gardin. Tuleh. præmissi conclus. 2. m. 1. d. C.
conclus. 743. Gonzalez ad reg. §. Cane. gloss. 22. n. 141.
Reginald. in præmissi sacri Canon. lib. 3. tract. 2. n. 9.
Campan. in diversis lura Canonibus, rub. 6. cap. 6.
num. 9. Vgolin. de officio Episcopi, cap. 2. in prin-
cipio. n. 1. Sanch. in epistola moralibus, cap. 1. dub. 1. §. 2. n. 1.
Cardos. in præmissi iudicium, verba honorari, num. 3. &
verb. Episcopus, n. 6. me ciano in hoc loco. Alzed. d.
part. 1. cap. 4. n. 2. Galgan. de sacri publicis lib. 3. tit. 108.
Suaz. de legib. lib. 5. cap. 8. num. 1. Val. in epistola de
benefic. c. 1. §. 1. m. 27. Molles in sum. Moralibus Theolo-
gia, præmissi 6. c. 7. n. 4.

Illudque trimestrum tempus excedit à die confir-
mationis, iuxta gloss. in c. cum in concilio, §. cum verè,
versus tempus de elect. & resoluta per Flaminio de resig-
nat. lib. 7. quæ 1. n. 2. in terminis Sanch. diff. 7.
cap. 1. dub. 1. §. 1. num. 1. ubi in puncto tradit tres illos
menses non esse computandos à die electionis, sed à
die confirmationis, nisi negligens fuerit ad peten-
dum confirmationem: quia tunc computandi erunt
à die electionis & post Turret in cap. *quantum*, diff.
120. intelligit nisi necessitas cogat à prius discurrere,
veluti propter morbum Episcopum consecrandi, vel si
impediatur ab hoste. Nec obstat text. in cap. *Ordina-*
tionem, lib. 1. §. 1. tempus, 75. diffinit. dum præcipit ne con-
secratio ultra tres menses post electionem protrahatur,
quia intelligitur de electione confirmata, iuxta
ea quæ ibi tradunt Archid. & Gemin. aut de electio-
ne Papæ, cuius provisio electionis, & confirmationis
licum habet, ut per Abb. in c. cum concilio, §. cum
verè, num. 3. & in cap. cum te, num. 3. de rescript. & in
c. consilio, num. 4. de elect. Francis. Marc. Delphin. de elec-
t. 1394 & de elec. 139. etiam n. 3. Careta de confirma-
tione habes supra hæc p. 1. n. 1. c. 4.

Consecrationis Episcoporum Canones constitu-
unt peculiariter tempus, scilicet diem Dominicam,
cap. *qui in aliquo*, 51. diff. Sanch. d. dub. 1. §. 1. num. 14.
Pete. Gregor. synag. sacri p. 3. lib. 7. cap. 14. num. 10.
Alzed. d. part. 1. c. 4. n. 9. Sont. de cens. diff. 13. §. 1.
num. 10. Bonacin. d. quæ 1. §. 1. n. 3. Nec ob-
stat ut cap. *qui dicit*, 75. diffinit. dum præcipit benedictio-
nem consecrandis non nisi in die Dominica Resur-
rectionis tribui: quia respondetur, quod Dominicam
diem ob venerabilem Resurrectionem Domini nos-
tri Iesu Christi non solum in Paschæ celebratione,
verum etiam per singulas hebdomadas ipsius diei
imaginem frequentant, cap. *sabbata*, de consecrat.
diff. 35. & propterea visum est Dominicam celebrari,
in memoriam continuam Paschor. Henric. in summa
lib. 9. c. 2. §. 1. in temporibus lit. D. 11. ne videatur, quod
si die Sabbato factus sit Sacerdos, die Dominico im-
mediate sequenti in Episcopum consecrari possit,
gloss. in c. *quod à Paschæ*, in fin. diff. 7. Sylvest.
verb. *Ordo* 2. quæ 6. diff. 2. Sanch. d. dub. 1. §. 1. n. 3.
Vnde si ex dispensatione, vel alias liceret die Domi-
nica consecrari Sacerdotem, non est alioqui veritatem
eandem die consecrari Episcopum, ut firmat idem
Sanch. d. num. 15. in fine. Quicquid dicat Campan.
in diversis lura Canonibus, 6. c. 4. n. 4.

Locum autem idoneum pro illorum consecratione
est Ecclesia, quæ à Metropolitano placet eligere, cap.
fin. 1. diff. Concil. Trident. sess. 23. n. 1. nisi consensu
probata aliud habere in usu, Sylvest. verb. *Consecra-*
tionem, 1. num. 3. Henric. in sum. lib. 10. c. 13. §. 1. in prin-
cipio. Lessius de iustis lib. 2. c. 4. n. 10. §. 1. Vgolin. de officio
Episcopi, 1. in prin. n. 4.

Hec tamen consecratio à minori numero, quàm
etiam Episcoporum, fieri minime debet, saltem ne-
cessitate præcepta. Archiepiscopus, de tempor. ordin.
cap. 1. §. 4. diff. Henric. d. lib. 10. c. 2. §. 1. Paul. Com-
tol. respos. moral. lib. 1. quæ 48. num. 13. Marc. Ant.
Genuen. in præmissi sacri Archiep. Neapoli. c. 70. n. 26.

ubi *anno. 27.* resoluit etiam per textum d. cap. *Archiepiscopus*, vocatos suffraganeos ab Archiepiscopo pro consecratione alterius Suffraganei, tenere accedere. Vgolin. *part. 1. cap. 1. num. 5.* Alzed. d. *part. 1. c. 4. n. 1.* Sanchez d. *lib. 7. cap. 1. dub. 15. num. 10.* ubi *num. 7.* subdit quod si unus Episcopus principaliter totam consecrationem perficit, & alii sunt quasi coadjutores, & à n. 25. *disponit* an sit de essentia, & necessitate Sacramenti quod consecratio fiat à tribus Episcopis.

De consecratione Episcopi latè diximus supra tit. 1. cap. 4.

47 Circa vestes, quibus Episcopi uti possunt, est advertendum, in omni loco uti posse vestimentis violacei coloris, rubei transuersi, Ceterum. Episc. *lib. 1. cap. 1. & 2.* Lancel. in *temple omnium Iudicium*, lib. 2. c. 5. §. 3. n. 14. Ioan. Garc. de *nobilis gl.* 48. §. 3. n. 52. Hieron. Venot. de *examine Episcop.* lib. 4. c. 71. n. 1. ac Rochetto, quod est indumentum lineum & album, clericis de *vita & honest. cleric.* l. 39. tit. 5. p. 1. Ioan. Trol. in *reg. Canonic. Regular.* lib. 1. c. 13. Lancel. ubi *supra* n. 1. cum hoc tamen temperamento, quod in propria diocesi incedunt Rochetto discooperto, extra diocesim vero vel in presentia Legati de Latere portant Mantellum ad Rochettum coopertum: nam loco Mantelleti in propria diocesi utuntur Mozetta supra Rochettum, Ceterum. Episcop. *lib. 1. c. 1. & 2.* Vgolin. de *officio Episc.* p. 1. cap. 3. num. 6.

48 Galero nigro laneo, serico viridi suffulto uti possunt cum chordulis, ac floccis sericis, viridibosque, quamvis Episcopus sit Regularis, Ceterum. Episcop. d. loco. Hieron. Venot. d. *lib. 4. c. 7. n. 1.* & infra *alleg. 6. n. 9.* Adverto quod debet habere galereum duplicis forme, unum quo in solemnibus equitationibus utantur, alterum simpliciore, utrumque tamen ex lana, & serico viridi exornatum, & possunt portare annulum gemmatum in quarto digito à pollice manus sinistræ, cap. *clericis de vita & honest. cleric.* Lancel. d. *lib. 1. c. 5. n. 4.* Petr. Gegg. *synagm. liris* part. 1. lib. 5. cap. 12. n. 39.

49 Extra diocesim igitur sine licentia Ordinarii loci poterit Episcopus portare Rochettum coopertum cum Mantelletro, Mozettam, galereum cum chordulis, ac floccis viridibus, & sericis, annulum gemmatum, & cappam longam, & facere sibi deferri à capellano caudam; ista enim non superiori tatem, sed gravitatem denotant, ut ex eis, de ratio ac moderato gressu gravitatem offendit mentis, Lancel. *lib. 1. c. 5. n. 17.* Stephan. Gratian. *discept. forens.* c. 467. in fin. tom. 3.

50 Quid autem dicendum sit de Episcopis Regularibus. Vide quæ dixi p. 1. tit. 1. c. 4. n. 26. cum *segg.*

ALLEGATIO II.

Episcopus circa Ordinis Sacramentum in communi quæ considerate debeat?

SUMMARYUM.

1. *Dollosæ referantur, qui de Sacramenti Ordinis scripserunt.*
2. *Ordinis Sacramentum à Christo domino institutum.*
3. *Ordinis Sacramentum gratiam confert, ut reliqua Sacramenta.*
4. *Charakterem imprimi sicut Baptismus, & Confirmationem.*
5. *Ordinarius absolute coactione compulsi non recipit characterem.*

6. *Ordinarius conditionalis adductus coactione, permittit sibi Ordinem conferri, characterem recipit.*
7. *Excommunicatus si ordinetur, characterem recipit.*
Ad Ordinis sacramentum cogi nemo potest, ibidem.
8. *Ordinis Sacramentum nequit accipere, qui aqua Baptismi regeneratus non fuerit.*
9. *Baptizatum se credens, cum revera non fuerit, si Ordinem procuraverit, non est recipiat, Christiane corpus celebrando conficitur, & n. 10.*
10. *Inhabilitas procedens de lure divino, suppleri non potest.*
11. *Absolutio Sacramentalis prestatà à non Sacerdote, qui tamen communitur pro Sacerdote habetur, nulla est.*
12. *Absolutio Sacramentalis etiam in mortis articulo à non Sacerdote, valide prestatà non potest, etiam si desit Sacerdos.*
13. *Ordinis Sacramentum non confirmatur dari non prohibet Concil. Trid. procedit tamen de necessitate precepti, non de necessitate Sacramenti.*
14. *Ordinis Sacramentum recipiens non promissa Confirmatione, extra negligentiam, & circa contemptum, non peccat mortaliter, nec aliquam incurrit irregularitatem.*
Puer ante usum rationis, vel amens, an valide possit ordinari? ibid.
Hæmaphroditus an ordinari valeat? ibid.
15. *Gradus, quos continet Ordo sunt novem, secundum Canonistas.*
16. *Clericum prima Tonsura percipientem incurrebat excommunicationem can. si quis suadente 17. q. 4.*
17. *Prima Tonsura propriè Ordo non dicitur, sicut reliqui.*
18. *Ordines singuli an sint Sacramentalis ostenditur, & tom. 20. & 21.*
19. *Ordines Sacri qui, & quare sic dicantur?*
20. *Ordines minores quare sacri non dicantur?*
21. *Ordines majores, & minores in quibus differant?*

E Sacramento Ordinis, ejusque materia agunt Theologi in 4. disp. 24. ubi DD. Sor. Durand. Bonav. Palud. Richard. & alii ac Summistæ de *verb. Ordo*, & ex modernis Barthol. à Ledesma in *sum. de Sacrament.* ubi de *sacramento Ordinis*, Vivold. in *Candelabro aureo*, tit. de *sacramento Ordinis*, Martin. Fornarius de *Ordine Zerola* in *praxi Episcop.* part. 1. & 2. *verb. Ordo*, Hentig. in *sum.* part. 1. lib. 10. de *Ordinis sacramento*, Stephan. Quacanta in *summa Bullarii*, *verb. Ordo*, Cardus. Tolch. *practic. conclus.* tit. O. *conclus.* 189. Petr. de Ledesma in *sum.* part. 1. ubi de *sacramento Ordinis*, Valquez in 3. part. D. Thoma. tom. 9. disp. 25. cum *segg.* Valent. tom. 4. disp. 9. Valer. Reginald. in *praxi forensi* panis. lib. 10. *Legid.* de *Coniunct. de Sacramenti & censuris* tom. 2. disp. 20. Baldoin. Joann. *super opera sacrosancti Bellarm.* p. 2. lib. 5. c. 3. & 4. Th. Valac. tom. 1. *alleg. super varias materias* alleg. 1. cum *segg.* novissime post aliquas hujus tract. impressiones à me viſus Philibert. Marchin de *sacram. Ordinis*, Bonacina de *Sacrament.* disp. 8. Piale. in *praxi nova Episc.* p. 1. c. 1. de *conferendo Ordinis*, unum pro omnibus studioſo commendo lectori, Reverendiss. scilicet D. Hieron. Campanilli Episcopus Laquedonensem, qui in laborioso, ac doctissimo Opere suo inscripto, *diversarium liris Canonicæ*, multa ad ordines, beneficiisque pertinentia subiecit & elegantem meliù quam omnes tractavit, Mirandæ in *manuali Prælator.* part. 4. 43. cum *segg.* Fernandez in *examine Theologie moralis* p. 3. c. 11. Vgolin. de *officio, & potest. Episcop.* c. 26. Vincent. Filliuc. *quæst. metal. stral.* 9. novissime

Torre

9 Hoc Sacramentum Ordinis gratiam conferre, ut
relinqua Sacramenta, probat Apoll. 1. ad Timoth. 4.
Noli negligere gratiam, qua in te est, quae data est tibi
per Prophetam cum impositione manuum Presbyterii,
et alibi: Admoneto te, ut resuscites gratiam Dei, qua in
te est per impositionem manuum mearum, dicitur
Concil. Trid. sess. 23 de Sacram. Ordinis c. 3. ubi gra-

Ad hoc sacramentum Ordinis nequit accedere, qui aqua Baptismi regeneratus non fuerit, quippe si promoveri tentaverit, nihil profectus agit, ac nec Ordinem quidem accipit. cap. 1. de Presby. non bap-

vicar, Cardof. in praxi iudicam. verb. Sacramentum Ordinis, num. 8. novissime Marchin. de sacam. Ordinis. r. 1. p. 4. c. 1. Sed ille, qui natus est inter Christianos, & inter eosdem conversatus, non dubitandum illum esse baptizatum, quodque evidenter argumens contrarium apparet, ex text. in cap. fin. de Presby. non baptiz. etiam si sit expositus, domino viginti, vel plures dies natus appareat habere, ut tradit Henric. in sum. lib. 1. c. 3. §. 1.

3 Qui vero non baptizatus, se tamen baptizatum credens, Ordinem procuravit assumere, dubitatur an illos recipere, Christiane corporis celebrando conficiat, quod sibi, aliisque proficiat tanquam Sacramentum? Et hunc Sacerdotio indignum conficere non in virtute sua, sed Ecclesie, putat Angel. verb. Baptiz. num. 7. num. 12. Glos. v. d. in cap. Apof. de Presby. non baptiz. arbitrat utrum non esse Sacerdotem, neque conficere, sed bene quoad se, qui etiam conficere, & quoad alios idem credentes tanquam verum Sacramentum conficere, sibi, & recipientibus prodest. At vero D. Thom. in 4. sentent. dist. 14. affirmat Ordinem non recipere, neque conficere, nec etiam absolvi, pie tamen credendum esset summum Sacerdotem quoad effectus Sacramentorum supplere, neque fore periculum, hoc ita latere, cum inde maximum Ecclesie possit imminere

10 periculum. Ego tamen dicendum pono (salva semper S. Romane Ecclesie correctione) illum de facto non suscepisse, quamvis communi errore haberetur baptizatus: nec in contrarium me potest inducere glossa vers. decepta, in cap. dudum 34. de elect. propter instantiam, quam facit de Baptismo; quia respondetur quod licet Baptismus fluminis, sic per quandam metaphorice tantum, non autem specificam significationem nuncupatur, imminetur a Spiritu Sancto invisibiliter ei, qui dum non habet facultatem suscipiendi verum Baptismi sacramentum, concipit tamen interionem contritionem, cum proposito suscipiendi illud; sique huiusmodi Baptismus fluminis ex sola dispositione operantis cum divino auxilio secum affert gratiam sanctificantem, & remissionem peccati, ita ut si baptizatus nullum interionem peccati autem dispensum, iuxta tradita per Sum. tom. 3. de Sacram. quast. 66. dist. 12. sect. 1. ante finem, tamen id contingeret non ex eo capite quod communiter habetur baptizatus, nec ex permissione Ecclesie, sed ex vi praeclara contritionis, prout etiam in terminis d. cap. dudum, dicendum est, penitentem ibi anime dispensum non pati, imò gratiam sanctificantem obtinere, non ex vi absolutiois nullae de facto praestitae clerico, de quo in eo textu, sed ex vi praeclara contritionis: nec communis error, ac titulus putativus concurrens potest efficere, ut praedictis clericis validos Ordines accipiant,

11 + cum habilitas haec procedat de iure divino, quae superari non potest etiam interveniente communi errore, de quo in l. Barbarius. ff. de officio praedicti. ibi, cum etiam potius Populus Rom. servo decernere hanc potestatem; hi enim Legislatores non possunt supere defectus iuris divini, aut naturalis, ex reg. text. in cap. cum inferior, de major. & obedi. & ex text. in cap. suo quidem. 25. q. 1. & tenent. Abb. in cap. 2. in fine. de Presby. non baptizato, & aliis quos refert. & sequitur Malcard. de probat. c. 649. num. 98. & 99.

12 Sanb. de Mariu. lib. 3. dist. 11. sub n. 27. + Sic etiam nulla erat absolutio Sacramentalis praestita a non Sa. erdore, quamvis communiter existimetur Sacerdos; nam in parte absolutioem de iure divino, secundum quod sola Ordin. Sacerdotali annexa est iustificatio necessaria ad eam absolutionem ministrandam, ex text. in cap. verbum de punit. dist. 1. 1. Tri-

dent. sess. 14. de Sacram. Punitio, c. 10. addit ut nec in mortis articulo possit huiusmodi absolutio iurari, & valide praestari a non Sacerdote, etiam si de. sic Sacerdos, ut post glossam verb. mortis, in fine, in cap. pastoralis. & praeterea, de officio ordinari. obervant Soc. in 4. dist. 11. 18. q. 4. art. 1. concl. 2. & 3. Navar. in cap. 1. in princip. a. 7. 4. de Punit. dist. 6. Vivald. in candelabro aur. part. 1. tit. de absolutioe, n. 74. & tit. de Confessione, a. n. 30. plura per Cened. ad Decretum collect. 412. n. 3.

Interdicitur quoque promotio cuicumque non 14 confirmato in Concil. Trid. sess. 23. de reformat. c. 4. libi. prima censura non insinuat, qui Confirmationem non suscepit, Piaecc. in praxi Episcop. part. 1. c. 1. n. 23. vers. ad minores, Molles. in sum. moralis Theolog. tract. 2. c. 3. n. 23. Homob. de Bonis de examine Ecclesiastico. tract. 3. quast. 3. Marchin. d. tract. 1. p. 4. c. 3. Zambard. de casibus in arte mortis. c. 2. dub. 3. num. 1. Ordo enim characterem Confirmationis praesupponit de necessitate praecipit, non autem de necessitate Sacramenti, Ita Navar. in man. cap. 23. num. 9. Aloyf. Rice. in praxi fori Ecclesiastici. post. ref. 276. in notabili. de materia sacramenti Ordinis; Henric. lib. 1. o. c. 14. m. 2. Fe. Emmoth. in sum. part. 1. c. 17. sub n. 10. ac proinde Ordin. Sacramentum valide, sed non licite conferri posse illi, qui non est confirmatus, docent Soc. in 4. dist. 12. q. 2. art. 4. prope fin. Henric. in sum. 1. o. c. 14. §. 1. in com. lit. P. Valer. Reginald. lib. 2. n. 24. Bonac. de sacam. dist. 8. q. not. puncta 4. n. 9. in prior. Novissime Laurent. de Franchis in controvers. inter Episcop. & Regal. pagin. 78. in resp. ad 15.

Quinimò si ex negligentia, & citra contem- 15 ptum praetermitteret quis Confirmationem recipere autem Ordines, hunc non peccare mortaliter, nec aliquam incurrit irregularitatem, obervant Navar. d. nam 9. V. l. de sacam. Ordin. n. 272. Vivald. in candelab. aureo. tit. de confirmat. n. 4. Piaecc. in praxi nova Episcopali part. 1. c. 1. §. 1. num. 24. vers. ad minores, Greg. de Valent. ad 3. partem D. Thom. dist. 5. quast. 2. puncto 2. vers. sub ar. Henric. de irregularitat. lib. 1. c. 6. n. 3. Sum. tom. 3. dist. 38. sect. 1. §. 2. §. 2. dist. 42. sect. 3. n. 14. Fornas. de Ordine c. 8. §. 7. Azot. in sum. moral. part. 2. lib. 3. c. 48. quast. 1. Molles. in sum. Theologia moral. tract. 2. c. 1. n. 7. Zambard. d. c. 2. dub. 3. n. 3. Laurent. de Franchis in d. resp. ad 15. in fine. Fernandez in examine Theolog. moral. part. 3. c. 3. §. 5. Aloyf. Rice. in praxi fori Ecclesiastici, ref. 269. Galt. in margarita casuum conscientiae, verb. Ordo. pag. 194. col. 1. Valer. Reginald. in praxi fori punit. lib. 18. n. 24. Coninch. de Sacram. tom. 1. q. 71. art. 9. num. 90. Bonacina de Sacram. dist. 8. quast. unica. punct. 5. n. 8. cum sequentibus. in citat. o. in hoc loco. Homobon. de examine Ecclesiastico. tr. 12. c. 3. q. 15. supp. 1. Anton. Diana moral. refolutio. 1. r. 16. mistel. refolut. 4. in fine, & part. 4. tract. 2. ref. 15. vers. nota etiam.

An potest ante usum rationis, vel amentia possit valide ordinari? Quaesit. o. est ad p. xens. institutum non continentia: in qua communis sententia obtinuit illos verè characterem accipere, ac proinde postquam ante annos discretionis pervenerit, vel postquam amentia aut mentem venerit, non esse repetendum ordinationem, ita colligitur ex cap. anie. de clerico per saluum prom. ubi ordinatus ante annos discretionis, permittitur ad Diaconatum elevari absque inferiorum Ordinum repetitione, S. Thom. in 4. dist. 25. quast. 2. art. 1. §. 3. Valenz. tom. 4. dist. 9. q. 4. puncto 1. Valer. Reginald. in praxi fori punit. 1. r. 30. sub n. 10. Valz. tom. 3. in 3. p. dist. 246. n. 3. Molles. in sum. Theolog. moral. tr. 2. c. 1. n. 2. Marchin. d. r. 2. p. 4. c. 4.

De

De Hermaphrodito dic quod si praevalat in femininitate, non potest valide ordinari, quia ut feminina est habendus, l. *queritur* 20. ff. de statu hominum. Item si apud utrumque sexum participet, Sylvest. in sum. verb. *hermaphroditus*, Nav. conf. 8. de etate. Et in his Ordinibus Avila de censur. p. 7. disp. 1. dub. 5. Et in quatuor casibus hermaphroditus est irregularis, vel ordinatur, ut opus est Apod. dispensatione, Navar. in manica 7. num. 101. Sayr. de censur. lib. 6. cap. 8. n. 1. Sayr. de censur. disp. 2. sect. 3. Valoz. sum. 3. in 3. p. disp. 245. cap. 1. num. 3. Mollel. de sac. c. 1. n. 48. Marchind. et. 1. p. 4. c. 2.

- 16 Gradus autem, quos continet Ordo, sunt novem secundum nostros Canonistas, videlicet Psalmistas, seu prima Tonfura, Ollatiatus, Lectioatus, Exorcistatus, Acolytes, Subdiaconatus, Diaconatus, Presbyteratus, & Episcopatus. Ita illi in c. cum coniugatur de etate, & qualitate, glo. in prologo Securi Decretalis, verb. *Episcopos*, glo. final. in sum. 7. 2. disp. Covar. in c. quia nos, num. 3. de testament. & haec est verior opinio, ut dixi sup. alleg. 1. n. 18. quo supposito opinio primam Tonfuram esse clericatum, & Ordinem, ut probare videntur text. in dicto c. cum coniugatur, inquit per primam Tonfuram iuxta ordinem Ecclesiae datur, & talibus clericalem Ordinem confertur: Et confirmatur ratione illa, quia constitutio c. non debemus de sentent. excommunic. & can. si quis suadente, 17. q. 4. prohibet manus violentas in clericis iniungere: incurrere sententiam excommunicationis, ligatur etiam percussus clericum tonfuratum, glo. in d. c. cum coniugatur, Covar. Bellug. Gonzal. & plures alii, quos refert & sequitur Tortebland. de magis lib. 4. c. 6. de his Clericis de Corana, numer. 50. Rainer. de excommunic. extra Bullam Cane Domini, c. 9. vers. *non secundu*. Deinde Concil. Trident. sess. 7. de reformat. c. 10. quoad principale dispositionem comprehendere primam Tonfuram, tenent Marc. Anton. Gemelli. in praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 85. num. 1. Majol. de irregulari. lib. 4. c. 2. num. 3. Nicol. Garcia de benef. part. 5. c. 7. num. 97. ubi in additione dicit ita accepisse à D. Fagnano Secretario Sacre Congreg. Concilii Tridentini. Petere sub verbo *Ordo*, seu *Ordines*, & *Ordinatio*, generaliter, & absolute prolo, venire Tonfuram, tam in iure, quam in Concil. Trident. in c. 1. sess. 21. de reformat. & c. 17. & 9. c. 8. vers. *unusquisque autem*, refert Garcia de benef. part. 7. cap. 1. num. 7. Et sic Tonfuram appellatione clericatus comprehenduntur, & gaudent omnibus privilegiis, quae clericis in Sacra constitutis conceduntur, Anstet. in Clem. de offic. Ordin. reg. 3. solent. 1. c. 1. n. 1. Olan. in concord. lu. C. n. 41. Gregor. Lopez l. 54. glo. 13. ex n. 7. sit. 6. p. 1. Perez in l. 1. sit. 5. lib. 1. Ordin. ita ut omnia iura quae loquuntur in clericis, locum habeant simpliciter in Tonfuratis, Roland. à Valle conf. 61. numero 4. latè Tortebland. de magis, lib. 4. cap. 6. de his clericis de Corana, à num. 41. Deinde sequenti confirmatur syllogismo. Laici sunt incapaces beneficiorum, quia non habent Ordinem, cap. ex litteris, de jurisdiction. cap. 2. de institution. ubi Abb. & alii: sed sic est, quod clerici saltem primae Tonfurae possunt habere beneficia, Tortebland. d. cap. 6. numer. 56. ergo illos non esse laicos, sed Ordinem habere dicendum est, Quibus, & aliis fundamentis hanc parvam tenent multi in d. cap. cum coniugatur. Covar. in d. c. quia nos, num. 4. Gregor. Lopez in prologo tituli. 6. part. 1. M. Anton. Covar. in fine canon. ubi lib. 1. tituli. 5. Ioan. Lopez in tractat. de libere. Eccl. part. 2. quesi. 9. num. 3. Nicol. Plouet in tract. de Sacrament. part. 6. cap. 1. num. 3. Jul. Craf. Madus de sacris Ordin. cap. 2. num. 8. Vivaldis in candelario auctoritat. de sacra. Ordin. num. 10. Poly. Petrus de probat.

lib. 2. cap. 14. num. 8. Cardos. in praxi iudicum, verb. *Sacramentum Ordinis*, n. 3. Isaac Tortebland. de magis lib. 4. cap. 6. de his clericis de Corana, à num. 15. Placit. in praxi nova Episcopali part. 1. cap. 1. num. 3. pag. 26. Vivian. in praxi iurisperitum, part. 2. lib. 6. cap. 1. num. 7. Mendez à Castro in idem spiritus, num. 166. Cod. de bonis quae liberis, Cald. Petreia in leg. exortorem, verb. *laici*, num. 108. optime Nicol. Garcia de benef. part. 7. cap. 1. n. 1. Rendim in promptu recept. sent. n. 1. sit. 3. 4. de Episcopis, n. 15. Fourn. de Ordine, c. 1. Franc. Leo in thesaur. fidei Eccl. c. 4. n. 17. Thom. Valaf. sum. 1. alleg. 3. n. 8. Campan. in divers. juris Canonici, rub. 1. n. 7. Valconcel. in harmonia rubric. sub tit. de translat. Episcopi, n. sub. Murra voto 14. d. n. 2. Rota in Errarian. pensant. 14. Iunii 1654. coram bene mem. Rembold. & decis. 7. n. 5. & 6. part. 3. divers. ubi aperte dicit, quod prima Tonfura, quae alias dicitur Psalmistatus, est Ordo, & hinc inferunt, ut familiaritatem solum sine beneficio non sufficere in prima Tonfura.

Quamvis haec Canonistarum opinio sit vera in se, tamen non possumus negare per tam Tonfuram semper, & quoad certos effectus proprie Ordinem non dici, sed saltem distincti à minoribus Ordinibus, & eorum appellatione aliquando non venire, ut colligitur ex Concil. Trident. sess. 21. de reformat. cap. 6. dum inquit: *Nullo prima Tonfura insistant*, non etiam in minoribus Ordinibus constituitur, nec non in c. 10. eadem si, in illis verbis, *Tonfuram, sed minores Ordines conferre*, & in hoc eventu possumus accipere Theologorum opinionem assertentium institutio primam Tonfuram non esse Ordinem, sed tantum perambulam, seu dispositionem ad Ordines, sicut novitatum ad Religionem, Ita cum D. Thom. 3. part. 2. q. 40. artic. 2. Episcopus, de illis in suo direct. de sacra. Ordin. q. 1. S. Raymund. lib. 3. sua sum. sub tit. de etate, 5. 3. Martin. de Ledesma 2. 2. quesi. 3. art. 1. Jacob. de Grassi d. cap. 9. à num. 5. Valquez sum. 3. disp. 236. c. 1. n. 9. & disp. 237. c. 2. fr. Emmanuel in sum. part. 2. c. 13. num. 1. Sayr. de censur. lib. 4. c. 4. n. 7. & lib. 6. cap. 1. num. 19. Card. Bellarm. lib. 1. de cleric. cap. 13. Sayr. de Sacram. disp. 1. sect. 2. & tom. 2. de Relig. lib. 4. de his Canonici c. 9. n. 5. Homobon. de Bonis de humana vita statib. p. 1. s. 20. & tract. de exam. Eccl. quesi. 4. Dumit. Chamerot. de Sacram. tract. 11. de sacro Ordine, c. 1. dub. 1. vers. *prima vera Tonfura*. Paul. Layman. in Theolog. moral. lib. 5. tract. 1. c. 1. n. 1. Sanchez in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 6. novissime Marchin. de sac. 1. p. 1. c. 3. cum sequ. novissime etiam Marcel. Vulpes in praxi iudic. fidei Eccl. sess. c. 7. n. ubi vers. sunt autem Bonae de Sacram. disp. 8. q. unica. pand. 1. num. 6. Valer. Reginald. in praxi fidei panis, lib. 30. tract. 1. n. 5. Fernandez in examine Theologia moralis, part. 1. c. 1. n. 5. 1. num. 3. Mollel. in sum. moralis Theolog. tract. 2. c. 1. num. 518. & cap. 3. à num. 14. Filluc. tom. 1. tractat. 9. num. 13. & alii relati per Nicol. Garciaum d. c. 1. num. 1. Vel generalis loquendo cum D. Thom. in suppl. ad 3. q. 37. art. 2. & in 4. Sent. disp. 14. art. 2. si aliquis voluerit sequi Theologorum doctrinam, & Canonistarum non improbare sententiam, dicere poterit, Ordines esse sepe proprie sumptos, & pertinentes ad consecrationem: Huiusmodi autem impropositi, ratione quarandum ad idem. Unde Canonistae recte tenent Tonfuram conferre Ordinem, id est gradum altissimi, & itatum, & imprimere characterem, id est signum extrinsecum. Lap. alleg. 148. n. 11. & 12. Mandol. ad reg. 24. Cancel. 1. num. 7. Neviz. conf. 99. n. 1. Sotol. conf. 239. num. 4. & 2. Lottet. de re benef. lib. 1. quesi. 31. à n. 11. Quoad Episcopatum vide dicta supra alleg. 1. num. 18.

Quod controversia est, an singuli Ordines sint Sacra

Sacramenta: In qua questione Doctores in varias
divisi sunt sententias.

*Prima tenet, ex ipsius Ordinibus non nisi sacerdos, talem esse Sacramentum: ita Durand, in *4. Sententiarum*, dist. 2. q. 4. n. 6. & probabilissimum dicit Venerabilis de *Sacram. Ordin.* n. 127. Ex ea ratione, quia difficile intelligi potest, quomodo ab Ecclesia nuntietur Ordo tanquam unum Sacramentum, si contra ducimus, omnes esse Sacramenta: haec ratio nihil evincit, quia facile poterit responderi, Ordinem ab Ecclesia numerari tanquam unum Sacramentum, propter respectum, quem fingit Ordines ducere ad Sacerdotium, quod est praeiunctum Sacramentum.*

Secunda verd sententia tenet res Ordines maiores esse Sacramenta, minores verd esse Sacramentalia. Ita Soc. in 4. diff. 35. quæst. 1. art. 2. ut 4. et art. 2. verif. dubium ergo, Navar. in man. cap. 2. n. 15. verif. quare probabili. Mich. Medina in lib. de Sacrament. Ordinum c. 1. in 6. Valquez 3. partem 3. diff. 357. cap. 2. in princip. ex ea ratione, quia si minores Ordines essent Sacramenta, frequenter eos peccare, qui accedunt ad illos suscipiendos cum conscientia peccati mortalis, aut qui illos exerceant in peccato mortali: quod videtur nimis durum et rigurosissim. Sed nec hæc ratio concludens est, prout sentit Navar. *Idem*, cum accedens ad Ordinem cum peccato mortali peccet mortaliter, et qui ponit obicem ad gratiam, quam confectus lingit Ordinem, cum sine Sacramentum.

21 Tertia igitur, & verior sententia aſſertit omnes, tum majores, tum minores Ordines eſſe ſacramenta- rum, char. deſcriptum impingere, & gratiam conferre, ex eo, quia Florentina & Tridentina Canones indefinita propoſitione concludunt Ordinem eſſe Sacramentum; Florentinum etenim hoc explicat ſuis verbis, *ſextum neveligis Sacramentum eſſe Ordinem*, & Trid. ſeſſ. 24. de reſorm. c. 3. poſtquam re- cenſuit nomina ſingulorum Ordinum, abſolute dicit Ordinem eſſe Sacramentum, & ita omnes Ordines licet ſuis per ſe ſinguli Sacramentum, tamen unum Sacramentum conſtituat, qui unum ſum vel genere, vel quia ad unum ſuorum omnes referuntur: Ita D. Thom. in ſupplement. ad 4.º quæſt. 37. art. 1. in med. q. 2. art. 2. q. 4. ubi Palud. quæſt. 1. & Richard. art. 3. Etman. Sa. orb. Ordinis, 1. Caſt. Bellarm. lib. 1. de ſacram. Ordinis cap. 8. Petr. Soto de ſuſſis. Sacram. l. 4. de Ordine Valer. tom. 4. diſp. quæſt. 1. punct. 4. Henric. in ſum lib. 10. c. 1. Cominch. de Sacramen- tom. 2. diſp. 18. quæſt. 3. Bonacia de Sacram. diſp. 8. 9. micæ. punct. 3. n. 1. Miranda in man. Prælator. tom. 1. quæſt. 37. art. 10. Fernandez de. 11. §. 1. Hobobon. de Botis de eximine Ecclæſiæ. part. 1. tract. 3. cap. 8. quæſt. 66. in Princip. Villuc. tom. 1. tract. 9. num. 15. Thom. Vaſcæ. tom. 1. alleg. 1. num. 9. Torrelabaca. d. lib. 3. cap. 1. n. 1. novitatem 7. in uſuſ. nov. 17. cap. 1. dub. 1. num. 7. & dub. 7. Quæ quidem in hac quæſt. reſolvenda, à me tradita maxime con- ducunt ad ſolviendum alterius quæſtionis, ſcilicet licet Episcopos conferens minores Ordines in lecta- li, peccatum mortiferum committat? Si minores Ordines non ſunt Sacramenta, ſed ſacramentalia, ut ſecunda tenet opinio, certum eſt Episcopum con- ferentem minores in mortali in nullam culpam le- thalem incidere.

21 Ex his porro Ordinibus tres sacri & majores proprie
dicuntur, quatuor verd minores, & non sacri proprie
appellatur: Sacri sunt & majores, Sacerdos,
Presbyter, & Diaconus, Subdiaconus, Subdiaconatus
hujusmodi enim personae ad Altaris mini-
sterium accedunt, *cap. a multis, de arde, & qualitatibus*
& sacra contingunt, atque ob id vocant Calistatus
emittunt, cap. 1. & 2. diff. Et dicuntur sacri, quia

inani in eis, et habuit faciem sanguinem, ut Sacramen-
tum propter te, *Alvareus in f. de lauris Pontif. c. 31.*
vef. circa illum articulum: Ed. 11mo, Paris, de
vef. circa illum articulum: Ed. 11mo, Paris, de
vef. circa illum articulum: Ed. 11mo, Paris, de
Kilior in eis est unicum votum callicitatis, non
effentialiter, fed fecundum aliam, & utroque Ecclefie,
refert Martell Vulp. de c. 7. n. 10. *et huius & huius*
proferri Quid ve de Subia notat. inter lacros Ordines
non numerabatur, ut dicitur in d. ap. a multis
quantiſvis effe antiquioris cultus, cum de eo memi-
nit Anaclet. in e. Epifcopus Deo. de confe. diſt. 1.
præter can. Apolt. ut in c. 15. diſt. Sed Gregorius
Pontifex, æque Urbanus 11. cum inter lacros Or-
dines, ut Innoc 11. testatur in e. *omnium, de fervitu*
non ordin. Gregorius namque conſtituit in callicita-
tem vocaret, d. c. 1. 31. diſt. Urbanus vero cum Ordi-
nem expreſſe in lacros Ordines retulit, ut in e.
emittit Cant. diſt. 2. diſt. & in e. fin. 60. diſt. de quo aliqua
d. 11. alleg. 1. a. n. 1.

Reliqui vero quatuor ordines, minores dicuntur, nec sacri potius nominantur, eo quod eorum officium ad sacra contingenda non pertinet. Concil. Trident. sess. 23. de sacra. Ordinib., cap. 2. Et hinc septem alii, propter Sacramentum, dicuntur in c. 1. de filiis Prebendi, lib. 6. Sunt autem quædam inter sacros, & minores Ordines differentie. Primi enim majores majus atque ratio, & scientia, ut dicitur alleg. 12. Secundi, officii sacrorum Ordinum à non ordinatis exerceri non possunt imponi, cap. 12. & ibi gloss. & Doct. de clericis non ordinatis missæ. Minorum vero officia, à quavis ab his, qui ordinationi non fuerint, prohibeantur exerceri, non tantum pecna aliqua, vel censura imponitur & facilius permittuntur: nam minores clerici assentes dicuntur, majores vero ministri, cap. diffinili. 12. c. 1. & de serventibus, 33. diff. Tertio, ubi dispensatio circa Ordinis Papæ est selectiva, de majoribus tamen intelligitur, veluti ut extra fluxus tempora, & irregulæ tribus confatur, ut alleg. 9. à n. 15. videbimus. Quarto, in degradatione, cum ab Ordinibus sacris solus Episcopus degradare non possit, à minoribus vero id solus cum consilio Capituli potest, ut alleg. 110. n. 22. dicitur *Quare*, differant in votis, *ut alleg. 15.* ostendimus: in minoribus namque Ordinibus tanquammodò consensu potest contrahere Matrimonium, ut probant *De Acois.* citati alleg. 3. n. 10. Sexto, in Horarum Canonico-rum recitatione, à quid id non tenentur, qui in Sacris non sunt constituti, nisi bene f. ium obsecraverit, ut docent per me citati in collecta ad cap. dolentes, n. 1. de celebr. Missæ. Septimi, in beneficiorum acquisitione, cum aliqua sint beneficia, quæ majores Ordines requirunt, ut suo loco dicemus. Octavo, in potestate conferendi, nam majores Ordines solus Episcopus conferre, minores vero etiam non Episcopus ex privilegio potest conferre, ut alleg. seq. ostendimus.

ALLEGATIO III.

Episcopus an solummodò verus sit
Sacramenti Ordinis Minister?

SUMMARY

2. *Episcopi in Apostolorum locum successerunt in Ecclesia.*

rib. 11. num. 8. Domit. Chamerot. de Sacram. trall. 1. 1. c. 4. dub. 1. Campan. in diversis lris Canon. rub. 6. c. 2. n. 1. Sanch. d. dub. 18. num. 9. cum seg. Marchin. d. trall. 1. parte 1. cap. 13. Alzedo d. p. 2. d. 5. num. 6. Quamvis Abb. in c. quanto. num. 9. de consuetud. gloss. in c. manus. de consecra. dist. 1. & c. perveni. 95. dist. 11. & ex novioribus Anguian. c. i. de laco. Valq. in 3. p. dist. 243. c. 4. n. 3. acriter foveant. capituleruntque sententia contra D. Thom. ejusque sequaces. & de concludant. Papat. possit indistincte concedere potestatem Sacerdoti conferendi ordines sacros. & alios promovendi ad Ordinem. quem ipse habet. nam le decipiunt ex rationibus allegatis a suprà citatis: unde non facile crederent Vitor. in summa. n. 257. quem sequitur Vivald. in Candelas aures. p. 2. tit. de Sacram. Ordinis. n. 17. in fine. asserenti se vidisse quandam Bullam Pape concedentem facultatem Sacerdoti conferendi Diaconatum. & Subdiaconatum. nisi tamen diceret velintus opinionem Abb. & gloss. sustineri posse in casibus necessitatis. ut in ultramarinis. &c.

5 Ex delegata igitur generica. vel specifica potestate ab Apost. Sede emanata. etiam non Episcopis. ut dixi. potest convenire auctoritas conferendi Ordines minores. prout illis preter Episcopos nonnumquam conferunt Abbates. inferiores Prelati. alique Sacerdotes. Nam de Abbatibus. quod possint primam tonsuram. & ceteros minores Ordines conferre. non solum Monachis. sed etiam laicis. in quos Ordinarius habent jurisdictionem. de iure communis probant c. 1. dist. 6. 9. a. quoniam. de etate & qual. cum cingatur. Abbates. de priv. in 6. qui text. probat eos posse etiam laicos. in quos jurisdictionem habebant. ordinare. c. 1. ubi gloss. verb. & non Episcopi de ordinat. ab Episcopo qui renunt. Episcop. c. 1. ubi gloss. verb. ad de supplegi. Prel. Bellam. c. eum cingatur. 4. 1. ubi Cardin. not. 1. Abb. n. 2. & Buttr. n. 1. Nav. cons. 13. incipit. Abbatibus n. 3. de priv. Ator. in ista moral. part. 2. lib. 3. c. 48. q. 1. Potrat. in tractat. de Ordine. 5. c. 1. vers. Abbatibus. Valq. tom. 3. p. dist. 243. n. 3. Mollell. d. trall. 2. c. 2. n. 18. Fr. Ludov. Mirand. in man. Pral. q. 38. art. 9. concl. 1. tom. 1. Stephan. Gratian. dist. 9. forens. tom. 1. c. 791. n. 1. Sanch. in epistol. moral. lib. 7. c. 1. dub. 1. S. num. 5. cum segg. Cardin. Thom. pral. concl. tom. 1. verb. Abbat. concl. 9. n. 5. Seraphin. dec. 980. num. 1. Aloyf. Rice. in collect. dec. 4. collect. 955. Flores de Mena. var. lib. 2. q. 2. 4. num. 4. Sic etiam Abbatem. qui datus sit administrator in Ecclesia Cathedrali vacante. eosdem minores Ordines subditis illius Episcopatus dare posse tenent Gemin in c. 3. num. 6. vers. vidi dubitari. de elect. in 6. Felin. in cap. 11. num. 8. de rescript. & commendat Selva de benef. p. 2. q. 6. post n. 3. ubi dicit. quod eodem modo poterit. quo potest invitatus in claustris aliorum exemptorum. iure suo conferre Tonsuram. & Minores Ordines. prout tenent ex plurimorum auctoritatibus idem Gemin. in d. c. Abbat. num. 6. de priv. in 6. Majol. de irregul. lib. 3. cap. 23. n. 1. Saye de consor. lib. 4. c. 13. post num. 5.

6 Tres autem conditiones requiruntur in talibus Abbatibus. ut hos Ordines conferre valeant. Prima. quod sint Sacerdotes. Secunda. quod benedictionem acceperint. aut saltem ex privilegio Pontificis habeant. ut Pontificalia exercere possint. quia tunc idem est ac si essent benedicti. Tertia. quod sint Mitrati. seu habeant seu ferendi anulum. Mitram. & Baculum pastoralis. iuxta si una eorum deesse. ordinatio irrita foret. dist. 4. cap. Abbat. de priv. in 6. Vi. de Franc. Marc. Delphin. dec. 1082. n. 2. lib. 1. Rice. in praxi Episcop. c. 1. n. 6. pag. 21. D. Acuña ad c. 1. n. 6. dist. 95. Gratian. dist. 9. forens. tom. 5. c. 845.

Hodie ex nova dispositione Conc. Trid. cap. 21. de reform. c. 10. non licet Abbatibus. & aliis quibuscumque quantumvis exemptis. in posterum intra finis aliquos die. etis existentibus. etiam si nullus de auctor. vel exempti esse dicantur. coisquam qui regula. ris sibi subditis non sit. Tonsuram. & minores Ordines conferre. Ita Steph. Gratian. dist. 9. forens. tom. 4. c. 791. n. 1. Thom. Valas. tom. 1. alleg. 3. n. 9. Ludov. Miranda d. tom. 1. q. 38. art. 9. concl. 2. Portel. in dub. Regal. verb. Abbas. d. Scip. de Rubens in ap. h. Episc. ord. 13. Marcel. Vulp. in praxi iudic. c. 7. n. 8. Suar. tom. 4. de Relig. 8. lib. 1. c. 16. n. 19. Tambur. de iure Abbatum tom. 2. dist. 2. q. 7. n. 1. D. Acuña ad c. 1. n. 6. dist. 95. Et licet Th. Sanch. in epistol. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 19. n. 19. exillimaret hanc facultatem ordinandi non subitis minime per Trid. fuisse revocata. nihilominus tamen ejusmodi opinio (salva tantum viri pace) omni probabilitate destituitur: nam si Tridentinum hanc facultatem non revocavit Abbatibus. quid disposuit. dum ad subditos Abbatum hac illis facultatem restrinxit? cerné illa verba essent frustratoria: & idem hanc potatem sustinent Henric. in sum. lib. 1. c. 1. n. 2. Mauric. Alced. in praxi Episc. p. 2. c. 3. n. 78. Gavarr. in man. Episcop. verb. Abbat. n. 31. Diana mor. res. p. 4. ar. 4. n. 10. c. 1. 147.

Ex qua conciliari dispositione primo inferitur. per illa verba. Regularibus suis. intelligi profectus sui Ordinis: & excludi Novitios. quos Abbates ante professionem ordinat non posse tenere Henric. in sum. lib. 10. c. 23. §. 3. in comment. licet. G. Fr. Emman. 99. Regal. tom. 3. q. 23. art. 2. in fine. Ngolin. de officio Episcopi c. 26. §. 19. n. 2. & §. 20. n. 7. Aloyf. Rice. p. 2. dec. 253. n. 5. Saye de consor. lib. 4. c. 1. n. 5. Miranda d. tom. 1. q. 38. art. 9. concl. 2. in fine. Marcel. Vulp. d. c. 7. n. 9. Nald. in sum. verb. Novitius. n. 9. Card. Tusch. pral. concl. tom. 1. lib. 1. c. 1. n. 9. Stephan. Gratian. d. c. 741. n. 6. Matchin. d. trall. 1. p. 2. c. 10. & n. 10. Tambur. d. tom. 2. dist. 2. q. 17. Barthol. de Vecchis in praxi servanda in admittendis ad Religionis statum novitiis. dist. 9. q. 8. n. 4. Quicquid alter sentiat Suar. tom. 4. de Relig. trall. 8. lib. 1. c. 29. n. 12. & Ac verbi si Abbates hujusmodi. aut alii Religionum Prelati habeant speciale privilegium concedendi suis Monachis dimissorias litteras ad quocumque Episcopum. licet in illo non exprimat. quod illud valeant novitiis illas. ut ad quocumque Episcopo ordinare. sicut ceteris Monachis profectis concedere. ut bene resolvunt Ioan. Bapt. Tiber. in instrum. pro ordinandi. c. 7. q. 4. Sanch. in precepta Decalogi tom. 2. lib. 6. c. 10. in fine. Barthol. de Vecchis d. q. 8. num. 3. vers. de v. 1. Tambur. d. q. 27. n. 2. Novitios enim Religionum privilegia gaudere resolvunt Molin. de iust. tr. 2. dist. 138. vers. prater has. Ator. in ista moral. part. 1. lib. 12. c. 2. q. 1. Ego ipse de appellatis verbor. variasque lris signific. appell. 33. n. 16.

Secundo inferitur. Abbates huiusmodi facultatem non habere Tonsuram. & minores Ordines conferendi aliis Regularibus sibi non subditis. qui dimissorias speciales suorum Superiorum. & specialem licentiam Episcopi loci haberint. nec etiam aliis secularibus locorum Superiorum dimissorias asserentibus. Ita resolvunt Campan. in diversis. lris Canon. rub. 6. cap. 2. ante numerum 7. Scipio de Rubens d. verb. Abbat. 13. Ludov. Miranda d. art. 9. concl. 1. & voto Rote de mandato sancte mem. Clementis V 111. resolutum fuisse referre Seraphin. dec. 985. p. 1. & Episcopo Eugubino rescriptis. lris sacra. Congreg. negotii Episcoporum. & Regularium propositum sub die 3. Novembris 1593. retuli de iure Eccles. universo lib. 1. c. 18. n. 67. Quamvis coterari exillimaretur Lexima in sum. quall. Regal. cap. 14.

trallat. l. c. 1. num. 19. Verum usus Ecclesiarum resistit, & propterea eorum sententia non est admittenda, imò eam fuisse relictam. *Sot. in 4. sent. dist. 25. quæst. 1. art. 1. ad argum. & Sanch. lib. 7. c. 1. dub. 19. n. 1.* Marchin. *trallat. l. p. 1. c. 10. n. 3. & 4.* Sic etiam videtur rejicienda opinio Francisci Mart. *d. de res. 1082. num. 1.* aliterntis Guardianis, & Priores de Iure primam clericalem Tonsuram suis subditis conferre possit, quia nunquam audiui hoc ab aliquo factum fuisse, ideo miror cur contra Concil. Trid. ita pronuntiaverit.

17 Potestatem conferendi Ordines regulariter Episcopo tantum competere, etiam si sit excommunicatus, suspensus, vel interdictus, *supra diximus sub n. 3.* & valide Ordines conferre, licet id minus faciat, & Ordinatus propterea executione careat. Attamen si hujusmodi Episcopus hereticus, schismaticus, simoniacus, & qualitercumque excommunicatus oculis sit, valide Ordines confert, verumque dat Ordinis executionem, tantum recipiens non solum recipiat Sacramentum, sed etiam, absque ulla suspensione, executionem, & proinde quoad omnes actus spirituales. Ita Innocent. in c. 1. num. 3. *de schismaticis.* Panor. in c. veritatis, n. 46. de dolo, & in cap. ad probandum, n. 7. de re judic. Covar. in cap. Alma mater, p. 1. §. 6. num. 7. & alii per Garc. de beneficiis, p. 1. c. 10. num. 160. & circa beneficiorum collationem, part. 5. c. 4. num. 276. cum segg. plures, quorum sententiam ut communem sequitur Gonet. *Canon. lib. 1. c. 1. num. 81. & 89.* eandem communem esse testatur Malcard. de probat. conclus. 619. num. 45. resolvunt Sot. in 4. dist. 25. q. 1. art. 3. *vers. in ordinatione.* Henric. in sum. lib. 23. de excommunicat. c. 19. §. 1. & alii plures, quos refert, & sequitur Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 2. 1. sub num. 35. Idem multo certius proficentes poss. *Extra vag. Ad evitanda scandala.* ita ut post illam idem locum habeat in omnibus excommunicatis, dum non fuerint denunciati, aut notorii clericorum perculsores; etque verissima eorum sententia quoad quolibet actus, etiam spirituales: quamvis oppositum quoad omnes teneantur absque bono fundamento Anton. Bald. & alii relati à Sanch. d. n. 35. in pr. & aliter distinguentes crediderint in his, in quibus imprimatur character, ut in Sacramento Ordinis, Innoc. sibi contrarius in c. nihil, n. 3. de elect. & alii committer, ut per Malcard. eodem sequuntur, & per Sanchez ubi proxime.

18 Pro quibus non facit text. quo nituntur, in c. 2. de ordinatis ab Episcopo, qui renunt. Episcopus, dum habet necessarium esse dispensationem, ut ordinatus etiam ignoranter ab Episcopo excommunicato possit in Ordinibus sic susceptis ministrare, & ita data etiam ignorantia excommunicationis excommunicati tantum verum non conferre Ordinis executionem: respondetur enim ex dictis per Sanchez sub num. 35. illum text. non bene adduci ad hoc propositum de conferente excommunicato occulto, & communiter ignorato, & tolerato: quia intelligentus est non de hoc, sed de illo, qui si licet privatim ignoretur, à recipiente tamen publicè pro excommunicato habebatur; in his etenim longe diversis terminis in eo textu ignorantia etiam probabilis, de qua ipse loquitur, non liberat recipientem à suspensione Ordinis suscepti, & quidem merito, cum tunc talis Episcopus non habeat usum Ordinum, nec illum dare permittitur, juxta regul. text. in c. Dapherom, l. quæst. 7. quon pro ratione decidendi ad d. c. 1. contra Innocent. in d. c. 1. de schismaticis, & Panor. Felin. & alios relatos per Covar. in c. Alma, p. 1. §. 6. n. 6. consideravit gloss. in d. c. 1. *vers. ignoranter,* resolvunt gloss. in cap. si quis à simoniacis, l. quæst. 1. & in cap. ab excommunicatis, l. quæst. 2. & alii, quorum senten-

tiam ut communem, & tutiorem refert, & sequitur Covar. ubi proxime, & Sum. de censur. disp. 3. l. sub n. 61. manere considerandi est procedere, non quidem ex eo quod pendet ratio idem concludat intrinsecè & ex natura rei; illa enim regatur nos ex dictis per Sanch. sub n. 35. addendum putamus, concludit solùm ubi actum fuerit de causa principali, non autem de instrumentali, qualis est Episcopus Sacramentum conferens, qui proinde si licet iniquus sit, tamen gratiam, quæ caret largitur: sed ex eo quod eadem rationem etiam in hujusmodi Episcopo, ut instrumentum consideraverint, lora, quæ irritant, ut possunt, prædictam ordinationem, non ob culpam ordinati, sed in injuriam ordinantis; unde nihil mirum, si ordinari ignorantia non conducatur ad illum ab hujusmodi suspensione liberandum: licet fatendum sit plurimum conducere ad faciliorem dispensationem, juxta text. in d. cap. 2. juncto c. 1. eod. tit. & tunc sic intelligenda in d. c. si quis à simoniacis, ibi misericorditer sustinemus & cap. ordinationes, l. quæst. 1. qui text. dum admittit ordinationem ordinari ignoranter ab heretico, intelligendus est, mediante scilicet dispensatione, ex quibus facile solvuntur fundamenta Innoc. Panor. Felin. & aliorum ubi proxime. Quia autem possit dispensare cum Ordinatis ab Episcopo excommunicato, heretico, vel schismatico? Vide infra alleg. 48. Quæ verò sint substantialia Sacramenti Ordinis, quorum unico deficiente, non fulcipitur, nec character imprimitur? Offendimus alleg. 1. n. 9. in fine.

ALLEGATIO IV.

Episcopus proprius ad Ordines conferendos quis dicatur?

SUMMARIUM.

- 1 Subditus, & diocesanus Episcopi tripliciter quis fieri potest, ratione scilicet originis, vel domicilii, vel beneficii.
- 2 Originis Episcopus est Episcopus loci in cuius diocesi ordinandus natus est.
- 3 Originarius seu oriundus dicitur à propria origine.
- 4 Origo patris etiam inspicitur ad Ordines suscipiendos, itaque quis ratione paternæ originis poterit Ordines suscipere ab Episcopo loci, in quo ejus pater natus est.
- 5 Originis locus secundum hunc civilem etiam dicitur ille in quo pater natus est.
- 6 Oriundus dicitur à nativitate propria, vel paternæ.
- 7 Originarius ut quis dicatur, non solum requiritur, ut quis natus sit in loco, sed quod parentes ibi domicilium contraxerint.
- 8 Litteræ Apostoli dispensationis, vel beneficii, non sunt subreptitæ, in quibus dicitur quis se oriundum ex civitate Neapolitana, cum re vera esset oriundus ex civitate Verberetensi, si ejus pater in dicta civitate Neapolitana natus fuit.
- 9 Dicitur de naturalitate, seu originem importat.
- 10 Dicitur, ex, naturalitatem exigit, nec est civilis contenta.
- 11 Habitatio solum facit incolam seu domiciliarium, non tamen oriundum seu oriundum.
- 12 Filius dicitur oriundus, seu originarius loci, in quo pater ejus natus est, succedente in hominibus seu numeribus tam personalibus, quam realibus, non modo in temporalibus, verum etiam in spiritualibus.
- 13 Nepos ex origine avi pater dicitur originarius illius loci.

loci, in quo quis natus est, ad Ordines suscipiendos.

14. Originem patris & non matris sequitur filius.
15. Filius non potest ordinari, ab Episcopo originis matris, nisi sit naturalis.
16. Domicilium materiam sequendum, quando deest paternum.
17. Expositus cuius parentes ignoramus, non solum iudicabitur municipis ejus loci, in quo natus est, sed etiam loci in quo est expositus, & n. 17.
18. Natus foris in aliquo loco, non potest dici ex illo oriundus.
19. Natus in mari originem habere dicitur ubi pater domicilium habet.
20. Originis domicilium est immutabile: nec potest remanere.
21. Ejectus ab aliqua religione ab delictis, Ord. & habitus exutus, ab Episcopo originis est ordinandus, dummodo habilis sit.
22. Domicilii ratione efficitur quis subditus, & dimissus Episcopi, ubi illud contraxit.
23. Domicilium est habitatio animi destinatione perpetua, in qua quis verum suam magnam summam constituit.
24. Domicilium, & habitatio in quo differant?
25. Domicilium non contrahitur etiam per mille annos, dum quis habet animam recedendi.
26. Domicilium ad Ordines capiendos contrahitur quis etiam non longo tempore in aliquo loco degens, si subducit animum perpetuo in eo permanendi.
27. Animas perpetuo manendi in aliquo loco colligitur verbo, vel factis volens domicilium contrahere suum declaravit voluntatem, vel ibi emit domum, aut aliam possessionem, cum translatione majoris partis venerunt.
28. Decennalis habitatio facit presumi domicilium, quando aliter non constet de voluntate habitationis.
29. Scholares & Castellani etiam decennali habitatione domicilium non contrahunt, quia semper cogitant de redeundo ad patriam, nisi suis studiis decennali tempore, & majori commorati sint & non, 10.
30. Animum recedendi a civitate non habet illo, qui in ea reliquos filios ibi.
31. Absentes si ex statu possident privilegia civitatis facti est patrem esse in civitate, ut filius absens privilegia possideat.
32. Baro assumi potest ab ordinibus ab eo praeside, in cuius diocesi habet feudum.
33. Baronum filii adipiscuntur domicilium in eo loco, in quo gentes propter ditum feudum contraxerunt.
34. Senatores, aut alii quicunque officialis perpetui alicuius Principis, domicilium acquirunt in eo loco, in quo senatorium exercere dignitatem, & ab illius Episcopo potest ordinari, & per consequens ejus filii relegantur domicilium revident in eo loco non detrahunt originem, & in eo in quem relegatus est, ibid.
35. L. filii libertorum & relegatis, & l. ejus qui manumissus, & l. ad municip. comparantur.
36. Libertus si promoveri velit, ab illo Praefule erit assumendus ad Ordines, qui est superior ejus loci unde paternus trahit originem.
37. Expositus ab eo sunt ordinandi Antistites, qui ejus est loci ordinarius, in quo expositus sunt, quia illius effectus sunt ejus.
38. Domicilium contrahi potest in pluribus locis, & ab uno Episcoporum ordinari.
39. Domicilia quando non sunt aequi principaliter, semper inspicendum est principatum.
40. Proprium alii migrandi, & non redandi praebuit, de Episcop. Pars I. l.

familiar es eo quod quis videret ab aliquo loco cum suppellectilibus, vel familia sua.

41. Episcopus confertur non requiritur in domicilio morando, tenetur tamen morandus si ordinari velit, potest testimonium circa probationem qualitatis, mores, & sufficientiam, ab Episcopo loci unde digressus sit.
42. Episcopi Diocesani subditus quis efficitur quoad Ordines suscipiendos, in quo beneficium habet.
43. Clericus habet domicilium, & est citis illius diocesis in qua suum est ejus beneficium, dum illud possidet.
44. Ratione beneficii etiam tenetur efficitur beneficiatus subditus illius Episcopi, in cujus Episcopatu illud exstat.
45. Beneficium etiam tenetur possidem gaudet privilegio clericali.
46. Occasione beneficii requirentis residentiam acquirit beneficiatus domicilium in loco, ubi illud possidet.
47. Domicilium contrahitur quoad Ordines suscipiendos in loco beneficii, etiam si residentiam non requiritur.
48. Praesimoniam possidens inibi domicilium habere dicitur, & ab Episcopo loci ubi est suam praesimoniam ordinari potest.
49. Praesimonia inter Ecclesiastica beneficia commutantur.
50. Beneficium habens in commendam maxime perperam, potest ordinari ab Episcopo in cujus situm est.
51. Beneficia plura habens in diversis diocesis ab unoquoque illarum Antistite promoveri potest.
52. Episcopus in cujus diocesi est beneficium, potest ordinare, vel dare literas dimissionis, etiam beneficium quoad praesimoniam, subditum efficitur alicui Episcopo.
53. Beneficii unus diversis veli alteri diversa diversis ratione efficitur quis subditus Episcopi, ubi exstat beneficium principale.
54. Episcopus ratione beneficii sui subditus non solum potest ordinare, sed etiam dispensare cum illis in interdictis, & etiam in illegitimatione ad minores Ordines.
55. Collationes, seu tituli beneficii ratione non efficitur quis subditus Episcopi, non habita illius possessione.
56. Pensionis causa nullus subditus Praefule, ut ab eo promovetur.
57. Beneficium obtentum in fraudem non jure quoad susceptionem Ordinum.
58. Religiosi veterantur Ordines suscipere ab alio Antistite, quam ab Episcopo illius loci, nisi a Superiore regulari deputati fuerint.
59. Religiosi a propriis regularibus Superioribus dimissiones obtinentes, ordinari debent ab Ordinario loci, in quo suum est Monasterium.
60. Patres Societatis Jesu a quocunque Antistite Catholicis ordinari possunt.
61. Regulares non possunt hodie ab Episcopis ordinari, etiam in suis domibus sine licentia diocesana, in quorum districta eorum monasteria sita sunt.
62. Iura legentia de irregularentibus monasteria, intelliguntur cum effectibus, & sequens sciuntur praesimonia.
63. Novitius infra annum probationis Ordinari potest ab Episcopo, in cujus diocesi moratur, quando de alibi natus sit.
64. Episcopus faciens Ordines in aliqua diocesi de licentia diocesani, ordinare potest non solum personam eidem Ordinario subditam, verum etiam clericis, & exarces aliarum diocesis legitimat licentiam, atque dimissiones habentes.

lib. 10. tenet Gregor Lopez l. 2. verb. *maguer*, vers. *adverte tamen*, tit. 2.4. *partita* 4.

12. Quamvis origine patris filius dicatur originis. Quia originarius illius loci, in quo pater natus est, ut supra diximus, succedatque in honoribus & numeribus cum personalibus, quam realibus, non modo temporalibus, sed etiam spiritualibus, quemadmodum docet Boet. *de cons.* l. 1. n. 13. & 15. & *Guar.* *conf.* 7. num. 1. 7. tamen ex origine avi non dicitur nepos originarius illius loci, in quo avus natus est ad Ordines suscipiendos: ita Cov. *de sponsalibus* p. 2. c. 7. §. 1. n. 15. quem refert & sequitur Aloyf. *Rice*, *de resol.* 2. 7. num. 5. *Marchin*, *de iur.* l. 1. p. 5. cap. 6. n. 2. Vgolin. *d. c.* 6. §. 1. post n. 1. vers. *explicatur*, ubi agens de libertatis, seu libertis, dicit illos posse Ordines suscipere non solum ab Episcopo fori originis, sed domesticorum: nam illorum originem sequantur, & non patris, ut probat text. in *d. l. Assumptio*, in fine, *jueda l. seq.* §. ad municip.

14. Cum filius originis patris, & non matris sequatur, ut probat text. l. 2. c. de municip. & originar. lib. 10. cum late traditur per *Pichard*, de nobilitate *communicatio*, n. 9. cum sequenti: 7. non poterit ordinis apud Episcopum originis suae matris Ordines accipere, nisi pater non esse legitimus: quia tunc non ejus originis, sed matris, quoad illegitimum filium inspicitur, *in fine* §. ad municip. & *lejas qui §. eodem*, ubi Noratus inquit: *Est qui iustum patrem non habet, prima erige a matre, neque eo die quo ex ea editus est, numerari debet*, Thom. Valasc. *d. alleg.* 5. n. 11. *Marchin*, *d. r.* l. 1. p. 5. c. 6. n. 4. *Marcel*. *Volpe* *d.* 7. n. 14. in fine. *Alredo* *d. p.* l. 1. c. 5. n. 45. Sic etiam dicendum de vulgo quæsto, talis enim matrem sequatur. *Lejas legitime §. de statu hominum*. Ita etiam 16. 7. quando deest pater domesticum, matrem est sequendum, juxta resoluta per *Gonzal*, *dist.* 6. l. 1. a. n. 14. & *Pisacq.* in *præci nova Episcopali*, d. c. 1. n. 19. vers. *ratione*.

17. Expolitus tamen, cujus parentes ignorantur, non solum indicabitur municipia, & civis loci, in quo natus est, sed etiam loci, in quo est expolitus, *Steph. Gratian* *disceps forens*, c. 71. n. 12. *Mandol.* *de acate minori*, l. 1. a. n. 2. Patens enim in *remiss.* *ad Ordin.* *Reg.* *Epist.* lib. 1. tit. 55. in *prin.* n. 1. *Alphon.* *Narbona* *d. loco*, n. 156. cum *sepp.* pag. 414.

18. Qui verò fortissimè natus est aliquo in loco, per quem mater pertransiit, aut illuc non animo permanendi ivit, non pater ad matrem accessit, abique animo ibi permanenti, & interim filium peperisset, quem postea abique eo quod contaheret domicilium, ejus patris cum tota familia traxerat ad locum, unde digressus fuerat, talis filius non diceretur civis illius loci, in quo sic per transiit matris natus fuit, neque ratione originis sequeretur forum dicti loci, sed patris originem: ita *Panorm.* in c. *Rodolphus*, n. 9. ubi *Felin.* n. 13. de *rescriptis*, *Guier.* *d. consil.* 7. n. 7. *Cervall.* *communium contra commun.* q. 438. n. 17. non enim inspicitur quod per accidens est, sed quod per se, juxta vulgariter hura resolvit Vgolin. *d.* 5. l. 1. n. 5. ubi etiam asserit originem habere filium in domicilio patris, 7. si in mari natus sit, quare non ab illius civitatis Ausculte, ubi sic per transiit matris fuit, nec ab alio de ipsius licentia promovendi posse tenet *Navar.* *conf.* 3. de *temporalibus origin.* *Hénriq.* in *sum.* lib. 10. c. 21. §. 1. *Camp.* *d.* c. ap. 8. n. 10. Thom. Valasc. *d. alleg.* 5. num. 19. Alia plura ad hanc materiam spectant videbilia apud *Malcard.* de *probatione*, c. 1. l. 141. n. 6. cum *sepp.* *Rebuff.* de *privilegiis schol.* priv. l. 7. in fine. *Stephan.* *Gratian.* *d.* c. 75. *Cervall.* *d.* 438. *Calá* *Petita* in *responsis pro Joanne Tasso*, n. 13. *D. Barbo* *in l. hares absens*, §. *proinde*, in *ar. de for. rationis originis*, n. 9. cum *sepp.* §. *de iudic.*

Barbo, de Episcopo. Paris l. 1.

Domicilium originis est immutabile, ex text. in 20 *l. Assumptio §. ad municipales*, *Navar.* *comment.* 2. de *regularibus* num. 34. *Sanch.* de *marim* lib. 3. *disp.* 1. §. num. 4. *Marchin.* *d.* c. 6. n. 9. nunquam enim censetur mutatur, ex *Malcard.* de *prob.* *concl.* 534. nec illi potest renunciari, ut per *Bernard.* *Græve*, *ad practic.* *Camera Imperialis* lib. 2. c. 36. n. 2. *Steph.* *Gratian.* *d.* c. 75. n. 10.

At quid de professis in aliqua Religione, à qua ejecti ob delicta fuerant exiit, & habitus exiit? Dicendum est ab Episcopo fori originis esse ordinandos, dummodo habiles sint. Ita tenent *Poetel.* in *debitis Regal.* verb. *Ordines*, num. 11. *Vgolin.* *d.* 5. l. num. 6. & cap. 20. n. 9. in fine. *Aloyf. Rice.* de *resol.* 2. 7. n. 4. in fine. & in *præci aurea resol.* l. 85. *Navar.* *conf.* 84. de *Regularib.* in *novis*, alias *de acate* & *qual.* in *antiq. Sayr.* in *floribus* *desif.* sub illo tit. de *etate*, *desif.* 5. *Barthol.* à S. *Faulst* in *thesaur.* *Relig.* lib. 6. *quaest.* 185. *Camp.* in *divers.* *litis Canon.* rub. 12. cap. 15. numero 7. *Fract.* *Ludov.* *Miranda* in *mon.* *Prælat.* *tom.* 1. *quaest.* 51. art. 4. *concl.* 2. *Sanch.* in *opuscul.* *moral.* lib. 7. cap. 1. *dist.* 24. numero 3. *Laurent.* de *Franchis* in *controver.* inter *Episcop.* & *Regul.* pag. 220. in *resp.* ad 7. *Ego ipse in collect.* *ad cap. ult.* n. 11. de *Regular.* *Marta* de *iur.* *dist.* p. 4. *casu* 192. n. 4. *Contra* Fr. *Emman.* *Azor.* *Molin.* & *Lessium*, quos refert, & sequitur *Sanch.* in *præci Decalogi* *tom.* 2. lib. 6. cap. 9. num. 5. aliterentes hos minime tueri Episcopo alicui certo obedire, sed tantum instat aliorum clericorum Episcopo subijci, in cujus diocesi habitaverint, Sed adverte hodie ex *Bulla* S. D. N. *Vrbani* VIII. hos ejusdem esse suspensos, ac proinde ordinari non posse, quoniam constitutionem habens in fine hujus *Tractatus*, & per illam sic docet *Laurent.* de *Franchis* ubi *supra*, qui etiam in *resp.* *ad p.* 219. monet *Regulares* per suos *Superiores* à Religione, servata forma dicte *Bulle* *Vrbani* VIII. ejusdem præsentare se debere coram Episcopo loci, & subdere se illius obedientie, & ab eo expectare quid agere debeant, & in *resp.* *ad* 3. subdit pertinet ad Episcopum perquirere, an iuste, vel iniuste, fuerint ejusdem?

Secundo modo efficitur quia subdites & diocesani sumus Episcopo, ratione scilicet domicilii. Quod quidem contrahitur si quis transferat se ad habitandum in aliquo loco, & debeat expressè se habere animum ibi contrahendi domicilium. Est enim 7. habitatio animi destinatione perpetua, in qua quis rerum suarum magnam summam constituit l. 1. ubi *Bart.* n. 11. *Assumptio*, §. *iur. prudentibus*, ibique idem *Bart.* n. 1. §. *ad municip.* *Civ.* c. de *incolis* lib. 10. c. cum nullus subigat. verb. *domicilium*, de *tempor. ordinat.* lib. 6. *Rebuff.* *com.* 3. *ad lege* *Gallic.* in *tr. de domiciliis* *elect.* in *prin.* 9. *Mench.* de *arbi.* *tr. casu* 86. a. n. 6. & lib. 6. de *presumpt.* *quaest.* 42. n. 2. *Cervall.* *commun.* *contra commun.* *quaest.* 604. a. n. 54. *Decian.* *trall.* *crim.* lib. 4. c. 16. num. 8. *Malcard.* de *prob.* *concl.* 535. n. 13. *Sanch.* de *marim* lib. 3. *disp.* 33. a. *prin.* *Stephan.* *Gratian.* *disceps.* *forens.* c. 181. numero 10. cum *sepp.* *num.* 10. *D. Disceps* de *Errato* in *conf.* in *casu* *majoris* *Regis* *corona.* *quaest.* 3. a. n. 2. *Marta* in *paris* *novissim.* *desif.* *note* 5. *Farin.* *fragment.* *Armin.* *p.* *littera* *D.* n. 108. *Gut.* in *trall.* de *galulis*, §. 114. n. 7. *novissimè* *Toeteb.* *lib.* 2. c. 3. n. 10. *Rot.* in *Granat.* *Capellania*, v. *Decemb.* 1606. coram *Card. Marquemont.* *impressa* per *Farin.* *desif.* 188. num. 1. & p. 2. *recens.* ubi asserit tantum domicilium probari ex animo habitandi, & permanendi, quando scilicet quis cum tota familia mobilia bona transportavit, & habuit domum apertam; & in eo t. differunt domicilium, & habitatio, quia domicilium est locus originis, vel perpetue habitationis, habitatio

R 3 veid

verò est commotatio in loco per accidens & animo alio se transferendi. Vnde ad habitationem sufficit habitare pro aliquo tempore ex aliqua causa, puta illius, vel studiorum: ut et aliquis in aliquo loco domicilium habere dicatur, requiritur animus perpetuo permanendi, sine quo non contrahitur domicilium. *Leives, C. de incolis, l. 10. Menoch. de pres. d. 2. n. 2. & de arbit. casu 86. Sanch. d. disp. 2. 1. numero 1.* Vbi enim constat de animo & voluntate absque aliquo lapsu temporis, acquiritur domicilium. *Bald. conf. 3. 13. n. 1. lib. 4. Sim. de Pretis conf. 1. 19. n. 8. lib. 1. Rot. dec. 1. 50. n. 7. p. 2. d. 1. & dec. 188. n. 3. p. 2. recent.*

25 Quando etiam quis habet animum recedendi, licet per mille annos, non contrahit domicilium. *Joseph h. Ludov. Persona decif. 76. num. 1. cum sequentibus. Menoch. de arbit. casu 86. n. 7. Marchin. de sacram. Ordinis. l. 1. p. 5. c. 7. n. 1.*

26 Ex quibus quoad nostrum propositum sequitur illum, qui non longo tempore degit in aliquo loco, dum tamen habitorie illum perpetuo in eo permanendi, quamvis illum statim deserat, dum actu non mutaverit habitationem posse ab illius Antistite, aut ejus accedente consensu ab alio ordinari. Ita Navar. conf. 10. in antiq. & conf. 2. in novis, de temporibus ordinari. *Aloy. Ricc. in praxi fori Ecclesiastici, resol. 263. Bonacina d. panilo 4. n. 4. cum sequentibus. Ugolin. d. 1. 6. 5. 1. Campan. d. 8. num. 18. Henricus in sum. lib. 1. cap. 17. 5. 1. Mol. de irregular. lib. 4. c. 2. Jacob de Grist. in auris decif. p. 1. lib. 3. cap. 2. n. 1. vers. festum. Ceter. eadem. quaf. lib. 1. quaf. 98. num. 38. Alphons. Nabona ad. 1. 10. glo. 3. n. 9. cum segg. 1. lib. 4. nova Recop. pag. 58. & seg. Marchin. de sacram. Ordinis. tra. 1. p. 5. c. 7. Nald. verb. Ordo, num. 10. Homoboni de Bonis de examine Ecclesiastico tra. 1. c. 1. quaf. 5. n. 2. Mol. in sum. Theologia moralis tra. 1. c. 1. n. 6. eptimè Fagundes in quinque Ecclesia precepta. lib. 1. c. 3. num. 12. ubi totus est in ostendendo domicilium hujusmodi animo, & factio semel acquisitum non posse deseri solo animo, sed animo, & facto. † Qui in Vibe. sive alibi p. r. decem annos residerit, potest ibi a Vicario Sacristiani ordinari, ut testatur decusum Armond. in add. ad recap. legum Navarra. lib. 1. tit. 1. s. 17. n. 49. Mol. in sum. Theologia moralis tra. 1. c. 1. n. 3. Breviori tempore domicilium contrahere intendens animum ibi perpetuo manendi, suamque voluntatem verbo, vel facto declarare debet, ex Bald. emul. 39. 1. incip. *Puelli talis. n. 2. lib. 1. atque ideo si ultra verba emit illic domum, aut aliam possessionem, vel eam conduxerit, ut per Rotam Roman. decif. 150. incip. Damini dixerunt. n. 8. p. 2. divers. Protop. de Augustino in addit. ad Stephan. Quarant. in summa Ballaris. verb. Ordo. vers. circa tertium. Ugolin. d. 4. 2. n. 2. Campan. d. 8. num. 8. Marchin. d. tra. 1. p. 5. c. 7. n. 6. & hoc intelligitur cum qui in locum aliquem majorem partem bonorum transfert, & ibi conhabitat, dies festos celebrans: aliter enim sola emptio domus, vel alienatio pars bonorum domicilium non facit, capite Dilectus de rescript. cap. si Episcopus de parochia. d. cap. cum nullas. Ita Pasced. d. 1. n. 9. vers. vel sui. Aloy. Ricc. d. resol. 163. n. 2. Principia enim conjectura, & presumpcio propensum animi ad acquirendum domicilium ea est, si quis non solum habitationem transierit, sed & simul secum familiam, & omnia bona sua, vel totum majorem partem tulerit; nam ex illa rerum suarum translatione conjecturatur, & presumitur animus alicubi permanendi, & ibidem domicilium & viciniam acquirendi. *Leives. C. de incolis, l. 10. leg. 2. C. ubi finat. vel clarif. Ugolin. de officio Episcopi parti. 2. c. 2. 5. 1. num. 2. D. Barbo. in l. heres absens. §. fin. 80. de jud. Nabona d. loco. n. 64. Marchin. d. tra. 1. 5. c. 7. n. 7. vers. secundum.***

Quod si dubietur de animo, quem quisquam verbis, vel facto insinuat, ad conjecturas recurrendum est, in primis si assiduus probetur habitatio in aliquo loco non minori tempore decennio, ut tenent Doctores per text. ibi in d. l. C. de incolis. l. 10. resolutum Mascard. de probat. emul. 344. n. 7. Paslec. ubi proxime. Suid. conf. 3. 46. num. 4. Rot. d. decif. 123. n. 3. p. 2. recent. Vgol. d. 26. §. 2. n. 2. Narb. citatus loc. n. 68. Marchin. d. c. 7. n. 3. Rot. in Arisio gabelle, 19. April. 1617. coram Card. Virili. Aloy. Ricc. d. loco. Bonacina d. panilo. 4. n. 14. Campan. d. n. 3. vers. quod si. Menoch. de arbit. casu 68. n. 1. ubi obiter quod quando sumus in dubio, ex eura decem annorum, dummodo sint continui, presumitur quod ille noluerit recedere, nisi adit aliquid indicium illum non habere animum permanendi ibidem.

Quod accidit in scholasticis, & Cadellanis, qui semper cogitant de redeundo ad patriam, ut per Seraph. Gratian. discepta. for. conf. 18. l. n. 4. & §. Facit. in fragm. criminal. parti. 1. litera D. num. 215. & 211. Paslec. in praxi nova Episc. ubi proxime. Alphons. Nabona ubi supra. n. 2. vers. §. & scholasticis, Ignat. del Villar. in sive responsorum lib. 1. resp. 7. p. 3. n. 2. ubi n. 24. idem dicit de summo, qui ad tempus domino servit; quamvis credat scholarem decennio, aut longiori tempore civitatem habitantem. Audi etiam inibi acquisivisse domicilium propter hoc temporis spatium Ioan. And. in cap. quid clericis post n. 4. ubi Atecin. n. 7. de foro com. Bar. in l. lex Connelia. §. si tenent. n. 1. ff. de injur. Menoch. de casu 26. sub n. 2. Quos quidem Doctores intelligunt quando hujusmodi scholaris studio finito, decenniali tempore, & majori commoratus sit, ex quo deduci possit magis habere animum domicilium contrahendi, quam fundendi. ut ex Stephan. Gratian. d. c. 18. n. 6. & 7. resolutum Alphons. de Nabona loco proxime cit. † Animum autem recedendi in civitate non habet ille, qui in ea relinquit filios, ex Titac. in l. si antiquum, in princip. Cod. de revoc. donat. ubi etiam resolutum, quod si ex statu abfentes non possunt privilegium Civitatis, satis est patrem esse in civitate, ut filius abfens privilegium possit. *Baro an possit assumi ad Ordines ab eo Præfule*

12 in cujus diocesi habet feudum? Et possit resolutum Campan. l. c. 8. num. 20. ubi amplius etiam si in feudo non habet Baro, alibi que retinet domicilium, me citato in hoc loco Marchin. de tra. 1. parti. 5. 6. 7. num. 15.

Sic etiam alii horum Baronum aspicuntur domicilium in eodem loco, in quo genitor propter feudum feudum contraxit, argumento text. in d. l. si sumptus, §. filius. & in l. libertas, §. pater domicilium. §. si ad municipium. nam ut originarius quis dicatur, non solum requiritur, ut sit natus in loco, sed quoque parentes etiam domicilium ibi contraxerint, Rota Rom. d. vers. resol. decif. 127. num. 3. parti. 1. Mar. Antonin. ver. resolut. lib. 1. resolut. final. casu 33. in fine; quibus fundamentis hanc partem sequitur Campan. d. l. cap. 8. num. 21. quamvis ipse in investiganda hujus questionis veritate diu se moratum esse asserat, me citato in hoc loco Marcel. Vulpe d. c. 7. num. 36.

Senator etiam, aut alter quivis officialis perpetuus alicujus Principia, quamvis quis loci, in quo Senatoriam exercet dignitatem, minime sit civis, ex text. in l. Leives, C. de incolis, l. 10. domicilium tamen illic acquiritur tenet Anna filius, referens votum paternum in observant. incip. Placuit. per text. in l. Senator, eodem tit. de incol. & per consequens ordinari posse ab Episcopo loci in quo hujusmodi domicilium contraxit, resolutum Campan. d. c. 8. n. 2. & n. 3. advertens ad illicum filios hoc extendi, latè in terminis

nis Thom. Valae. *Alleg. 5. n. 38.* cum *segg. & Mat.* chin. d. 7. n. 16.

35 Relegatus retinet domicilium in eo loco, ubi habet relegationis causa ex text. quem ad hoc clarum suspicor in *l. sui liberorum §. relegatus. f. ad municip.* cujus verba sunt: *Relegatus in eo loco, in quem relegatus est, interim necessarium domicilium habet;* ad quod dictionem impellit dictione illa, *interim*, verboque illo, *necessarium*, nam quamvis post questum domicilium iuraturam possit, attamen dum queritur & retinetur, abesse debet animus ab eo discedendi, & ideo destinatus animus, illicque permanendi adesse dicitur, prout requiritur ad querendum domicilium, ut supra dicitur. Non tamen obliuiscor Vlpiani auctoritatem in *l. ejus qui manumissus. §. fin. f. ad municip.* qua probatur relegatum domicilium eo loco unde arceatur habere; ubi *glaf. alcin.* exponendo illa verba unde arceatur, dicit, id est in quo: sed hujusmodi Vlpiani responsio nonnullum affert contrarietatem cum Paulo Iuriconsulto in *d. §. relegatus*; rejecta enim gloriose diffinitione dicentis in perpetuum relegatum planum esse, quod in *dicta §. relegatus*, asserit Paulus Iuriconsultus, alias non ita, quasi insinuet tunc procedere Vlpiani dictum: itendum igitur est relegatum domicilium habere eo loco unde arceatur, scilicet ab eo unde trahit originem, & in eo loco in quem relegatus est; exclusa denique intelligentia de exilato in perpetuum, propter dictionem, *interim*, de qua in *dicta §. relegatus*; de quo tamen vide Petr. Gregor. in *trati de beneficiis. c. 36. n. 20.* Campan. d. cap. 8. n. 2. li. & superfluum hanc questionem potest, cum relegatum ordinari non possit certum sit, tanquam subjectione potest: quoad filios tamen non dubitatur, nisi aliud canonicum obstat impedimentum.

36 Liberos insuper si promoveri petat in illis casibus, quibus potest, ab illo Praefule erit assumendus ad Ordines, qui est superior ejus loci, unde trahit originem patronus; quia ejus loci est ipse liberius nuntius, non ubi patronus habet domicilium; ita Campan. d. cap. 8. n. 2. ubi etiam asserit, & expositis ab eo posse ordinari Auxiliis, qui ejus est loci Ordinarios in quo expositi sunt, cum parentes ignorentur, quia illius sine dubitate effectus sunt cives, ex Bart. in *l. 1. n. 11. ff. ad municip. Hipp. l. in Linfens. n. 10. ff. ad legem Cornel. de fidei. Mandat. in *trati de minori aetate §. 1. n. 34.* Stephan. Gratian. d. 75. n. 12.*

37 Duobus in locis domicilium habitationis habere quis potest, si aequo in duobus locis habitaret, leg. *Liberos assumptis. l. ejus §. Celsus. f. ad municip. c. 2. de sepulch. lib. 6. glaf. vbi domicilium, in c. per de temp. ordin. ex lib. Socin. in c. fin. n. 21. de foro comper.* Alphonsi. Narbona ubi *sup. n. 58.* Marchini. d. tr. 1. p. 5. n. 10. Sanchez de *matrim. lib. 3. disp. 24. n. 3.* Vgolini. d. c. 26. §. 2. n. 3. Lotter. de *re benef. lib. 1. g. 20. d. 48.* Rot. d. decis. 188. n. 4. p. 2. recent. & ita apud Episcopum unius ex locis potest ordinandus Ordines suscipere, ut videtur insinuat Vgolini. d. c. 26. §. 2. n. 3. Torrellanca d. lib. 2. c. 1. §. 1. n. 11. quando verò & hujusmodi domicilia non sunt reque principales contra, in illa scilicet circumstantis, quae requiruntur ad illud vnde contrahendum, principalis semper inspicendum est, Memoch. consil. 198. n. 10. ff. de *lib. lib. l. de lib. f. fin. decis. 8 §. 5. n. 5.* nec illo privatus si iusta ex causa ad alias migrasset civitates, & provincia, propositum tamen habuerit redeundi ut tenent Roman. consil. 264. n. 3. Campan. d. cap. 8. n. 1. §. 2. vbi cum itaque & propositum verò aliud migrandi, non redeundi, praesumitur ex eo quod quis recedit ab aliquo loco cum suspellit, ex Malcard. consil. 39. n. 6. vel familia sua, Farinac.

fragm. crimin. p. 1. lib. D. n. 114. Hinc si quis duo domicilia sub diversis Episcopis habere, in quibus si non aequis Mathematicis temporibus, saltem prope aequalitatem habitaret, posset indifferenter à quocunque ex his duobus Episcopis ad Ordines promoveri, quia ratione utriusque domicilii sit singulis subditus, Molfes. in *sum. trati. d. c. 2. n. 6.* Marchini. d. tr. 1. p. 5. n. 13.

Quaesio jam domicilii ex praedictis causis, potest Episcopos domicilio prodest Ordines conferre, Vgolini. *dist. cap. 26 §. 1. per tot.* Piasce. *dist. c. 1. numero 9. vers. vel sui.* Alphonsi. Narbona ubi *supra, n. 141.*

Nullus tamen ratione domicilii ordinari potest, nisi prius consilio priore Episcopo, cum locum suum priorem illo inconsulto delectet non possit, Concil. Trident. *sess. 23. de reform. cap. 16.* Zerola in *praxi Episcop. p. 1. verb. dimiserat §. 1.* Alphonsi. Narbona d. loco, n. 131. Piasce. d. c. 1. n. 10. vers. amplius. Sed in hoc omnino falluntur, nec praedictum Trident. decretum, quod refertur, suam probat intentionem; verum enim est non requiri Episcopum licentiam in domicilio mutando, ut habetur in *cap. fin. ubi notat Abb. numero 1. de paroch. & observat Vgolini. d. c. 26 §. 2. numero 2.* Campan. *dist. cap. 8. n. 25.* tunc tamen portare veteris testimonium circa mores, sufficientiam, ac navalia, nisi à tenoris animi domicilium fuerit translatum, & illic habitatio continuata usque ad tempus promotionis, in quo potest tunc servari quod disponit Conc. Trid. *sess. 23. de reform. cap. 5. circa diligentiam ordinandorum praemittendas.*

Illud tamen consideratione dignum existimavi in hac materia, quod scilicet Episcopos ratione domicilii tantummodo potest abire prima Tutoria, vel minoribus Ordinibus initiare, non verò aliis ordinibus, ubi Episcopos originis tandem ordinasset ad titulum beneficii requiruntur residentiam, vel ad titulum paritimonii pro utilitate & necessitate fidei Ecclesiae, tunc enim est dictus clericus domicilium ad alium Episcopum transiret, non posset ab eo Episcopo ratione domicilii contra, promoveri ad Diaconatum vel Presbyteratum, quia tunc remitti debet ad priorem Episcopum, ut inserviat Ecclesiae, cui prius fuit adscriptus, ita tenent Quarrat. in *sum. Bullar. verb. Ordo. vers. circa tertiam.* Piasce. d. p. 1. c. 1. n. 9. v. amplius secundo, Julius Caesar Madius de *juris Ordinibus c. 8. n. 11. vers. quod de clerico*, quos refert & sequitur Marchini. d. tr. 1. p. 5. c. 7. n. 14.

Tertio modo, habito respectu ad Ordines suscipiendos, quis subiectus est Episcopo Diocesis, in qua beneficium ipse habet, & potest ab illo ordinari, sed ab alio de ejus licentia, quamvis alias ei alio modo subditus non sit, Probatur text. in *cap. cū nullus, de tempor. ordin. lib. 6.* tenent Barz. de *Pia 1. §. 1. Tauri. n. 39. 8.* cum pluribus *segg.* Alphonsi. Narbona d. loco, n. 104. cum *segg.* pag. 420. & *segg.* Piasce. in *praxi nova Episcop. part. 1. c. 1. n. 10. vers. xianet beneficii.* Mar. Antonin. var. lib. 1. *§. 1. fin. cap. 28.* Campan. in *diversis. juris Canon. rub. 3. cap. 8. n. 1.* Attendat. in *addit. ad recep. legum Navarra. lib. 1. tit. 1. §. 7. in declar. n. 61.* Alloy. Ricc. in *praxi fori Eccles. p. 2. §. 8. in 2. edit. & in praxi aucta ref. 49.* Vgolini de *postre. Episcop. cap. 26 §. 1.* Nicol. Garcia de *benef. part. 2. c. 4. n. 1.* Bonacina de *Sacrament. dispensat. §. 2. quest. 1. par. 2. n. 14.* Homobon. de *bonis de examine Ecclesiast. trati. 2. c. 1. quest. 5. n. 1.* Molfes. in *sum. Theologia moralis. trati. 2. c. 2. n. 7.* Squilines de *privileg. cleric. c. 4. n. 2. 17. cum segg.* Scip. de Rubens in *sum. ephorism. Episcop. verb. Ordo. sub num. 18.* Thom. Valae. *alleg. 5. n. 16.* Sanchez. *dist. lib. 7. cap. 1.*

- v. 1. dub. 23. ubi num. 15. subdit domicilium comparatum ex beneficio finit beneficio dimisso latè Marchin. d. traill. 1. part. 5. c. 8. per tot. novissimè Martell. Vulpe d. c. 7. num. 17. Torreblanca d. lib. 2. c. 13. num. 12. 7. Clericus enim habet domicilium, & est civis illius Diocesis, in qua situm est ejus beneficium, dum illud possidet. Bart. in l. heres abfens, §. proinde. num. 5. ff. de iudic. & in l. 1. num. 13. ff. ad municip. Valat. in repet. rub. §. 9. num. 1. Boet. decis. 260. incip. Presuppone. num. 20. Cardof. in praxi iudicium, & ad hoc verbi domicilium, n. 6. Thom. Valaf. d. alleg. 5. num. 19.
44. Amplia primò, procedere in beneficio tenui, ratione cuius sit beneficiarius subditus illius Episcopi, in cuius Episcopatu existat, quia d. c. cum nullas, & alia huiusmodi, non explicant valorem & qualitatem beneficii, sed simpliciter, ac generaliter loquantur quia multi Canonici de beneficio verba facientes, locum habent in beneficio etiam tenui, puta text. Concil. Trident. in c. 6. sess. 2. de reformat. concedens consuetudine, & vel possidenti beneficium, gaudent privilegio clericali nam in civili, sed in capitali etiam causis, qui intelligitur, si quodcumque quavis exiguum possideret beneficium, ut per Navar. in traill. de horti canon. cap. 21. num. 21. Azor. in sist. moral. part. 1. lib. 10. c. 1. vers. secunda opinio, Nicol. Garcia de benef. part. 1. cap. 6. num. 37. & part. 2. c. 2. num. 3. Quibus fundamentis hanc ampliationem tenent idem Garcia d. part. 1. c. 4. num. 8. Henríquez in sum. lib. 10. c. 22. §. 1. iuncto commento, litter. C. & c. 17. in commento lit. Q. Campanil. d. c. 8. num. 12. & rub. 8. c. 5. num. 19. Aloyf. Ricc. in praxi aures. refol. 49. §. 1. Diana moral. refol. p. 4. traill. 4. ref. 51. Marchini d. par. §. 2. n. 12. ubi fecit dicte sit beneficium sit tenuissimum, Vulpe d. cap. 7. n. 27. Quamvis constat, in iud. praxium Episcopum ratione beneficii tenuis sacro Ordine conferre non possit, tenent Pialec. d. alleg. 1. num. 10. vers. ratione beneficii, Prosper de Augusti addit. ad Quarantam in summa Bullarum, verb. Ordin. Vgolin. d. c. 2. §. 3. in fine, Aloyf. Ricc. in praxi fori Eccles. refol. 260. & part. 1. decis. 77. Squillante de priv. cleric. cap. 4. dub. 18. num. 136. quorum opinionem illo tantum casu recipere, quando scilicet beneficium esset tenuissimum, ratione presumptæ fraudis, veluti in reddente quatuor ducatos in anno, ut exemplificat Zerola in praxi Episcop. part. 1. vern. benefic. §. 3. vel ad summum in reddente septem ducatos, ex Soto de iustitia lib. 11. quæst. 3.
46. Secunda amplia etiam si beneficium residentiam non requirit, nec in illo, aut Diocesi resident, ex generalitate d. cap. cum nullas; quævis enim ob beneficium requirens residentiam requirit beneficium domicilium in loco, ubi illud possidet, prout resolvunt Innoc. in c. exire. §. post. num. 2. vers. item in causis, de privileg. ubi Butr. num. 10. Rebois in praxi benefic. tit. de dispens. de non resid. n. 74. vers. ad hoc clericus, Vgolin. d. c. 26. §. 3. Maur. Antonin. var. ref. lib. 1. ref. sol. casu 28. vers. secundum nam ratione beneficii, D. Acuña ad princip. diff. 71. n. 8. Malcard. cons. 54. n. 5. Card. Tole. verb. domicilium, cons. 196. d. n. 1. Facin. fragment. crimina part. 1. lib. 2. n. 126. & Quoad expendens tamen Ordines etiam domicilium conatuerit in loco beneficii simplicis, & residentiam non requiritur, Henríquez in sum. lib. 10. de sacra. Ordinis. cap. 22. §. 1. Pialec. de cap. 1. n. 10. vers. secundo, Campanil. d. cap. 8. num. 12. Aloyf. Ricc. in praxi aures. refol. 49. n. 1. Thom. Valaf. tem. 1. alleg. 5. num. 10. cum seq. Vgolin. d. cap. 26. §. 3. vers. secundum locum habet, Alphons. Naborca d. loco, n. 214. p. 421. Sanchez d. lib. 7. c. 1. dub. 23. num. 7. Marchini d. traill. 1. part. 5. c. 8. n. 3. & Quamvis March. An-
- ton Genuesi, in sua praxi, c. 84. n. 3. asserat servari in Curia Neopolit. ut aliquis non ordinaretur absque dimissoria ratione beneficii simplicis, cum huiusmodi praxis non est tuti consona; si enim text. in d. cum nullas, ejusque conditio comprehendit tantum voluisset obtinere tunc beneficia cum residetia, non uique ad præmissa verba illa de beneficii Ecclesiastico, sed domicilii dantur, & origina non minuit; quia sub domicilii o comprehendere obtinere beneficium cum residetia, ut supra probavimus.
- Terziò amplia in possidente prælimonium, quia ibi domicilium habere dicitur, ac proinde ab Episcopo loci, ubi est situm prælimonium, vel Ordinatus, vel dimissoria obtinere possit, ut re. relevant Henríquez in sum. lib. 10. cap. 12. in commento litter. H. Campanil. d. c. 8. num. 19. vers. & qui, Marchin. d. c. 8. n. 5. Aloyf. Ricc. in praxi fori Eccles. refol. 258. in fine, & Prælimonia etiam inter Ecclesiastica beneficia commemerantur, & fin. de censur. present. in 6. cum citatis à Nicol. Garcia, qui plures Doctores refert, de benef. part. 1. c. 2. n. 17. Idem dicendum in Capellania, quæ et perpetua, et in titulum collata, Aloyf. Ricc. p. 2. decis. 190. Alphons. Naborca d. loco, n. 1. c. 4. 22.
- Quartò amplia, ut procedat etiam si non habeat beneficium in titulum, sed in commendam, si illud ad utilitatem commendatarii, maxime perperam; quia illa reputatur titulus canonicus, seu habet vim tituli, ut refoluit Nicol. Garcia part. 4. de benef. c. 4. & in nostris terminis hoc fundamentum ita tenet p. 2. cap. 4. n. 10. ubi num. 11. tampliat principalem resolutionem procedere, si illud sit beneficium propter quod Ordinem recepit, si ve non, Aloyf. Ricc. in praxi aures. refol. 49. num. 4. Sanchez d. lib. 7. cap. 1. dub. 23. num. 8. Marchin. d. part. 5. c. 8. n. 16.
- Quintò amplia, ubi plura beneficia habet in diversis Diocesis, quia ab unoquoque illarum Antistite promoveri sine dubio possit: ita Anchar. d. c. cum nullas, num. 1. vers. circa secundum, Campanil. c. 8. n. 14. Sanchez d. lib. 7. c. 1. dub. 23. n. 17. Marchin. d. p. 5. c. 8. Nic. Garc. de benef. p. 2. c. 1. n. 2. D. Acuña in commento ad princip. diff. 71. n. 7. in initio, exphora distinctione Felin. in cap. dilectus, lib. 2. n. 3. de re scriptis, commendata à Bernard. in praxi. c. 10. sub n. 2. & Vgolin. d. c. 26. §. 2. vers. quarto loco habet.
- Advertendum tamen est, quod Episcopus, in cuius Diocesi est beneficium, poterit ordinare beneficium, etiam si beneficium esset subiectum alteri Episcopo quoad provisionem, id est, etiam si spectaret ad provisionem alterius Episcopi, secum si etiam quoad iura Episcopalia, ut per Prosper de Augustino in addit. ad Quarantam, verb. Ordin. vers. circa secundum, Campanil. d. cap. 8. n. 19. Nicol. Garcia d. part. 2. cap. 4. n. 15. Sanchez d. lib. 2. n. 12. Quamobrem & si beneficium unius Diocesis unitum fuerit alteri, vel præbendæ distinctæ Diocesis, non nisi Episcopo subleat, in cuius Diocesi extaret beneficium, vel præbenda, cui annexetur, ita Campanil. d. num. 15.
- Sextò amplia, ut non solum possit eum ordinare Episcopus beneficii, sed etiam cum eo dispensare in interdictis, & etiam in illegitimatione ad minores Ordines; nam cum ratione beneficii sit subdistingui quoad Ordines, est etiam subditus quoad omnia consecratoria Ordines, & illis annexa, per L. 1. ff. de iurisf. emm. iud. Ita Nic. Garcia d. p. 2. c. 4. n. 14. Aloyf. Ricc. in praxi aures. refol. 49. n. 2. D. Acuña in praxi. diff. 71. n. 7. vers. §. 3.
- Septimò amplia supradicta procedere habet beneficium possessione, ita ut non sufficiat sola collatio, seu

festinus, ad hoc ut efficiatur de ejus foto. Ita D. Acuña ubi *sup. num. 7. vers. 4. Nic. Garc. d. part. 2. d. 4. n. 16. ubi n. 17. resolutum* solum poss. ditionem sine titulo iusto sufficere. Quicquid tenent Aloy. Ricc. *part. 2. decis. 189.*

66 *Octavo* amplia, etiam si beneficium habeat certum Ordinem annexum, puta Subdiaconatum, vel Diaconatum; tunc enim potest ratione talis beneficii ordinari ab illo Episcopo, etiam ad alios Ordines, ut per Domin. num. 9. & Franch. *num. 3. in dist. cap. cum nullus. Aloy. Ricc. in dist. praxi aucta, resol. 49. num. 3. Marchin. dist. crast. 1. part. 5. cap. 3. num. 6. D. Acuña in comment. ad prin. dist. 71. num. 7. ubi tenet quod licet beneficium non requirit nisi primam Tonfuram, adhuc Episcopus beneficii poterit omnes Ordines, tam minores, quam majores conferre beneficiario.*

67 Limitatur tamen *primo* ex causa pensionis, quia illius ratione nulli subiacet Puziosi, & promovendi ab eo non possunt. Ita Aloy. Ricc. in *praxi fore Eccles. decis. 302. in 1. impress. & resolut. 16. in 2. in press. Vigor de pfectate Episcopi c. 26. §. 3. vers. excipitur: amen* primum, Campan. in *disp. juris Canon. lib. 9. c. 18. n. 17. vers. ex causa. Marchin. dist. 1. p. 3. c. 3. n. 10. D. Acuña in prin. dist. 71. n. 9.*

68 *Secundo* limitari beneficium obtentum fuerit in fraudem, quia tunc non jureat quoad susceptorum Ordinem ex gloss. in *cap. qui, vers. figuratus, in fine de temp. ord. Franch. in dist. 1. cum nullus, prope n. 4. Placit. in praxi nova Episc. part. 1. cap. 1. Aloy. Ricc. resolut. 162. quoniam dubiet Campan. ubi *supra. n. 17.**

Tercio limitatur ratione patrimonii, non enim potest qui ordinari ab Episcopo, in cuius d. c. est patrimonium habet si ratione originis, aut alia de causa subditus non sit. Hieron. Ventero de *exam. Episc. lib. 1. c. 11. n. 4. Campan. d. rub. 9. c. 5. num. 17. Alzeto ap. 2. c. 3. not.*

69 *Quarto* limitatur in habente probendam temporalem ratione cuius non potest quis ordinari ab Episcopo Diocesani in qua eam habet, ut in terminis resolut. Aloy. Ricc. in *praxi aucta, resol. 49. num. 3. eo quod nihil spiritualitatis habeat cum acquiretque pædium, & commoditatem temporalem pro solvenda salarii Advocati, Procuratoris, musicorum, & similibus, ut ubi tenet Gonzal. ad *regul. Cancelli gloss. §. 5. num. 9.**

Sicut potest quis ordinari ab Episcopo originis, vel domicilii sui beneficii, ita etiam à quolibet eorum licet à domicilio, accipere poterit, ut ab illo valeat ordinari, ut notat Mollé. in *sum. Tuvologia moralis, stat. 1. c. 2. num. 11. observans sacrum. Coug. censuisse* semper in hoc prestatum Episcopos loci, in quo quis habet beneficium.

70 Non modo secularis clerici, sed Religiosi præterea veniunt Ordines suscipere ab alio Antistite, quàm ab Episcopo illius loci, cui à Superiore Regulari deputati fuerunt. Anchast. in *cap. cum nullus, num. 3. vers. quare de temp. ordin. in 6. ubi Franch. post n. 1. Sylvest. verb. Ordo. num. 4. Miranda in *man. Prax. §. 3. art. 2. num. 1. Sanchez in opuscul. moral. lib. 7. cap. 2. dub. 10. c. 44. & 45. & quoniam text. in dist. cap. cum nullus §. religiosi, videtur per argumentum à contrario sensu probare, ut hoc procedat in Religiosis non exemptis, scilicet verò in exemptis, nihilominus in exemptis hoc verum esse dicit ibi gloss. & Anchast. Franch. & Gemina. Ipsi tamen licet dimissionis propriis Regularibus Superioribus obtineant, ordinari debent ab Ordinario loci, in quo situs est monasterium, licet in eis non requirantur alii modi quæritur Diocesani ex decreto Sacra Congreg. consuevit, & ordinatum fuit à Leone X. in Concilio**

Laetantiensi, in Bulla moderatissimi privilegiorum Religiosorum: refert Placit. in *praxi nova Episc. part. 1. c. 1. num. 10. vers. quare extendit*, ubi etiam dicit ab hac obligatione exemptos esse Patres Societatis 1280 q. ubi Gregor XIII. indulget à quocunque Antistite Catholico ordinari possunt refert Fr. Eman. *quæst. regulum. 1. cap. 7. §. 4. art. 4. & ita alii Regulari, ad quos per dicit exemptio non extenditur, promovendi debent ab Episcopo loci, ubi degunt, vel ab alio, ejus ecclesie consentu. Henric. lib. 10. cap. 2. §. 1. Thom. Valac. d. alleg. 5. n. 8. 4. cum segg. accidentibus tamen litteris dimissionis suorum Regularium Superiorum. Maior de *irregul. lib. 4. c. 10. n. 1. Navar. cons. 12. in antiqu. dist. 36. in novis, de temp. ordin. Sayt. in *scriptis decis. sub tit. de decis. 24. Capan. rub. 12. c. 1. §. 1. num. 33. Fr. Ludov. Miranda in *man. Praxi. tom. 1. quæst. 39. art. 2. Campan. rub. 9. c. 1. & rub. 12. c. 1. §. 1. n. 3. Franc. Leo ubi *thesaur. feri Eccles. sagaci, part. 1. cap. 4. num. 16. Hombon. d. dist. 1. c. 1. §. 2. in fine, Aloy. Ricc. Neap. decis. 118. n. 3. p. 4. Letana in *sum. quæst. Regul. c. 1. c. 1. per text. in cap. nullus, §. 8. dist. 1. iuxta modum, & furtim traditam à Clem. Papa V. in 11. in sua ordinatione, quam refert alleg. 7. n. 18.******

Si autem Regularis degant in Monasterio sitis in locis nullius diocesis, debent ordinari ab Episcopo viciniori, ut supra Nald. in *sum. verb. Ordo. n. 16. Letana d. c. 1. n. 1. in fine.*

Quoniam Pius V. Constitutione sua 37. incip. *Elis Mendicantium Ordo*, decrevit ut Fratres huiusmodi etiam sacros Ordines à quolibet Antistite gradum & communionem Apostoli. Sedis habente, Ordinis loci minime requisita licentia, in locis, seu domibus Fratrum huiusmodi sive alibi, recipere possint: hæc tamen Constitutio revocata fuit per Greg. XIII. felicis memorie in *sua Constit. 1. incip. In tanta rerum ubi dispositionem præstat* Bullæ Pil V. rediit ad terminis huius communis ac Concilii Tridentini, quo tenent hodie Regulares non possunt ab Episcopo ordinari etiam in suis domibus licet licentia Diocesana, in quorum districtu eorum Monasteria sita sunt: refert Miranda in *manu. Praxi. 1. q. 38. art. 3. Letana d. cap. 14. n. 11.*

An Episcopus valeat infra annum probationis ordinare novitum alibi natum, si tamen in ejus Diocesi morietur, & probationem faciat: Et licet videatur dicendum non posse, cum non sit Religiosus, indeque exire valeat, ita quod iura loquentia de ingressibus monasteria intelligantur cum effectum, ita quæ sit licet possessione, ut per text. in *ant. in press. Cude sacro. Eccles. resolutum* Guier. *Caus. lib. 1. c. 1. §. 1. num. 10. Petre. var. lib. 6. n. 35. Petre. Caus. pref. & Caus. 99. lib. 1. quæst. 6. n. 1. Attamen Anchast. in *sum. nullus, n. 4. de temp. ordin. lib. 6. ibique Franc. in *sum. ubi verbi, affirmantem* tenent partem in hoc specifico casu, cum facta sit post inibi perpetuam moram trahere, atque idcirco de ipso tanquam de peccato judicari debeat sequitur Campan. *d. rub. 9. c. 1. n. 1. & novissime Aloy. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neap. dec. 118. n. 6. p. 4. Letana in *sum. quæst. Regul. c. 1. n. 6. vide alleg. 7. n. 11. non posse tamen huiusmodi novitum minoribus insigniri* Cellulis ab Abbatibus suis, dicit alleg. 1. n. 8.***

Difficultas insurgit, in Episcopos faciens Ordines in aliqua Diocesi de licentia Diocesani, ordinare possint non solum personas eidem Ordinario subiectas, verum etiam clericos, & Fratres aliarum Diocesium legitimis licentia, atque dimissionis portantes Affirmantem partem tenent Fr. Emmanuel in *sum. p. 2. cap. 1. n. 7. Miranda in *man. Praxi. tom. 2. quæst. 38. art. 3. censent autem in *sua* afferentes Concilio vultu *sej. de reformat. cap. 5. ibi, in personas eidem Ordinaris***

ordinis subiectas canonum, ad hoc sensum esse intelligenda, quod p[er] d[omi]n[u]m Episcopos ordinare non possunt eos, qui Episcopo Diocesano non sunt subiecti, nisi etiam ipsi à suis preceptis Ordinatis literas dimissionis habeant legitimas ad recipiendos Ordines, illas, que septe sentent ante Episcopum Ordinarium: refert Alredo d. part. 3. cap. 5. num. 2. ubi declarat, Vi. de Diana part. 4. tra. 2. 4. res. 144.

- 65 Circa Ordinum suspensionem magna sunt à Summis Pontificibus privilegia concessa sacre Religionis Sancti Iosannis Hierosolymitani, que omnia cum statutis predictis Religionis accepti in hac Romana Curia à perillustri, & Nobili D. mco Emmanuele Barboza, confanguineo meo, ejusdem sacre religionis Equite dignissimo, ac Sancti Iacobi de Fontes Commendatarii meritisimo, & inter alia inveni Pil IV. Bullam incip. *Circum preta*, sub Dat. Roma, 24. Martii anni 1561. ubi quoad hoc propositum sic habetur. *Necnon exemptionem, & liberam rem predictam, quod Magistris Basilidarum, Priorum, Praeporum, & dilecti Hospitalis Fratres Capellani, à quocunque Cuckelico Amiffis sub Romana Sedis obedientia constitutos sacros Ordines etiam extra tempora à lute p[er]tinentia tribus diebus festis suscipere, & in quilibet tam secularium, quam Regularium Ecclesiis, absque alioquin licentia, etiam in Aliis portatili celebrare possint, quod quidem Pil IV. Bulla, ac aliorum predictorum Constitutionum, & privilegia illa concessa, confirmata fuerint per Pium V. in sua Constit. incip. *Esti cuncta*, sub Dat. Roma 7. Novembris, anno 1568. & per Gregor. XIII. in sua Constit. incip. *Quo magis* sub Dat. Roma 23. Martii 1580. ac per Sixtum V. in sua Constit. incip. *Esti*, sub Dat. Roma 20. Septembris anni 1586. & per Gregor. XV. in sua Constit. incip. *Quanta Christiana*, sub Dat. Roma ultima Aprilis 1591. & per Clement. VIII. in sua Constit. incip. *Pastoralis*, sub Dat. Roma, 27. Iunii 1592. Quibus constitutionibus plura in gratiam hujus Sacre Regionis concessa invenies, ultra alia privilegia sibi à sancta Sede Apostolica liberalissime concessa, que in ejus scriptis adstantur. Nequit Episcopus illum ordinare, qui Diaconum, aut Subdiaconum suscepit à Papa sine ejus expressa licentia, cap. *filium* 1. quasi. 1. cap. in *diribendum*, de tempor. ordi. l. 1. tit. 5. part. 1. Gambart. de potest. legati à latere, lib. 2. u. 267. Alredo, de praeclent. Episcop. dignit. p. 1. c. 5. num. 29.*

- 66 Denique illud notare oportet, denegare Ordines, aut dimissiones non posse Episcopum etiam obtinet beneficium, vel est in dignitate Ecclesiastica constitutus, ut probat cap. ex *tenore*, & ibi glossa de *tempor. ordinat.* nisi desint in eo debite qualitates, aut aliquid habeat Canonicum impedimentum. Aliis vero non tenetur Ordines conferre Episcopos, & ad *veros*, eod. tit. maxime stante dispositione Concil. Trid. sess. 21. de *reforma*. 2. ubi, nisi illis, quos Episcopus judicaverit assensumque verba cum denotent boni viri arbitrium, hoc est voluntatem rationi submissam, l. *si de commissis* 2. ff. de *fideicommissis* libere, gloss. *verb. visum* in c. 1. de *corpore viri*. Lap. alleg. 60. n. 1. Ideo si Episcopus legitime non interponat arbitrium, Deum solomodo iudicem habebit, glossa *verb. relinquimus* in c. *statutu* 5. *affirmem*, de *rescriptis*. 6. Calcan. conf. 38. n. 7. ac proxime non dabitur appellatio; quia Superior non potest animum, & conscientiam inferioris immutare, Bald. in l. 1. n. 10. *verf. fias tamē*, de *senex brevicul. resit.* Cov. var. lib. 2. c. 12. n. 4. *verf.* & ab *ex* quibus nullum posse contra prohibitionem sui Petati ordinari, aut ab illo conquiri seu ab eo appellare, quod illum ordinare voluit, resolvit Aloys. Ricc. in *praxi rerum fore* Eccl. ref. 387 in 2. et alia desit. 693. in 1. edn. & citat Rot. in *Elever. Ordinum*, 24. Iunii 1618. eotam R. P.

D. Rembold, & 18. Februarii 1619. eotam R. D. mco Decano.

Vnde fit, non posse Episcopum quemquam ordinare invitum, princip. 74. diff. & ibi gloss. 1. quoniam cogere ad suscipiendos voluminare Ordines possit eum, qui beneficium Ecclesiasticum obtinet, aut ratione Ordinis eidem beneficio annexi, aut propter necessitatem Ecclesie, c. 1. de *statu*, & *quali*, cap. *quaritur*, ubi glossa, & Doctores, eod. tit. nisi legitime excoletur, qui si pro morevi contempnit, exiit ab Ordine, quem habet, suspendendus, aut à beneficio deponendus, cap. *si quis clericus*, 74. diff. d. cap. *quaritur*. Ceterum si invito vellet Ordines conferre, suspensus ipse esset à celebratione Missarum per annum, & ab Ordinum collatione, cap. 1. & 2. 74. diff. & citati infra alleg. 111. n. 5. & ille esset deponendus, cap. *denunciamus* 25. quasi. 2. Impelletur siquidem character invitio, si adfuit voluntas, quamvis coactus, si nullatenus prebaret assensum, iuxta ea que resolvimus alleg. 2. num. 5. & 6.

ALLEGATIO V.

Episcopus familiarem suum triennalem quando ordinare possit?

SUMMARYUM

- 1 Episcopus familiarem suum ordinare potest si per triennium secum fuerit commoratus, & beneficium quacunque fraude essent p[er]tinet et ipsi illi conferat.
- 2 Familiarium nempe intelligi debent illi, qui vel patri potestati subiacent, vel ei dominica, & expensis domini continui alantur indeque communales dicuntur.
- 3 Familiaritas velle probari potest per libros tituli, vel calculos.
- 4 Et per solum Archidicini, seu Magistris domus, vel calculatoris.
- 5 Item per fidem, quod sit descriptus in rotulo familiarium.
- 6 Familiaris ad effectum de quo in presenti, dicitur qui cum Episcopo factus commoratus, & presentis servierit, non tamen si absens fuerit, nisi sumptibus Episcopi viderit.
- 7 Mens, ac ratio sive Concilii Trid. fuit, ne cognoscerentur ab Episcopo ordinandi mores, dum per tale tempus ei servierit, cum illoque intra domum commoratus, & presentis sit.
- 8 Familiaris, vel famuli familiarium Episcopi, qui expensis Episcopi alantur, dicuntur ejus familiares, et ibi.
- 9 Triennium in quo familiares sunt commorandi cum Episcopo, ad effectum de quo in presenti, sufficit quod incapere anteaquam fuisset Episcopus.
- 10 Triennium huiusmodi debet esse continuum.
- 11 Episcopi verbis assensum quem esse familiarem, non creditur.
- 12 Episcopus statim re ipsa familiari suo beneficium censura debet, seu pauci post.
- 13 Familiares triennales Episcoporum possunt etiam ordinari ad titulum pariteris, per necessitatem, & commoditate Ecclesiarum.
- 14 Episcopus ordinare familiarem suum ad titulum provisionis, si pro necessitate, vel utilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum.
- 15 Episcopus dispensare non potest cum suo familiari triennali, nisi non subdico, super illegitimare, etiam

- oiam ad maiore Ordine, nec super interstitiis.
- 17 Episcopus dispensare potest quoad interstitia cum familiaribus iam ordinatis, cui collatum fuit sacrum beneficium.
- 18 Episcopus in casibus in quibus potest ordinare familiares quoslibet illi dimissorias concedere.
- 19 Episcopus singularis potest quoslibet familiaris casus cum continuis commensalitatibus suis, aliquem absque propriis Palatii expresso consensu, aut licetis dimissorias ordinare non potest.
- 20 Magister altorum Curia Episcopalis, an possit ut familiaris ab Episcopo ordinari.
- 21 Familiares Papae et Cardinalium, necnon Episcoporum in curia residentium post triennium servitium possunt a Vicario sanctissimi ad quoscunque Ordines elevari.
- 22 Cardinalis etiam Episcopos familiarem ordinare, sicut Episcopos non Cardinales.

E PISCOPUS suum familiarem sibi non subd. cum ordinare possit, si per triennium se, cum factis commoratus, beneficium quocunque fraude cessante illatum in ipsa illi constitut, ut disponit Conc. Trid. sess. 15. de reform. c. 9. de eius materia vide Novat. consil. 1. alius 2. consil. 14. alius 11. et consil. 17. alius 12. consil. 18. alius 13. sub tit. de tempor. ordinat. Sayt. in scribis decis. sub eod. tit. decis. 1. 1. 16. 17. et 19. Henric. in sum. lib. 10. c. 1. 2. 3. 4. Fr. Emmann. p. 2. sum. 14. n. 10. Petr. Ledetima in sum. p. 1. tit. de sacram. Ordinis. cap. 5. conclus. 9. vers. etiam. Maiol. de irregul. lib. 4. c. 2. n. 5. Salzed. ad Bernard. cap. 16. vers. iterum casus. Pialec. in praxi nov. Episc. part. 1. c. 1. n. 15. pag. 1. 1. Iacob. de Grass. part. 1. decis. 1. ar. 1. lib. 5. c. 1. 2. 3. 4. Zetola in praxi Episc. part. 1. verb. dimissoria. pag. 106. et part. 2. verb. Ordo. vers. 6. pag. 8. Flamin. de rescript. lib. 4. quest. 2. n. 9. 1. Vgolin. de potest. Episcopi. cap. 1. 6. §. 4. Quia in sum. Bullar. verb. Ordo. vers. limita in eo pag. 375. Cardin. in praxi iudi. verb. Sacramentum Ordinis. n. 26. novissime Philibert. Marchin. post aliquos huius tract. impressiones in lucem editum de sacramento Ordinis tract. 1. part. 4. cap. 9. per tot. et novissime etiam Marcel. Volpe in praxi iudi. fori Eccles. c. 7. 2. n. 13. Rague. in lucerna Paroch. tit. de sacram. Ordinis. q. 18. Hieron. Venero in examine Episcopi. lib. 1. c. 1. n. 38. Bonacin. de censur. extra Bullam disp. 3. quest. 1. puncto 1. n. 7. cum segg. Marc. Ant. Gemen. in praxi Archiep. Neapol. cap. 3. 1. n. 5. Armend. in add. ad recopillegum Novar. in lib. 1. tit. 18. 17. de Episcopo. d. n. 33. et n. 46. cum segg. Rancil. Loto in rescripto fori Ecclesiast. part. 1. cap. 4. num. 2. Thom. Valac. alleg. juris tom. 1. alleg. 5. n. 2. Nicol. Garcia de benef. part. 1. cap. 5. num. 30. cum segg. Rivlin. de censur. 5. part. disp. 1. dub. 7. fol. 2. 1. Sane. eodem tract. disp. 5. 1. fol. 1. 2. n. 1. Sayt. in simili tract. lib. 7. cap. 10. vers. 3. 0. Aloy. Rice. in decis. curia Episcopi. decis. 18. 2. et in praxi fori Ecclesiast. decis. 307. cum segg. in 1. impress. et resol. 166. cum segg. quibus in 2. impress. et in decis. p. 2. decis. 253. Martin. Fornat. de sacram. Ordinis. cap. 5. ad finem. Cened. prax. et canon. quest. lib. 1. q. 38. 2. n. 19. Reginald. in praxi fori iudi. lib. 1. n. 69. Campanil. in 1. vers. huius tamen. r. 9. 2. item Bonacin. de Sacram. disp. 8. quae. quest. 4. n. 14. cum segg. Molfes. tract. 2. c. 2. n. 1. cum segg. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. part. 1. tract. 2. c. 1. quest. 1. in fine. Novat. in segg. Canon. concil. 103. Alendo in praxi Episc. p. 2. n. 5. n. 12. cum segg. Gove. in manuali Episc. verb. familiaris. Alphond. Norbana 1. 35. glo. 1. n. 2. 6. cum segg. tit. 3. Rescript. pag. 8. Sanch. in specul. moral. lib. 7. c. 1.

dub. 30. n. 20. cum segg. Tortebianca in praxi. Iuris spirit. lib. 2. c. 1. n. 13. cum segg. Rot. decis. 7. 1. n. 5. p. 1. divers. ubi n. 16. subd. familiaritatem solum sine beneficiis non sufficere in prima. Tonsura. Familiaritatem nomine intelligi debere illi, qui dominice p. 2. 1. subijciuntur, & expensis Episcopi continui aluntur, indeque commentales dicuntur, c. ult. verb. signific. 6. Rot. Roman. divers. p. 2. 1. 3. 301. n. 1. Marcard. de probat. concil. 755. Card. Thuc. prax. concil. tom. 3. littera f. 7. 1. Gonzal. ad reg. 3. Cane. gloss. 31. 2. n. 16. Christoph. de Pace ad leges hyl. 1. 32. n. 16. cum segg. Marc. Anton. varior. leg. lib. 1. ref. 75. et probat. Concil. Trid. d. c. 9. ibi. c. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Familiaritas recte probari potest per libros tinella quod solliciti descriptis sit in eo tanquam comedens in tinello, juxta Rot. Rom. divers. decis. 619. incip. Quamvis. Garcia lib. 3. p. 3. licet probatio negativa desumitur ex eo nequeat, si non reperitur in eo descriptus. Item per fidem Archiepiscopi, seu Magistri domus, vel Calculatoris, & similis eadem Rot. Rom. decis. 919. n. 2. item per testes, ex eadem Rot. Rom. divers. 4. 6. incip. dubiorum. lib. 3. p. 1. maxime si deponent non comedit in tinello, sed illis peribatis fuisse annuatim pecunias pro victu & vestitu, juxta eandem Rot. Rom. in decis. 145. incip. In causa. lib. 3. p. 3. divers. et decis. 14. lib. 3. p. 3. Item per fidem, quod sit descriptus in rotulo familiarium juxta decis. Pater 41. incip. Item lib. 3. p. 3. decis. 134. incip. Eadem de lib. 3. aliquos infirmos modos tenet.

Familiaritas ad effectum, de quo in praeteris, ille debet, qui cum Episcopo fuerit commoratus, & pensus interstierit, non tamen is, qui absente sumptibus Episcopi vixit, Ita Salzed. ad Bernard. in praxi c. 16. vers. 3. casus. Maiol. de irregul. lib. 4. c. 2. n. 5. Burgal. eodem tr. quest. 17. n. 13. Vgolin. d. 5. 4. Pialec. in praxi Episcopi. d. 1. n. 15. pag. 1. 1. Fr. Emmann. in sum. p. 2. c. 14. num. 10. Prosper de Augustin. in add. ad Quarantam in sum. Bullar. verb. Ordo. vers. limita in eo pagin. 52. Aloy. Rice. in praxi fori Ecclesiast. decis. 307. in 1. impress. et resol. 166. n. 2. ar. resol. 167. num. 2. de fine in 2. impress. et d. p. 2. decis. 185. 2. n. 1. Bonacin. d. disp. 8. q. unica, part. 4. n. 18. Molfes. d. c. 2. n. 8. prope finem Sanch. d. dub. 20. n. 1. lat. Gregor XV. & ibi Bellarm. decis. 166. Bonacin. d. q. 1. puncto 10. num. 7. vers. prima. 7. Metu enim, ac ratio insuli Concilio fuit ut cognoscerentur ab Episcopo illius clerici mores, dum per tale tempus ei interstierit, cum illi, quae intra domum commorator & praesens sit. Ita Maiol. d. 5. Vgolin. d. 5. 4. Henric. lib. 10. c. 2. n. 1. Sane. de censur. tom. 1. disp. 3. 1. fol. 1. n. 15. Fornat. de sacram. Ordinis. c. 5. Pialec. in praxi nova Episcopi. part. 1. cap. 1. n. 15. Aloy. Rice. d. resol. 167. num. 1.

Vnde etiam familiares, vel famuli familiarium Episcopi, qui expensis Episcopi aluntur, dicuntur familiares Episcopi, & fruntur privilegio Trident. in c. 9. Ita Sanch. in opuscul. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 20. n. 14. Diana moral. rescript. p. 4. tr. 4. ref. 145. Marchin. d. tr. 1. p. 5. c. 9. n. 18.

Huiusmodi triennium, in quo debent cum Episcopo commorari familiares, ad effectum de quo supra, sufficere non inegerit antequam fuisset Episcopus, ita decem referunt Bonacin. d. q. 1. num. 9. Aloy. Rice. in collect. p. 1. collect. 596. vers. familia 5. Nic. Garcia d. 5. p. 85. Galler. in marg. casum confessionis, verb. Ordo. pag. 194. eodem. 2. Molfes. d. c. 2. n. 8. Aloy. Rice. in praxi fori Ecclesiast. decis. 309. in 1. impress. et resol. 168. in 1. impress. Marchin. d. c. 9. n. 2. Marcel. Volpe d. c. 7. n. 19. 7. debet tamen esse continuus, ut per Campanil. d. dub. 97. g. n. 13. Marchin. d. c. 9. n. 2. Bonacin. d. q. 1. n. 7. vers. familia, Molfes. d. c. 2. n. 8. Rice.

- ¹⁰ Aloy. in *praxi fori Ecclesiastici*, decis. 308. in 1. *impres.* & ref. 197. in 2. *impres.* ubi n. 2. asserit quod verbis Episcopi asserentis quem esse familiarem non creditur, & allegat Pat. *confil.* 136. n. 31. vol. 4. de quo etiam *flonac.* c. 8.
- ¹¹ Debet tamen Episcopus statim re ipsa familiari suo beneficium conferre, prout decilium refertur Zetoli in *praxi Episcopali* p. 1. *verb. dimissoria ad Ordines*, num. 1. & 2. *verb. Ord.* *vers. dubitatur*, Armend. *lib. 1. cap. 1. §. 1. num. 83.* *Rot. decis.* 212. *Flamin. de resignationibus lib. 4. quest. 2. numer. 92.* Nicol. Garcia d. p. 1. c. 1. num. 83. Quod habet locum etiam in minoribus, & prima Tonsura, Navar. *confil.* 11. de temporibus ordinis. Rot. Roman. *decis.* 731. p. 1. *divers.* Et Etman. d. cap. 14. n. 10. Zetoli in *praxi Episcopali* p. 1. *verb. Ord.* *vers. dubitatur*, post mod. *Cens. & quest.* 38. n. 10. *vers. quod decilium*, Sayr. *decis.* 126. sub titulo de temporibus ordinis. Bonac. d. p. 1. c. 1. §. 1. num. 33. Vgolin. d. §. 4. dicens statim, seu paulo post Episcopum debere beneficium conferre: enim conferret, ratione beneficii conferendi potestatem haberet, & non ratione terminis de quo etiam Sanch. ubi *sup.* num. 25. & Diana d. ref. 145. *vers. non datur*. Quamvis Gabriel Valq. p. 3. d. p. 1. §. 1. n. 49. intelligat statim beneficium aliquod sine fraude et confusione, nihilum quamprimum vacaverit, ne potius mendicare cogatur, sed beneficium quacumque fraude cessante, statim re ipsa esse conferendum, refert decilium Armend. d. l. c. 1. n. 45. Vnde notat Molfes. d. c. 1. n. 9. collationem factam beneficii post sex menses, non dici factam secundum mentem Concilii, ut ordinatus remaneat subditus ordinantis, & eximeretur a proprio Episcopo; quia tempus sex mensium est longum tempus, & dictio *statim*, dicitur ad summum intra decem dies, & Aloy. Ricc. in *decis.* p. 1. *decis.* 191. d. n. 3. post Pat. de *resignat. benef.* lib. 4. q. 2. n. 93. ut refert decilium, Episcopum non satisfacere decreto Concilii, qui ordinavit, & post lapsos undecim menses contulit beneficium.
- ¹² Pro necessitate & commoditate Ecclesiarum ad titulum patrimonii possunt etiam ordinari familiares triennales Episcoporum, & debent adscribi Ecclesiis, pro quorum necessitate sunt ordinati: ita refert decilium Nicol. Garcia d. c. 3. num. 81. & 82. Armend. d. loco num. 47. & me citato in hoc loco, refert Marchin. d. c. 9. n. 13. Vnde falsum videtur quod ait Gabriel Valquez d. d. p. 1. c. 1. §. 1. num. 49. videlicet familiarem ab Episcopo ordinari posse, etiam si patrimonium non habeat, nec ullius Ecclesie necessitas urgeat, observans solum concedi licentiam Episcopo cum ordinandi, quatenus melius servitio eius uti possit, prout eum reprobat Nabona d. lib. 1. loco, num. 29.
- ¹³ Deinde Episcopus ordinat familiarem suum ad titulum pensionis, si pro necessitate, vel utilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum: ita refert decilium Garcia d. cap. 5. num. 81. Armend. d. loco num. 46. & lib. 1. tit. 8. de patrimonio clericorum. num. 20. Bonacina d. p. 1. c. 1. §. 1. num. 11. Alzedo d. cap. 5. num. 16.
- ¹⁴ Non tamen valet Episcopus dispensare cum suo familiari triennali, alias non subito super illegitimitate etiam ad minores Ordines, nec super interstitia. Ita resolutum refertur Alzedo d. p. 1. c. 5. n. 35. Nicol. Garcia d. c. 5. n. 86. *Cens. prol.* & *canon. gg.* lib. 1. *quest.* 38. num. 31. Sayr. *decis.* 126. & 19. sub tit. de temporibus ordinis. Vgolin. d. §. 1. *prope finem*. Navar. *confil.* 12. & 13. sub tit. de temporibus ordinis. in verbis, Zetoli d. *vers. 5. dubitatur*, & *vers. 6.* Galet. in margarita casuum conscientie, *verb. Ord.*, pag. 194. colum. 1. Armend. d. loco, n. 48. Bonacina. de suspensione, in parti-
- cul. disp. §. 9. p. 1. p. 1. c. 1. Sanch. in *epist.* moral. lib. 7. c. 1. *sub. 27. n. 3.* March. d. c. 9. n. 11. & 12. & n. 1. p. 7. cap. 4. Aloy. Ricc. d. ref. 126. in fine, Piale, d. cap. 2. num. 15. *vers. sublimitati* ubi quod tunc familiaris iam ordinato collatum est statim beneficium, potest postea Episcopus quoad interstitia dispensare, quia ratione beneficii collati illi iam est subditus quod etiam refert decilium Armend. num. 50. & sentit March. d. c. 4. n. 10. & Campan. *divers.* Juris Canonici rub. 9. cap. 9. num. 3. & 4. ubi etiam n. 6. quod tunc etiam Antistes potest suum ordinare familiarem, potest etiam licentia dimissoria eidem concedere, ut ab alio suscipiat Ordines, me citato in hoc loco Alzedo d. p. 1. c. 5. n. 39. & in terminis, quod Episcopus non possit cum familiari suo triennali non subdito in interstitia dispensare, prout plures ex citatis resolvunt Vgolin. d. cap. 16. §. 1. Steph. Quare, *verb. Ord.* *vers. quomodo imita*, Nicol. Galet. c. 5. n. 87. Mar. Antonin. *var. ref. lib. 1. ref. 121. casu 15.* Jul. Cesar. Mad. de *factis Ordinib.* c. 19. Alphonc. Narbons citato loco, ante n. 3. pag. 8. Bonacina d. q. 1. p. 1. c. 1. n. 13. quavis prout citatos Molfes. d. n. 8. in fine Ioan. de la Cruz in *direct. conficent.* p. 2. de *secr. can. Ordinib.* d. 4. Diana moral. *ref. p. 2. r. 4. ref. 190.* & Sanch. de *matrimon.* lib. 8. disp. 1. num. 25. in fine, exilient: posse Episcopum cum familiari quoad interstitia dispensare. Advertit post Mar. Allet. Bonacina d. q. 1. p. 1. c. 1. n. 13. quod familiaris bona fide cum spe beneficii statim obtinendi ordinatus ab Episcopo, cuius est familiaris, non inane suspensus ab Ordinis executione, si Episcopus beneficium ei statim non conferat, aut si Episcopus motiatur non dum collato beneficio.
- ¹⁵ Episcopus titularis preterea enjussit bet familiaris ritatis, aut continue commendatarius (ux al quem absque proprii Prelati expresso consensu, aut licentia dimissoria ad aliquos factos, aut minores Ordines, vel primam Tonicam, promovere, ita ordinari non valet; quia ei qui tantum est titularis, talis promotio est interdicta per Concil. Trid. *sess.* 14. de *reform.* cap. 1. Ita Aloy. Ricc. in *collect.* *decis.* p. 1. *collect.* 596. & d. ref. 166. n. 2. *vers. similia* 2. Campan. d. c. 9. num. 6. Piale, in *praxi nova Episcop.* p. 1. c. 1. n. 13. in fine Seraph. de *Pecatis* in *addit.* ad *trall.* de *Conse.* *sesternis* sollicitis *antibus* mulieris in *Confessione* Illustissimi Dami Rodrici de Cunha. q. 11. n. 27. Valer. Reginald. in *praxi fori penitent.* lib. 3. r. 2. c. 169. *vers. sunt autem aliqui*. Alphonc. Narbons d. loco, num. 31. pag. 8. in fine, Cardol. d. *verb. sacramentum Ordinis* n. 16. Marchin. d. c. 9. n. 16. Marcell. Vulpe d. 7. n. 18. in fine, Franc. Leo in *thesauri fori Eccles.* p. 1. cap. 4. n. 24. & p. 1. c. 8. n. 16. Hieron. Venero in *examine Eccles.* lib. c. 12. n. 28. Azor. *instit.* moral. p. 2. lib. 3. c. 48. q. 6. me citato in hoc loco, Alzedo d. p. 1. c. 5. n. 40. Torrelblanca d. lib. 1. c. 14. n. 14.
- ¹⁶ Utroque autem magister actorum Curie Episcopi palis, ut familiaris possit ab Episcopo ordinari: Possit tenet Aloy. Ricc. *collect.* 596. *vers. amplia* 4. & in *praxi fori Ecclesiastici* resolu. 471. in 2. *impres.* Stephan. Gratian. *March. decis.* 133. Mar. Anton. *var. ref. lib. 1. c. 75.* Campan. d. c. 9. n. 14. Marchin. d. cap. 9. num. 17.
- ¹⁷ Familiares etiam, seu officiales Papae, ac familiares Cardinalium (cuius Cardinales habitant in Roma) atque etiam Episcoporum in Curia residentium, qui saltem per triennium habitaverint in Vibe, possunt de licentia ipsorum a Vicario Sacri Illustri promoveri, dum tamen superadditis omnes sufficienter titulum habeant, & alia a iure requisiti: refert decilium Armend. in *addit.* ad *recopil. legum Navarra* lib. 1. tit. 18. d. 7. de *Episcopis*, in *decis.* n. 45. Molfes. in *sum. Theologia moralis* *trall.* c. 2. c. 2. num. 32.

die, Missæ sacrum facere juxta morem aliorum Sacerdotum inferiorum, censuras ferre, beneficia conferre & alios jurisdictionis actus exercere; quia hæc non sunt Pontificalia, *Paul. Layman, in sum. Theolog. moral. lib. 1. tract. 1. part. 3. c. 1. n. 6.* & non illiusmodi amicus meus doctus Diana *moral. resp. part. 5. tract. 10. resp. 4. in princ.* ubi tenet suspensionem ab Ordine Episcopali extendere se ad omnes actus tantum Ordinis, qui Episcopo proprii sunt, & Sacerdoti jure Ordinario competere non possunt; additque suspensionem à Pontificalibus illam esse, per quam per se, ac directè prohibetur usus insignium Episcopaliū, videlicet Mitre, Baculi, & Pallii per accedens verò & consequentè omnia Episcopalia solemnia officia, quæ sine hujusmodi insignibus exerceri non debent, qualia sunt Ordines conferre, confirmare, Ecclesiæ, Altaria, Virgines consecrare, &c. *Præposit. p. 3. q. 3. de suspens. dub. 2. n. 13.*

Unde licet hujusmodi suspensus Missam privatim celebrare non prohibetur, ut ex reg. text. in cap. *significavit de corpore viti.* post Sylvestr. & Navarr. docet Henric. lib. 13. cap. 3. n. 2. Avila de censur. p. 1. disp. 2. dub. 2. concl. 10. aut alia facere sine ornamentis Pontificalibus, quæ et ratione Sacerdotalis officii competunt, ut baptizare, penitentias dare, & similia, & etiam jurisdictionem forensalem exercere, ut advertit Diana d. *resol. 4. p. 1.* Missam tamen sacrum cum Mitra & Baculo celebrare non potest, ita Aloyf. Ricc. in *praxi fori Ecclesiastici dec. 467. in 1. impress. & resol. 440. in 1. impress.* ubi n. 3. aliter sub hac suspensionem non prohiberi exercitum jurisdictionis Episcopalis, & post alios citat Ugolin. de censur. tab. 4. cap. 6. §. 6. n. 5. Episcopos enim in aliena diocesi non potest celebrare Missam in Pontificalibus cum Baculo & Mitra absque licentia Ordinarii, ut per Antonin. Diana *moral. resp. part. 4. tract. 4. resol. 143. vers. notandum est.* Gavarr. in *enchirid. Episcop. verb. fœderis Episcopales*, n. 1. Quicquid teneant Paul. Layman, in *quæst. Canon. c. 17. num. 124.* Mauris. de Alendo in *praxi Episcop. p. 1. c. 1. n. 38.* & plures ab eo citati. † Nec ab hac suspensione excluditur Episcopos, si in aliena diocesi inadvertenter Calices, vel corporalia benedixit, ita Zerol. in *praxi Episcop. p. 1. verb. Episcopi, vers. secundo*, Franc. Leo in *thesaur. fori Eccles. p. 3. c. 1. n. 15.*

Pontificalia insignia, quibus Episcopi uti possunt, esse Mitram, chirothecas, baculum, dalmaticas, & sandalia, testatur Isidor. Moscon, in *sum. tract. de magnific. Eccles. p. 1. lib. 1. cap. 8.* & alia ornamenta quibus doctissimus Campan. cap. 3. n. 3. addit moxertram, cappam Pontificalem, galatrum, quem duplicis formæ habere oportet, alterum quo in solemnioribus equitationibus utantur, alterum simpliciorem, utrumque tamen ex lana, & serico viciè exornatum, juxta modum in Cæremoniis descriptum lib. 1. cap. 1. de quibus indumentis, & insignibus vide *sup. alleg. 1. n. 46. cum segg.* quatum vestium usum non repellit suspensus à Pontificalibus, sed ab usu autoritativo, id est ab actibus, qui cum præfatis insignibus fieri consueverunt, † Similiter Episcopus Ordinarius Ordines conferens, seu Pontificalia exercens in aliena diocesi absque licentia Ordinarii loci, aut in personas eidem Ordinario subjectas, suspenditur ipso jure ab exercitio eorumdem Pontificalium ex Conc. Trid. sess. 6. de reform. c. 3. ibi, *Nal. li Episcopo licetæ cæjuris privilegii præterea Pontificalia in aliena diocesi exercere, nisi ab Ordinarii loci expressa licentia & in personas eidem Ordinario subjectas tantum, si secus saltim fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium, & si ordinari ab executione Ordinum sui ipso jure suspensus referunt Navarr. consil. 62. de sententia in amig. aliis consil. 12. de clerici*

*exem. minist. in novis. Canon. ad decretum collect. 1. n. 1. Pet. Greg. synag. lib. 16. c. 9. n. 1. Coninde de sacram. disp. 10. dub. 9. n. 3. Henric. in sum. part. 1. lib. 1. c. 3. §. 2. in fine, Junilo comment. liter. a 5. Salvad. ad Bernard. in *praxi cap. 26. littera A.* Gonet. canon. lib. 1. c. 16. n. 26. Flamin. de *resignat. 1. quæst. 17. n. 17.* Zerol. in *praxi Episcopali part. 1. verb. Archiepiscopi, num. 1. pag. 16. & part. 2. verb. Episcopi, pag. 15.* Angoian de legib. lib. 1. c. 1. n. 71. me citato in hoc loco Alendo de *præf. lib. 1. c. 1. n. 1. cap. 3. num. 17.* Molles. in *sum. Theologia moralis tract. 2. cap. 3. n. 12.* Petr. de Ledesma in *sum. p. 1. de sacram. Ordinis, c. 8. can. 4. dub. 4.* Bonacina de *censur. disp. 3. q. 6. p. 1. n. 27.* Arment. in *addit. ad recapitulum Novarum, in lib. 1. tit. 18. 1. 7. de Episcopis, n. 68.* Piale. in *praxi novæ Episcop. p. 1. n. 46. pag. 3. 5.* Campan. *rub. 9. c. 1. n. 6.* Aloyf. Ricc. *dec. 1. 88. n. 10. p. 2.* Episcopus in aliena diocesi existens, potest prævia licentia illius tam subditos proprios, quam Episcopi licentiam concedentis, absque incurſu penarum ordinare. *S. Congr. Conc. 22. Febr. 1630. f. si tamen contra prohibitionem, de qua per Concil. Trident. in d. cap. 5. ordinatio proprii Episcopi extra territorium fiat, valida erit, licet puniri possit, ut testatur Henric. lib. 1. cap. 1. §. 2. in fine, littera S.* Ugolin. de *potestate Episcop. c. 4. §. 14. num. 2.* Fornar. in *tr. de Ordine, c. 8. §. 3.* Molles. *d. 2. n. 1.* Idem quoque *supra alleg. 1. n. 13.**

Ut autem si in licentia dimissoria concedatur licentia & facultas promovendi à quocunque Catholico Antistite in propria diocesi residentis, non tamen additum sit, vel ab alio pro eo ibi Pontificalia exercere, possit, cui talis facultas conceditur, promoveri ab Episcopo in alterius diocesi de licentia Episcopi illius diocesis Pontificalia exercere? Hanc questionem ad partes disposat Gonet. canon. lib. 1. c. 26. n. 15. cum segg. *verb. dubitatum*, ubi tam sequitur sententiam, quod prædicta in specie ordinari hic non debeat, nisi juxta tenorem dimissorialium, nempe à catholico Antistite in propria diocesi Pontificalia exercente, non verò ab alio, quamvis de licentia proprii Episcopi ibidem Ordines celebraret, ita ut si aliter fiat, suspensus maneat, donec Episcopo proprio ordinari juxta videatur, juxta dispositionem Conc. Trid. sess. 13. de reform. c. 8. sequitur Sanchez in *opusc. moralib. lib. 7. c. 1. dub. 30. n. 8.*

Unde si maluerit Episcopus conferre Ordines in loco exempto, non solum debet habere licentiam Superiori, loco exempto, sed etiam illius Episcopi, intra cujus fines locus exemptus est constitutus. Ita referunt decem Molles. *dist. cap. 2. num. 12. in fine* Aloyf. Ricc. in *praxi fori Ecclesiastici resol. 49. §. in notabilibus de materia Episcop. Galen. in marg. c. 5. num. c. 5. num. c. 5. ubi n. 68. refert etiam decem 7. non poss. de Episcopum Pontificalia exercere in loco exempto, & jurisdictionis non Episcopi, sed inferioris vocatum tamen ab ipso inferiore, esse licentia Episcopi, juxta cujus decreta fines esse locus ille, etiam ille inferior petens daret rationem exemptionis vocat Episcopum, quem maluerit ad ministrandum sacramentum Confirmationis, dummodo locus illic exemptus sit intra fines diocesis alicujus, ita ut non sit nullus quia tunc non possit, Non tamen me læcet verba illa posita in d. c. 5. Conc. Trid. ibi, *Ordinari loci, intelligenda de Episcopo, in cujus diocesi locus est constitutus, & non de Superiori inferiori etiam exempto, si fides adhibenda sit Gallesio in d. illam attestanti verb. verba.**

Nec etiam Episcopus alienus potest à Patriarcha indies ad subdanda munera Pontif. in diocesi alicujus Episcopi Suffraganei, nisi de ipsius licentia, quod

quod etiam docilem referunt idem Galet, d. 2. *verb. Episcopus de Aloy. Ricchi proximi*. Nec Archiepiscopus hoc ipsum facere potest, cum sub eadem prohibitionem, quæ Episcopum ligat, comprehendatur quocumque Archiepiscopus quoad materiam, de qua agitur, ut resolvit Pafceus in *praxi Episcopali part. 2. verb. Archiepiscopus, vers. ad secundum, & censile 3. Cong. Episcoporum*, cuius moniti in collect. ad *Concil. Trident. in d. 5. n. 17*, erit autem Ordinarius loci, de cuius Pontificia Potestate in sua diocesi aliter facere potest, primò Episcopus in cuius diocesi constitutus est locus, in quo Pontificalia exercenda sunt. *Secundò* Capitulum sede vacante, qui cum succedat in locum Episcopi demortui, exceptis quibusdam casibus, bene poterit concedere licentiam Episcopo extero exercendi Pontificalia in sua Ecclesia: ita Bonacia d. *quæst. 2. punct. 12, numero 4*. At comprehendatur sub hoc nomine Prætorius habens jurisdictionem qualem Episcopalem, dñi *suprà* hac alleg. n. 12.

- 15 Primam Clericalem Tonsuram Episcopo in aliena diocesi, sine diocesani licentia sua subditi conferre possit, ac prout non esse suspensam, non desinit qui tamen, et ex ratione, quia Concilium loquitur de Episcopo conferente Ordines, & prima Tonsura non est Ordo, sed via ad Ordines, & solent concedi sine fine exercitio Pontificalium, ex quorum numero sunt Buben, in *2. novis n. 18 de offi. in legat. Rebuff. in 11. nominat. quæst. 14, num. 29 & 65. & in praxi beneficiis, rubric. Ecclesiasticis, & à quibus, & quomodo ordinemur* num. 11. Hentici in *sum. lib. 3. c. 6. §. 6. quem refert, & sequitur Bonacia de sacram. disp. 3. quæst. unica, punct. 2. n. 1*, quibus addo Tolet. lib. 1. *summ. c. 2. §. 4. alibi d. 8. n. 6. Azor. p. 2. lib. 3. c. 48. quæst. 5. vers. quæritur*. Formas d. *Ordinis, cap. 5. §. 4. in 4. notat. Mossell. d. c. 2. num. 15. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 8. disp. 7. Mauric. Alard. in praxi Episcop. p. 2. c. 5. n. 18. Diana moral. resol. p. 4. tract. 4. resol. 141. Qui sententia ex dictis alleg. 1. num. 18. non est admittenda, illamque sibi summopere displicere asserit Campani in *dioces. loric. Canonici, rub. 6. cap. 11, num. 1*. Et sic non licet Episcopo initiare subditum suum prima Tonsura extra propriam diocesim, & absque diocesani licentia, resolvunt D. Barb. in *l. 1. art. 3. n. 118. ff. de iuris. Narbona l. 20. glof. 2. num. 155. titul. 1. lib. 4. Recop. Salzed. ad Bernard. in praxi. cap. 16 Navar. conf. 19 num. 1. de tempore ordin. Garc. de benef. part. 1. c. 5. num. 142. Acuña ad illud, n. 2. disp. 2. Sinch. in *apual. moral. tom. 3. lib. 7. c. 1. dub. 5. n. 1. Cæsar Madus de sacris Ordinibus c. 2. n. 4. qui testatur de hys, & consuetudine. Unde conferentem primam Tonsuram non sibi subito suspensionem incurrere, tenet Martini. Fornar. in add. ad Tolet. de sacram. Ordin. c. 6. n. 1. Azor. in *sum. moral. p. 2. lib. 3. c. 49. quæst. 5. LeLæ de hys lib. 2. c. 44. dub. 19. n. 9. Bonacia de Sacram. dispens. 3. quæst. 4. punct. 4. num. 16.****

- 16 Episcopos & Vicarios habere facultatem faciendi ad hoc voluntarie jurisdictionis extra territorium, prout resolvit Vgolin. d. §. 12. n. 2. Cardin. Tusch. in *l. 1. cancl. 146. Stephan. Guarian. dissertation. forens. cap. 127. à princip. & num. 6. asserit, quod possint concedere dispensationes in aliena diocesi. & Sic etiam Episcopus extra territorium existens potest excommunicare, & absolvere subditum suum, ut tenet Gonzal. ad regulam 8. *Cancl. glof. 62. n. 12. ubi n. 11. resolvit, quod potest & Episcopus extra suam diocesim jurisdictionem contentiosam exercere, quando causæ cognitio non veniat, & effectus conferatur in suam diocesim, de quo etiam Guarian. d. cap. 127. n. 8. me citato in hac loca novissimè mei am. cillimus Diana d. §. 5. tract. 9. resol. 5. c. 4. vers. secundò, Buben. de Episcop. Part. 1. 1.**

ubi ex Vgolin. de censur. tab. 1. cap. 17. §. 1. non aliter Episcopum, ubi causæ cognitio non adhibetur, & pro tribunali non sedens ac propterea alterum territorium non laedit, extra diocesim potest jurisdictionem exercere, vel quando Episcopus diocesim permittit, modo exigentes in id consentiant, ut post alios resolvit Vgolin. d. §. 12. c. 4. vers. secundò excepitur.

In casu notabili Marchesan. de commissio. p. 1. c. 6. n. 34. pag. 255. sic loquitur: *Sed pone, degeat Episcopus extra suam diocesim, ut iurisdictionem, & pro aliqua causa cognoscenda illi Breve dirigatur, puta Episcopo civitatis, Castellis, vel alii. Quæro an illo extra suam diocesim degeat, causam, siue alias causas præfato modo sibi commissas cognoscere possit? & resolutur d. ica, quod non, quia cum Episcopus ille certo sit loco deputatus, ubi dignitas electa intelligitur, cum extra suam diocesim illam exercere nequeat, per consequens in loco, ubi extra eam moratur, causam non valebit cognoscere. Quod declaratur, nisi in Breve mentis fieri de mora sua resoluta extra præfatum iurisdictionem, vel diocesim, ut si offerat solutus ab acrius temporum extra illam residere, vel si fuerit nominata persona, & in specie ejus industria electa, &c. & ibi. Quædam tamen limitatio præparum concessa electis fuerit, & commissio in eam personam impetrata, si que in eam extra diocesim, & propriam iurisdictionem manentem consensuerint. Card. conf. 7. 1. Albi. in c. novelli. n. 4. & 7. de rescriptis. &c. Et idem Marches. d. loc. n. 18 pag. 200. resolvit, quod si causa Episcopo demandetur trahenti moram extra suam diocesim, neque pro alium exercere ibi jurisdictionem potest, nisi in Breve apponatur verba, *etiam si extra diocesim præfatum moratur*.*

Quæstio illi in hac materia difficilis, an scilicet 19 suspensio à Pontificalibus in illis celebrando fiat irregularis? Partem negativam tenet gloss. verb. *Sacerdotes, vers. scilicet, in c. de officio deleg. lib. 6. sequitur Innoc. in c. 1. verb. à divinis de sentent. excomm. cod. lib. D. Antonin. part. 1. sum. lib. 28. c. 4. altera mod. Covar. in *Clem. si foris, p. 1. §. 1. n. 1. vers. secundò*, Jacob. de Grassis in *aureis de rescript. lib. 4. cap. 21. n. 3. Ioan. Vrespol. in 3. part. 3. de susp. dñi. 3. n. 11. Diana disp. part. 3. tract. 2. resol. 4. vers. sed diffinitum, qui in eo præcipue nituntur, quod Pontificalia non sunt de substantia Ordinis, celebrationis aut officii, cum sine illis quodlibet officium fieri possit. Contrarium verò sententiam tenentur Calderin. in *tract. de interdictis, memb. 1. quæst. 3. Navar. in man. c. 17. n. 163. vers. ex quo inferitur primò, Vivald. in *cardel. de suspens. n. 146. moti ex eo, quia cum Episcopus per se Ordo sit, celebrare in apparatus Episcopalis, seu Pontificalis, est exercere ædum proprium Ordinis Episcopalis, à quo Episcopus suspenso est, succedens proinde regula tract. in *c. fin. vers. si non, de re judic. lib. 6. Inet quia tamen opiniones elegantem diffinitionem tradit Vgolin. de censuris tab. 1. n. 14. §. 1. n. 92. melius explicat Sayr. *cod. tract. lib. 4. cap. 16. num. 17. cum duobus seqq. ubi plene videtur potest.******

Denique advertere oportet Episcopum, qui invitat 20 tatus accedit pro ordinibus clericis ad aliam diocesim, debere habere expensis, ut docent Archid. num. 2. Torrice. num. ult. & B. limer. in *cap. nullus Primar. 9. quæst. 1. Jacob. de Goss. in aureis de rescript. lib. 1. cap. 10. num. 3. Thom. Valsic. tom. 1. alleg. 5. num. 51. ubi num. 56. subdit Episcopos titulares in aliena diocesi Ordines ministrantes de consensu proprii Episcopi, & ejus subditi, debere obtinere expensis.*

Ex eodem Concil. Tridentin. dñi. cap. 5. suscipiens Ordines à proprio Episcopo, sed in aliena diocesi, absque licentia Episcopi, in cuius d. ecclesiæ Ordines conferuntur, pœnam suspensionis ab exercitio

zione Ordinis incurrat: vide Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 21. Saas. de censur. disp. 9. §. 1. fol. 1. n. 11. Mar. Abert. cod. tract. 1. de censur. disp. 9. §. 2. ad fin. Bonacin. d. disp. 3. §. 1. p. 1. ubi amplius etiam Ordines recipiantur ab Archiepiscopo in diocesi alicujus sui Episcopi Suffraganei, & procedere ait non solum in majoribus, sed etiam in minoribus Ordinibus, subditque in fine illam suspensionem non esse Papae reservatam, sed lute communi posse ab Episcopo auferri.

ALLEGATIO VII.

Episcopus dimissorias litteras quibus
& quando concedat?

SUMMARIUM.

- 1 Doctores referuntur, qui agunt de materia hujus allegationis.
- 2 Accedente licentia, & consensu proprii Episcopi, potest alienus non sibi subditi Ordines conferre.
- 3 Dimissorias nunc antiquissimas.
- 4 Dimissorias concedere possunt, qui ad Ordines valent promoveri.
- 5 Dimissoria ab Episcopo excommunicato, vel susp. pensio declarato non sunt valida, possuntque subditi se facere ordinari à viciniori Episcopo.
- 6 Inferiores Prelati dimissorias concedere nequeunt, nisi ex consuetudine legitima prescripta, aut alio peculiari jure potestatem acquisivissent eam dandi.
- 7 Abbates, aliique exempti hodie hujusmodi dimissorias clericis secularibus concedere non possunt.
- 8 Ordinarius primitivo ad Episcopum habens ius visitandi, & congregandi Synodum, potest dimissorias concedere.
- 9 Vicarius generalis Episcopi sine speciali mandato hujusmodi dimissorias concedere non potest.
- 10 Capitulum Sede vacante nullo clauso anno à de obitu Presulis, potest dimissorias concedere, nisi altaris beneficiis sub certis panis.
- 11 Amplia etiam Capitulum haberet territorium distinctum ab immemorabile possessionem.
- 12 Vicarius à Capitulo Sede vacante concedendi distat dimissorias non arcto, & ante elapsum annum quas ponat incurras.
- 13 Vicarius Papa non prohibetur, etiam statim post vacantem Sedem dimissorias impartiri.
- 14 Capitulum Sede vacante ante lapsum anni vacationis Sedis potest obtinere facultatem à Sede Apostolica de suscipiendis Ordinibus, cum licentia sui Ordinarii hujusmodi facultatem subordinationem concedere.
- 15 Privilegium obtinens à Sede Apostolica ad recipiendos Ordines à quibuslibet Episcopo non indiget novis litteris dimissorialibus sed testimonialibus tantum proprii Ordinarii de vita, & moribus.
- 16 Capitulum Sede vacante potest concedere litteras testimoniales, licet concedere nequeat dimissorias.
- 17 Capitulum Sede vacante potest extero Episcopo concedere exercitium Pontificalium, & ordinationem propriam subieram, non tamen subditi non vacanti Sedis.
- 18 Regulares Superiores suis monachis dimissorias concedunt.
- 19 Dimissorias cum antiquis Episcopi dabant, non cum examinarentur cui concedebant, et illum Ordinem excommunicandum dimittent.

- 20 Episcopo hodie precipitur, ne ordinandum dimittat, nisi examinatum, & approbatum.
- 21 Episcopus ex alia legitima causa, quam agnoscimus, potest dimissorias litteras subditi concedere ad Ordines apud alios Episcopos recipiendos.
- 22 Episcopus cum examinatus, & approbatus ordinandus dimittitur, potest illum iterum examinare.
- 23 Dimissorias semper valent, tum vicente, tum defuncto dante.
- 24 Dimissoria data à Capitulo Sede vacante per ingressum modernum Episcopi non expirant.
- 25 Episcopus novus potest per edictum amovet, & quascunque dimissorias à predecessoribus, sive à Capitulo Sede vacante concessas revocare.
- 26 Pro dimissoriis ad Ordines recipiendos nihil recipi debet ab Episcopo, nisi quod minister.
- 27 Notarius pro singulis dimissoriis, seu testimonialibus litteris decimam partem annui auri recipere tantum potest, nisi salarium sit ei consuetudine, vel consuetudo assit nihil accipiendi.
- 28 Notarius post concessa instrumenta, & tradita partibus, potest quiddam ab ordinariis sponte offerat accipere.
- 29 Episcopi absentes à sua diocesi potest suis subditi dimissorias concedere.
- 30 Absolvere à suspensione eos, qui nullius diocesis existentes sine litteris dimissoriis ordinari fuerunt, spectat ad Episcopum, ad quem ex Concil. Trid. pertinebit illis dimissorias concedere.
- 31 Dimissoria littera à quibus per Regulares obtineant?
- 32 Novitius ante professionem an possit cum dimissoriis sui Prelati Regularis ordinari?
- 33 Conus Episcopi, originis, an dimissorias sit dimissorias novitius concedere.
- 34 Utrum licentia ordinandi suffraganea concessa expiret per mortem Episcopi concedentis contingentem post descriptionem ordinandum in matriculis? Et an hoc casu res dicatur adhuc integra?
- 35 Delegatus salta persona prohibita Pontificali exercere, & in tempore ac locum prohibendum non feriant effectum.
- 36 Iurisdicia Episcopalis expirat morte Episcopi, & mandatum morte mandatum.
- 37 Sede vacante non licet ordinem conferre subditi infra annum, ex dispositione Trident. sess. 7. de reformatione, cap. 10.
- 38 Episcopus transiens non potest Pontificali exercere in Episcopatu, à quo suis transiit.
- 39 Littera dimissoria expedita, & subscripta manu Episcopi, ordinandi tradita, & distat Episcopo non impeditur Pontificali exercere, semper valent, nec expirant morte concedentis.

DE materia hujus allegat. laud agunt Vega rem. 2. de Curis, cap. 1. §. 8. m. 1. Reboll. resp. 2. Fr. Emmann. in sum. p. 1. c. 1. m. 1. & Regular. tom. 1. §. 18. or. 1. Henric. in sum. lib. 10. c. 10. §. 21. §. 3. §. 4. Pet. de Ledemia in sum. p. 1. de Sacram. Ordin. cap. 8. Azor. in sum. moral. p. 1. lib. 1. cap. 20. quæst. 7. & part. 1. lib. 3. cap. 46. quæst. 1. vers. ceteram, Zech. in praxi Episcop. part. 1. verb. Abbas, Flores de Menz. ver. lib. 1. quæst. 2. num. 4. & n. 32. Thom. Valac. alleg. juris tom. 1. alleg. 3. n. 6. Campanil. in diuersorio juris Canonici rub. 9. cap. 7. & 8. Piaflet. in praxi nova Episcop. part. 1. cap. 1. & num. 11. Mollat. in sum. Theologia moralis, tract. 2. c. 2. à n. 20. Marcel Volpe in praxi iudic. c. 7. num. 1. cum seque. plures ex antiquioribus refert Cened. ad Diocretal. collect. 10 §.

Etiam tenetur Episcopus per seipsum ordinare suos clericos, ut admovent Concil. Trid. sess. 23. de

de reformat. c. 3. si tamen fuerit illegitime impeditus, de quibus consensibus poterit aliter sub litteris Ordinis conferre, cap. Episcopum 9. quist. 1. & cap. 1. fuisse cap. cum multis de tempor. ordinis lib. 6. hic autem consensus litterarum prestandis est, ex Fellico in cap. super his litteris (xix) et ultima Commissio, sum. 19. de accusat. ubi Innoc. Rebuff. in praxi beneficiorum forma diffinitur art. 34. Et litterarum quibus ille continetur, diffinitur vocatur a Concilio Tridento sess. 24. de reformat. c. 10. & lib. 7. de reformat. c. 10. ubi etiam Reverenda dicitur, quo nomine Hispani utuntur. In his litteris debet causa esse rationabilis, quare propius Episcopus dimittitur nolle, aut nequeat dimittitum ordinare, ex c. 1. de tempor. ordin. lib. 6. Sanchez in epistola moral. lib. 1. c. 16. de m. o. n. 1. & licet in aliquibus Provinciis hic consuetudine receptum, ut nulla causa assignetur, ex Rebuff. in praxi, tit. de litter. diffinitur sum. 8. Salazar et Bernard in praxi c. 26. §. sine licentia, vers. super, Gratian. Marci de off. p. s. 1. nihilominus tamen hoc videtur hic consuetudine non obstante diffinitione d. c. 1. esse servandam cum Concilio Tridento, item videtur statueretur de reformat. c. 11. ubi Facultati de promovendo a quocunque non suffraganeo nisi habentibus legitimum casum, ab aliquo a propriis Episcopis ordinari non possunt, nisi litteris exprimentur, & tamen non ordinantur nisi ab Episcopo a sua Diocesi recedente, & pro eo Pontifici alia exerceat diffinitio prae in excusato, &c. Quocirca aliter videtur intelligere Thome, Valade de alleg. 55.

Dimissioſialium uſum antiquiſſimum fuiſſe non dubitatur, tempore quidem Divi Auguſtini ea uſuſſe, atque in uſa fuiſſe teſtatur ſpſitem in *epiſtola ad clerum Hippoſenſi*, 137. verſ. cum ſylleſis conſeſ, & tempore Concilii Nicani in c. 2. diſtinctione 73. Et docent Franc. Taurian, lib. 3. pro *epiſcopi Pontifici*, B. Bernardi, Feder. de *antiqua Ecleſiaſticarum epſcoporum genera*, Cardin. Car. Batoniſm. 2. *anno Epſcopi*, 142. num. 6. & ſem. 1. *anno Epſcopi*, 145. n. 162. Et ne fauſa aliqua intercederet, erat enim certa diſmiſſioſialium huiuſmodi literarum forma à Canonibus introducta, 1. 7. *adſcrip. per totamque ad Epſcopos ſingulis ſervanda eſt*, quæ uſiſi hodie non eadeſi præſertim ſervetur. Exemplaria nonnulla formandi literas diſmiſſioſiales poſuimus in formulario noſtro in calce huius operis impreſſo, 1. *form. 11. cum ſequenti* quæ quidem diſmiſſioſialium formulæ ad-d necellariæ ſunt, ut non fuiſſet Epſcopo promoti cognoscere, eſſe obtinendum pro idoneo habendum. ſed ſi abſque legitima diſmiſſioſialium forma aliquid ad Ordinem promoveat, tam ipſe, quam Ordinarius incident in penas lætas contra ordinantes non ſolum, vel ordinatos abſque, ſed cum ſaliſ diſmiſſioſis, Cherubin. *ad Conſtit. ad. Clement. VIII. ſchol. 1. & 2.* Conſinebant aliæ literæ diſmiſſioſiales euiſas propter quæ non poſſet propriis Epſcopoſ ſuis ſubditos ordinare, 1. *de temp. ordin. lib. 6. quam conſuetudinem ſapientiores Epſcopi etiam nunc ſervant.*

Dimissorias concedere possunt sancti Episcopi, quos attenta liti functione privilegium, vel consuetudine, ad Ordines valere auctor, *ex gloss. fin. in c. cum nullus, de tempor. ordinat. in 6. v. cum potest dimissorias concedere, qui de ordinare valeat, cap. 1. d. 2. tit. 1. Seta. ph. dicit. 981. num. 3. Campan. rub. 6. 2. 1. num. 3. prope finem, eo quod potest ipsi per alium facere, quod per ipsam exequi non deservit, *ex reg. potest. quod de regulis iur. in 6. 7.* Nulli fuit excommunicatus, vel suspensus declaratus, tunc enim dimissorias ipsius non valent, sed subditi possent se facere ordinari a viciniori Episcopo: incumbe-
tamen ipsi ovis probandi Episcopatu fuisse*

communicatum, vel suspensum, d. c. *Archiepiscopus ordinis*.
 in 6. Placet, d. c. i. o. 13.

Inferiores autem Prælati ea nequaquam concedere, nisi à Sede Apost. fuerit eidem Specialis data potestas, ea d.c. nonnullas, §. inferiores, nisi autem aliqui specialiori iure potestatem acquisiverint ea dandi, per ea, quæ scribit Panor. in cap. accedentibus, n. 2. de excep. Prælat. præsertim tunc consensum sine legitime præscripta, iuxta glo. verb. indultam in d.c. inferiores, reloquent cap. Capit. Tholozæ de 45 l. Pet. Greg. Synagoga iuris lib. 4. c. 2. n. 19. Camp. d. rub. 9. l. n. 2.

Exempti autem licet hac hominū dimissio in
impertit, et de eorum nullas, ubi loquit. And. num. 2.
Anch. ubi de exemptis, fab. num. 5. & Franch. *ff. 23.*
Hodie tamen iura noviori Concilio Trident. *ff. 23.*
de reformat. c. 10. necesse ipsi Abbates, neque alii
etiam exempti, aut collegii, vel Capitula quaecun-
que etiam Ecclesiasticis Cathedralibus, iustis di-
missiois clericis secularibus, ut ab aliis Ordinibus
suscipiunt, concedere valent: unde Henriquez in
summa lib. 10. cap. 125 §. 4. affirmat personas qualescun-
que extra Praefatos, etiam habentes iurisdictionem
quasi Episcopalem, contentionibus, & voluntariis,
inquit dictam clariori benevolent, *et in consensu lib.*
27. attestant iura Romae obsequiū Episcopum Sili-
mantie, de anno 1381. contra Capitulum suū Ec-
clesiasticū §. nisi tamen esset Ordinarius privatus ad
Episcopatum, jussu haberes visitandi, deponendi
Vicarium, congregandi Synodum, approbandi ad Con-
fessiones, & excoquendi defunctarum voluntates,
contra quem non intendit dispositionem Concilii
Trid. *ff. 23. c. 10.* defendit Stephanus Gestius, *de
forens. iur. l. 1. c. 112* quem refert & sequitur Campan,
d. c. 3. num. 4. Grillendoneus *l. 142. n. 18. §. 10.* no-
vissime Clarus *forens. lib. 1. c. 46. num. 19.* & ad hoc
terminus videtur reduci laici adduci per F. res
ver. q. 4. p. 1. noviss. Molleius *iur. l. 1. c. 12. num. 17. §.*
18. c. 10. l. 7. n. 19. Tamburini de iure Abbatum
tom. 1. *d. 1. §. 1. c. 10.*

Nec hoc illi absolute concepium videtur verum, sed requiritur quod inferiori huiusmodi Prae-
teritiorum leparatum cum plenis jurisdictione in om-
nes homines tam de Clero, quam de populo fuerit
concessum; Episcopali quoque omne jus, omnimode
jurisdictionem, de correctionem, quae ei compete-
bat, si periculis abdicaverit, nullamque jus in ea retine-
re, etiam quod consecrationes, ordinationes, ex-
teraeque Episcopalis officii indigentiam, sed eas de quo-
cumque voluerit Episcopo recipere, illi tribuere
facultatem per donationes Apostolicas confir-
mationibus munitas; quo eas posse inferiori de-
missionis concedere, censuræ Ratio in nullis, *sive*
Sapientia jurisconsulti a. Mail 1616. contra Martin-
um Andream et novissimum cum Patres Ordinis Catho-
licorum. Impreciter sacrum Congreg. Eminentiissi-
orum, et Reverendissimi DD. Cardinalium negotii
Episcoporum, et Regular. Praeceptorum pro revoca-
tione cum ipsam Ordinem ab eadem sacra Congreg.
emanavit, et directi Episcopi Monasterii S. Stephani de
Basilconae intendit dimissionis concedere ad Ordines
subditi. Incumbit ipsam Monasterii, attento
quod decemibus, et sexcentis Rotalibus fuerat par-
te et alium, dictum Monasterium habere proprium re-
ctorem, et in hoc subditos exercere omnimodum
jurisdictionem. Eadem igitur sacra Congreg. Eminenti-
ssima Gypcia referente eadem revocandum, et tollen-
dam esse prout praesentis decreti vimine revocare, et
tollere suspensionem, per quam praedicti Praecepti Car-
thusi Monasterii S. Stephani de Basilconae ab eadem sacra
Congreg. prohibuit fuisse sub die 20. Februarii 1615.
concedere litteras dispensales ad Ordines subditi
provisi facultatem. Roma 8. Januarii 1615. Et c.

quo ipse Prelatus inferioris dimissoriales litteras concedere nequit, tenetur ordinandi subditi eidem Prelato Ordines, vel easdem litteras accipere ab Episcopo vicino, ut in sequenti declaratione, Sacra Congregatio Concilii censuit licere Episcopo vicinioribus Ordinem conferre subditiis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum, etiam nullius diocesis sine consensu seu litterarum testimonialium eorumdem Abbatum, & aliorum inferiorum. Roma die 12. Februarii 1611.

- 9 Vicarius generalis Episcopi huiusmodi dimissorias litteras concedere non potest, cum ad id vicariatus officium non extendatur, nisi de speciali mandato Episcopi, vel ipso Episcopo in remota agente, & cum nullus, vel, officialis, & in Episcopo, ubi glossa, verbi in remota. Anton. Cuch. lib. 2. in fin. majorum. tit. 8. m. 10. Mandol. ad reg. 4. Cancell. quæst. 5. num. 9. & 10. Rebuff. in praxi beneficii. sic forma vicariatus. m. 74. Jacob. Sbron. de officio Vicarii. lib. 2. g. 41. Petr. Gregor. synagoga. iuris lib. 16. cap. 9. post num. 3. Guiter. causus. lib. 2. c. 17. num. 14. cum segg. Zetol. in praxi Episcopi. part. 2. verb. Vicarii. §. 4. lae Thom. Valalc. tom. 1. alleg. 5. à mon. 7. Sanch. in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 10. n. 40. Azor. in fin. p. 2. lib. 3. c. 4. §. quæst. 7. Ugolin. de officio & potestate Episcopi. c. 4. §. 7. vers. quia dimissoriales, Valalc. in praxi nova Episcopi. d. c. 1. num. 13. vers. concedi, Natbana de appellat. à Vicario ad Episcopum. p. 1. m. 197. Campanil. d. c. 8. n. 8. Molfes. in sum. trall. 2. m. 2. Fr. Emmann. in sum. tom. 4. c. 6. 1. alius 6. n. 4. Vencio in examine Episcopi. lib. 1. c. 16. n. 11. Stephan. Gratian. Marchia decisi. 98. à m. 14. me citato in hoc loco Alzed. p. 2. c. 5. m. 97. Bonacin. de censur. extra Bull. disp. 3. g. 2. panth. 11. n. 21. Homobon. de bonis de examine Ecclesiast. p. 1. trall. 2. c. 2. quæst. 6. in fine, Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 18. ubi quando Episcopus dicatur agere in remota, & de quo etiam post glossa. verbi in remota, ad fin. in dist. 8. cum nullus. Petr. Greg. lib. 4. partit. iuris Canon. tit. 2. c. 4. §. 1. R. Menoch. de arbit. casu 22. a. n. 16. Guiter. dist. lib. 2. c. 17. num. 15. Sanch. dist. dub. 16. m. 41.

- 10 Capitulum Sede vacante antiquitus libera concedebatur facultas dimissoriales litteras concedendi, per d. c. cum nullus, que novissimo iure Concilii Tridentini sess. de reformatione. c. 10. restricta est, ut non nisi elapso anno à die obitus Paululi numerando, queat dimissoriales concedere, præterquam illi, qui aliquis beneficii recepti, vel recipiendi actus fuerit, alijs Capitulum contraveniens Ecclesiastico subiacet interdictioni, & ordinari fit in minoribus Ordinibus constituti fuerint, nullo privilegio clericali, maxime in criminalibus, & gaudent in maioribus verò ab executione Ordinum ad beneficium futuri Prelati sunt ipso iure suspensi. Vide Emmann. S. verb. Ordo. m. 29. Rebuff. in praxi beneficii. de devolut. n. 97. Cuch. Tolet. in sum. lib. 1. cap. 49. num. 1. Navarr. conf. 18. & 44. de tempor. ordinat. Sayr. decisi. 65. eod. tit. Fr. Emmann. in sum. tom. 2. c. 14. concl. 1. Lxli. Zetche. de Repub. Ecclesiæ. c. 14. vers. non pres. Salzed. ad Bernard. in praxi. c. 10. §. sine licentia, vers. poterit tamen Capitulum. Zetol. in praxi Episcopi. p. 1. verb. Capitulum in princip. pag. 73. Petr. de Ledesma in summa. part. 1. de sacram. Ordinis. c. 8. concl. 5. Henricq. lib. 10. c. 22. n. 3. Azor. d. part. 2. lib. 3. c. 9. quæst. 5. Suar. tom. 5. de censur. disp. 31. sess. 1. m. 20. Valalc. in praxi nova Episcopi. part. 1. c. 1. n. 13. vers. Capitulum. Fornas. de sacram. Ordinis. c. 5. §. 4. num. 4. Francisc. Leo in thesauro fidei Ecclesiæ. part. 3. cap. 8. num. 47. cum segg. Rendinga in promissu recepti. sentent. tom. 1. tit. 10. a. n. 1. Campanil. d. c. 8. num. 5. Bonacina de Sacram. disp. 8. quæst. unic. paullo 4. n. 22. & disto puncto 11. n. 14. Filhiuc. trall. 41. de beneficii. c. 2. n. 44. Homobon. de examine Ecclesiast. trall. 2. c. 1. quæst. 6.

prope fin. & trall. 11. in fine resol. 3. Sanch. in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 10. num. 36. Monet. de commutat. ut. volent. cap. 10. num. 164. cum multis segg. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 106. & dec. Curia Archiep. Neapol. decisi. 185. part. 4. Molfes. in sum. Testificatio moralis trall. 2. c. 1. n. 16. Catdol. in praxi iudicum. verb. Capitulum. n. 5. Molin. de iustis. tr. 5. disp. 11. num. 4. Floccs. var. g. 24. n. 4. Thom. Valalc. tom. 1. alleg. 5. m. 11. Quarta in summa Bullarii. verb. Capitulum Sede vacante, vers. decimo quo ubi amplius procedere, & etiam si capitulum habere territorium distinctum, & exemptum ab immemorabilem possessionem, & sine iudice Ordinarii, refert Aloyf. Ricc. Neapol. decisi. 185. part. 4. & quamvis velint ad primam Tonsuram dimissoriales concedere, & nuncupatum, quod non possit dare dimissoriales etiam ad primam Tonsuram Capitulum Sede vacante, tenet Maiol. de irregul. lib. 4. c. 5. num. 3. Nicol. Garc. de beneficii. part. 5. c. 7. num. 95. Fr. Emmann. in sum. tom. 2. c. 14. n. 6. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 106. Monet. d. c. 10. n. 173.

Actus beneficii, tam habitus, quam habendus, posse Capitulum Sede vacante per Vicarium ab electioni, intra annum litteras dimissoriales concedere per Concilii Tridentini sess. 7. de reformatione. c. 10. lib. 1. m. 11. non fuerit observant Salzed. d. c. 6. lib. 1. verb. poterit Zetol. in praxi Episcopi. part. 1. verb. Capitulum in princip. & vers. secundum. Quarta. d. vers. decimo quo, Garc. de beneficii. part. 3. c. 7. n. 96. Molin. de iustis. disp. 11. n. 4. vers. quamvis, Sanch. d. n. 1. dub. 10. num. 17. Monet. de commutat. ut. volent. cap. 10. n. 180. ubi resolvit, posse huiusmodi Capitulum pro actus litteras dimissoriales et concedere, qui habeat Episcopum à quo ratione originis, domicili, aut alterius beneficii compatibilis ab eo recepti illas possit obtinere.

Actus occasione beneficii recepti illos dici, qui obtinent aliquod beneficium requirunt servitium personale, ratione cuius de iure, consuetudine, privilegio, statuto Ecclesiæ, vel fundacione intra annum tenentur se promoveri facere, assertum Nicol. Garc. d. part. 5. c. 7. num. 98. Ugol. de pass. Episcopi. cap. 26. §. 10. num. 5. vers. & primò. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 98. exemplificans in eo qui obtinet parochialem Ecclesiam, quod sit actus ad Sacerdotium intra annum, & in eo qui obtinet Canoniciatum ad Ordinem illis antecum, in aliquibus beneficiis, seu capellanis requiritur ex institutione servitium personale, seu aliquem Ordinem, laic Monet. d. cap. 10. n. 166. cum multis segg. ubi cum Garc. & Ugolin. citatis locis, idem eadem ratione dicendum putat, ubi Ordo suspensus beneficio est ita annexus, ut tempore provisionis in eo constitutus esse debeat, qui beneficium obtinet, sed impetrans dispensatus fuit, ut hoc non obstante huiusmodi beneficium possit obtinere, vel ubi in litteris continetur illa non asstantibus, & per quos esset gratia nostra impetrari valeat quomodolibet, vel differri, aut similis.

Actus occasione beneficii recipiendi illos dici, qui habent ius, seu sunt vocati ad aliquod beneficium vacans, seu capellaniam, quod tamen requirit actum certum Ordinem, quo illi carent: vel illos dici, qui cum sint ordinati prima Tonsura, sunt presentati ad beneficia maiorem Ordinem acta requisita, attestantur Aloyf. Ricc. d. resol. 85. Monet. d. c. 10. num. 171. & 176. Nicol. Garc. d. c. 7. n. 99. observantes etiam electum in concilio ad beneficium Curatum, cujus collaris faciendus est à papa, non posse interim dici actum, tam occasione beneficii recepti, quam recipiendi, necnon minime dici actum occasione beneficii recipiendi illum, qui aliquis vult

in *sum. quæst. Regal. cap. 14. num. 18. Marcell. Vulp. in dist. sua praxi iudic. c. 7. n. 11. Nald. in *sum. verb. Ordo. n. 16. Antonio. Diana moral. ref. tom. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.**

19 Has autem dimissorias, cum Episcopi antiquitus dabant, non tunc examinabant, cui concedebant, at illum Ordinatum examinandum dimittebant, ut colligitur ex textu c. *Sacris Ordinis*, 17. *dist.* Postea vero in *Cont. III. Carthaginiensis*, sanctum fuit ne Episcopos ordinandum dimittant, nisi examinum, & approbationem, episcopo decretum innovare, confirmare Concil. Trid. *sess. 14. de reform. c. 5. & sess. 14. de reform. c. 3. & præcipiens Episcopis*, ut per semetipsos ordinandos conferant, quod si agerentur fuerint impediti, subsidio suos non aliter quam iam probatos, & examinatos ad alium Episcopum ordinandos dimittant, de quo Zetola in *praxi Episcop. p. 1. verb. dimissoria*, §. 10. *vers. secundum*, Petri. Ledesma in *sum. par. 1. de sacram. Ordinis*, c. 5. *concl. 10.* Thom. Valas. *allegat. loris tom. 1. alleg. 5. n. 1.* Piasce. in *praxi nova Episcop. p. 1. cap. 1. num. 12.* Et licet Concilium d. *sess. 13. c. 5.* videatur dicere Episcopo tantum agerentur impedito licere literas dimissorias subsidio concedere ad Ordines apud alienos Episcopos recipiendos, tamen hoc ei liceret, quando alia legitima causa, quam agerentur, impeditur fuerit, ut decem refertur Amendard. in *addition. ad receptat. legum Navar. ad libro 1. titul. 18. leg. 7. de Episcopis*, in *declarat. num. 43.* Vgolin. *dist. §. 10. num. 11.*

21 Concedendæ sunt igitur dimissoria ex iusta causa, & citius illo examinato, qui peti dimitti: non utique citius tunc in conscientia Antistes ille, qui suum subsidium non examinatum, aut nullo præcedente subsidio dimissoria, si ille postea repetitur inhumilis, maleque promovens, quamvis in literis adiecerit clausulam, quæ Ordinantis conscientiam quaeratur, ut adnotarunt, & iuste quidem, Vivald. *p. 3. sui candelabri. c. 8. num. 12.* Major. de *irregul. lib. 4. c. 5. num. 4.* Quare in concedendis literis dimissoriis quatuor servanda sunt, & maxime attendenda requisi. Primo legitimum examen, & approbationem, ut Trid. iuxta ea quæ dixi supra n. 19. & 20. Secundo, ut in illis addatur causa ob quam propius Episcopo per se ipsum Ordines conferre nequit, ex his, quæ adduxi supra n. 1. Tercio expiendi sunt Ordines, ad quos suscipiendos Episcopos literas dimissorias concedit. Quarto expiendum est, an Episcopos intendat dare facultatem generalem recipiendi Ordines à quocunque Episcopo: nam si facultatem specialem tantum recipiendi Ordines à tali Episcopo concedat, non possunt Ordines ab alio suscipi, alioquin pœna suspensionis incurritur. Ita advenit Bonacina d. *pund. 1. n. 15.*

21 Dubium ex d. c. c. occur. possit ne Præsul ille, qui examinatus, & approbatus, ordinandos dimittitur, iterum examinare dimissum? In primis iure communi attentio negativè est respondendum cum *gloss. ultim. cap. Episcopo*, §. *quæst. 1.* quoniam ubi sequuntur

P. *apost. num. 3.* & *Gravin. num. 2.* admittere Mollet, in *summa Theologia moralis*, *ital. 1. c. 2. n. 1. p. 1. post med.* ubi refert Sixtum V. aud. ea sententia Congregat. de clarat. quod si Episcopos literas dimissorias concedens subdico examinauit, & in literis dimissorialibus hoc affirmaverit, non tenetur Episcopos ad quem ordinandos mittitur, illum examinare, nec inquirere super idoneitate, & literaturâ. Verùm attentè considerato novissimo Concil. Trident. decreto *sess. 7. de reform. c. 11.* credo ordinantem Episcopos tutius agere, si eundem denuo examini subijceret, propter expressa verba d. c. decreti disponentis ne ab extraneo quis ordinetur, nisi diligenter prævio examine: cui subijciuntur alter canon *sess. 21. cap. 1.* & iuber nemini non examinato concedendas esse dimissorias, ex quibus ita iunctim consideratis liquet ab utroque debere examinari ordinandum, & in propria terminis tenent Fr. Emmanuel in *sum. tom. 4. cap. 6. n. 5.* Lait. de *Franchis dictis locis*, *vers. 13.* Piasce. in *praxi nova Episcop. p. 1. n. 12. pag. 29.* Campan. in *diversario loris Canon. rub. 9. cap. 8. n. 3. 1. vers. sed ne*, Bonacina d. *pund. 4. n. 3.* Iul. Cæsar. *Modus de sacris Ordine. d. 4. n. 1.* me citato in hoc loco Alzed. *p. 2. c. 5. n. 7.*

Dimissorias autem istas semper vale e, tum vi. 23 venit, tum defuncto dante, resolvunt Zabaz, communiter receptus in *Clem. fin. post. num. 9. quæst. 5. de velle*, ubi Imola *num. 1.* & Bonif. *num. 43.* Villadieg. de *legat. 9. l. 6. n. 15.* Bonac. d. *p. 1. n. 11.* Nav. in *c. placuit*, *num. 54. & 163.* de *pau. dist. 6. & conf. 5.* de *rescript. in nova*, Zetola in *praxi Episcop. p. 1. verb. dimissoria*, §. 9. Rebuff. in *forma liter. dimiss. n. 43.* Petta *l. 1. c. 1. lib. 1. ordin. l. 6. tit. 1. lib. 3.* Piasce. in *praxi nova Episcop. d. 1. n. 14.* in *fine*, Pavin. de *posse. Capituli Sede vacante p. 1. n. 9. fol. 18.* Laurent. de *Franchis dictis locis*, *vers. ad 1.* Henric. in *sum. lib. 10. cap. 2. §. fin.* Gutier. *prælat. lib. 5. quæst. 75. num. 5.* & *canon. lib. 2. cap. 17. d. num. 14.* Thom. Valas. *tom. 1. alleg. 5. n. 4.* Stephan. *Gratian. March. decis. 93. n. 20.* Alzed. d. *cap. 5. num. 48.* Fr. Emmanuel. *quæst. regular. tom. 1. 9. art. 1.* Salzed. ad *Bernard. in prælat. cap. 16. vers. postquam*, Gonzal. *ad reg. 8. Cancell. gloss. 11. n. 16.* Vgolin. d. c. 16. §. 10. *num. 9.* Homebon. de *bonis de examine Ecclesiæ arall. 2. c. 1. 9. 7.* Fagnander in *quæst. quæ Ecclesiæ præcepta part. 2. lib. 7. c. 8. n. 16. & Titius 24* à Capitulo Sede vacante dante fuissent, quia per ingressum moderni Episcopi non exiit, Ita Quarta in *summa Ballarii. verb. Capitulum Sede vacante*, *vers. secundum* dabitur, Petri. de Ledesma in *sum. p. 2. de sacram. Ordinis*, cap. 8. *vers. 4.* Molina de *justitia trail. 5. disp. 11. n. 4.* Gonzal. d. *gloss. 12. n. 37.* Monner. de *commutat. ultim. volunt. cap. 10. n. 179.* Bonacina d. *pund. 10. num. 17.* Fagnander d. *num. 16.* Thom. Valas. d. *alleg. 5. num. 13.* Marcell. *Vulp. de 7. n. 13.* & me citato in hoc loco, Alzed. d. *part. 1. cap. 5. n. 95.* Gutier. *Canon. lib. 2. c. 17. num. 12.* ubi consilium Or- 25 dinatoribus, ut si tempore præsentationis d. c. tunc literarum coram eis, severint novum Prælatum, acque successorem possessum nem ejusdem Episcopatus cepisse, vel in Episcopatu adepti, illis non admittant, nisi revalidatæ, vel novæ 3 successore concessisse producere fuerint, vel ab ejus officiali ad id speciale mandatum habente: à novo enim Antistite revocari possunt per eundem omnes, & quæcumque dimissoria à prædecessoribus præsulibus, sive Capitulis Sede vacante concessa, quæ nondum formæ fuerint effectum prout resolvit Rebuff. in *praxi rub. de forma liter. dimiss. num. 44.* S. Intelligunt iuxta subsistente causa, Campani. d. *rub. 9. c. 8. & Gutier. d. lib. 2. c. 17. n. 10.*

Pro literis dimissoriis ad Ordines recipiendos nihil recipi debere ab Episcopo, ejusve mitius dispo

- disponit Concil. Trid. sess. 21. de reform. c. 1. & decisi-
sum refert Attendat. in addit. ad recap. legum Novar-
raja l. 2. tit. 18. lib. 7. de Episcopio. in declarat. n. 35.
27 in resp. de h. i. q. 1. Notarius vero pro singulis dimis-
sionis, & testimonialibus decimam partem unius
aurei recipere tantum potest, nisi salar. om. fr. ei con-
stitutum, vel conductio adfit. nihil ac. spicendi, & ut
habetur in dist. cap. 2. de copione P. Sicut de Religione
lib. 4. de summa. c. 35. n. 9. cum sequenti. Navar.
in max. c. 3. n. 201. Vgolin. in tract. de summa. tab. 1.
c. 4. §. 3. Sotoz. de officio vicarii lib. 3. quest. 42. Ho-
mobon. de bonis de examine Ecclesiastico. p. 2. r. 11.
c. 6. quest. 11. ref. 4. Valer. Reginald. in praxi forei pa-
nit. lib. 3. n. 100. Zetoli. in praxi Episcop. n. 1. verb. di-
missionis. §. 7. pag. 1. 12. Ledi. de iustitia lib. 2. c. 35. dub.
10. Palsac. in praxi nova Episcop. p. 1. c. 1. n. 55. Cened.
28 ad Decret. collect. 177. n. 1. ubi etiam addit, q. licet
dubius, post confecta instrumenta, & tradita par-
tibus possit Notarium quod ab ordinis sponte offer-
tur recipere, de quo hactenus dialogo Relatoris. p. 1.
c. 13. n. 3. Perez l. 1. §. 1. post mediet. g. lib. 2. Ordin.
Sancho de Matr. lib. 8. d. 15. p. 3. n. 14. Homob. de. 6.
q. 11. ref. 1. in fine.
29 Vnum addere quotidianum, & in praxi utile,
quod Episcopos abites a sua Diocesi potest dare
litteras dimissionis, si abites subditi eis petierint,
ut ordinari possint ab alio: potest etiam illum
examen demandare Episcopo loci, in quo degunt, si
proprie absentiam valde eis incommodam voluerit
examinari illos ibi subijcere: ita decium refert At-
tendat. in addit. ad recap. legum Novarra. lib. 2. tit. 18.
l. 7. de Episcopio. nam. 59. Concessio enim dimissio-
niam est voluntarie iustificationis, & ideo possunt
extra diocesim, & in alieno territorio concedi, ut
in multis probat Seraph. Gratian. Marchia decif. 98.
per te, quem refert Camil. Borel in sum. decif. tom. 1.
tit. 6. n. 41.
30 De abolitione suspensionis contraxit suspensio-
ne Ordines abique litteris dimissionis, dixi allegat.
freq. n. 24. Nota quod abolere a suspensione eos,
qui nullius Diocesis existentes sine litteris dimissio-
nis ordinati fuerint, spectat ad Episcopum, ad
quem ex Concilio Tridentino pertinebat illis dimis-
sionis concedere, ut refert decium Attendat. d. loci,
num. 61.
31 Patentes littere dimissionis, sive commendatitiae,
quibus Regulares ordinandi sunt, esse debent suorum
Prelatorum Ordinarium, non vero Episcopum
Diocesani, Concilium enim sess. 13. cap. 8. quatenus
dicit quod nullas litteras episcopalis generalis aut specialis
rescripti, vel privilegii preterea ordinetur etiam statu-
tus temporibus nisi qui prohibet ac mores Ordinarii
sui testimonio commendatitiam intelligendum est de Ge-
neralibus, & Provincialibus, seu etiam inferioribus
prelatis Regularibus, qui negari non potest, quoad
hoc Prelatus esse Ordinarius, qui suorum subditi-
orum probitatem, vitam, & mores plene cognoscunt,
& de illis etiam possunt iuxta dispositionem Con-
cilii ad id loco, refert me citato in hoc loco, Clarin.
tenterref. foref. lib. 1. cap. 46. num. 21. non vero
Episcopum Ordinarii Diocesis, qui nec respectu Regu-
larium Ordinarii dici possunt, nec de illorum vita, &
morbis testimonio fere quereunt; confirmatur de-
inde ex alio Concilii loco d. sess. 23. cap. 10. argu-
mento deducto a contrario sensu, ubi Abbates, & alii
quicumque Prelati, quavis exempti, prohibentur
litteras prebendis dimissionis concedere aliquibus
clericis secularibus, ut ab aliis ordinantur, ergo cum
propter subditi Regularibus non id ipsum facere
prohibetur, de quo vide fr. Ludov. Miranda in man-
ual. tom. 1. q. 38. n. 1. Molles. in sum. Theologia
moralis. p. 2. c. 2. d. n. 25. Et pecunia declaratio lu-

per hoc edita fuit a Clemente VIII. concessa ad In-
stantiam Regii Monasterii de Alcobaca Regni Por-
tugallie, & incip. P. 2. ca. 2. Dat. Roma apud Sanctum
Petrum, 9. Martii anno 1591. Pontificatus sui ann. 1.
ubi inter alia precipitur, ut littere dimissionis Ab-
batibus predicti monasterii a quibuscumque locorum
Ordinariis recipiantur, ut refert Mil-
landa in manuali Prelatorum. tom. 1. q. 3. art. 9. ubi
art. 4. asserit per Concil. Trident. sess. 13. c. 2. hospi-
modi Regulares licet habeant patentes litteras di-
missionis a propriis Prelatis, bene posse ab Episco-
pis nihilominus de Grammatica, & sufficientia exa-
minari, addique quod quavis post dict. Concilii
decretum aliqua fuerint edita privilegia Regularibus
concessa, ordinari ut possint nullo praeiudicio Episco-
porum examine, ut dicitur concessisse olim Gregor.
XIII. pro Religiosis Societatis Iesu, hospi. ubi ta-
men privilegium, & omnia alia, si que inter, post-
modum fuerint revocata per novam Constit. quam
fecit Sixtus V. contra clericos male promotus, me-
citato refert Alzed. d. p. 2. c. 2. q. 2.

Regularis igitur qui ab Episcopo ordinari desi-
deat, asserere debet litteras dimissionis a suo Superi-
ore de ordine suscipiente, quod totum quicumque
initium est: quae littere ne verasque sunt, duo-
bus tribuere mensibus a die sacre ordinationis com-
putandis obtinende sunt, nisi ab absentiam Superi-
oris, autem causam eas longiori tempore datas,
renovatasve accipi, probare debere ceterumque;
testimonium etiam scriptum a Superiore suo; qui
ostendat eum vita & moribus predictum esse, qui
dignus sit ut illi Ordini ad eibatur, & quo is interius
valeat, si verò hoc testimonium non antiquius duo-
bus mensibus, si verò datus a monasterio abfuerit,
hoc testem asserat a Superiore monasterii, in quo
proxime commoratus est, Testificationem item de
Ordine, qui proxime a processu iam in pectus. Si verò
statutum tempus praeteritum a Concilio Trident.
quod interdictum esse debet inter suspensionem
unius, & alterius Ordinis, nondum expulsum est,
tunc a suo Superiore scriptum asserat, quod testatum
sit utile, & necessarium Ecclesiae sui monasterii
esse secum de penitus super eo interdictum: item in
Religione cum laude veritatem esse. loco tunc asser-
tat testificationem praestitit, tuncque emisse profes-
sionis regularis, & exercitacionem frequentem fun-
ctionem illius Ordinis, quem proxime suscepit, ita
novissime Laurent. de Franchia in convent. inter Episcop.
& Regulas pag. 81. vers. ad primum Et laic de in-
terdictis respectu Religiosorum per Episcopum dis-
pensandis egimus inf. alleg. 18. n. 10.

Verum autem novitius ante professionem possit
cum huiusmodi dimissionis sui Prelati Regularis ad
Ordines promovetur? Sermo non est de promocio-
ne ad sacros Ordines, quia illos recipere ante emis-
sam professionem novitius interdictum sub variis po-
nis a Pio V. in sua Constit. incipit, Romanus Pontifex
sacrorum, de an. 1565. [et] de Ordinibus minoribus
qui nullo iure eis prohibentur, secundum Fr. Em-
man. quest. Regul. tom. 1. q. 13. art. 4. in fine. Sotoz. de
cenf. disp. 5. c. 1. §. 1. n. 1. §. 1. c. 1. de Relig. lib. 3.
c. 19. num. 17. Lezana in sum. quest. Regula. 24. n. 6.
Sancho in praxi Decret. tom. 2. lib. 9. c. 10. n. 19. Bat-
thol. de Vecchia in praxi de admittendis novitiis ad
sanctum Religiosis disp. 11. dub. 5. n. 1. ad quos susci-
piendos non egere licentia, aut litteris dimissionis
Prelatorum Regularium, sed Episcoporum, tenet Jacob. de
Grati in append. decif. nov. lib. 1. c. 7. n. 69. Fr. Emman.
quest. Regul. tom. 1. q. 13. art. 1. Vgolin. de officio Episcop.
cep. 2. c. 35. n. 1. Azot. in sum. moral. p. 1. lib. 1. c. 2.
q. 10. Nald. in sum. trib. Novitii, Miranda in man-
ual. tom. 1. quest. 34. art. 16. Cortiada. de regulis
superior.

refero. p. 1. fol. 1. art. 18. in 2. ed. Aloys. Barol. 3 in
fuit aphorism. verb. Novitii § 1. Homeb. de excois
refero. p. 1. c. 11. ref. quo etiam fit. & p. 3. c. 11. in 1.
excepti ref. non innotit verò. Diana miral. ref. p. 1.
trati. 2. ref. 4. & p. 4. r. 4. ref. 3. Quidquid dicat
Barthol. de Vecchis de trati. diff. 9. dub. 16. Perer. in
addit. ad consil. sui Ordinis. p. 3. q. 8. Poterit tamen
Prælati Regularis concedere novitio dimissoria, si
Religio privilegium habet intendi suos subditos
ad quoscunque Episcopos, ut ordinentur; nam no-
mine subditorum in favorabilibus veniunt etiam
Novitii, qui gaudent professorum privilegiis. Suar.
tom. 3. de Relig. lib. 5. cap. 16. n. 17. Sanch. d. tom. 1. lib. 6.
c. 10. n. 11. in fine, Bapt. Tiber. in instr. Ordinis. c. 7. q. 3. o.
Barth. de Vecchis. d. dub. 3. n. 3. Alcan. Tambur. d.
tom. 2. diff. 1. q. 27. n. 2. Diana p. 3. r. 2. dub. Regul. ref.
7. & tr. 4. ref. 4. § 4.

- 33 In casu autem, quo Prælati Regulari non com-
petit dimissoria novitio concedere, cujus id mune-
ris est, an Episcopi habitationis, an originis? Pertine-
re ad Episcopum habitationis, seu loci in quo
morietur novitius, tenent Cuch. lib. 4. infir. major. tit.
1. de regular. n. 94. Sanch. d. lib. 6. cap. 1. o. n. 21. Homo-
bon. consil. moral. p. 4. ref. 99. vol. 1. & alii, quos se-
quitur sup. alleg. 4. n. 63. Quamvis id minus spectare
ad Episcopum originis tradunt Henric. de Ordine
c. 23. n. 3. in com. de F. Suar. tom. 2. de Relig. lib. 2. c. 11.
n. 9. & tom. 3. lib. 5. cap. 16. num. 17. & Barthol.
de Vecchis d. diff. 11. dub. 8. n. 1.

- 34 Cum die 9. Februarii currentis anni 1649. hic Rō-
mæ coram sanctissimo D. N. D. Innocentio Papa, &
aliquibus Eminentiſſimis DD. S. R. E. Cardinali-
bus, & aliis Prælati, ac Reverend. Patribus, tremen-
dem, sed tamen mihi optatissimum examen subissi-
sem, ultimo loco eminentissimus D. Cardin. de Lu-
go, eminentis virtutis & scientie magister, me in-
terrogare voluit de sequenti dubio. Quidam Epis-
copos dum viveret, licentiam concessit Episcopo ri-
tulari, qui in eius Episcopatu suffraganeus sui vices
gereret, ordinandi aliquos sibi subditos, qui jam
examinati, & approbati in matricula descripti re-
periebantur; sed antequam dies ordinationis ad-
venisset, Episcopus, qui licentiam concesserat, è
viva discessit, & Capitulum illud Sedis Episcopalis
vacationem publicavit; quævis à me, an Suffragane-
us ille possit dicta licentia à mortuo Episcopo sibi
concessa, post dictam Sedis vacationem uti, & illius
virtute in matricula descriptis in ea diœcesi ordi-
nare, non obstante decreto Concilii Trid. sess. 7. de
reform. cap. 10.

- 34 In quo dubio respondi licentiam ordinandi præ-
dictos in matricula descriptos extrasse morte Epis-
copi concedentis, nullis, sed his potissimum funda-
mentis. Primò, quia huiusmodi licentia è manda-
to, quamvis dici possit perfecta respectu Suffragane-
i, ut vivente delegante ea uti valeat, nihilominus
respectu ordinandorum est imperfecta, cum ea uti
non possint post ipsius delegantis mortem, nulla ha-
bita in scriptis expeditione dum viveret; & quatenus
mandatum in scriptis, & cum subscriptione Episcopi
expediretur, adhuc non suffragaret post ejus mortem,
tunc quia dirigitur nominatim personæ prohibet
Sede vacante Pontificalia exercere, & sic non potest
transire in tempus prohibitionis etiam, quia dirigitur
in locum similiter in quo prohibetur sine Ca-
pituli Sedis vacantis licentia eadem Pontificalia
exercere; tum denique, quia mens & intentio Epis-
copi mortui fuit, ut suffraganeus tanquam talis, &
ut vices gerens in suo Episcopatu subditos illos ordi-
naret, Pontificalia exercendo, ut solebat, quæ ta-
men facultas suffraganeus expirat pro tempore Se-
dis vacantis, ut colligitur ex quadam declaratione sui

cæ Congr. Concilii in una Vilnen. 22. Februarii
1642, in qua fuit decisum, suffraganeum datum Epis-
copo Vilnen. cum facultate exercendi Pontificalia
officia in diœcesi & civitate Vilnen. de expresse consen-
ſu & licentia mortui, & pro tempore existentis
Episcopi, non posse eisdem Pontificalia exercere, ut
exercuit vivente Episcopo, post illius mortem, Ca-
pitulo etiam non contradicente.

Secundò, quia totalis jurisdictionis, & potestatis Epis-
copo conceda per illius mortem expirat, itant om-
nes officiales ab illo electi amplius illa exercere non
valeant, cum tota in Capitulum transfusa sit, & ab
eo exinde dependeat: unde sequitur quod non liceat
Episcopo dum vivit actum aliquem jurisdictionalem
delegare, vel ordinariam potestatem concedere perso-
næ, quæ illam exercere valeat post ejus obitum,
quia concessio fit in tempus, quo illam non habet,
tunc quia redundaret in præjudicium transfundende
jurisdictionis in Capitulum Sede vacante.

Tertiò, quia alias si liceret Episcopis dum vivit
aliqui licentiam concedere exercendi Pontificalia, &
Ordines celebrandi in sua diœcesi, quæ duraret post
ejus obitum, utique hoc effet ex diametro contrave-
nire dispositioni Conc. Trid. c. 20. quod prohibet
infra annum à die vacationis Ordines conferre sub-
ditis, qui beneficii Ecclesiastici recti pri, vel recipien-
di occasione audiri non fuerint.

Quartò, quia sicut Episcopus, qui transiit est
ad alium Episcopatum, aut suo renunciavit, non
potest in eo à quo fuit transiit, vel in eo, cui re-
nunciavit amplius Ordines conferre, aut Pontifica-
lia exercere, cap. 1. de ordin. ab Episcopo, qui Episcopo
renunt. Abb. ibi n. 3. Fufe. de visitat. lib. 1. c. 28. n. 10.
Major. de irregular. lib. 3. c. 8. n. 5. ref. isti igitur
Flamin. de reservat. lib. 1. q. 17. n. 19. ita etiam, & fortiori,
nec poterit ille, qui licentiam concessit ante
translationem, vel renunciationem ad Ordinandum
videretur enim absurdum, quod quis de mandato ali-
cujus possit alium gerere, quem mandans efficere
non potest.

Quintò, quia non obstat, quod dimissoria licet
semper valeat, tum vivente, tum defuncto dante, ut
per citatos supra hæc alleg. n. 23. Respondetur cum
procedere in literis expeditis & subscriptione manu
Episcopi, & traditis partibus ordinandis, diœcesi
Episcopis non impeditis, ex quo non videntur oriri
inconvenientia supra memorata; nam si huiusmodi
dimissoria habentes ordinentur illorum vigore ab
Episcopo alienæ diœcesis, dici non potest quod juris-
dictioni Sedis vacantis præjudicetur, ac proinde mi-
nimè videtur contraria dispositio Concilii dicto
loco. Ulterius hæc casu literarum dimissorialium
concessio confertur in locum & personam non pro-
hibitam; at verò in casu proposito, executio ordina-
tionis subditorum facienda venit tempore, quo fieri
prohibetur, & delegationis ministerium confertur in
personam, quæ illud tunc temporis facere non potest,
cùm potestas delegantis Sede plena urgeat, & quon-
dam penes Episcopum delegantem permanset, & ejus
vicia durat. Ex his rationibus hanc sententiam defendi
de ex diametro contrariam sustinebat dictus Eminen-
tiss. D. meus Card. de Lugo, ex eo quod gratis erat
perfecta, & res desiderat esse integra per concessio-
nem, exemplo licentiæ concessæ ad confensum, ad
prædicandum, & ad testandum. Scio in hac Romana
Curia hinc inde à pluribus plura pro utraque parte
fuisse adducta fundamenta, cum de hac interrogatione
mihi facta nostram haberent, ego tamen in mea
opinionem semper immobilis persisto, & Deo dante
lucida de ea alio in loco agere confutabo.

ALLEGATIO VIII.

Episcopus qui alterius subditis sine licentia, & dimissoriis litteris Ordines confert, quas penas incurrat? & de penis eorum, qui Ordines sic suscipiunt.

SUMMARYUM.

1. Episcopus alienum clericum sine expresso consensu litteris dimissoriis sui proprii Episcopi ordinans, suspensus est à collatione Ordinum.
2. Suspensionem incurrit Episcopus à collatione omnium Ordinum si aliquem alieno clerico sine dimissoriis collat.
3. Episcopus ordinans per ignoranciam clericum alterius Diocesis non est suspensus.
4. Episcopus ordinans extraneum bona fide subrahentem proprii Episcopi, non est suspensus.
5. Episcopus Italus si aliquem Ordinem conferret Ultramontano non habenti licentiam à suo Ordinario, graviter puniretur, quam si Itale illum conferret.
6. Ultramontani si ab Italis in Italia Ordines susceperint sine licentia sui Ordinarii, quas penas incurrant.
7. Episcopus titularis si Ordinem aliquem, vel primam Tonsuram subdito alterius Prelati sine eius expresso consensu conferat, per annum excommunicatus Pontificali suspensus est.
8. Latus abque Summi Pontificis auctoritate, vel litteris dimissoriis sui Prelati primam Tonsuram accipere, ad arbitrium sui Ordinarii puniri potest.
9. Latus propriam habet Episcopum, tum respectu spiritualium, & annexorum; tum pro suscipiendis Ordinibus.
10. Ordines ab alieno Episcopo suscipientes sine proprii licentia, seu litteris dimissoriis, penam suspensionis à susceptorum Ordinum exercitiis incurunt.
11. Suspensio attentæ Bullæ Pii II. incurritur ab eo, qui minores Ordines sine licentia proprii Episcopi suscipit.
12. Irregularitatem incurrit non solum qui functiones Ordinum sacrorum absque dimissoriis susceptorum exercuerit, antequam absolatur à suspensione, sed etiam qui exercuerit solemniter alium Ordinem minori se suscepio deputatum.
13. Suspensio non incurritur quando quis bona fide Ordines recipit ab alieno Episcopo absque proprii licentia.
14. Irregularitatem non incurrit, qui Ordines seu bona fide susceperit ab alieno Episcopo extraneo.
15. Irregularitatem non incurrit, qui est temerarius ordinans bona fide, & ea simplicitate Ordinem exercuerit.
16. Regularis promissi absque dimissoriis sui Superioris Regularis quas penas incurrit.
17. Amplius ad Monachos, & Religiosos exemptos.
18. Episcopo assensu se ordinasse clericum aliena diocesis à licentia proprii Episcopi creditur.
19. Fieri privilegio gaudet qui passus est sine licentia proprii Episcopi ab alieno ordinari.
20. Ordinatus sine licentia proprii Episcopi est inhabilis ad beneficia consequenda, & c. l. 2.

1. Suspensio à jure ab officio, & beneficiis, nequid beneficia consequi.
2. Beneficia ante suspensionem obtenta retineantur.
3. Absolutio suspensionis contraria à suscipiente Ordines absque licentia proprii Episcopi, à qua sit obtinenda ostenditur.

Piscopus alienum clericum sine expresso consensu, seu litteris dimissoriis sui proprii Episcopi scienter, vel affectu ignorantia ordinare presumens, est suspensus per annum à collatione Ordinum, ita probat text. in cap. 1. de temp. ordin. lib. 6. innovatus à Conc. Trid. sess. 13. de reformat. c. 8. lib. 6. si quis sui ordinis à collatione triduum per annum. Sec. me citato Aliaz. part. 1. c. 1. num. 17. Sayr. de censur. lib. 4. c. 12. n. 13. Mar. Alter. in simili tr. tom. 2. disp. 1. c. 1. col. 3. dub. 2. Majol. de censur. lib. 4. c. 1. n. 6. Bonacin. de censur. extra Bull. disp. 3. quest. 1. p. 1. n. 6. Qui tamen, si id efficit in alia decreti, suspensus etiam à Pontificali exercitio, ut docet idem Concil. Trid. sess. 6. de reformat. c. 5. cujus memini supra alleg. 6. n. 4. cum seq. quo lo-i tgi de Episcopis in aliena diocesi Ordines conferentibus sine licentia ipsius proprii Ordinarii à hi. verò apud de ordinatibus in propria diocesi alterius subditos sine ejus licentia, & dimissoriis litteris. Unde, ut colligitur ex d. c. 1. qui, si Episcopi suspensio manifesta sit ipso jure, conceditur ipsius subditis, ut ab illis Ordines recipere valeant sine licentia sui Prelati (modò reliqua serventur, id est debet precedere debitum examen, scrutinium & tempora debita) pat enim est ut in eo ponatur, in quo delinquit. Ita gloss. d. cap. 1. qui, Sylvest. verb. Irregularitas, §. 9. Sayr. de censur. disp. 3. sess. 2. n. 15. Bonacin. d. puncto 1. n. 6. ubi addit opus esse, ut suspensio sit manifesta, scilicet per evidentiam facti, vel per iudicis sententiam; non verò dubia, ita ut ordinato incumbat onus probandi suspensionem, Episcopi per sententiam Metropolitanam, quia presumptio non est contra Episcopum.

Quam quidem suspensionem incurrit Episcopus non tantum à collatione illius Ordinis, quem sine dimissoriis alieno clerico committit, ut ex summa. ruit Ioan. Monach. Archid. & Gemin. in d. cap. 1. Navar. cens. §. 1. & 19. de temp. ordin. Sayr. in floribus decis. sub eodem tit. decis. 21. & 31. Molles. in sum. tractat. 2. c. 2. n. 12. Marchin. post hac impressa in lacem edicus, in tract. de sacram. O. dicit. tract. 1. part. 5. c. 10. num. 3. sed à collatione omnium Ordinum, gloss. verb. omnium, in d. c. 1. Sayr. d. lib. 4. c. 12. num. 10. Campanil. in divers. latus Canon. tab. 9. cap. 1. n. 16.

Verum ab huius suspensionis incurrit liberatur Episcopus probabiliter ignorans clericum esse alterius diocesis, utpote quia parentes ejus de sua diocesi cum esse dixerunt, vel communiter pro tali habebatur. Ita resolvunt, & sacrum Congreg. decisisse attestant Navarr. consil. 40. de temp. ordin. in novis, quod deest in antiq. Ugolin. d. §. 1. n. 1. vers. excipitur. Aloys. Rice. in praxi rerum fore. Eccles. decis. 297. in 1. edit. & ref. 216. n. 4. in 2. edit. Molles. d. c. 2. n. 13. Sayr. de floribus decis. sub tit. de temp. ordin. dec. 62. ubi advertit hodie consensum esse hac de re Bullam Sixti V. incip. Sanctum & salutare, ubi ordinans minoribus, vel ma. ioribus, scienter, aut ignoranter, nisi debita diligencia adhibita iustus error & probabilis facti ignorantia extiterit, à collatione quoruncunque Ordinum, atque adeo ipsius Tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium, eo ipso suspensus est: cujus tamen Bullæ rix

gortit

gorem temperavit postea Clemens VIII. eamque quoad hanc partem revocavit, reduxitque ad terminos liris, ut observavi alleg. 20. num. 1. novissime Laurent. de Franchis in contrav. inter Episcopos & Regem pag. 83. in resp. ad 25. advertit Episcopum hac suspensione in duobus casibus non teneri: primo, quando ipso probabiliter ignorante, aliter clericus furtive, vel ex simplicitate se in multitudinem ordinandum ingesserit; secundo, si deceptor esset, juxta ignorantiam facti; potuit enim esse quod ordinatus delevit litteras furtim impetratas à Cancellario sui Episcopi.

Si etiam Episcopus à prædicta suspensione exco-
municatur, si ordinem extraneum bona fide sub
habitatione proprii Episcopi, ut patet ex facto Epi-
phanii, qui subditi alterius in aliena Diocesi or-
dinavit, in cap. fin. 9. quæst. 1. Ita Majol. de irreg. lib. 4.
cap. 2. num. 1. Reginald. d. num. 69. vers. sunt autem,
Azor. insin. moral. parte 1. lib. 5. capite 45. quæst.
4. §. dubia quæstionis, Fornar. in trakt. de Ord.
ne, cap. 5. §. 4. sub notab. 2. Molin. in sum. Theo-
logia moralis trakt. 2. cap. 2. num. 14. & alii apud Suar.
de censur. disp. 11. tit. 1. §. 1. num. 16. & 17. Jul. Medina
de sacram. Ordinis, cap. 4. num. 18. Turrian. de cen-
sur. lib. 5. disp. 46. dub. 1. Cherubin. ad censur. 20.
Clementis VIII. schol. 2. Dicitur moral. resol. tom. 2.
trakt. 3. resol. 19. 1. me citato in hoc loco, Tortiblanca
d. lib. 2. cap. 1. num. 13. Verum autem factum de-
bet Episcopi hoc maxime effugere, tum quia in
his, quæ sunt contra pos. & juridict. omem alterius,
non facile præsumenda est rati habitio: tum etiam
quia datur auctoritas Episcopi promovendi extraneos
ad Ordines, hoc quæritur colore. Ita Mandos. Re-
buff. & alii apud Quarantam in summa Bullarii,
verb. Ordo, vers. amplius hanc exten. Bonac. d. penult.
4. n. 18. vers. secundo & d. 1. cap. 1. n. 14. respon-
dentes Epiphaniam postea excusari in foro conscrip-
tione ratione bonæ fidei, & inadvertentiæ.

Episcopus Italus, si aliquem Ordinem conferret
clero Ultramontano non habenti licentiam à suo
Ordinario, gravius ponitur, quia sicut à tali promo-
venti Ultramontanus gravius puniret, ita pœna de lu-
re, quam si Italus ab Italio, ut statim dicam, ita & pro-
movens, ut tenent Ioan. Monach. in c. 1. num. 4. de
temporib. ordin. in 6. & Ioan. Andr. ante num. 1. vers.
condigna, quos refert Campanil. d. rub. 9. c. 1. n. 46.
imò arbitraria pœna ponendum à collatione quæ
Ordinum suspensionem esse tenet Ugollin. d. §. 2. n. 5.

Ultramontani enim si ab Italio in Italia Ordines
susceperint à non suo sine dimissis proprii Super-
ioris, ex Decreto Clementis in d. cap. 1. declarantur
suspensi ipso jure, eorumque dispensatio est reservata
Papæ, qui innodati celebrantes fient irregula-
res, ut per gloss. verb. suspensionis, in d. cap. 1. Navar.
cens. 36. num. 2. de tempor. ordin. Campan. d. c. 1. n. 8.
ubi, num. 9. adfert illius Canonis suspensionem non
ligare eos, qui non propriè Ultramontani, aut Ci-
tramontani appellantur, sed medii, veluti qui in
montibus ipsis degunt, & n. 10. cum Ioan. Monach.
n. 3. vers. sed quæro & Franch. n. 11 in fine, in d. c. 1.
contra alios tunc Ultramontanum, qui domicilium
acquisivit in Italia, posse Ordinibus donari ab eo qui
ratione domicilii ejus est superior, aut ab altero de
eius licentia: & num. 13. adfert prædictam pœnam
ampliè Ultramontanos etiam minores Ordines, &
primam consensum assumentes, in quo jam non re-
linquitur locus dubitationi extante Constitutione
Sixti V. contra male promotos, comprehendente laicos
ibi, quoscumque secularium. Quævis contactum
teneant Navar. cens. de tempor. ordinat. & cens. 25.
& 26. c. ad in antiquis Ugollin. d. §. 2. n. 3. in fine, no-
vissimè S. D. N. Urbanus VIII. in sua Constitutione

contra male ordinantes, & male ordinatos, incip. Se-
cretis sub dat. 11. Decembris 1624. approbans, & in-
novans dictam Clementis Bullam in suo valore, ne
efficacia permanere delectans dicitur Pilli. Constitutio-
nem, sic ait, Alnus propria, & ex certa scientia, ne
matura deliberatione nostra, deq. Apost. potestatis ple-
ni tudine venerabilib. Patriarchis, Patriarchis, Archiepiscopis,
& Episcopis in Italia existentibus tenore præsentis
prohibemus ne quovis pretextu, & ex quacunque cau-
sa Hispan. Lusitan. Galles, vel Germanis, aliisque
quoscunque Viramont. & ex quibuscunque locis extra Ita-
liam oriundis nos solum ad sacros, sed neque etiam ad
minores Ordines, vel clericatus characteres promovere
audeant, seu prefatum, & dimissoriales sacros Ordines
honorum litteras à nostris, & hujus S. Sedis Nuntiis,
seu Collectores in illis partibus commorantibus, recog-
nitas, probatas & scriptas habeant, eorumque Nuntio-
rum, seu Collectorum subscriptiones à dicto filio no-
stro in Alma Urbe Vicario in spiritibus divinis generali si-
militer examinatas recognoscant, & probatas fuerint, alias
promovendi ad annum ab exercitio Pontificalium,
promoti vero perpetua suspensionis puniant ab ipso
dispositionis à Sede Apost. obtinenda incurrant, eo
ipso, si super promotos hujusmodi etiam eos, qui cum
falsis, vel falsis, seu falsariis partitionibus simul scien-
ter se ad Ordines hujusmodi promoveri fecerint, non
solum prædictis, verum etiam majoribus arbitrio nostro
& pro tempore existentis Romani Pont. iussu gendis
pœnis; Lales vero si qui in postquam clericali characteris
insigniti, vel ad minores Ordines promoti, ab
alieno Episcopo cum falsis dimissis conigerint, etiam si
qualitibus per Concilii Trid. decretum c. 16. §.
23. requisitis prædictis sint, nihilominus sœpata tamen
prius desuper Indictis Ecclesiasticis declaratione, fori
privilegio minime gaudere, sed seculari jurisdictioni,
ut ante plene in omnibus subiacere, & subiectos esse
restituere volumus, si quis, & non aliter per quoscun-
que Iudices Ordinarios, & delegatos, &c.

Episcopus titularis id est extra Ecclesiæ, quæ 7
in partibus infidelium existunt, clero carens, &
populo Christiano, si Ordinem, vel primam Tonfæ-
ram subdito alterius Pontifici sine expresso ejus con-
sensu, aut litteris dimissionis conferat, etiam in loco
extemplo, vel nullius Diocesis, vel in aliquo mona-
stio cujuscunque Ordinis residet, per annum ab
exercitio Pontificalium non suspensus est, ut habetur in
Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 2. lat. dixi al. 9. apud.

Ne cuiquam laico alienos Prælatos audeat pri-
mam conferre Tonfuram, monuit gloss. verb. clerici-
um, in cap. cum nullas, de temporib. ordinat. lib. 6. &
verb. homini in cap. si eod. tit. & libro, Rebuff. res-
pons. seu cens. 1. n. 2. vers. & sic malè, Navar. cens.
30. num. 1. in antiquis, alias cens. 19. in novis, sub
tulo tit. de tempor. ordinat. ita ut cum non libi subdi-
to conferret, suspensionem incurreret per annum à
collatione Tonfuræ, ut expresse probat text. in cap.
si diss. tit. de tempor. ordinat. lib. 6. Rebuff. de liter.
dimissis, numero 5. Martin. Fornar. in addit. ad
Tales de Sacrament. Ordinis, c. 1. numero 1. Azor.
insin. moral. parte 2. lib. 3. cap. 43. quæst. 4. Lellius
de insin. lib. 2. cap. 44. sub notab. 10. Bonacin. de Sa-
crament. dispens. 8. quæst. unic. penult. 4. num. 26. &
d. quæst. 1. penult. 11. num. 29. Campan. in diversis 9
Iuris Canon. rubric. 9. c. 1. num. 16. §. Latus tamen 9
propriam habet Episcopum, tum respectu spiritua-
lium, & antecessorum, tum maxime pro susci-
piendis Ordinibus; nam sicut laicum nonnulli pro-
prius Episcopus excommunicare vult, (eo quod
nonnulli in subditos fertur excommunicatio, cap. 4.
nobis, c. 1. de sentent. excommuni. cum citatis ab Ugo-
lin. de censur. rub. 1. cap. 2. §. 1. 1.) ita & ordinare, cum
constet laicum suum habere Prælatum. Et hæc opi-
nio

nio attento Iuris rigore vetior est, quamvis contrarium abesse aliquo bono fundamento teneant. *Gold. Papae decis. 449. Lap. alleg. 138. n. 21. Navar. conf. 1. 5. an. avig. abas 21. in novis. incip. Hispani. sub illo tit. de tempor. ordin. Sacellan. Gratian. disp. c. 6. forens. am. c. 430. n. 8. Ugolin. de poen. Epist. 426. §. 2. n. 1.*

10 Hactenus egius de Episcopo ordinante subdito alienis Episcopis sine licentia proprii, & sine illius literis dimissis, aut commendatis; nunc vero agimus de suscipiendis Ordinibus ab alieno Episcopo sine proprii licentia, seu literis dimissis, quos incurrit penam suspensionis ab executione Ordinum susceptorum, probat Pius II. in dist. sua Constitut. incip. Cum ex sacrorum. quam ad litteram posui infra allegat. 17. num. 21. ibi, Si ad aliquem ex sacris Ordinibus se fecerint promoveri, & suorum Ordinum executione ipso iure suspensi sunt, & si huiusmodi suspensione durante in eisdem Ordinibus ministrare presumpserint, & in ipso irregularitatem incurrant, &c. & Concil. Trident. sess. 13. de reformatione per antea & ordinatus a susceptorum Ordinum executione, quando proprio Ordinaris videbatur, expellitur, & suspenfus, &c. Quorum Iurum suspensio ipso iure incurritur, ut colligitur expresse, ex dist. Constitut. Pii II. ibi, ipso iure suspensi sunt, &c. & ex Concil. Trident. in dist. cap. 8. ibi, si suspensus; quae verba inducunt profectus suspensionem ipso iure, ex Felin. in cap. Rosalpinus, num. 35. de rescript. & alia citatis per me de dist. in subseq. dist. 374. & tenet Rota decis. 371. in fine, part. 2. divers.

11 Ex quo inferitur, quod attenta dicta Constit. Pii II. incurrit ipso suspensio ab eo, qui majores Ordines ab alieno Episcopo abique debita facultate susceperit; nam ibi sermo est de promotis ad Sacros Ordines: at vero attenta dispositione Concil. Trid. in d. c. 8. generaliter loquens, incurrit etiam ab eo, qui minoribus Ordinibus iniciabitur, ut adverti Bonacin. d. tract. de censuris extra Bullam. disp. 1. quæst. 1. punct. 1. num. 17. Nulla habita ratione Constitutionis Sixti V. contra clericos male promotos, eo quod in hac parte redacta sit ad terminum decretorum sacri Concilii Trident. & dictæ constitutionis Pii II. per Clementem VIII. in d. sua constit. incip. Romanum decet Pontificem, pridie Kal. Martii. ann. Incarnat. Dom. 1556. Unde incurrit irregularitas non solum, qui functiones Ordinum sacrorum abique dimissis susceptorum exerceat, an equam absolvarit a suspensione, ut expresse statuit Pius II. verbis supra relatis, & referunt Suar. de censur. disp. 31. sect. 19. num. 19. ad fin. Filliuc. tract. 17. c. 5. quæst. 3. Ugolin. d. 4. 23. vers. qui denique. Quærant de verb. Ordo, vers. quibus sit specialiter; Bonacin. d. punct. 11. num. 1. vers. ex quo sequitur, sed etiam qui exerceat actum Ordinis: minori sic susceperit deputatum proprium, & peculiariter, solemniter attenta generalitate decreti Concil. Trid. in d. cap. 8. ut resolvunt Navar. in man. 17. n. 16. quem referi Bellæ. de suspens. clerical. p. 2. tit. de discipl. clerical. §. 5. n. 61. Quærant d. verb. Ordo, vers. secundum litteram.

12 Susceptorum autem prefata non incurritur quando quia bona fide Ordines recipit ab alieno Episcopo, ut si nesciat prohiberi esse Ordines ab alieno Episcopo abique proprii licentia suscipere, aut si ignorancia inculpabilis existimet Episcopum habere debitam facultatem ordinandi, seu tales litteras dimissas esse sufficientes; quia illa suspensio lata est in dicta Constit. Pii II. & in decretis Concilii per modum censuræ, & censuræ autem non incurritur abique lethali culpa. Ita Navar. in man. 17. num. 155. & Barbos. de Episcop. Part. I.

in accepta, & deservit. spoliat. præp. 8. n. 21. Suar. de disp. 31. sect. 1. n. 15. Avila de censur. part. 7. disp. 9. sect. 1. dub. 7. Mar. Alter. d. som. 2. disp. 2. cap. 6. vers. aliqui censent. Filliuc. tract. 19. num. 175. Bonacin. d. punct. 11. num. 15.

14 In dictam irregularitatem etiam non incidit, qui bona fide Ordines ab alieno Episcopo sine debita facultate susceperit, si susceptorum Ordinum functiones exerceat; quia hic, ut diximus, non deservit vinculo censuræ, cum eam non contraxerit, exculante illum bona fide. Ita Quærant dist. verb. Ordo, vers. quibus sit specialiter, Bonacin. d. punct. 11. num. 15. vers. ex quo.

15 Idem dicendum videtur de eo, qui temerarie quidem ordinatus est, postea tamen bona fide, & candida simplicitate, per penitentiam purgato peccato illius male susceptionis, Ordinem exercere existimans id sibi licitum esse, maxime attenta dicta Constit. Pii II. quæ vitatur verbo, presumptus. Ita Navar. Quærant: & alii citati per Bonacin. d. punct. 11. num. 16.

16 Penam autem adversus Regularem promittunt abique dimissis sui Superioris Regularis iussu eadem repetitur in d. Constit. S. XII V. quæ clerici regulares puniuntur, in vers. qui legitur, ibi, vel consuevit ordinis, seu militie Regularis. Verum cum ejus dispositio hæc cesser, ob aliam Clementis VIII. Sanctionem, ut supra dixi, retinendum est ad decisionem text. in cap. fin. dist. 11. ubi dicitur ne valeat periretate in Ordine, & Episcopo ejus ordinatio: penam imponitur, ut a reliquorum communione sejunctus, lux tantummodo plebis communioni sit concertus, ibi, ubi privatus sit communione ceterorum, id est, Episcoporum, ut interpretante Sylvest. verb. suspensio, post num. 6. & Henric. in summa. lib. 11. cap. 38. §. 1.

17 Unde penam suspensionis & irregularitatis cum suis declarationibus supra relatis extendendas esse ad Monachos & Religiosos exemptos, qui sine fide Abbates, suorumque Superiorum licentia Ordines recipiunt ab Episcopo illius, vel alterius decreta, resolvunt Quærant. d. verb. Ordo, vers. quibus sit specialiter, in princip. Bonacin. d. punct. 11. num. 4. ubi n. 4. extendit etiam ad eos, qui ab aliquo Abbate, aut ab alio habente iura Episcopalia Ordines recipiunt, quia illis non desunt ordinari a proprio Episcopo, aut ab alio de licentia proprii Ordinaris, juxta per me dicta supra alleg. §. 3. n. 10.

18 Quando Episcopos ordinans clericum, aliterque decessum in literis clericatus attestatur de licentia proprii Episcopi ordinasse, ejus attestatori standum est, ut resolvunt Menoch. de arbit. lib. 1. §. 6. nu. 10. Guier. canon. lib. 2. c. 17. n. 30. plures quoque refert, & sequitur Carol. de Gestis de effectib. clerical. effectus. 1. n. 618.

19 Qui passus est sine licentia, aut literis dimissis, ab Episcopo ab alieno ordinari, licet fori privilegio gaudeat, is enim, cui Ordines a non suo Episcopo conferuntur, efficiunt clericos, & imperiuntur character, d. cap. eos, de tempor. ordin. lib. 6. Bajard ad Clar. parataph. fin. quæst. 36. numero 21. Carol. de Gestis d. effectus. 1. num. 614. cum seqq. Spulla ante de privileg. Cleric. cap. 7. dub. 3. num. 29. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 2. ubi notat id hodie non procedere ex Constit. S. D. N. Urbani VIII. de ann. 1624, sub die 11. Decembris, secundum quas qui ordinati non gaudent privilegio fori, quod antea tenebantur Malfard. de probat. concl. 1140. num. 4. Flamin. de rescript. benef. lib. 4. g. 1. num. 83. Gubio Pericla de manu Regia, part. 1. cap. 6. num. 18. & Nihilominus tamen sit inhabilis ad Beneficia consequenda. Heron. Gabr. conf. 18. t. 3. lib. 2. Flamin. d.

214. 4. q. 2. m. 18. Rebuff. *confil.* 1. incip. *Ordinatus*, & in *praxi* *benefic.* de *licetis* *dimissor.* num. 21. & de *par.* *posse.* n. 137. Petr. Greg. de *re* *benef.* c. 36. n. 12. Carol. de Grass. d. *electu* 1. n. 630. & *electu* 2. n. 18. Campan. in *diver.* *lect.* *Canon.* rub. 9. c. 2. n. 1. Setaph. dec. 7. 4. 1. n. 1. ubi tenet quod clericatus collatus à non suo Episcopo non est legitimè collatus, non facta mentione licentiae, tanquam solemnitate extrinseca.
21. Ratio autem hujus resolutionis est, quia omnis à jure suspensus tam ab officio, quam à beneficio, neque beneficium adipiscit, sed illorum est incapax, proculdubioque ei facta est nulla, cap. cum dilectus, vers. quia nobis, de consuet. ubi gloss. verb. cessavimus, gloss. verb. suspensus, in c. cum bona, de stat. & qualis, gloss. verb. beneficium, in fine, in cap. capientes, §. ceterum de elect. in 6. Nav. in *man.* 2. 5. n. 13. & *conf.* 25. n. 3. in *antiq.* *alias* *conf.* 10. in *nov.* de *tempor. ordin.* Majol. de *irregul.* lib. 3. c. 10. n. 10. Ugolin. de *confur.* tab. 4. de *suspens.* c. 6. 7. n. 4. & c. 8. §. 6. num. 1. Platin. de *regul.* lib. 5. quæst. 6. num. 84. Azor. in *inst.* *mor.* d. p. 2. lib. 6. c. 9. quæst. 1. Lell. de *justit.* lib. 1. c. 34. n. 116. Planco hujusmodi promoveat esse suspensus, ut supra dixi. Ergo beneficia consequi non potest.
22. Amplia hanc inhabilitatem non solum ad eam extendi, qui absque licentia, seu licentis dimissoria. libus proprii Episcopi ab alieno Ordine sacros acceptis, sed etiam ad illum, qui prima tonsura, seu minoribus Ordinibus insignitus fuerit, illi enim provisiones factæ non subsistunt, additio ad Navar. *conf.* 27. sub d. de *tempor. ordin.* Ugolin. de *Paragr.* 234. num. 4.
23. Limita quoad beneficia ante suspensionem obtenta, quibus propter hujusmodi inhabilitatem spoliati non debet, si voluntariè steterit saltem per annum in ea suspensione, d. cap. cum bona, de stat. & qual. ubi Anan. num. 5. Si vero tali durante suspensione ministraverit, quia factus est irregularis, etiam non expectato anno, possit illis beneficiis privari, per d. d. am. *Constit.* Pii II.
24. Absolutio suspensionis, contractæ à suscipiente Ordines absque licentia dimissoria, obtemperari potest ab Episcopo: ratio est, quia in d. *Constit.* Pii II. non relevatur absolutio suspensionis, immò neque dispensatio irregularitatis; tum quia licet Sixtus V. absolutioem sibi reservaverit, nihilominus ea concessio non attenditur tanquam revocata, & ad terminos juris communis redacta, per Clementem VIII. ut supra notavi: tum denique quia hac facultas datur Episcopo in *Concilio*. *Trid.* d. 8. ad fin. ubi, quando proprio Ordinario videbitur expedire, id est, quando suo placuerit Ordinario, vel futuro successori, Suar. d. d. *disp.* 1. 1. sess. 1. n. 20. Petr. de Led. in *sum.* ubi de *sacram. ordinis*, c. 8. *concl.* 3. Tibor. de *instru.* ad *Ordines*, c. 7. q. 3. vers. tertio, Marcel. *Vulge in praxi*, c. 8. m. 1. me citato in hoc loco, Ciarlin. *convers.* *forens.* lib. 1. c. 46. m. 27. & sic ad hoc et talis sine capax, & possit beneficium retinere, sufficit ratiō habita proprii Episcopi Majol. de *irregul.* lib. 1. c. 10. n. 1. Bonac. de *sacram. disp.* §. 2. an. *puell.* 4. n. 15. Ciarlin. d. lib. 2. c. 46. m. 26.
2. *Honestas vestium clericalium ponderabitur ex consuetudine, & usu uniuscujusque regionis.*
3. *Clerici conjugati debent uti illis vestibus, quibus clerici conjugati ipsam regionis utantur.*
4. *Vestes Clericales majores Ordinibus congruentes apud nostros Lusitanos censetur talares.*
5. *Concilium Brachense de scribis modum & formam vestium clericorum.*
6. *Pilei quadrati fassile Crucis signum denotant, & rotundi vero virtutum omnium perfectiorem indicant.*
7. *Clerici in minoribus de consuetudine totius Hispania debent habere vestes, quæ consueverunt tota gentis.*
8. *Clerici debent semper deferre vestes proprias Ordini congruentes.*
9. *Honestas in vestium colore maxime requiritur.*
10. *Coronæ usus antiquissimus in Ecclesia.*
11. *Clerici in majoribus, aut beneficiis habentes, si Coronam vel habitum ad longum tempus absque justa causa non deferant, peccabit mortaliter.*
12. *Contra non deferentes habitum clericalem quæ pena imponatur, ostenditur.*
13. *Clerici recipientes personam, & finibus Ecclesiasticis valorem annuum 60. ducatum ante de Camera non excedentes, non tenentur deferre habitum clericalem.*
14. *Paraphernalia, & similes in inferioribus ministris Palatii Apostolici inservientes, & penitus obtemperantes, non tenentur deferre habitum clericalem.*
15. *Panam constitutionis Sixti V. evadunt deferentes pollicem talare, quamvis toga non sit talaris, nec genua tangeant.*
16. *Clerici, qui tantum pauperum habitum propria Ordini congruentem gestant non valuerint, nullam penam incurant.*
17. *Clerici propter infirmitatem tonsuram non deferentes à parva excusantur laici contra habitum non deferentes.*
18. *Transformati exaltes propter aliquod verisimile periculum, ab habitu decenti excusantur.*
19. *Domi sua, & oculis clericales vestes non deferentes nullam penam incurrit.*
20. *Habitus semel dimittens, non est privandus beneficio, vel feri privilegio.*
21. *Ex necessitate itineris, vel peregrinationis licitum est clericis habere vestes breviores.*

Uti proprius fit clericorum habitus, nullibi determinari fecerunt gloss. pen. in *Clementi*, 1. de *elect.* Facinas, in *praxi* *crimin.* 1. q. 8. n. 69. Mar. Antonin. *var. resal.* lib. 3. *resal.* 4. 9. num.

1. novissime doctiss. Sperl. *dec.* 17. num. 44. nisi quod nimis brevitas, & longitudo reprobat in clericis de vita, & *benef.* cleric. Quare & honestas vestium Clericalium ponderabitur ex consuetudine, & a usu uniuscujusque regionis, ut octavus gloss. in c. si quis viderimus. 20. *diff.* gloss. similis verb. *decurant*, in c. penult. de vita, & *benef.* cleric. gloss. verb. *decurant*, in d. *Clem.* 1. de *elect.* quas commendat, & communiter receptas post antiquiores testantur *Cov. praxi*, c. 5. n. 3. vers. 4. Salzed. ad *Bernard.* c. 8. *Facin.* in *praxi* *crimin.* q. 8. n. 69. S. Sch. de *mar.* 1. 7. *disp.* 46. n. 5. & illi de quibus Sperl. *d. dec.* 17. n. 44. & *dec.* 66. n. 8. Th. Valasc. *alleg.* *luris* tom. 1. *alleg.* 11. per totam. Camill. Buetell. in *addit.* ad *Belling.* in *speculo* *principum*, 1. 1. §. *videmus* sit. B. Roland. *conf.* 4. n. 27. lib. 1. *Vivold.* in *condem.* *labes* *auree* *part.* 1. ad finem in *explicatione* *Bulla* *Sexti* *V.* de *habit.* & *usura* d. 9. vers. *tertia* *aliter* in *Residit.* in *preparatio* *luris* tom. 1. *tit.* 1. n. 35. Zerola in *praxi* *Episcopali* p. 1. verb. *Clericus*, §. 14. Valer. Reginald.

ALLEGATIO IX.

Episcopus quam honestatem in vestibus à clericis servandam constituere debeat?

SUMMARYUM.

1. *Habitus clericorum proprius quis sit, nullibi determinatur.*

in praxi feri punitur lib. 3. o. r. 3. n. 14 & 15. Piasco, in praxi nova Episcoporum. 2. c. 1. n. 14. pag. 129. Scacc. in r. de iudic. p. 1. c. 1. n. 84. & 87. Et. Paulin. in Scacc. crimin. Regi. lib. 4. c. 1. n. 10. cum sequenti. Cened. praxi & canon. praxi lib. 1. q. 4. n. 30. Beller. disquis. clerical. p. 1. tit. de disciplina cleric. 4. 16. a. n. 11. & 16. Vivian. praxi iuris patr. p. 3. lib. 15. c. 4. a. n. 9. Docet. crimin. rem. 1. 14. c. 9. n. 96. Carol. de Graf. tis de effectibus clericis. n. 271. in praxi Villuc. tr. 41. de beneficiis. 6. n. 14. nov. Illm. Sanch. in opus. moralibus lib. 7. c. 1. dub. 49. n. 2. Unde † in clericis conjugatis est observandum, quod utantur illis vestibus, quibus clerici conjugati ejusdem regionis utuntur, & suo statui convenient, neque etiam oportere, quod illis utantur, quibus utuntur clerici in sacris, vel beneficiari, vel alias soluti, ut bene advertunt Cov. Farin. Sanchi, & alii quos ipsi referunt: proxime citatis locis.

4. Ambigendum tamen non est, vestes clericales maioribus Ordinibus congruentes censeri tales, de quibus scilicet usque ad talos, ut expressit Sixt. V. in sua Constit. incip. Cum sacrosanctum in infra citanda, & notant Fulv. Pacian. in tractat. de probat. lib. 1. c. 34. n. 35. & 39. Carol. de Grassis ubi sup. num. 271. Jacob. de Graf. in aureis decis. part. 1. lib. 3. c. 3. Guild. Pancelot. var. lect. lib. 1. c. 1. per totum, Beller. disquis. clerical. part. 1. tit. de disciplina cleric. 4. 16. n. 11. Decian. in tractat. crimin. tom. 1. lib. 4. c. 9. n. 96. & 97. Moscon. in tractat. de majest. milit. Eccles. lib. 1. part. 2. cap. 2. de habitu autem. Camill. Bot. l. in sum. clemens. decis. tom. 1. tit. 11. de vita & honestate clericorum. n. 39. cum seqq.

5. Pro constitutis vest. in minoribus egregie etiam modum, & formam illarum vestium delictibus Concil. Brachit. ultim. part. 2. alitine 4. c. 8. his verbis: *Hortatur sancta Synodus eos, qui sunt in minoribus Ordinibus constituti, praefor in via ad majores Ordines taliter vestem portare, utanda pileo, catervis; & interioribus, & exterioribus indumentis modestius utantur, & ad Ecclesiasticum cultum accommodatis, &c.*

6. Nec miseria quod † in regione illa laborat clericis pileis rotundis portare, quia sicut multi per quadam pilei figuram Sanctae Crucis signum voluerint de notari, secundum Pancelot. loco citato; rotundi tamen non igitur habent mylterium, sed statui, quem profuturum, sunt maxime convenientes: indicant enim virtutum omnium perfectionem, secundum eundem Pancelot. quibus Clerici Lusitanie, & universitatis Conimbricensis scholares semper

7. utuntur. Igitur † Clerici in minoribus Ordinibus constituti, debent deferre vestes de consuetudine, & statuti totius Hispanie quae saltem tegant tota genia, ut ex P. II. Const. c. refert. Corone etiam magnitudinem depingens Extravagant. Regni Lusitania 3. tit. 4. p. 1. his verbis, & quae o vestido clerical quae erant obligati ad noster habitus de fer quae ibi elohofit de totis ut quibet, quae a Coroa via de fer, &c. apud Hispan. verò in 1. tit. 4. lib. 3. nova recap. ita curant est Tassu missos seu las vestiduras, y bonne como las que costumam traber las clericos de Missa, y que era manera an gozra del privilegio del furro, refert Thom. Valasc. alleg. 14. n. 4. & 5. Qui quidem habitus, & tonsura clericali ne † licet deficiant, potest Episcopos, ac quilibet Perlatos prohibere, ut observat Marc. Anton. Genouat. in praxi Archiep. c. 51. n. 4. quem refert, & sequitur Carol. de Grassis de effectibus 1. n. 190.

8. Ad honestatem vitae clericorum spectat, ut ipsi concedenti habitus utantur; & sic qui dignitati, praefessione, ac quae arati convenient: non enim vestibus, aut calcamentis decorem quaerere debent, sed eorum professionem haberi, & inest probare, c. clericus, 31. dist. inquit enim Bald. in rub. num. 9. de v. Barbos. de Episcop. Pars 1. l.

ra & honest. cleric. quem refert Bened. Egid. in velle. de privileg. honestatis art. 1. n. 1. velle. circa velle. quod à foribus abstinent, quia vestes foridae inducunt pudorem, l. velle. foridum, ff. de injur. & e contra quod debent abstineri à vestibus minus pretiosis, sed melioribus induti debent. Nam quoniam habitus non facit defert velle proprio Ordini congruentes, ut per decenciam habitus extrinseci, morum intrinsecum honestatem praefertant. Conc. Trid. deat. sess. 14. de reformat. c. 6. & facione tradita per Henric. in sum. lib. 10. c. 11. §. 1. Bened. Egid. de priv. lib. 1. dist. 1. art. 1. num. 1. Quamvis autem Concilium ad loca praecipiat, ut clerici vestes congruentes proprio Ordini semper deferant; sed tamen modo hoc debet intelligi, non de continua sine intermissione habitus, & consuetudine delationis, sed pro tempore, & loco quemadmodum de omnibus affirmativa praecipit dicendum est, & nisi iusta subita causa, ut explicat Vivald. dist. locum 10.

Requitur praeterea honestas in vestium colore, viridem enim, aut rubrum expresse improbat text. in d. c. penult. vers. per amos, de vita & honest. cler. in Clement. 2. in fine, eodem tit. ubi per totum text. Clemens V. multa de hac vestium honestate tradit, & ne clerici virgata & partita veste utantur, explicat Bernad. & alii de quibus Salaz. d. loco & Vivald. vers. quinta assertio ac Thom. Valasc. alleg. 11. n. 7. citatis locis, rubrum enim color permissum solum Cardinalibus & viridis Episcopis tantum Meno. h. de arbitrar. casu 391. num. 12. Pacian. in tr. cui incombent negat. lib. 2. c. 34. num. 30. Scacc. de iudic. part. 1. c. 11. num. 85. & 86. quos refert Carol. de Grassis de effectibus cleric. in praxi. num. 272. Cum ergo non sit Jura determinatum, quales in colore debent esse clericorum vestes, ideo relinquendum est consuetudini regionis, glo. in sum. 12. q. 4. Fulv. Pacian. de probat. lib. 1. cap. 3. q. 4. num. 38. Thom. Valasc. d. alleg. 11. num. 7.

Coronae usus antiquissimus est in Ecclesia, ut 10 multorum Auctorum referendo verba, & loca probant Gregor. Valent. tom. 4. disp. 9. quest. 5. punct. 3. & optimè Carol. de Grassis de effectibus Clericalib. in praxi. num. 181. quin Beda in lib. 5. de historia Anglorum, cap. 12. asserit S. Petrum in memoriam spiritus coronae Chitili, coronam capillorum gausse, toto reliquo capite derolito, & id alios clericos fuisse imitatores: additque universum Clerum honoris causa ob reverentiam illius, rursus in capite S. Petri à Judaeis contumeliose fuisse, coronam deferre, ut refertur Dorand. in rationali Divinarum, lib. 2. c. 1. n. 31. Polidori. Virgil. de inventis. rubrum, lib. 4. c. 8. Dionys. Paul. in fastulo de clericorum castello. p. 1. num. 133. & de quatuor Patriarchalium Sedium, vers. c. 15. n. 7. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 42. n. 2. & lib. D. Actus in historia Episcoporum Portugalliae 1. c. 7. pag. 3. cum seqq. Unde S. Ihsidor. vete. Apostolorum institutionem esse in part. lib. 2. de officio c. 4. Innotant Bonacina de Sacramentis, disp. 8. quae puncta n. 1. n. 4. Beller. disquis. clerical. p. 1. tit. de disciplina clericali, §. 17. n. 19. Nihilominus in Ecclesia Tonsura prima fuit ordinata ab Antico Summo Pontifici, ut habetur in c. prohibita. 13. dist. 6. in clericis, §. de vita & honest. cleric. refertur Platina in vitiis Pontifici, in ejusdem Antici vita. Ille, in historia Pontifici, part. 1. lib. 1. c. 7. & c. 14. Menoch. de arbitrar. casu 392. n. 26. & latius de hac consuetudine consuetudine clericis habebam, & coronam, agunt Ioan. Bernard. ad Sen. n. 1. lib. 4. Tach. pag. 106. Card. Baron. annal. Eccles. tom. 1. an. Christi 198. pag. 48. Ioan. Pineda in lib. c. 1. v. 4. pag. 1. & 6. Et Bernard. de Bistito in memorabilia. Lusi. p. 1. lib. 5. c. 2. fol. 39. verso.

216 De officio, & potestate Episcopi.

21 Quam quidem Tonfuram, vel habitum si clericus in maioribus, aut beneficiis habens non deferat ad longum tempus sine iusta causa, precabit mortaliter, prout resoluit Alb. in cap. si quis, num. 1. de vita, & honest. cleric. Navar. commento 4. de Regularib. num. 17. Henric. lib. 11. c. 29. num. 3. Valg. 3. per. tom. 3. disp. 2. 50. cap. 3. Reginald. lib. 30. num. 10. Bonacius d. p. m. l. m. num. 3. me citato in hoc loco Sperell. decis. 99. num. 12. quicquid teneat Henric. in sum. lib. 10. cap. 11. lib. 11. Vallalob. in sum. tom. 1. tract. 1. 1. diff. 16. num. 5. Diana part. 2. tract. 4. de Sacram. resol. 183. & necessitas illa portandi Coronam intelligitur in eo, qui crines habet, non in eo qui crinibus caret, quia vel crinitum calvam habet, vel ex aliquo morbo capilli de capite ceciderunt, Iul. Clar. in pract. 5. fin. quest. 36. num. 17. Hippol. Bonacoli. inter communit. opin. verb. clericus, Nicol. Valde. alleg. 21. num. 16. Jacob. Granat. de Sacram. in 3. part. tenore 9. et al. 4. disp. 3. num. 8. quem refert, & sequitur P. Diana moral. resol. part. 5. ref. 606. ubi dicitur Corona tanquam rei magni momenti est antiquissima, & in his, qui Ordinem sacrum receperunt, usque receptissimum gestare Tonfuram, adeo ut vix sine gravi scandalo emitti possit, quia sunt indici rem hanc non esse levis momenti, nec solum obligare sub veniali, non tamen iudicari debet lethale peccatum si per anum, aut paucos dies non gestaverit Corona, &c.

22 Contra non deferentes habitum clericalem diffinitio Concilii Tridentini, de cap. 6. quod si postquam ab Episcopo suo etiam per ejusdem publicum moniti fuerint honestum habitum clericalem illorum Ordinis, & dignitati congruentem deferre, & juxta ipsius Episcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per suspensionem ab Ordinibus, ac Officio & beneficio, ac fructibus, & redditibus & proventibus ipsorum beneficiorum, necnon si semel correcti denot in hoc deliquerint, etiam pte privationum officiorum, & beneficiorum hujusmodi coerceri possint, & debeant, postea vero contra non deferentes habitum clericalem emanavit Constitutio Sixti V. incip. Cum sacrosanctam de 5. Januarii 1586. ubi clericis & Militibus, qui in hac Urbe praesentes in habitu clericali & tonsura, & M. libris in militari non obediunt, praeter alias poenas contra eos infligitur, sine ulla alia monitione, ipso facto privatos declarat quibuscumque dignitatibus, administrationibus, officiis, Canoniciatibus, & Praebendis, ac beneficiis etiam simplicibus, & praetimonialis per eorum quolibet in utrumque Commendam, vel alias pro tempore obentis, necnon pensionibus, & fructibus, ac praedictis bonis Ecclesiasticis hujusmodi, quocumque modo ex reservatis, vel reservandis omnique jure sibi in eis, vel ad ea quomodolibet competentis, de quo vide Gonzal. ad reg. 5. Canon. gloss. 1. 5. num. 6. Stephan. Gratian. de Marchia decis. 218. n. 1. de quod talis non inseritur in habitum debet conclusivissime probari, quia est materia obiectiva inferens ad poenam privationis, Rot. decis. 8. & 9. de except. in novis, Greg. XV. decis. 20. num. 3. ubi num. 4. resolvit quod pensionarius non amittit pensionem ex eo, quia non incedit in habitum, nisi consistet de exactione pensionis, & quia Bulla Sixti V. privat tantum illos pensionarios, qui pensiones exigunt, vel per quos fit quominus exigant.

23 Postea vero item Sixtus V. per aliam suam Constitutio, ejusdem anni pridie Kalendas Februar. incip. Pastoralis, declaravit habitum clericalem non tene-ri deferre clericos non recipientes pensionem, fru-

ctas, aut praedia, vel bona Ecclesiastica sibi in una, vel pluribus vicibus reservata, & concessa, summam, seu valorem annuum 50. Ducatorum auri de Camera infusum non excedens, seu excedentia, 7. Et insuper 14. declarat non tenei in habitu, & Tonfura clericali incedere inferientes Palatio Apostolico in inferioribus ministeriis, ut sunt parafaciatii, credentarii, & similes, qui pensiones, aut fructus, bonae Ecclesiasticae loco pensionum, usque ad quancumque summam, & valorem percipiunt, Declarat etiam eos Clericos, aut Militas, quibus pensiones, aut fructus, bonae, aut praedia Ecclesiastica ad quancumque summam reservata, aut reservari concessa sunt, non aliter ad gerendum militarem habitum tenei, postquam pensiones, fructus, aut alia praefata cum effecta exigere, aut percipere ceperint, vel per eos heredit quominus exigant, vel percipiant: quatuor Constitutionum tenorem referunt Pileae. in pract. nova Episcop. p. 2. 3. num. 15. pag. 129. 130. Quanta in summa Ballarii, verb. habitus clericali, in princip. & de ea meminerunt Vivian. in pract. jurispr. paratus p. 3. lib. 5. c. 5. num. 4. Galt. in margaria casum conscientia, verb. habitus, Bellet. d. 5. 16. n. 1. Sed Constitutionem illam Sixti V. de habita & tonsura disponentem cum poena privationis ipso jure beneficii, hoc respectu & poene non esse usque exceptam in Hispania, probat Nicol. Garcia de benef. p. 7. c. 1. n. 24. quem refert novissime Salgado de supplicat. ad Sancti ssm. p. 1. c. 2. n. 137. veris. item confirmationem.

Utrum autem ad evadendum poenam p. privationis ipso jure beneficiorum contra non deferentes velles tales statutam in d. ca. constit. Sixti V. requiratur, quod plures, & omnes velles tales sint, pallium scilicet, & toga 31. in dubium revocari solet a Doctoribus, in quo partem affirmativam suadeat videtur supradicta Constitutio, utens verbis pluralis numeri, ibi, velles tales, juxta reg. 3. pluralis loquendi de regul. lib. 6. & ideo hanc partem sustinent Molcon. de majest. militanti Eccles. lib. 1. p. 1. Corp. conf. 11. num. 50. Venet. in excusant. Episcop. lib. 5. c. 5. n. 2. Thom. Valde. alleg. 21. num. 4. Sed contrarium, nempe sufficere quod pallium perveniat ad talos, & toga veid regat genua, tenent Jacob. de Grass. in decis. aureis p. 1. lib. 3. c. 3. num. 1. Vivald. ubi supra, vers. 4. asserit, Petr. de Ledesma in sum. 1. tract. 7. c. 1. prope 14. conclus. circa finem, Navar. de novis l. 1. Petr. cancell. 117. n. 6. Diana part. 4. tract. 1. ref. 91. Non est enim necessarium portare duas velles longas, ut ex Vivald. receptum dicit Nicol. Garcia de benef. p. 7. c. 1. n. 3. in d. sufficit, quod velles superior clericali sit, & cooperiat integritatem, quovis laicalis, ut ex Franch. & Sigism. Sacra resolvit Carol. de Grassis de fessis 2. n. 136.

Prima limita praefata Sixti V. Confirmationem, & dispositionem text. in d. Clem. 2. non procedere in clericis, qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem gestare non valuerint, ut decisum referunt Alf. Ricc. in decis. curia Archiep. Neapoli. decis. 129. Ugolin. de postula Episcop. c. 1. n. 5. vers. 5. Carol. de Grassis de fessis 1. n. 1179. Decian. tract. crimin. tom. 1. lib. 4. c. 9. ubi exemplificat quando clericus esset ita pauper, ut non posset propter paupertatem alias velles invenire, nisi laicales sibi donatas.

Secunda limita si non posset propter infirmitatem Tonfuram deferre, quod etiam refert decium Capella Tholod. decis. 104. quam citant, & sequuntur Ugolin. de 12. n. 5. vers. quoad Tonfuram, Vivian. in pract. jurispr. par. p. 1. lib. 1. cap. 4. num. 8. Bellet. de quibus clericis p. 1. tit. de disciplina cleric. 5. 7. n. 3. Thom. Ad in tract. de infirm. p. 2. in verb. cleric. n. 12. Carol.

Carol. de Grassis de efflu. 1. n. 1171. Thom. Valas. alleg. 1.1. n. 9.

18 Tercia limita, si propter aliquod verosimile periculum transformari cogentur; ita Palesio in praxi nova Episc. d. 3. n. 14. vers. excusaretur. Vivian. de praxi jurisprax. p. 2. lib. 6. c. 10. m. 6. & 7. & p. 5. lib. 15. c. 4. num. 5. & 6.

19 Quarta limita, si domi suar, & per consequens in occulto dimittitur, quia dista element. 1. de deficiente publice alienas vestes loquitur: ergo secus si occulte: cum quia iste talis non dimittit habitum ne deficiat, sed ut paulo post assumat: quo casu non dicitur dimissile; sicut etiam abesse non dicitur, qui statim est revertitur. I. possessorium, §. captivus, & leg. nihil est de captivo. & post limine reversus, cum traditis à Gonzalez ad reg. 8. Carol. gloss. 4. j. num. 1. & ita in proposito hanc opinionem tenent Ugolin. d. c. 12. n. 3. vers. 4.

20 Quinta limita in illo, qui semel habitum dimisit qui non est privandus beneficio, vel fore privilegio, prout ordinat dicta constitut. Sixti V. propter unam habitum dimissionem, quia etiam attenta requiritur ut tantum periret, quod publice pro laico existeretur, ita Palesio in dicto c. 3. num. 14. vers. excusaretur, Farin. in praxi crimin. §. 8. num. 68. Prosper de Angelino in add. ad Quarant. in sum. Bullaris, verb. habitus clericali, Ugolin. d. c. 12. n. 3. §. 6. Vivian. d. c. 4. n. 7.

21 Sexta limita ex necessitate itineris, vel peregrinationis, propter quam licitum est clericis habere vestes brevioris, Episcopi, 3. n. 4. Addit. ad Capell. Tholosan. quæst. 4. §. 6. Bellet. digressio clericali. part. 1. tit. de disciplina clericali §. 16. n. 14. ubi n. 15. etiam tenetur licitum esse habitum mutare, ac etiam deponere si ex declaratione habitus clericalis iusta esset causa timoris, ad Clem. 2. vers. nisi causa rationabilis, Hieron. de Laurent. Aven. d. c. 1. §. 15. n. 9. Jacob. Massul. in add. ad Cap. decis. 81. in ultimis verbis, Carol. de Grassis de efflu. 1. n. 1174.

ALLEGATIO X.

Episcopi quarum rerum examini subijcientur ordinandos.

SUMMARY.

1. Episcoporum munus est ordinandi faciendâ diligens scrutinium ordinandorum præponere.
2. Ordinandi quo tempore debent conveniri.
3. Episcopi aut ab ipsis deputati prudenter videri ordinandi genus, natiuitatem, personam, institutionem, patriam, ætatem, mores, doctrinam, & fidem scrutari debent.
4. Genus ordinandorum scrutari debet an scilicet ex Catholicis parentibus, vel prodigione damnatis, aut de matre foras nati sint.
5. Verbum genus, de quo in Concilio Tridentino, sess. 23. de reformatione, 7. idem significat, quod legitimus vel liber, & non reus ad descendentes ex genere Hebræorum.
6. Descendentes à Iudeis an sint ab ordinatione excludendi.
7. Neophyti, qui recentem suscepit habitum Ecclesiasticum, ad Ordines admittendi non est.
8. Neophyti intendit ordinare, quæ perquirere debet.
9. Natiuitas perquirari debet, id est, an legitimus, vel illegitimus sit.

Barbol. de Episcopo. Pars II.

10 Personam id est, an sint corpore viuiti, quæritur cum, aut viuitum corpus habent ad Ordines non est admittendus.

11 In lege veteri maculam aliquam corporalem habentibus hostias offerre Dominus prohibuit.

12 Apud Ethnicos, & Gentiles præceptum erat, ne Sacerdos integer esset.

13 Infinitus accipitur pro titulo.

14 Vita in materia de qua agitur accipitur pro alia viuendi irreprehensibiliter iusto, & recto.

15 Paresionarum simplici asserenti testificandi de fama bona statuitur.

16 Dignum quemlibet præsumimus, quem necessitas indiguum.

17 Doctrina cum sit quid extrinsecum, homini inesse alicui non præsumitur.

18 Doctrina non per testes, & famam, sed ex actuali examine probari debet.

19 Episcopus inquirere debet intentionem ordinandi, an illi adit, vel desit intentio ascendendi ad altiores Ordines.

20 Suscipiens minores Ordines sine intentione ascendendi ad Superiores, non peccat.

21 Examinis alter modus an structur?

22 Ordinatus nullo præmissi examine quam parum incurrit.

23 Ordinatus contra prohibitionem Episcopi habentem ne quis ad Ordinationem accedat sub pena excommunicationis non examinatus, vel approbatus contraheret suspensionem, nisi à Papa dispensandam.

24 Ordo si de facto mulieri conferretur non recipiet characterem impediens fornicationem.

25 Clerici non potestis famulos non competi.

26 Famula lare diuino incapax sunt eorum, quæ sunt Ordinis.

27 Cap. Diacomissæ, 27. quæst. 1. & c. factatas, 23. dist. declaratur.

28 Hermaphroditi, qui habet utrumque sexum porilem, aut prævaleret in feminis, ordinari non potest.

29 Alia quæ in ordinandi requiruntur remissio.

30 Illiterati prohibentur ordinari.

31 Episcopus quæ inquirere debeat antequam aliquem ordinet?

32 Homicida, vel mulier membrorum principalem ordinari non potest.

33 Infideles & hæretici ad Ordines repelluntur.

34 Hæretici sunt irregulares.

35 Irregularitas, quæ contrahunt hæretici, an derisus pignus per penitentiam revertuntur.

36 Hæreticorum fautores, credentes, & defensores, clericatu habentur indigni.

37 Filii hæreticorum quando enucleantur à clericatu, allentitur.

38 Neophyti à clericatu non suspiciti repelluntur.

39 Excommunicati suspensi, & interdicti ad Ordines non repellendi.

40 Infames infamia loris omnino ordinari non debent.

41 Criminosi ordinandi non sunt.

42 Penitentes solemniter ordinari prohibentur.

43 Bigami non possunt ordinari, quod multipliciter declaratur.

44 Coniugati non sunt ad Ordines promovendi.

45 Servi ordinari non possunt, nisi plena libertatis fuerint restituti.

46 Cardinales non sunt ordinandi, & declaratur laicis.

47 Obligati ad reddendas rationes non posse fieri clericos, multipliciter declaratur.

48 Corpore viuiti ordinari non debent.

49 Atrepituli prohibentur ordinari.

50 Illegitimi non possunt fieri Clerici.

218 De officio, & potestate Episcopi.

51 Ordinandus non est qui beneficium Ecclesiasticum non obtinet, aut aliud unde commodè vivere possit.

52 Peregrini, & ignoti ordinari non debent.

In Ecclesia Dei ministri adfuit viem integritate, moribus, & doctrina insignes, ut illoque impedimento adstricti, munus est Episcoporum ordinandi faciende diligens scrutinium ordinandorum præponere: constitutum est enim in cap. Episcopos 2. & 4. diffini. & in cap. placuit. sine in cap. ejus 3. quæst. 1. cap. aures. & c. ut nostrum, de officio Archid. c. nihil. 5. Episcopi, de elect. cap. unic. de scrutin. in Ordine fac. ut clericorum ordinacionem scrutinium, loca examen per Archidiaconum, ipsam Episcopum faciendam præcedere debeat. Oportet igitur ordinandem Episcopum illud Apostol. ad Timoth. 3. meminisse, nemini ceterum inopis infertur, rectoris in c. qui est 78. diff. & illud animadvertere, quod sanctus Pontifex. Clemens refertur in cap. a. d. 1. 3. diff. præcipit dicens: Tales ad ministerium eligantur clerici, qui digni possint dominica Sacramenta tractare, cap. cum sit, de state & qualis. c. quibusdam in fine, 1. quæst. 1. c. ex multis, vers. nec eligantur, 2. q. 1. melius est enim in Domini Sacerdotio paucos habere ministros, qui possint dignè opus Dei exercere, quam multos inutiliter qui occupant grave ordinari addeant, Zosimus quoque Pontifex reatus in c. si officia, 59. diff. hac de re loquens, post multa sic ait: Facit hoc nimia remissio consecratorum nostrorum, qui pompam multitudinis querunt, & putant ex hac turba aliquid dignitatis acquiri, & post pauca, quibus aliud præstare non possunt, divinos Ordines largiuntur, quod oportet districte semper esse iudicium. Concil. Hispan. c. 1. rarus est enim ante quod magnum est. Et Hieron. in Michæam, reatus in c. hi quicumque, 1. q. 1. Hi quicumque, inquit, de affectu sunt ordinantes, & vitam eorum in scandalum populi exponentes, rei sum infidelitatis eorum, qui scandalizantur. Cum igitur Episcopus disponit ordinationes facere, omnes volentes accedere ad sacrum ministerium debent convenire feria quarta præcedenti ad examinationem coram eo, qui Viros prudentes, divinarque legis gnaros, & exercitatos in Ecclesiasticis functionibus eligit, ut illa investigent que inferius dicam, a. quando 24. diffinitione, Concilium verò Trident. requirit, ut per mensem antea adiant Episcopum, qui velint promovendi, publicè in Ecclesia propolitis requisitis diligenter inquirat, & litteras testimoniales ipsam inquisitionem factam continentes ad ipsam Episcopum quamprimum transmittat, juxta c. 5. sess. 13. de reform. & de materia latè Ugolini, de officio Episcopi c. 26. q. 18. & num. 1. Sanchez, in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 46. num. 7. Marchini, de sacram. Ordin. tract. 2. p. 6. c. 1. 1. Homobon, de Bonis de examine Ecclesiasticæ tractat. 2. cap. 1. quæst. 26. Salcedo, ad Bernardum in tract. 15. lit. A. vers. hoc autem, cujus dispositio in Bracharensi Provincia ad unguem observatur, ut constat ex ejus Concil. Provincie, ultimum, albane 4.

53 Debent igitur Episcopi, aut ab ipsis deputati prudentes vires ordinandi generi, naturalis, personam, institutionem, patriam vitam, mores, doctrinam, & fidem scrutari, ut statuit Concil. Trident. sess. 23. de reform. cap. 5. & 7. dicit autem c. quando, 24. diffini. & rigorosè hoc examen institui debet, cap. institutus, de purgat. canon. c. cum in causis de elect. Episcopi enim interfecti ne indigni ordinentur, & ille tenetur ex culpa examinatorum, cap. ad hoc, 1. jussu gloss. verb. examinator, de officio Archid. de probat. latè, Casol. de Graal.

54 Ordinandus non est qui beneficium Ecclesiasticum non obtinet, aut aliud unde commodè vivere possit.

55 Peregrini, & ignoti ordinari non debent.

56 Ordinandus non est qui beneficium Ecclesiasticum non obtinet, aut aliud unde commodè vivere possit.

57 Ordinandus non est qui beneficium Ecclesiasticum non obtinet, aut aliud unde commodè vivere possit.

58 Ordinandus non est qui beneficium Ecclesiasticum non obtinet, aut aliud unde commodè vivere possit.

cap. 18. num. 11. Stat. de censur. disp. 43. fol. 1. n. 8.
 4. Alla red. strall p. 7. disp. 4. dub. 4. novissime post hoc
 impellit in hoc elius Marchin. de sacra. Ordin. strall.
 1. part. 1. cap. 2. num. 6. idem promotos legi-
 mus Divos Severum, Nicolaum, & Ambrosium in
 cap. strallum. §. fin. 6. d. dist. 1. ipseque Ambrosius
 comprobat, inquisi ordinationem suam Occiden-
 tales iudicio Episcopos, Orientales vero exemplo
 probasse in cap. neophytus. 61. dist. 1. ubi glossa, cum
 in figuratone casus, cum in fine addit exemplo pro-
 basse, qui multos tales elegerunt: & nos legimus
 de his convertis Ecclesiam fundatam esse, juxta
 glossa. fin. in cap. auct. de rescriptis. exemplo Beati Pe-
 8. tri, & aliorum in c. 9. 7. d. dist. 1. Igitur qui eos in-
 tendunt ordinare (quorum arbitrio sunt inferioribus
 relictis consideranda, non expectata ad hoc ulla Pon-
 tificia dispensatione, ex adductis per Sanchez d. cap.
 18. n. 11.) debent perquirere, & diligenter investi-
 gare, quamplura circa illorum vitam, & usum, atque
 ea presentium, que illi ad primam sectam mente
 & leceret converti nonnunquam obstruant; & ex
 quibus dignoscit Ecclesia eos iterum reversionis ad
 illa: signa autem hujusmodi nonnulla recenset Eyme-
 ricus, quoad neophytos ex Iudaea gente prognatos
 in 3. part. de clericali. num. 114. ubi sub scriptis Pe-
 gna quamplura, & vocabula adducens in comment.
 num. 15.

Superest ut videamus quomodo hoc impedimen-
 tum permittat videatur, & an Episcopus cum ve-
 ret neophyto dispensare valeat. Quoad primum mul-
 ti multa dixerunt, nonnulli exclamarunt, satis esse
 lapsum unius anni, ut quis desinat dici novus Chris-
 tianus, sicut miles novus in dicitur, qui anno com-
 pletum non militavit, & post annum inter veteranos
 enumeratur, qui cum veteris fin. fide re milit. Christi-
 ana dicitur novum, quod annum non excedit, quo
 elapso fit antiquus, & est renovandum, cap. litteris,
 de censur. dist. 5. Vinum verus dicitur post annum,
 LXXX. ff. de vitis, vine, & oleis leg. Alii requirunt
 lapsum biennii, Roman. sig. 42. Campan. in d. off.
 juris Cenit. rub. 11. cap. 7. n. 4. & 5. Riccio, in strall.
 de Neophytis, c. 16. n. 9. Spatium saltem decem an-
 norum a suscepto Baptismo ad sacram Ordinationem
 requirit Nav. in man. cap. 17. num. 107. Veritas
 tamen est, durationem hujus impedimenti arbitrio
 Episcopi dicendum relinquere, ut dixi sup. p. 1. tit. 1.
 gloss. 11. num. 8. Quoad secundum vero dubium dic
 neophytum posse ab Episcopo admitti ad minores
 Ordines, quia hujusmodi ordinatio nullo textu ca-
 vetur, cum solum facit Canones loquantur de ma-
 joribus Ordinibus. Decian. in cap. cum te, num. 31. d.
 de rescriptis. Felin. in eadem fin. in princ. de lud. Roman.
 de sig. 42. Riccio, strall. cap. 1. num. 11. Bellet. de quibus clericis.
 part. 1. §. 1. n. 9. Quicquid contradicunt Cov. in d.
 Clem. si furiosus p. 1. §. 1. num. 7. et c. 1. Hoyed. de in-
 compet. p. 1. cap. 24. n. 3. Campan. dist. rub. 11. c. 7.
 num. 1.

9. *Natella*, hoc est, an legitimi, vel illegitimi sint,
 gloss. in cap. quando, 14. dist. 1. Illi enim Presbytero-
 rum, & ceteri ex fornicatione nati, ad Ordines pro-
 moveri possunt bene in cap. 1. de filiis Presbyterorum,
 sanxerunt etiam Gregor. IX. in cap. fin. eodem tit. &
 Alexander III. in cap. cum in causis, de elect. necnon
 Pius V. abunde in sua Constit. 120. incip. *Qua ordini*,
 ac Sixtus etiam V. in Constit. contra clericos ma-
 le promotos, incip. *Sententia*, & salutare 1. & antea re-
 censuerat Catechista Rom. sub tit. de sacram. Ordi-
 nis §. sequitur. his verbis, *Spiritus quoque*, & si omnes,
 qui ex legitime nati sunt non sunt procreati, excipiuntur
 a susceptione Ordinum. Partim ordinandorum esse
 investigandum, ut sciatur quibus ipsi sint imbuti mo-

ribus, probat d. quando 14. Tit. 17. c. 1. gloss. 1.
 n. 74. nam propter naturam vel partem presumi-
 tur quis bonus, vel malus, Simancha de Carol. c. 30.
 n. 8. & 9.

Perfonam, id est, an sint corpore vitati, ex glo.
 1. cap. quando; Canonici enim sanctioribus consti-
 tutum est, ne truncum, nec vitiatum corpus habea-
 tes auderent Ordines suscipere Ecclesiasticos, cap.
 precipimus, 34. dist. c. 35. d. dist. 1. ubi gloss. vobis,
 deformitatem, & notant Doctores in c. 1. & 2. de cor-
 pore vitatis. & Alberti, Trut. de veris, & perfello cler.
 lib. 2. c. 16. Sic etiam in lege veteri Dominus allo-
 quens Moysen Levitis, cap. 21. maculam aliquam cor-
 poralem habentibus homines offerre Domino in hinc
 verba prohibet: Omnis qui habuerit maculam a semi-
 ne Aaron Sacerdotis, non accedat hostias offerre Do-
 mine: cujus scilicet morali interpretatione prosequitur
 D. Gregor. relaxans in e. hinc eternum, 49. dist. 1. Apud
 Ethnicos, & Gentiles preceptum etiam erat, ut Sa-
 cerdos integer esset, tanquam mali omnis sit vi-
 tiantia, si non integri corpora erant, ut refert Plinius
 lib. 7. naturalis historia, c. 28. Sic etiam Romani, qui
 de Vestali virgine capienda scripserunt, negant
 fas capi esse, quae lingua debilis fuit, seu aurium de-
 mutua, alve quavis corporis labe mutua esset,
 corpus historic relator est Aulus Gel. lib. 1. natibus
 Atticorum, cap. 11. illiusque auctoritate adductus D.
 Hieronymus ad Demetrium virginem sci. boni,
 gravissimè invehit contra patres deformes filias
 virginis dicentes, *saltem etiam* (inquit illi) *mi-*
seri patremus, & non plena fide Christiani deformes fi-
lias, aliquo membro debiles, quia dignos generos non
inveniam (virginis iradere).

Institutionem, id est titulum, juxta gloss. in dist. cap.
 quando, prout resolvit Campan. in adversus juris
 Canonici, rub. cap. 1. n. 1. ubi etiam refert, minus Episco-
 potum esse in scrutinio faciendo circa personam pro-
 movendum per ceteris in titulum ordinandi in-
 quire, de quo latè dicemus alleg. 19. cum sequenti.

Vitam, mareque. Vita proprie hic accipitur pro
 14. actus vivendi irreprehensibiliter, iusto, & recto, &
 interpretatione Luc. de Pen. in l. quae furiosus, C. de
 dignitatibus lib. 11. quamvis aliquando ad interiectionem
 animi virtutem pertinere videatur, si honestas ei
 jungatur, quae magis ad exteriorum conversationem
 spectat, ex sententia D. Thom. 2. 1. quæst. 145. ar. 1.
 in 3. arg. Bonitas vitae, quae in promovendo ad Or-
 dines requiritur, non desideratur generatim, id est,
 ut careat peccato mortali; hoc enim necessarium est
 ad omnia Sacramenta, sed requiritur morum hon-
 estas, hoc est, ut sit sobrius, castus, &c. de quo in tit.
 de vita, & honestate. Ita Scot. in 4. dist. 2. quæst. 1.
 art. 4. Sanch. d. lib. 7. cap. 1. dub. 46. num. 1. Valer. Ro-
 gnauld. in praxi feri punit. lib. 30. tract. 1. n. 32. ver-
 quæ, ubi ait in Ordinando requiri morum probatam,
 quae conscientie testimonio non agnoscatur, sed de re-
 liquo proponat vires emendationem. Boni enim
 mores sunt necessarii in Ordinatione, & beneficiis, ut
 per Cosim. in pragmat. sanct. tit. de elect. cap. fin. §.
 deinde, verbo *Mortuus*, fol. 99. verso. Sicut de benef. p. 3.
 §. 5. n. 35. Nav. in cap. si quando except. 1. num. 2. d.
 de rescriptis. Flamin. Patit. de rescriptis lib. 4. quæst. 1. à nu-
 mero 15. Qui autem dicatur boni mores, & qui
 pravi, vide Plat. de legib. Dial. 2. §. 3. Arist. in pro-
 blema. 1. 4. num. 1. 104. Pic. M. tandum, in Astrolog.
 lib. 3. cap. 12.

Inquirendum est igitur, si ordinandus sit castus,
 15. §. 1. dist. 1. que ad 35. per ter. Si prudens, 36. dist. 1.
 usque ad 40. per ter. Si devotus virtutibus, 40. dist.
 usque ad 42. per ter. Si hospitalis, 42. dist. 1. & 86.
 per ter. & domus suae bene praepositus, 64. dist. 1. & 81.

220 De officio, & potestate Episcopi.

86. & 91. *diff. per tot.* Nec etiam sit ebriosus, aut litigiosus, vel maledictus, non columinator, neque adulator, vel proditor, scurrilis, aut ioculator, nec invidens fratrum profectibus, aut inquisitor suorum ulior. Præterea ne sit cupidus, aut uisurarius exa. *Exot. cap. peruenit. 76. diff. cap. seditionarius, cum seq. 46. diff.* Sed neque nimium simplex, *cap. Episcoporum, ubi glossa et Doctores, & cap. Petrus. 74. diff. 101.* & alii huiusmodi carent, & ideo olim qui erat Ordines susceptorus, prius se victurum secundum Canonicas regulas promittere tenebatur, ut habetur in *cap. quamquam. 25. diff.* quod hodie in Sacerdotis ordinatione, & in obtinentibus Ecclesiasticam dignitatem, vel curam animarum servatur, ut in Pontificali, hi vero, qui bonum habent testimonium & famam examinatione non indigent, ut ex decreto Concilii Cathaginensis III. colligere licet, de quo in *c. 2. glossa. 24. diff. 1. Simplicius* verò assertioni parochianorum testimonium de fama bona statuit, quia nimirum cum istis concurret iuris præsumptio, & illos enim præsumere debemus dignum, quoniam necisimus indignum. *c. cum deputati de iudic. cap. dudum de præsumpt. c. cum pater. §. 7. r. 10. §. de legat. 2. c. ex ratione secundum Holt. in summis. de servituti. in Ordine faciente, in fine, quia virtutes naturaliter homines debent intellexisse, maxime post Baptismum, c. 2. de consecrat. diff. 4. & ita testimonio morem, quæ solent exhiberi tempore servituti, requiruntur ad licet suscipiendos Ordines quod ex Conc. Trid. sess. 23. c. 3. communi praxi dicitur receptum Bonacina de Sacram. diff. 8. q. unica. puncti. §. n. 17.*

17. *Doctrina*, Cujus materiam interpretor agens de singulis Ordinibus in particulari, veluti alleg. 13. n. 4. & alleg. 14. post m. 9. quæ cum sit quid extrinsecum, & accidentale homini inesse alicui non præsumitur, nemini enim doctrina inesse creditur, nisi labore quaeratur, unde t non per testes & famam, sed ex actuali examine probari debet, ita quod nec Regulares excusantur quominus de doctrina possint examinari, ut habetur in Conc. Trident. sess. 23. de reform. c. 12. Sunt igitur singuli examinandi de qualitatibus & requisitis Ordinum singulorum, & de cuiusque Ordinis officio, quem sunt susceperunt, ut in sequentibus allegat. ostendimus, quod etiam respectu Regularium Ordines suscipere volentium, locum habet, ut dixi infra alleg. 13. ante n. 7.

18. Quoad Archiepiscopos, & Episcopos Regni Neapolitani, & obligationem eis incumbentem conferendi Ordines documentis extra decretum S. Congregationis Cardinalium negotiis jurisdictionalibus Regni Neapoli præpositum, quæ iustis, gravibusque adductis causis de S. D. N. Gregorii XV. speciali ordine viva vocis oraculo desuper habito expressis præcipi & mandat omnino, & singulis ejusdem Regni Archiepiscopis, & aliis inferioribus legitimam facultatem habentibus, vel antequam primam Tuscanam, sive ad minores aliquem promoverent, Parochos, seu alteri, cui magis expedire videretur, committant ut nominetur, & desideria eorum, qui volumus promoveri, publicè in Ecclesia præpositi de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & viâ ad fidem dignis diligenter inquirat, & litteras testimoniales ipsam inquisitionem solam continentes, ad ipsum committentem quamprimum transmittat, ad hoc ut tam ab istis, & aliis ex sacro Conc. Trid. præscripto in c. 7. sess. 3. de resem. adhibendis diligenti sibi consensu promovendas illis esse qualitatibus prædictis, quæ per sacros Canones, idemque Concilium requiruntur, quod & observent, & in litteris dimissorias concedendis in quibus exprimitur præfatus diligenter præcessit. Dista autem littera dimissoria nisi tantum, & certa Ordinaris ad electionem concedendis imperpetuum dirigatur, & pluribus directis

fit nulla, prædictaque vult inviolabiliter observari, donec aliud fuerit ordinum: si qui verò contra formam præfatis decreti fuerit ad primam Tuscanam, sive ad minores Ordines admittit, & ab executione collati Ordinis, & a suspensione superioris perpetuè suspensus sit, & alterius condignis penis puniatur. Ordinaris verò, vel dimissorias concedens, ultra ad idem alitatem, quam incurrit, & collatione Ordinum per annum suspensus sit eo ipso. *Rota. 10. Kal. Julii 1633. Olley. Card. Bandinus Laurent. Campog. Secret.*

Episcopi, seu ab ipsis deputatis inquirere debent intentionem ordinandi, hoc est, an illi ad sit, vel desit intentio ascendendi ad altiores Ordines, cum aptus fuerit: & si enim ea careret intentione, non deberet ordinari, ut tenet Henricus. *sum. lib. 20. cap. 17. n. 2.* quia aliter faciendo peccaret mortaliter, præcipue si eo tantum fine faciat, ut frueretur exemptione socii, & eximeretur à solutione tributorum, & v. c. galium, de quo vide infra alleg. 11. n. 16.

Examen circa mores Clerici secularis volentis ad ordines promoveri, sic debet fieri: Si ad Ordines minores est promovendus, bonum à Parocho, & Magistro scholæ, in qua educatur, testimonium habet, ut desinitur in Conc. Trident. sess. 23. de reform. c. 5. Si verò ad sacros Ordines est promovendus, per mentem ante ordinationem Episcopum adeat, qui Parochos, vel alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut notem, & desiderium promovendi publicè in Ecclesia proponat, & de illius natalibus, ætate, moribus, & viâ ad fidem diligenter inquirat, & testimoniales litteras de inquisitione facta ad Episcopum mittat, ut habetur in Trid. d. c. 5. & jam diximus supra n. 2. in fine. Aliud verò certum habetur ferri quarta ante ipsam ordinationem: vel quando Episcopo videbitur, vocatis peritis, & probis, ac in Ecclesiasticis sanctionibus exercitiis, qui diligenter investigent, & examinent ordinandum genus, personam, ætatem, mores, fidem, sicut docet idem Trid. sess. 23. de reform. c. 7. de quibus omnibus §. supra egimus à n. 4.

Alter verò examinis modus servatur ipso die ordinationis, dum prior Diaconorum, seu major Diaconus, aut Archidiaconus ordinandos repræsentat Episcopo, & examinat, iuxta cap. ne ipsum, de officio Archid. quod tunc sanè evenit cum prædictis claret, & intelligibili voce monet adstantem populum, ut si quis contra ordinandum aliquam scientiam impedimentum, quod illum ab Ordinibus impedit, proponat, & ibidem Episcopum interrogat Archidiaconum, num sciat ordinandos esse dignos; ipse verò respondet, & scio, & testificor quantum humana fragilitas nosse sinit ipsos esse dignos, cap. unic. de servituti in Ordine faciente. In qua responsione non peccat, licet ipse non examinaverit, dummodò ab aliis examinatos deputatis sciat fuisse approbatos, & damnosos contra conscientiam non loquatur. Si verò sciret aliquod impedimentum, illud debere Episcopo secrete nunciare, dummodò malitiose nihil faciat, Hostiens. d. locum. n. 1. Et tamen verissimum hoc minime servari ab omnibus Episcopis tantummodo destinantibus personas sibi benevolas, & non ipsos Archidiaconos, & quæ adductæ ratione id faciunt, me lætet, eo quod eorum usus contradicit iuri communi, & potius abusus, seu coarctela dici possit.

Ad Regulares minime extendi dispositionem Concilii d. c. 5. cum in illis satis sit Episcopos testimonium habere ab ordinandorum Superioribus Regularibus affirmantibus, & attestantibus prædictis nullo requisitorum indigere, ejusque fidei standum sit, præterquam circa doctrinam per qua subijciuntur Episcoporum examini, referunt decium Fr. Emmanuel. *quæst. Regal. sem. 3. q. 14. art. 1. Sanchez. de ab. 46. num. 5.*

obscenissimum sodomie crimine coinquinat, de quo infra alleg. 41.

42. Sexto. Solemniter penitentes, id est, qui publicam & solemnem penitentiam pro gravi & publico delicto egerunt, ordinari prohibentur, cap. ex penitentibus, c. illud, c. maritus, cum similibus, 1. diff. Major de irreg. lib. 7. c. 1. sub num. 4. Sebati, Medices de sum. part. 2. tit. 9. quæst. 31. vers. 2. Sore, de censur. lib. 7. cap. 11. num. 19. & 20. Cardot. diff. vers. sacramentum Ordinis, num. 10. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. quæst. 2. par. 6. num. 4. propter Ordinis dignitatem, cum tales infamie nota laborant, ut diximus alleg. 43. num. 4. cum quia reputantur faciles ad crimina perpetranda, nec sine populi offensione in tali ministerio deserviant, nec alios tedargere possunt, cap. fin. 2. diffinitione, c. de his verb. 50. diffinit. Intelligit etiam penitentis peccata, iuxta ea que adduximus d. alleg. 41. n. 7. Et ideo clericent ordinans peragentem solemnem penitentiam, incurrit suspensionem per annum a celebratione, prout adnotavimus alleg. 111. n. 19.

43. Septimo. Bigami, seu digami, id est, qui plures habuerunt uxores, five diversis temporibus, five eodem tempore, non poterunt ordinari, cap. Accius, 1.6. diffinit. cap. 1. & 2. 1. diff. c. curandum, cum segg. 34. diff. & per totum de bigamis non ord. novissime Marcel. Vulpes in praxi judic. fore Eccles. 45. a. n. & Transmissa de Polygamia, quæst. 2. num. 3. Torrellanca d. lib. 2. cap. 13. num. 56. cum segg. quod & de bigamia etiam ex parte uxoris intelligitur, que videlicet alium virum habuerit, d. cap. inrandum, cap. si quis viduam, 50. diffinit. cap. 2. am interis de test. Quod si tales de facto ordinantur, nomen quidem cum charactere habebunt, officium vero minime, ut dicit Agabene Concilium, nec gaudent privilegio clericali, cap. 1. de bigamis, lib. 6. nec deferre possunt tonsuram, & habent clericalem, nisi dispensationem a Sede Apost. obtineant. Hec autem constituta fuerunt propter continentiam, & honestitatem legem ministerii Altaris impositam, cap. lex continentia, 31. diff. cum similibus, vide que late diximus infra alleg. 49. Unde circa hoc sunt quedam notanda. Primo, quod inter bigamos reputatur quoad Ordines non recipiendus, qui virginitatem professam fuerit per varietatem, cap. postquam, 17. quæst. 1. expressè enim prohibetur Monachis ordinari, qui uxorem post factam continentiam professionem ducere ausus fuerit, cap. monacho, ead. causa & quæst. novissime Transmissa de Polygamia quæst. 3. num. 8. lib. 1. Ita & clericus, qui in Sacris constitutus uxorem duxerit, quamvis revera bigamus non dicatur, pro bigamo tamen ad recipiendos majores Ordines reputatur, cap. nuper de bigamis, Campan. diversis lites Canon. rub. 11. c. 6. n. 12. Flamin. de rescriptis lib. 5. q. 3. n. 90. Transmissa de part. 3. num. 6. Secundo, quod qui plures habuit concubinas, esse bigamus non censetur, nec tanquam bigamus ab Ordinibus repellitur, cap. quæ circa de bigamis, qui tamen vinculo matrimonii iure non alligatur, in cænis commotione vitam ducere velle tacite preestatur, arg. cap. nuper, ead. tit. quod in concubinario flos non præsumitur, quamvis nec talis facile fit ordinandus. Unde tertio est notandum, quod si, qui post mortem uxoris fuerit fornicatus, non est facile ordinandus, c. si quis de laicis, 34. diff. qui verò longam continentiam post mortem uxoris, aut post incontinentiam vitæ servasse probatur, poterit arbitrio Episcopi ordinari, arg. cap. priusquam 18. diff. & cap. fraternitatis, 34. diff. Quæritur quod qui uxorem habuerit meretricem, aut ancillam, aut pædagogis publicis mancipatam, aut etiam simpliciter viduam, non est ordinandus, cap. maritus 33. diff. cap. si quis viduam 1. & de sent. per tot. 34. diff.

Sic nec ille, cujus uxor comititer adulterium cap. si quis uxorem cum seg. 34. diff. Quæritur quod clericus in minoribus Ordinibus constitutus, qui incontinentem vixit, poterit arbitrio Episcopi (de continentie vinculo alligatur) ad sacros Ordines promovetur, præsumitur si ejus status sit, que fuerit incontinentie auferat suspensionem, cap. fraternitatis, 34. diff.

Octavo. Conjugati non sunt ad Ordines promovendi, per tot. 1. 1. 31. 33. & 34. diff. cap. conjugatus de convers. conjug. cap. fin. de tempor. ordin. lib. 9. Doctores in cap. quod a se, de clericis conjug. Ministris enim Altaris, quibus quotidiana necessitas orandi & sacrificandi incumbit, nunquam conjugali officio vacare permittitur, cap. si laici, cap. ante in fine, c. Sacerdos ibi, c. nam sicut, & per tot. 34. diffinit. cum citatis à Bellet. a. tit. de disciplina clericis, 5.9. a. princip. nisi Religiosem intraverint de consensu conjugis, aut de ejus consensu clerici velint in saculo fieri, c. conjugatus de convers. conjug. cap. 2. de clericis conjug. c. assumptus, 18. diff. c. fin. de tempor. ordin. in 6. Bellet. d. 5.9. d. n. 18. Nam si uxor est senex, non suspensus de incontinentia, sufficit votum continentie ipsius in saculo, si verò sit juvenis, desiderabit ingressus ipsius in Religionem, ut colligunt ex text. in c. novatus, & in cap. ad Apostolicam, de convers. conjug. & juxta hæc intelligendus est text. in d. conjugatus, dum solius voti castitatis uxoris meminit ad viam promotionem, ut scilicet procedat quando uxor est senex, nec de incontinentia suspensus: ita docent Nav. in man. c. 21. num. 12. Cov. de sponsalib. part. 1. c. 1. §. 3. num. 3. Azor. insin. moral. p. 1. lib. 3. cap. 13. §. 7. Cald. Perleca de emp. c. 10. n. 15. Gutier. de matrim. c. 56. in prin. Sanch. in simili stat. lib. 7. disp. 39. num. 6. ubi num. 8. resolutis Sacris initiatus ex legitima uxoris licentia manens in saculo cum voto castitatis, posse simul habitare cum ea, si suspensus minime sit, secus si suspensus sit, tunc enim nullatenus sunt permittendi simul habitare. Hoc autem locum habet præcipue in his, qui volunt ad sacros, & majores Ordines promovendi, qui continentiam proficere tenentur, ut infra ostendimus alleg. 11. Sed neque minores Ordines, neque clericali Tonsura est conferenda alicui conjugato, diff. cap. fin. de tempor. ordin. quamvis in his Ordinibus constitui possint contrahere matrimonium, cap. si quis carnis, cap. lelleres, cap. sericium, 1. diffinit. cap. 1. multis, de etate & qual. Bellet. d. 5.9. n. 31. Si vero conjugatus de facto ordinetur in Sacris, & non servata forma supra posita, erit perpetuo ab Ordinum executione suspensus, Extraus antiquæ de voto, Joan. XXII. etiam matrimonio soluto, & sit inhabilis ad majores Ordines suscipiendos, & ad quodcumque beneficium, aut officium Ecclesiasticum consequendum, sed in minoribus Ordinibus, aut in clericali Tonsura, duratur conjugio ordinatus est tantum ab Ordinis executione suspensus, d. c. fin. de tempor. ordin. lib. 6. & ordinatur illius est ipso jure ab ejus Ordinis collatione suspensus, ut diximus alleg. 11. n. 10.

Novo. Servi, vel mancipia ordinari non possunt, nisi plene libertati fuerint restituti, toto tit. de servis non ordin. & 34. diffinit. per tot. Bernard. & Salzed. in pract. c. 19. in noviss. edit. Bellet. d. tit. de disciplina clericis, 5.4. a. princip. Bonacini, de censur. disp. 7. q. 2. par. 1. c. 4. n. 2. Campan. in diversis lites Canon. rub. 11. c. 8. a. princip. Cardot. in praxi Judicium, vers. sacramentum Ordinis, n. 4. & late Marchini. d. tit. 1. p. 101. cap. 3. Debet enim esse immunis ab aliis, qui divitiæ nullius est aggregandus, ut à castris Dominicis, quibus adhibetur, nomen ejus nullius necessarium vinculo abstrahatur, ut inquit Leo Papa in cap. 1. 34. diffinit. Si autem de facto servus aliquis ordinatus

224 De officio, & potestate Episcopi.

rit, quid juris sit, sub hac distinctione est sciendum, si ordinarius scilicet illum esse servum, & eum ordinavit domino sciens, nec contradicente ad quoscunque Ordines, statim sit liber, *cap. si servus sciens* 54. *diffinit.* Azot. *instit. moral.* p. 1. lib. 1. c. 4 § si passus, *versum si servus*: si vero domino id ignorante, vel contradicente, sciens vero ordinationes vel praetextore, similiter sit liber, sed ille teneatur duo: servus & p. bonos eius domino tradere, *cap. si servus absens, ead. diff.* ipis vero ignorantibus, sed sciens, & contradicente domino, vel ignorante, tunc d. singuitur de Ordinibus, scilicet quod si ad minores tantum Ordines est promotus, redigatur in primitiam servitutis, domino volente, & deponatur. *ex antiquis, cum seg. diffinit.* 54. c. 1. ubi gloss. *de servis non ord.* Gam. de Sacramentis praestandis ultimus supplicii damnatus, g. 5. n. 9. Sed si ad Subdiaconatum, vel etiam Diaconatum fuerit ordinatus, ipse dabit domino suo pro se vicarium, *cap. miratur de servis non ord.* vel pretiam, si potest, aliquem ipse quoque domino volente deponatur, & servituti restituetur, secus si ad Presbyteratum ascenderit, in eodem namque Ordine permaneat peculii sui amissione multatus, eo quod sciens se servum passus est ordinari, *d. ex antiquis*: quod si peculium non habebit, serviet domino in domibus tantum officiis, *cap. frequenter* 54. *diffinit.* e. nullus, *de servis non ord.* Henricus, in *sum. lib.* 14. *cap. 8. § in princip.* Verum si dominus eius possit annum ab illius promotione laqueare, eum de caetero repetere non valebit, sed si libet exit, *d. cap. si servus sciens*. Hec autem de illis servis intelliguntur, qui ex utroque parente servo nati: ceterum natus ex parte servo, matre vero libera, liber est, & licet potest ordinari, *cap. si*, ubi gloss. & Doct. *de servis non ord.* Paleotus, *de nuptis & spuris* cap. 1 § n. 4. Lul. de Zanchis *de privilegiis Ecclesiarum* privileg. 34. n. 24. quos refert, & sequitur Campan. *d. cap. 8. num. 10. versum tamen*. Hec eadem quae de servis sunt dicta, de originariis quoque, adscriptiis, & columis, qui terrae coloniae perpetui sunt adscripti, intelligenda videntur, secundum Rom. & Angelus, *in sum. verb. servitus*, propter eandem rationem, quae de ipsis videtur exillire, de qua in d. c. 3. § 4. *diff.* Sed & liberi sine patronorum consensu ordinari non debent, quoniam non tanta in eis, si ut in servis esse videatur circa hoc observatio, *cap. fin.* 44. *diff.*

46 Decimo. Curiales, id est qui propter aliquod officium curiae fuerit additi, non sunt ordinandi, *cap. 1. c. 1. per tot.* 51. *diffinit.* c. nunc. 53. *diff.* c. si quis 77. *diff.* c. infans. 6. q. 1. Bellet d. tit. de disciplina cleric. c. 11. n. 6. ubi hoc intelligendum esse existimat de his Curialibus, qui exierunt laici, vel turpis, sive vilis, ut sunt monachi, aliores, & id genus similes, seu qui fuerunt officiales in causa sanguinis, &c. Unde nec poterant tales ad armatam militiam assumi. *leg. omnes, C. qui militare possunt* lib. 12. Qui ergo oblatus fuerit Curiae aliquos publicae potestatis, sive sint milites, sive Advocati, aut Iudices, vel alius officium gerentes, sive honestum, sive inhonestum, vel indecentis, praefertim vero in causa sanguinis, non sunt ad Ordines promovendi, quando in huiusmodi perduram officis, aut sunt in his Curiae obligati, nec & Curia absolvitur, *cap. Officiis* 61. *diff.* qui nec eo casu poterunt ordinari, si inde irregularitatem aliquam, vel infamiam traxerint, nisi cum eis fuerit dispensatum, ut infra videlicet, sed & ad hoc debent & Curia esse soluti, ut repeti omnino non possint, *cap. 2. c. 1. § 1. diff.*

47 Undecimo. Obligati ad reddendas rationes alicuius administrationis publicae per ipsos gestae non possunt fieri clerici, nisi prius deponantur, & ratio-

ne reddita, e. non solut, 50. *diffinit.* c. legem, c. 3. *diffinit.* c. magnus, 54. *diff.* c. 1. ubi Doct. de obsequiis ad rationes docet Henard, & Salzed. in *praxi* cap. 20. Novar. *conf.* aliar. 4. num. 7. de Regular. Henricus lib. 1. c. 1. § 1. Elcobat *de variatione* c. 4. num. 1. cum seg. Valer. Reginaldus in *praxi forei* part. lib. 30. num. 65. cum seg. Cur. Phil. p. 3. lib. 2. cap. 9. num. 7. cum seg. Bellet. tit. de disciplina cleric. c. 1. § 1. princip. Campan. an in diversis laici Canon rub. 11 c. 9. num. 2. & 1. Buac. de censur. *diff.* 7. quod. 1. par. 5. num. 3. *versum quod.* Amplia ut rationibus implicat propter administrationem rerum etiam singularium personarum, non solum promovendi nequeant domi gerere, extraneis officium, sed etiam expleta administratione, & officio, si de dolo in administratione, vel redditione comporum perpetrato his aliqua mora esset, vel in processu esset ut moveretur, tunc enim ante litem certum promovendi non possunt, immo si de facto promoverentur, digni essent depositione, etiam si postea in causa vincerent. Gl. verb. *excessus* in *causis* Daniel, & ibi Archid. 81. *diff.* Majol. de irreg. lib. 2. c. 11. num. 4. *versum in privatis*. Salzed. d. c. 10. num. 5. Campan. d. c. 9. num. 3. & cum huiusmodi obligationibus, qui sunt administrationis, suscipere rationem non possint, ut ad sacros Ordines promovantur, vel in Religione suscipiantur, non dispensat Episcopus, l. 4. tit. 5. part. 1. Majol. de Elcobat *de variatione* c. 4. num. 4. Franc. Lito in *thesauro forei* Eccles. p. 2. c. 8. num. 38. Alzedo *de prebendis*. Episcopus dignus p. cap. 6. num. 65. Limita primo in eo, qui gravatus est debito sine aliqua administratione contrahit, veluti ex mutuo, locatione, vel emptione, aut similibus aliis contrahibus; nam obligatio, vel sit pendente, ab Ordinis sacris minime aereatur, ut per Abb. in d. c. 1. *quasi non aereatur*. Salzed. d. c. 10. num. 4. *versum inter*. nisi maximo ere alio gravatus in bonis non habeat, ut debitis satisfaciatur Campan. d. cap. 9. num. 9. Secundo limita in eo, qui rerum Ecclesiasticarum, aut miserabilium personarum, vel consiliter alicuius pie causae, vel privatae administrationis fuerit, quia administratione pendente Ordinis initiari non prohibetur, *cap. ult. 86. diffinit.* c. iudicium, 89. *diffinit.* Salzed. d. c. 1. num. 5. *versum* idem Bellet. d. c. 11. num. 5. Campan. d. c. 9. *versum praedicta autem prohibita*. Tercio limita in eo, qui publicis rationibus adstrictus fideiussore perstitit, ut per Abb. num. 10. in d. c. 10. *de obligat. ratione*. Majol. d. cap. 1. num. 14. subdens hoc procedere si fideiussor constituit se principalem, ita ut possit ante principalem debitorem conveniri, Campan. d. cap. 9. num. 12. ubi num. 13. resolvit heredem obligatum ad reddendas rationes detineri Ordinibus insigniri. Quarto limita in eo, qui in aliquo, licet minori constitutus ordine, alicuius etiam liberalis personae tutor, curator, aut generalis quomodolibet fuerit administrator, tamen non dum ceptum sit de administratione rationari, ad aliores enim Ordinem gradus ascendere poterit, ut per Joan. Fabr. in l. *quisquis*, num. 8. *C. de Episcopis & Clericis*, Campan. d. cap. 9. num. 11.

48 Duodecimo corpore vitati, vel imminuti ordinari non debent, *cap. litteratus*, 16. *diff.* Doctores citati alleg. 42. num. 11. quibus addo Cardos. in *praxi* iudicium, *verb. Sacramentum Ordinis*, num. 12. novissime Torrealba d. lib. 2. c. 13. num. 47. cum seg. hi autem sunt, qui membro aliquo careant, vel debiles parte aliqua corporis sunt, vel infirmi, ut totoribus de corpore vis. c. maritum, 33. *diff.* veluti si quis digito careat, vel manum habeat aridam, aut si claudens, vel alio debilis sit, aut deformis, ut vel ministrare non possit, vel non nisi cum scandalo, aut hostore, aut turpitudine, vel deformitate id possit efficere rei

efficere: sic namque & in lege veteri *Levit. x.* precepit Deus ne homo, qui habet maculam, offerret panem. *Deus autem accedens ad ministerium ejus sic eam fuisse, si claudus, si vel parvus, vel grandis, vel sorsus naso, si fracto pede, vel manu si gibbus, si lippus, si aliquid habens in oculis, si genua scabium, si impingit in corpore* (id est moribus) quantum. Item corpus dehonefatum, ut scabium, si *herosus*, id est corpus infestum laborum, vel dorsum consilium, quod omnia, & similia moraliter explicat S. Gregor in *Pastorali*, & habuit in *Choro etenim*, 49. *diff.* & infra sigillatim peruenit ad alleg. 42 & sunt ab Episcopo in ordinandis animaverenda, etiam non omnia de pure Canonico impediendi Ordines. Illi verò perfectum non sunt ordinandi, qui se sponte in quacunque parte corporis quavis de causa vitiantur, etiam non esse propriè deformati, sunt debiles effecti, ut in Canonibus Apostolorum habetur expellamur, & refertur in *c. si quis abscissus*, 3. *diff.* & in *c. qui parum*, & *d. c. maritum*, 31. *diff.* quod tamen de vicio notabilis est accipiens, Ennuchus verò, si vel castrati, aut spoliati non prohibetur ordinari, si non sponte, sed casu, vel ab alio inviti castrati fuerint, *c. eunuchus*, & ibi Glossa in verbis. *In perfectione*, 34. *diff.* quod dicit non reus, ut carnis illa, vel polverem servent, Bellet, *diff. tit. de disciplina clericali*, 5. 7. n. 16. cum sequitur quod si corpore vitiatum de facto fuit ordinatus, tunc (si nunguam fuerit vitium) deponendus *c. parientes*, 33. *diff.* & Romanus tamen Pontifex secundum glossam notat in verbis. *Corporis vitium in princip.* 3. *diff.* dispensat in casibus, quibus non omnino aliquis esset invelatus ad ministrandum etiam si seipsum abscidisset, & non maxima esset deformitas, ex causa tamen necessitatis, aut utilitatis Ecclesie, vel meritum personæ. In levibus verò maculis potest Episcopus dispensare, cap. 1. & 2. de *corpore vit.* & resolvimus d. alleg. 42. n. 3. cum sequitur.

Hæc sunt quæ ab Ordinibus suscipiendis impediant, & quæ præcipue sunt animaverenda in admittendis personis ad Clerum; unde & in omnibus Ordinibus etiam prima Tonsura locum habet, alia verò sunt, quæ irregularitate illa continentur, quæ præcipue à ministerio susceptorum Ordinum repellit de quibus suo loco tractabimus, nec enim omnia hæc quæ supra exposuimus, à susceptorum ministerio expellunt, ut infra dicemus.

Omnium igitur impedimentorum, quæ hæc tamen videmus, aliqua sunt perpetua, cætera verò temporaria. Perpetuum impedimentum habent bigami, solemniter penitentes, & infames, Neophyti, corpore vitiatum, illegitimi, & hermaphroditi. Hæc *perpetua* appellamus, quia semper durant, nisi per dispensationem, aut per Religionis ingressum tollantur, ut ex dictis per decusum hujus tractatus apparebit. Cætera impedimenta temporalia dicuntur, quia quandoque etiam sine dispensatione tolluntur, vel in eis facilis dispensatur. Unde notandum est prædicta impedimenta in omnibus Ordinibus locum habere, uno excepto, quod in sacris rationibus Ordinibus observatur & est defectus virili, vel patrimonii, quævis in aliis quoque ad minores Ordines facilius dispensatur, præterquam in ætate, & cum illiteratis, & conjugatis, & peregrinis, & servis domino non volentibus. Deinde advertendum duximus, nullum esse impedimentum irritans ipsi jure ordinationem, id est, quod characterem impediat præter impedimentum secus, ut supra exposuimus, modo in aliis servata sunt substantialia Sacramenti, quæ supra in primis alleg. 11. n. 9. in fine.

ALLEGATIO XI.

Episcopus primam Tonsuram, & minores Ordines quando, quomodo & quibus conferre possit?

SUMMARYUM.

1. Prima Tonsuram conferretur, nisi habenti etatem septem annorum.
2. Oblatus, Lector, & Exorcista debent habere etatem annorum duodecim, Acolytus verò quatuordecim annos.
3. Primam Tonsuram recipiens ante septennium, non peccat mortaliter, si nondum pervenit ad usum rationis; Episcopus tamen sit, nullam veri suspensionem incurrit suscipiens minister ante prædictam etatem.
4. Sciens non presumitur quæ, nisi probetur.
5. Prima Tonsura non danda, nisi ostendens se legere, & scribere scire in lingua saltem vulgari, & minores Ordines conferuntur his, qui scilicet linguam Latine intelligunt.
6. Confirmationis Sacramento suscipere prius debet qui ordinari velit.
7. Materia remota Sacramenti Ordinis est res illa, quæ traditur illi suscipienti, & traditio verò est materia prima.
8. Clericus prima Tonsura quæ privilegia nascitur, & plene officium format, & materia quæ?
9. Oblatus qui dicitur, & quæ sit forma, materia, & officium hujus Ordinis ostenditur.
10. Lector qui dicitur, & quæ sit ejus forma, materia, & officium, ostenditur.
11. Exorcista qui dicitur, & de ejus officio, forma, & materia.

Exorcista minus etate condigne exercere potest prædictis

49. habentur ad Ordines promovendi, & maritum a communione clericali, 43. *diff.* plures Doctores, quos citavi- mus inf. alleg. 62. n. 5. cum sequitur.
50. Decimoquarto illegitimi non possunt fieri clerici, sed ad clericatum promovendi debent esse ex legitimo conjugio, legitimique natalibus orti, *c. Presbyterorum*, & *c. seq.* 56. *diff.* cum in consilio, de electis, per venerabilem in fine, qui filii sunt leg. c. 1. & ibi Abb. n. 2. de filiis Presbyteri, Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 5. Bellet. d. tit. de disciplina clericali, 5. 3. à princip. Cardos. d. verb. Sacram. Ordinis, n. 1. Matichia d. tract. 1. p. 10. c. 1. cum sequitur. Torrelblanca d. lib. 2. c. 1. n. 42. Et an, & quando cum illis ad Ordines, & beneficia possit Episcopus dispensare, regimus alleg. 45.
51. Decimoquinto Ordinandi non est, qui beneficium Ecclesiasticum non obtinet, vel aliud unde commodè vivere, ac sustentari possit, ne clericus mendicare, aut aliud vile opus exercere cogantur, c. 2. & c. Episcopus de præbendis, Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 2. sub quo autem beneficii vel patrimonii titulo Episcopus ordinare possit, laicæ regimus infra alleg. 19.
52. Decimo sexto, Peregrini, & ignoti ordinari non debent, nisi bonum habent plarium Episcoporum testimonium, per tot. 98. *diff.* & per totum in de clericis peregrinis, & ibi notandum coram paramento, nisi litera testimonialis habeatur, aut per alia argumenta probetur non habere Canonicum, ut in impedimentum, & inter quosdam de clericis peregrinis, inter autem peregrinos in hoc quidem proposito, qui non sunt subditi Episcopo à quo petunt, & dicitur, cum nullus de statu & qualitate, & ignoti non dicantur, quorum origo, & vicia, & regularitas Episcopo non est nota, cap. Episcopus, 1. 4. *diff.* cap. quæritur, 2. p. 7. Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 5.

Barb. de Episcopo. Pars II.

sente aliquo in supremo Ordine constituto.

12. Acolytus quis dicatur, & de eius forma, materia, & officio.

Acolytus Ordinis character quoniam alium imprimatur.

13. Conatilis materia an sit de essentia.

14. Minores Ordines possunt absque Missa conferri.

15. Majores Ordines de necessitate precepti, non verò Sacramenti, sunt in Missa conferendi.

16. Ordinandum interitus quomodo inquirenda, & si initiandus primam tonsuram recipiat, eo tantum sine, ut eandem exemptione fore, non peccat mortaliter.

17. Minores Ordines non die omnes possunt conferri, laudabiliter tamen erit si fiat cum necessitate, vel alia argenti causa bene visa Episcopo.

18. Interposita temporum inter utrum, & alterum Ordinem, minorem, quia debet concurre.

19. Minores Ordines, & prima tonsura una die conferri possunt, ubi ad hoc consuetudo.

20. Minores Ordines, & primam tonsuram una die recipient, ubi non aliter consuetudo, nullam inquireret irregularitatem.

Ordines minores cum Subdiaconatu, an unica die conferantur, si consuetudo vigeat.

21. Tempus idoneum ad conferendum minores Ordines, quid sit.

22. Dies Dominici, & festivi in quibus Episcopi minores Ordines conferre possunt, sunt omnes dies festivi de precepto.

23. Prima tonsura in omni tempore potest conferri.

24. Minores Ordines possunt conferri in quilibet Ecclesia, tam si non Cathedrali, & in domo Episcopali, vel alia non Episcopali de consuetudine.

25. Ordinis Sacramentum in loco interdicti, vel personis interdicti conferri non potest.

26. Populo generaliter interdicto, clerici etiam prima tonsura, sicut & laici aliter populi in eodem, vel alio loco Ordines suscipere non prohibentur.

27. Sabbato sancto ubi est locus interdictus, an Ordines conferri possint.

28. Ordinandi minores si imminet necessitas, nec existat locus in quo possint Ordines conferri, nisi in loco interdicto, an in eo licet conferantur, ostenditur.

PRIMA tonsura, quæ ex minoribus primis Ordo est non conferunt, nisi habenti ætatem septem annorum completorum, cap. nullus, de tempor. ordin. in 6. l. 17. tit. 6. p. 1. novissime Balthas. de Angel. arch. de Presby. c. de Episc. & cleric. tom. 4. pag. 51. Thom. Valas. tom. 1. alleg. 7. num. 5. & alleg. 9. m. 1. Laurent. de Franchis in contravers. inter Episc. & Regul. pag. 79. in resp. ad 10. quæ ætas etiam in aliis tribus primis minoribus videtur sufficiens, ut habetur in cap. in singulis. 77. dist. quem ibi sic intelligit Glossa, & Doctores, & in hoc nihil reperisse immutatum dicit Moneta de distrib. quæst. p. 2. q. 19. m. 11. licet invenitur in cap. nemo, 78. dist. Lectorum non minorem 18. annis esse assumendum, quod accipi potest non quidem de Ordine, sed de legendi officio, ad quod minores, quamvis ordinati, non sunt assumendi, nam in secundo Tolentino Concilio, relato in cap. de his. 18. dist. in minori ætate statimur "posse ordinari Lectores. Ad Acolytatus vero Ordinem duodecimum annum completum requiritur d. c. singulis. Vi. de Gloss. verb. Infanci. in Clem. fin. de etate. & qualis Sylvest. verb. Acolyt. n. 2. resp. ceteris quantum ad Ordines, Bertrachin. in tract. de presbyter. lib. 2. p. 1. c. 31. m. 16. Gambart. de tract. de presb. leg. lib. 7. m. 431. Vivald. in candelab. accepit de Sacram. Ordinis n. 17. Card. To-

in instr. Sacra. lib. 1. c. 2. s. 1. s. 1. Hentig. in sum. lib. 1. c. 19. g. 1. Ugolini de presb. Episcopi. 26. g. 7. m. 1. Rebuff. consil. 2. m. 1. Flamin. de presb. lib. 4. g. 9. m. 1. Bonac. de Sacra. disp. 8. quæst. ant. quæst. 5. m. 1. Thom. Valas. alleg. 9. num. 1. in fine, Gonter. Canon. lib. 1. c. 29. à princip. Sanch. in epist. moralib. lib. 7. c. 1. dub. 33. m. 11. cum segg. D. Acutus in comitat. ad cap. in singulis. n. 3. cum segg. dist. 77. Marcel Vulpes novissime in praxi iudic. fori Ecclesiæ. cap. 8. n. 4. idem Bonac. de censur. extra Bullam dist. 3. quæst. 1. puncti. 1. n. 4. Carol. de Grassis de effectibus clericali. in prelud. n. 184. Molfes. in summa Theolog. moral. tract. 2. c. 11. m. 2. Campan. in diversis juris Canon. rub. 7. c. 1. per totum, & c. 1. ubi in fine dicit à promovendis ad Olliariatum, & Exorcistatum, ætatem annorum 15. habere debere, ad Acolytatum vero quantum decimum attingere, sed cum hæc ætas non sit præfixa à Sacro Concilio Tridentino, attendenda est, quæ à Canone præscribitur, ut decimum referunt Armen. dat. in addit. ad receptis legum. Navarr. lib. 2. tit. 10. l. 1. m. 3. Piasce. in praxi nova Episc. part. 1. c. 1. m. 12. in fine.

Primam tonsuram recipientes ante septennium non peccant mortaliter, si nondum pervenit ad usum rationis, quia nullibi præceptum hoc gravior prohibens invenio, Syt. de censur. lib. 6. c. 1. m. 1. o. D. de Acuña ad d. c. singulis. n. 5. Episcopus vero confertus Tonsuram ante septennium mortaliter peccat, cum videtur facere contra prohibitionem Ecclesiæ in re gravi, ut tenet Bonac. de censur. dist. 3. g. 6. puncti. 5. m. 7. n. 1. neque Sayr. citato loco, D. Acuña ad d. c. in singulis n. 7. Nec etiam si suspensus, aut aliquam irregularitatem incurrit, qui alios minores Ordines ante legitimam ætatem suscipit, Suar. tom. 5. dist. 3. s. 1. m. 1. s. 1. dubi. m. 19. Idem subdit in Episcopi. Henric. lib. 1. c. 19. m. 1. in comm. lib. D. Acuña in d. c. in singulis. m. 6. Nec Bulla Sixti V. incip. Sanctum, & salutare solbat, quia in hac parte revocata fuit per Clement. Villut. aliter Bonacina d. puncti. 5. m. 6.

Prima clericali tonsura (verba sunt Concilii) non initientur, qui Fidei rudimenta edocti non fuerint, quæ legere, & scribere sciunt c. 4. sess. 23. de reform. Unde cum non presumatur quis sciens, nisi probetur, cap. si forte, iuncta Gloss. verb. Scitum, de elect. in 6. Menoch. de presumpt. lib. 6. prescript. n. 18. Piasce. in praxi nova Episcopali, p. 1. c. 1. m. 40. in fine Flamin. de resignat. lib. 10. g. 3. m. 64. Gonzal. ad reg. 8. Concilii. gloss. 4. m. 10. g. 7. ad primam Tonsuram non debet admitti, qui non ostenderit se legere, & scribere scire, ut obicit Francisc. Leo in thesaur. fori Ecclesiæ titi p. 3. c. 8. n. 6. Bonac. de Sacra. disp. 8. quæst. unica, puncti. 5. m. 16. Molfes. de sacra. 1. c. 13. m. 2. Th. Valas. tom. 1. alleg. 9. d. n. 2. Sanch. in epist. moral. lib. 7. c. 1. dub. 45. n. 9. Marchin. d. tract. 1. p. 5. c. 1. m. 4. Marcel. Vulpes in praxi iudic. fori Ecclesiæ. 7. n. 1. Laurent. de Franchis ubi sup. in resp. ad 19. vers. & ut à primo, Aloy. Ricc. in praxi fori Ecclesiæ. decis. 390. in 1. edit. & resp. 319. in 2. edit. ubi etiam aliter ad beneficium simplex requirit, quod sciat legere & construere, de quo etiam Navarr. in cap. si quando, except. 13. m. 11. de resp. Piasce. d. n. 40. Cum autem dicta verba Concilii Tridentini non expriment in qua lingua, videntur intelligi linguam vulgarem, seu matrem, ita quod valeat Tonsura insigniri quilibet, si in sua lingua materna legere, & scribere sciatur. Azor. in sum. moral. p. 1. lib. 6. cap. 6. quæst. 1. sciam referet Campanil. in diversis juris Canon. rub. 5. cap. 2. m. 2. & multis novissime comprobatur Sanch. d. c. 1. dub. 45. m. 1. me citato in hoc loco, novissime Diana moral. resp. part. 1. tract. 14. resp. 27. Minores vero Ordines ista, qui saltem linguam Latinam intelligant, conferri debent, ut habetur in Concilio Tridentino. dist. 23. cap. 11.

ap. 11. & sigillatim scientiam unicuique Ordinis requisitam explicat. *Sot. in 4. disp. 2. q. 1. art. 4. v. 1. tertia conclusio. Azot. de 6. Molles. d. r. all. 1. c. 13. m. 3. Sanch. d. amb. 45. f. 1. per tot. Marchin. d. p. 5. c. 1. Adversus tamen Menoch. de arbit. casu 5. §. 5. m. 3. art. 1. trari Episcopum posse, magis expedit Ecclesie si Ordinis confecti et qui etiam ad huc Latinam linguam non intelligit, est tamen bonae indolis, & pro etate docilis; nam illiteratus potest dici non debet, qui pro laetitia didicisse quique ostendit proficere se possit. Vide infra alleg. 46. m. 9. cum segg. De scientia singulis Ordinibus majoribus convenienter dixi infra alleg. 14. m. 10. Et notandum est, quod examen de scientia, & doctrina Regularium Ordines suscipere volentium debet fieri ab Episcopo, ut per Valq. in 3. part. tom. 5. disp. 2. 46. c. 6. m. 5. Miranda in man. Pralat. tom. 1. 4. 39. art. 2. Villalob. in sum. tom. 1. r. all. 1. d. 14. m. 5. Pote. in addit. ad dubia Reg. verb. Ordines sacri. m. 1. Diana moral. res. p. 3. trall. 2. miscel. res. 3. in fine.*

Neminem quoque debere illam Ordinem, sed nec primam Tonfuram suscipere, qui non sit confirmatus, docet Concil. Tri. sess. 2. de reform. c. 4. & resolu. vult Piasce in praxi Episcop. p. 1. c. 1. m. 2. v. 1. d. 1. m. 1. Molles. in sum. Theolog. moral. trall. 2. c. 3. m. 2. Valer. Reginald. in praxi fori panis. lib. 18. m. 2. Homobon. de bonis de examine Eccles. trall. 5. q. 1. qui secus tamen faceret (secundo contemptu) non peccaret mortaliter, quia nec Concilium ipsam Tri. id prohibet sub alia censura, aut alia forma, quae obligationem ad mortale in dicit, solumque est indecentia quædam. Ita Navar. in man. c. 2. m. 9. Henric. in sum. 1. 14. c. 6. §. 1. Sot. tom. 3. disp. 38. sess. 1. Avil. de censur. 7. disp. 9. sess. 1. dub. 1. Aloy. Ricc. in praxi veri fori Eccles. res. 369. §. 1. in m. 2. casu Confitem. verb. Quid. pag. 9. Azot. in sum. moral. p. 2. lib. 3. c. 48. q. 1. Cominch. de Sacram. tom. 1. q. 7. m. 8. n. 9. Fernand. in exam. Theol. moral. p. 3. c. 1. §. 1. Valer. Reginald. in loc. Capan. in d. i. fori. juris. Can. rub. 2. m. 2. Diana res. p. 3. trall. 2. miscel. res. 4. l. i. §. 1. cum segg. alleg. 2. m. 14.

Materia remota Sacramenti Ordinis est res illa, quæ traditur cum suscipiente, gradus vero est materia proxima, ut per Henric. in sum. lib. 10. cap. 8. §. 1. Card. Bellarm. tom. 1. de Ordine. c. 9. Valer. Reginald. in praxi fori panis. 1. 30. art. 1. m. 7. §. 1. segg. Valq. p. 3. tom. 3. disp. 2. 59. c. 1. Reginald. de Cominch. tom. 2. disp. 20. dub. 7. concl. 5. Sanch. in ap. s. moral. lib. 7. c. 1. dub. 1. m. 10. ubi ait, quod cum forma sit imperatoria, Accipe potestatem, applicatio materiei debet esse etiam valorum & instrumentorum quibus usus ejusdem potestatis designatur, quæ ut melius percipiatur, de unoquoque ex mino. idus Ordinibus a nobis specialiter agendum est.

Ex quidem, ut ab inferiori gradui incipiamus, scientiam Psalmistam, seu Cantorem eum dici, qui primam clericalem Tonfuram tantummodo suscipit, idem sic dictus, quia Psalmos, & ceteras laudes in Ecclesia cantat. cap. clerici. 1. 1. d. 1. Thom. Valsc. alleg. 1. m. 7. cujus officium imperat inveniatur, est enim qui vocem præmittit, & qui canticos subsequitur, & qui consolatur, prout dicitur prætor, secundus facit, tertius concenat appellatur. Proprium autem Psalmi, & officium est cante benedicti ones, & laudes, ac quæ Amiphoniam. 1. 2. d. 1. d. 1. cap. clerici. Navar. in man. c. 1. m. 10. §. 1. de vot. 7. m. 1. 4. Valer. Reginald. in praxi fori panis. 1. 30. art. 1. m. 6. in ejus ordinatione fit capillorum tonsura in modum cotone, & velle linea indicatur, ut in Pontificali. Porro tamen quique sola iussione Presbyteri officium psallendi extitit. cap. Psalmista. 1. 1. d. 1. Tonfuram vero deferre nullus debet, nisi cum prius ab Episcopo accepta, prout confitemur. Fuit in septima Synodo reata in cap. 1. 69. disp. 2. quævis primam Tonfuram minime habere materiam, & formam essentialiam, ac

Barlos. de Episcop. Pars I.

proxime sine prolatione aliquorum verborum valde dam esse conformationem, teneatur illi, qui affirmant eam non esse Ordinem, & præcipue Navar. consil. 4. de Sacram. non iterand. in nobis, format. trall. de Ordine. 7. Molles. in sum. Theolog. moral. trall. 2. c. 3. m. 10. tamen juxta meam sententiam contrarium libenter amplectitur, eo maxime, quia Episcopus in ejus collatione dicit in persona clerici iniungit, ut habeatur in Pontificali: Dominus pars hereditatis mea, & Calicis mei, tu es qui refectus meam mihi. Unde minus bene aliqui existimantur Psalmistatum idem esse cum Lectoribus, inter quos est Valedol. de Sacram. Ordinis. c. 46. m. 6. tom. 2. sum. De prima Tonfura vide quæ dixi de jure Eccles. lib. 1. c. 1. §. 2. m. 3. cum segg.

Privilegia quæ clericis primæ Tonfuræ damni sunt, hæc sunt. Primum, quod in Religiosam Domini sortem cooptari certum est, atque ex lucris, & profanis personis fieri factas. Secundum, quod Sacerdotij, seu beneficii Ecclesiastici capere evadunt. Tertium, quod Ecclesiæ jurisdictionis participes fiant, id est potestatis excommunicandi, interdicendi, suspendendi. Quartum, quod in eos impertitur, & ius Magistratus secularis non habet, quod privilegium dicitur fori. Quintum, quod nemo illi violentiam manus potest inferre, quin in censuram incidat excommunicacionis. Sextum est privilegium immunitatis faciem bonorum omnium, sive illa jure patrimonij, sive beneficii Ecclesiastici possideant. Ita Paul. Consult. respons. moral. 1. 1. q. 54. Diana res. moral. p. 4. trall. 2. res. 10.

Officiarius, sive Janitor est, qui præest officij, vel janis templi, de quo meminerunt S. Dionys. Areopag. c. 3. Ecclesiæ hierarch. Tertius, in adversus hereticis, & de eo scripserunt Osmund. de offi. Eccles. Raban. de inst. clerici. c. 12. Alcuin. de div. offi. c. 13. Trol. 1. de presb. clerici. c. 19. Marcel. Vulp. d. cap. 7. m. 10. verb. Officiarius, cujus officij sunt etiam bonos, & fideles in Ecclesia recipere, in fideles vero, & criminolos, atque excommunicatos repellere, non quidem suo judicio, sed superioris iussu, & auctoritate, cap. Officiarius. 1. 3. d. 1. S. Thom. in addit. ad 3. p. q. 17. art. 1. in corpore, & alij, quos sequitur Valer. Reginald. d. lib. 30. art. 1. m. 1. Valq. tom. 3. in 3. p. disp. 2. 6. c. 1. m. 17. & 18. & Sanch. d. lib. 7. cap. 1. dub. 17. m. 1. Materiam hujus Sacramenti sunt claves, quæ cum ordinatur et porriguntur, & forma sunt verba prolata per Episcopum in traditione clavium, videlicet: Accipe potestatem aperire, & Ecclesiam, & Sacramentum, & claudere in fidelibus. Vel, sic age quasi Deus reddideris rationem pro his rebus, quæ his clavibus retinueris, ut in Pontificali refertur. Molles. d. r. all. 2. c. 4. Filicini. trall. 9. m. 22. & 31. Sanch. in ap. s. moral. 1. 7. c. 1. dub. 12. n. 4. Marchin. de Sacram. Ordinis. trall. 2. p. 1. c. 1. m. 9. segg. Hic vocatur etiam Sacrista, cum ei cura committitur sacrorum valorum, & thesauri Ecclesiæ. m. de offi. Sacristæ. Unde & Thesaurarius appellatur, qui Graecè Cinesarcha nominatur, in 1. 1. in fine. 25. d. 1. §. ad ejus officium spectat etiam Basilicatum ordinatio, vel oratio, & incensio præparatio, cura Christianis confestim ac baptizati ordinandi, præparatio luminarium, id est cere, & olei pro ipsi luminariis, & hujusmodi, de. m. de offi. Sacristæ. Coflos vero est quasi minister Sacristæ, ad cujus officium pertinet et custodia, & quibus in dies Ecclesiæ utitur, ut lineamina, Alia res, materiam Sacramentorum, lampades in Ecclesiâ accendere, campanas, & tintinnabula suis hostijs ad jussum Archidiaconi pulsare, & his similia, ut habetur toto in. de offi. Custodis.

Leet. e qui post officium sequitur est is, qui post id latere habet legendi, & ceteros vocat. T. Ramonit in Ecclesiâ: ejus namque officium est lectiones illas clare, & distincte pronuntiare, & et quæ Propheta

predicantem populo emendare, *2. 1. 15. diff. cap. clerici*,
21. diff. 5. Thom. & alii apud Vasquez 2. 6. c. 1.
num. 19. cum seq. Hugo de S. Victor lib. 2. de Sacram.
p. 3. c. 6. unde Silesius, in epist. ad Iulianum, quæ
refertur in c. perfecti, diff. 25. in Lectoris officium
esse vaticinia Prophetarum populo predicare, For-
tassis autem pro predicatione accipitur ipsa recitatio
Prophtarum alia, clara, & distincta voce polata, ut
ibi exponit Carol. Turres, & id d. qui non fuerint
ordinati Lectores, hoc officium in palatio exercere
prohibetur, cap. non licet, 1. 1. diff. 1. 69. diff. Ha-
jos etiam Lectoris munus erat baptizandis Christi-
ane Religionis rudimenta tradere. Catechism. Roman.
de Sacram. Ordin. num. 16. Soc. in 4. diff. 2. 4. q. 1. art. 3.
verf. 1. Quare in ejus ordinatione pro materia porri-
gitur et liber Ieslionum de Prophetis, cap. Iesler
23. diff. & sic materia remota est liber continens
prophetias veteris & novi Testamenti, proxima est
traditio ejusdem libri. Dilectum autem est inter ma-
teriam Lectoratus, & Subdiaconatus, quia Subdiaconi
est legere utriusque testamenti Epistolas in solemn
Missa sacrificio, Lectoris autem extra Missam inter
nocturnas Psalmos, ut scribit Amalar. Fortun. lib.
4. de off. Ecclesie, 3. Forma autem fuit illa verba
Episcopi: Accipe, & ipse verbi Dei relator, habiturus, si
fideliiter, & utiliter impuleris officium tuum, partem
cum his verbum Dei bene ministraveris, ut in Ponti-
ficali referunt Clementes Papa lib. 8. consil. c. 2. Mol-
sef, d. trall. 1. c. 5. Fillius, d. trall. 9. m. 11. & 53. Sanch. d.
lib. 7. c. 1. dub. 12. m. 5. Marcel. Vulpe d. c. 7. m. 2. 8. verf.
Leller. Vide dicta c. 3. 8. cum seqq.

Exorcista Graece vocæ sic dicitur, qui Latine adju-
 vans dicitur. Sive inceptus, *d. c. clerici*, in cujus ordina-
 tione pro materia traditur liber exorcismorum, *cap.*
Exorcista, 23. diff. Forma autem sunt illa verba Ep-
 iscopi: *Accipe, & commenda memoris, & habe potesta-*
tem manus imponendi super energumens, ut in Ponti-
ficali referunt Sanch. in opus moral. lib. 7. c. 1. dub. 12.
m. 6. Marchin d. trall. 2. p. c. 2. Rodolph. Cuper in c.
oportebat, 7. 9. diff. de Exorcistis, Marcel. Vulpe d. c. 7.
m. 2. Molsef, d. trall. 1. c. 6. Fillius, d. trall. 9. m. 10. &
53. Iujus enim officium est, ut habetur in c. 1. 15.
diff. manus super energumens, id est Ioniati, es, seu à
demonibus obfessos, cum invocatione nominis Jesu
imponere, specialiter autem super baptizandos, in eo
videlicet actu, qui dicitur exorcismus, d. c. nec quem-
quam, ad fin. verf. nec autem, de consecr. diff. 4. Hsg.
lib. 1. de Sacram. p. 3. c. 8. Stephan. Edort, d. trall. de Sa-
cram. Altaris, c. 3. est enim exorcismus, ut inquit text.
in c. ante viginti, ead. diff. 4. adjuvatio cetera dæmone,
que non solum circa corpora obfessa, verum etiam
circa obfessas animas per peccatum, vel infidelitatem
exercetur, sicut enim totum potestatem, ut minus of-
ficiant, aut nocere valeant animabus, sicut nobis, ead.
diff. 4. Sed exorcizare quidem demones in baptizan-
dis officium est Sacerdotis, c. Sacerdotes, ead. diff.
quamvis & simplex Exorcista id valere, efficere, sicut
in obfessis corporibus potest, d. c. 1. 25. diff. qui verò
non est in hoc Ordine constitutus, exorcizare nec in
Ecclesia, nec in domibus potest, c. fin. 69. diff. Laodi-
cen. Conc. c. 23. Aquisgran. c. 79. Victor de Moria,
m. 23. Sanch. in opere moral. lib. 2. c. 42. m. 18. Suar.
tom. 2. de Relig. lib. 4. de adjuv. c. 2. m. 11.

Presente aliquo in supremo Ordine constituto, non
 debet clericus exorcista utitur iussu exorcizandi, non
 debet sed id relinquere Sacerdotibus qui soli hac no-
 stra antiqua officium iussu pellendi demones prestant;
 monas autem exorcizandi in Ecclesia primordialis re-
 minisbatur clericis Exorcistis, quia tunc tanta erat
 energumensorum copia, ut quasi greges ad Ecclesiam
 accederent, teste Greg. de Valentia tom. 4. diff. 9. g. 1.
 punct. 3. licet regulariter Episcopo minime liceat pro-

hibere clericis Exorcistis, vel Sacerdotibus, ne sunt
 illius facultate energumens exorcizant, potest tamen
 videre quam exorcizandi formam servet Exorcista, an
 Ecclesia institutam, & receperat, vel an utatur su-
 perstitionibus, vel aliquod cum demone pactum ha-
 beat, & si videtur cum his in rebus desistere, tunc in-
 tegrum Episcopo erit eundem ab officio exorcizandi
 removere, ita Navar. conf. 6. de officio Ordin. Ugolin.
 de officio Episcopi, c. 47. m. 6. licet Exorcista quando
 demon est legatus aliquo signo, talia signa à demone
 revelata perquirere, frangere, & destruat, ut is ablati
 maleficium incoluntatem consequatur, Navar. in
 man. c. 1. m. 29. Petr. Binsfeld, in tit. de malefic.
 & mathem. lib. 4. q. 5. concl. 4. Suar. tom. 1. de Relig. lib.
 2. de superstit. c. 17. lat. Sanch. de Matrim. lib. 6. disp.
 96. cum quibus declarata & intellige. Non licet tamen
 Exorcistæ rogare magum, ut tollat maleficium per
 aliud maleficium, ubi alia via maleficium sanari non
 potest; quia hoc nihil aliud est, quam demonis auxi-
 lium per magum invocare, Sylvest. in sum. verb. Ma-
 leficium, q. 8. Navar. d. m. 29. Petr. Binsfeld. d. q. 5. con-
 clus. 3. Martin. Del. diff. quæ magie lib. 2. c. 2. §. 2.
 Soar. ubi supra c. 18. Sanch. d. disp. 9. §. 7.

Acolyti qui Graeco vocabulo sic appellantur Luvæ
 fœpensi, potest intelligi, eo quod Subdiaconum sequi-
 tur, aliter verò Cerofcrarius dicitur à ceteris deportan-
 dis, *cap. clerici, 1. 1. diff.* in ejus ordinatione pro forma
 porrigitur candelabrum, ut fiat lex ad accendenda Ec-
 clesie lumina mancipari, *cap. Acolyti, 23. diff.* Aliqui
 verò dicunt, materiam hujus Sacramenti esse cereum
 ex incensum simul cum ureolis vacuis; alii recent so-
 lum esse ureculos vacuos, in Pontificali tamen videtur
 significari utramque simul esse materiam, prout ex eo
 colligere videtur Valsq. d. disp. 2. 56. num. 29. & 30. &
 disp. 237. sub n. 32. verf. assensum, Molsef, d. trall. 8.
 c. 7. m. 10. Fillius, d. trall. 9. m. 19. & 51. vide dicta de
 pure Ecclesie lib. 1. cap. 38. n. 1. cum seqq. Forma autem
 sunt verba ab Episcopo prolata in traditione materię
 videlicet quando traditur cereum ex incensum: *Accipe ce-*
roferarium cum cereum, sicut feci, ut ad accendendum Ec-
clesia luminaria mancipium in nomine Domini, Et quò-
do traditur ureculos vacuos, Episcopus hanc proferat
verborum formam: Accipe ureculas ad superarguendum
vinum, & aquam in Eucharistia sanguinis Christi
in nomine Domini, ut in Pontificali. Sed dubitari po-
test in quoniam acta imperatoris character hujus Or-
dis, an in traditione cerei, & prolatione formę for-
mat, vel in traditione urecoli, & prolatione formę?
 Una sententia tenet ordinationem fieri, & characterem
 imprimi in traditione candelabri, & prolatione sub-
 forme Ite Bonav. in 4. diff. 1. 4. 2. part. diff. ill. dub. 5.
 Angel. in sum. verb. Ordo 1. n. 4. Alia sententia tradit
 characterem hunc imprimi in traditione ureculorum,
 quia istos Acolytus principalibus, & immediatis, quam
 per candelabrum, quod deferit, Ecclesiasticis deservit.
 Sic S. Thom. in 4. diff. 2. 4. 2. art. 1. ad 6. Palud. ibid.
 art. 2. n. 15. Henric. 1. 1. c. 9. n. 1. Sylvest. in sum. verb.
 Ordo 2. q. 4. Sanch. d. lib. 7. c. 1. dub. 12. n. 7. Terria, cui
 magis adhaere, habet characterem imprimi in ureculi,
 quæ materię traditione simultanea, nec ex noviori
 sententia amplectuntur Vgoer. in sum. Theologiae, c. 163. 6.
 Valsq. tom. 3. in 3. p. diff. 2. 4. 2. art. 1. ad 6. 3. qui est officii
 luminaria parare, & ad Altare deferre quando legem-
 dum est Evangelium, aut Sacrificium offerendum ad
 signum latitæ demonstrandum, & ipse suggella pro
 Eucharistia Subdiaconis preparat & vini & aquæ ure-
 culos, d. c. clerici, cap. 1. 25. diff. cap. 1. 5. deservientes,
 23. diff. c. Acolyti, 23. diff. Sanch. d. lib. 7. c. 1. dub. 17. n. 6.
 quos etiam familiars deferre solitos tradit Durand.
 de raris lib. 1. cap. 23. Vide circa hunc Ordi-
 nem, quæ dixi de pure Ecclesie lib. 1. cap. 38. num. 30.
 cum seqq.

Continet

lib. 1. c. 16. n. 34. Syrr. de censur. lib. 4. cap. 1. n. 25.
 & lib. 7. c. 10. n. 26. Sarr. in simili tract. disp. 3.1. sect. 1.
 n. 4.1. Sanch. in epist. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 13. n. 7.
 cum segg. Mirand. in Mem. Pralat. part. 1. q. 3. art. 8.
 concl. 1. Format. de Ordine. c. 8. n. 3. Quamvis ubi secula
 consuetudo exstititaverit nostra jam tempestate
 licet Episcopo eadem die ex causa iusta minores
 omnes & simul Subdianconum conferre, ex quo
 nomeo fuit Moyses in sum. tract. 2. c. 8. n. 17.
 & c. 14. n. 3. Vols. tom. 5. in 3. p. disp. 246. c. 5. n. 48.
 Diana tom. 1. tract. 1.6. sect. 18.

Tempus idoneum ad conferendum minores Ordines illud idem esse, pro ad majores requiri con-
 stat, necnon quamlibet Dominicam, aut festivam diē,
 dummodo non sit generalis ordinatio, Alex. III. in
 cap. de destemp. ordin. Sylvest. verb. Ordo 2. n. 6.
 Rebuff. in praxi juris. p. 2. tit. de clericis ad sacros
 Ordines male promittit. n. 2. & 3. Vivald. in candelabro
 aureo. de Sacram. Ordinib. n. 3.6. vers. tertia conclusio.
 Cardos. in praxi iudic. verb. Sacram. Ordinib. n. 4.3.
 Valer. Reginald. d. lib. 1. o. tract. 1. n. 16. Marchin. d.
 tract. 1. part. 7.2. n. 1. Bonac. de censur. extra Bullam,
 disp. 4. quest. 1. par. 3. n. 1. Fr. Emman. in sum. tom.
 2. c. 16. n. 1. Henric. lib. 10. c. 12. §. 1. Jacob. de Grass. in
 decis. auri. lib. 3. part. 2. c. 11. num. 20. Thoma. Valae,
 alleg. juris tom. 4. alleg. 4. num. 4. Homobon. de Bonis
 de examine Ecclesiasticis tract. 3. c. 8. q. 69. vers. item
 minores, Moner. de commut. alt. volunt. cap. 10. n. 184.
 Sanch. epist. moral. lib. 7. c. 1. dub. 32. n. 1. ubi n. 8. sub-
 dit. post Episcopum deus Dominica, & festis Ordines
 minores conferre multis, non tamen ea quod
 videatur Ordines generales celebrare, Ochagui. de
 Sacram. Ord. q. 9. n. 8. Calbid. in praxi cerem. lib. 2.
 sect. 15. c. 3. n. 1. Paul. Layman. lib. 6. tract. 10. c. 8. n. 1.
 Madus de Sacram. Ordinib. c. 5. n. 4. Ioan. Sarr. in en-
 cheirid. casum consil. 1. verb. Ordo. §. datur prima
 Tursura, novissime mei amicissimi Diana moral. es-
 sol. part. 5. tract. 1.3. sect. 97. in princ. Concedi etiam
 consuetudo recepta, ut feria sexta vespere perve-
 niente Sabbatum, in quo de parte Ordines sacri conferuntur,
 hoc Episcopo fas est Ordines minores dare, quasi in
 hoc officio censetur incipere dies Sabbathi pridie
 vespere Henric. d. lib. 10. c. 12. §. 2. ubi reddit rationē
 huius consuetudinis permittentis Episcopis in die Ve-
 neris vespere conferre minores Ordines, ut scilicet
 ipsi ea cura vacarent, possintque in Sabbato majore
 cum solemnitate sacros Ordines dare, refert Moyses
 in sum. Theologie moralis, tract. 1. cap. 14. n. 7. & idem
 Henric. in d. §. 2. ex communi paxi, & consuetud. ne
 attulerit Episcopos habere potestatem promovendi
 ad minores Ordines feria quarta quatuor temporum,
 refert Sanch. d. lib. 5. c. 2. n. 5.

Dubitari potest, quinam isti dies Dominici, &
 festivi, in quibus Episcopi minores Ordines conferre
 possint: etenim Gloss. verb. ad sacros in cap. anē, de
 temp. ordin. dicit diebus sollempnibus. Sylvest. verb.
 Ordo 2. num. 6. vers. secundum, dicit principalis
 diebus, pro ut etiam utitur text. in cap. de feriis, ubi
 dicitur ante Dominicam, & aliis principalis festivitati-
 bus. Alii eandem intelligunt de omnibus festivitati-
 bus expresse in cap. fin. de feriis. Ego tamen semper
 intellexi hos dies festivos debere esse de precepto,
 pro ut reperi tenuisse Vivald. in candelabro aureo. p. 1.
 tit. de Sacram. Ordinib. num. 3. vers. tertia conclusio,
 & me citato in hoc loco, Festrul. ad Bar. de feriis 7. §. 8.
 num. 14. Nali. in sum. verb. Ordo num. 15. Sylvest. in
 sum. verb. Ord. 2. q. 2. Zanard. in direct. p. 1. de Sacram.
 Ordinib. cap. 5. Barthol. a Ledema de Sacram. Ordinib.
 dub. 15. Vialob. in sum. tom. 1. tract. 11. diff. 1. n. 4.
 & non contradicere Azor. in sum. moral. part. 2. lib. 1. c. 17.
 vers. aut. & sufficit si in Diebus suis ius solemnitas diei
 festi, licet ubique non celebretur, ex traditis pos-

Henric. lib. 9. cap. 3. §. 1. Quamvis superius senten-
 tia licetior sit, non desunt tamen plures summe au-
 thoritates, virique contrarii, nempe dictos dies festi-
 vos, tam in Ordinibus maioribus, quam in minoribus
 ex privilegio sumendis fuisse, ut fin. de festo du-
 plici, licet non serventur Ecclesie precepto, neque in
 illis abstinere ab operibus servilibus, ut per Fagund.
 in quinque Ecclesie precepta, part. 1. lib. 1. c. 2. n. 15.
 ubi hoc probabiliter asserit. Homobon. de Bonis
 in resp. casum consil. vol. 2. part. 5. resp. 107. Ga-
 rant. in Enchir. Episcop. verb. Ordines minores, n. 17.
 Tanner. tom. 4. disp. 7. q. 3. dub. 2. n. 44. Franc. Haller.
 de sacris ordinib. p. 2. sect. 7. c. 1. art. 1. n. 2. Ioan. Per-
 posit. in 3. p. D. Toem. q. 1. de Sacram. Ordinib. lib. 1.
 n. 150, ubi advenit dispositionem e. de eo, de temp. or-
 dinat. dum minores Ordines diebus festis dandos ait,
 non tam in intelligendam de festo, quod servatur in
 populo, sed etiam de eo, quod servatur in choro, ut
 §. supra alleg. 17. sub n. 7.

Pro prima Tonsura non designatur certum tempus,
 sed in omni potest conferri, pro ut resolvunt Arnul-
 verb. Ordo n. 8. Tabien. ed. verb. §. 2. Barch. a Ledema
 dub. 15. de ordine, Sanch. in epist. moral. lib. 7. c. 1.
 dub. 32. n. 1. Valer. Reginald. d. lib. 1. o. tract. 1. n. 6. vers.
 certum est, Laurent. de Franchis disp. 79. in resp. ad
 17. Henric. lib. 10. c. 12. §. 1. Thom. Valae. d. alleg.
 4. n. 3. Marchin. d. tract. 1. p. 7. c. 5. n. 1.

Ad idum pertinet locus, ubi ordinatio fieri debet,
 & est qualibet Ecclesia, tamen non Cathedralis, Ta-
 bien. verb. Ordo §. 5. Sylvest. ed. verbo 2. n. 8. Valer.
 Reginald. in praxi feri. lib. 30. tract. 1. n. 27.
 novissime Laurent. de Franchis in centrovers. inter
 Episcop. & Regal. pag. 79. in resp. ad 18. Licet ibi
 tamen Episcopo eos dare ubi libuit, dummodo sit in
 sua Diocesi, vel in aliena de Episcopi consensu, iura
 gloss. fin. in cap. ordinat. in d. 2. §. diff. per text. in c.
 quando, ead. diff. etiam in domo, dummodo Episcopi-
 ali sit, Henric. d. lib. 10. c. 12. §. 1. Aloys. Rice. in praxi
 aurea. c. 1. §. 1. 17. 4. imd. & in domo non Episcopali
 de consuetudine licet, & se non semel servari vidisse re-
 fert Campanil. d. rub. 6. c. 2. n. 17. Sanch. in epist. moral.
 lib. 7. c. 1. dub. 30. n. 1.

In loco verò iurisdictionis, & personis interditi Sacramentum conferri non potest, tum quia in-
 terdictum prohibet ut non omnino Sacramentorum,
 exceptis specialiter a iure concessis, in quo nullibi re-
 peritur concessum, ut in loco iurisdictionis Ordines con-
 ferantur, tum quia hoc Sacramentum non est de neces-
 sariis ad salutem, ita meritis resolvunt nulli per text.
 ibi in c. non est, de sponsalib. & Theologi in 4. diff. 18.
 post Palud. ibi q. 8. art. 2. concl. 1. D. Anton. 3. p. tit. 26.
 c. 24. ad medium, Navar. in man. c. 27. n. 179. in fine,
 Covar. in cap. alma mater. p. 2. §. 1. n. 6. Henric. in sum.
 lib. 1. c. 45. §. 4. Ugolin. de censur. lib. 5. c. 7. §. 2. Avil.
 ed. tract. p. 5. disp. 4. sect. 1. dub. 8. Sarr. ed. tract. disp.
 33. sect. 2. n. 45. Syrr. ed. tract. lib. 5. c. 7. §. 2. Bonac.
 in ed. tract. disp. 5. par. 2. §. 1. n. 3. Benzon. de iusti-
 tia Pontificii interditi c. 6. vers. nec Episc. cum segg.
 ubi resolvit non licere Episcopo tempore interdicti
 conferre Ordines majores, sed minores etiam primam
 Tonsuram quibuscumque etiam Regularibus, Quam-
 vis autem necessaria non sit in hoc proposito distin-
 ctio inter generale, vel speciale interdictum, ut essen-
 dia sit ubi proximam quocumque modo ponamus
 personas, vel loca interditi, ita ut interditi legimus,
 nunquam ab eis, vel in eis Ordinibus suscipi, aut conferri
 possunt, Contemnentur tamen non est ad majore ex-
 plicationem discursus, quem late persequitur Syrr. d.
 c. 7. §. 2. & ante eum Abb. in d. de non est. n. 2. vers.
 dubitatur, & latius Alex. de Nervo ibi d. n. 35. num. 7.
 si generaliter interdicitur populo, & clerici ante primam
 Tonsuram, sicut & laici alterius populi in eod. vel alio
 loco

loco Ordines suscipere nō prohibentur, sicut etiā interdictū generaliter loco laici, & clerici ejus loci alibi Ordines suscipere nō prohibentur quā omnes illi eo interdictū non ligantur, juxta receptissimā traditionem, desumptā ex textu cap. si sententia, de sent. excomm. c. 1. §. 6. quando autem personę personaliter interdictę sunt, & specialiter, ut unū, & indubitatum est eis, & ab eis Ordines consecrari non possunt, sicut nec in loco interdicti specialiter.

27. An in Subballo sancto, ubi est locus interdictus, Ordines consecrari possunt? Dabitur nonnulli, quia videtur scilicet Paicharia d. Missa ejus Sabbathi inchoari, & consequenter juxta concessionem cap. alma mater, §. in festis, de sentent. excomm. c. 6. Divina omnia in eo prohiberi non esse. Sed quicquid sit in ea questione, unde scilicet incipiat in proposito, negativę est resolvendum, quia in d. c. alma mater, in principio, regula negativā constituitur circa Sacramenta, & divina Officia, deinde d. §. in festis, ibi, solum concedit Missę sacrificium, & divina Officia, atque ita usum Sacramentorum denegare videtur juxta reg. cap. nunc, de presump. cum vulgar. quo fundamento sic pos. Palud. communiter receptum, resolvit Covar. §. 3. n. 4. ver. scilicet, d. loci.

28. Utinā autem & immineat necessitas ordinandi ministrorum veluti si tempore peccati non adit copia ministrorum, qui Sacramenta administrant, quæ interdicti tempore premituntur, nec exiit locus præter illius interdictum, in quo possunt Ordines consecrari, contraveniunt Doctores, an in eo licet consecrari? Negativam patrem tenent Syle. verb. interdictum §. 9. 7. quem dubiā ans magis, sequi videtur Covar. d. §. 3. n. 4. ver. scilicet, & Ugolin. d. c. §. 3. in fine, fundans in nimia clericorum abundantia. Affirmativam tamen parit securē tuncior Abb. in d. c. non est, n. 8. in fine, & alii quos refert Henric. d. c. §. 4. de data vera necessitate Missarum, sicutur Syle. d. c. 7. n. 18. Avil. d. d. 8. c. 1. n. 1. Fr. Enniam quæ reg. l. 1. n. 1. q. 107. art. 1. & ad hoc referendus est Villad. de irregul. §. 1. n. 3. licet generalis loquatur.

3. Personam habens solitam concedi clerico fore privilegium gaudet.
2. Coadjutor pectus per Papam, qui est prima Transfusa, vel minorum Ordinum, gaudet eorum fore privilegio.
10. Capellani cui capellam perpetuam, vel in viculum fuerit assignata per Papam, aut Episcopum gaudet fore privilegio.
11. Praemonstratum, vel pramoniam habens, gaudet eodem fore privilegio.
12. Clericus non beneficiatus, sed in prima Transfusa, vel in minoribus tantum Ordinibus constitutus, quæ habere debet, an habet fore privilegium gaudet.
13. Licentia danda per Episcopum clerico, ut in certa Ecclesia inferviat ad effectum gaudendi fore privilegio, debet esse expressa, salsum tamen quod fuerit creatus concessa.
14. Ecclesia non sufficit inferviat ad hunc effectum, vel ter, sed requiritur perseverantia saltem pro majori parte temporis.
15. Clericus in minoribus ad hoc, ut privilegio sui gaudet, debet portare habitum, & Transfusa tempore capture.
16. Index Ecclesiasticus cognoscit, an scilicet habitus in quo sit reperitur conveniens.
17. Clericus qui tempore delicti communis, si habitum, & Transfusa non deferret, postea reussum tempore capture, vel purgationis fore privilegium gaudet.
18. Clericus in minoribus ad hoc, ut fore privilegio gaudet, debet habitum clericalem, & Transfusa deferre, utrumque simul.
19. Monito trina non requiritur, ut clericus non incedens in habitum, & Transfusa amittat clericalem privilegium.
20. Clericus portans vestes laicales aliqua rationabili causa, vel capiti cum illis, solitas Transfusa, & clericalem habitum deferre gaudet fore privilegio.
21. Clericus in minoribus attentio jure communi fore privilegio gaudet, etiam si neque habitum, neque Transfusa deferret.
22. Ordinatio Regni Lusitania quid super hoc disponat, ostenditur.
23. Clericus enormia committens sine habitum, & Transfusa incedens, non precedente trina monitione poterit jure communi a iudice seculari puniri.
24. Iuri communi requirenti prædillum trinum monitionem, ut fore privilegium amittatur, derogatum est per Concilium Tridentinum.
25. Clericus in minoribus conjugatus solum in criminalibus, non etiam in civilibus privilegio gaudet.
26. Clericus in minoribus conjugatus fore privilegio gaudet, ne-esse est, quod cum unica, & virgine contraxerit, & vestes clericales, & Transfusa.
27. Ordin. Reg. Lusitaniae accensum, ut huiusmodi clerici in minoribus conjugati gauderent fore privilegio requirunt, quod tempore delicti, & capture habitum, & Transfusa deferant.
28. Clericus conjugatus incedens sine habitum, & Transfusa pro crimine capitur, deinde a carcere fugiens habitum, & Transfusa reassumat, an fore privilegio gaudet.
29. Clericus conjugatus negotiis secularibus se immiscens, an fore privilegio gaudet.
30. Clerici in casibus in quibus privilegio clericali privantur, an possint puniri a iudice seculari, nulla precedente degradatione.
31. Clerici qui decreto Concilii Tridentini fore privilegio privantur, privilegio etiam Canonis an cessantur privati, dissolvatur.

ALLEGATIO XII.

Episcopus quæ efficere debeat, ut clerici in minoribus fore privilegio gaudere valeant?

SUMMARIUM.

1. Clerici in minoribus, si conjugati non sint, jure communi attentio fore privilegio gauderent, tam in civilibus quam in criminalibus, sicut & clerici in majoribus.
2. Clerici in minoribus habuerunt jure Concilii Tridentini, quando gauderent fore privilegio.
3. Clerici prima Transfusa, seu minorum Ordinum beneficiatum habentes gauderent privilegio fore in civilibus, & criminalibus.
4. Beneficiatus ad effectum ut fugiat forum seculari non sufficit probare viciniam beneficii, nisi etiam probet illius possessionem.
5. Beneficiatus qui propter intrusum non fuit adeptus possessionem, si solatio beneficii sit valida, fore privilegio gaudet.
6. Beneficiatus gaudet privilegio fore in civilibus, & criminalibus, etiam si habitum clericalem, & Transfusa non deferat.
7. Beneficiatus gaudet fore privilegio, etiam si beneficiatum sit medicus valens.

33. *Cognitio, & decisio dubii circa clericum ad quem iudicium pertineant, Ecclesiasticum ut, an saecularem i. discutiatur.*
34. *Remissio Clerici facienda est sine eius dedecore, ad reverentiam clericalem dignitatem.*
35. *In flagranti quis deprehensus dicitur quando incarcerandus nec fugere, neque infirmari poterit.*
36. *Index Ecclesiasticus non tenetur stare processui, & sententia iudicii saecularis in Clerico remissa.*
37. *Clericus conjugatus an ex dispensatione Episcopi capax sit beneficii Ecclesiastici, remissum.*
38. *Novitii sunt Ecclesiastica persona, & privilegio fori gaudent.*
39. *Conversi viri religiosi sunt, & privilegio fori, ac Canonis gaudent.*
40. *Oblati qui se, & sua in totum Religioni tradiderunt, gaudent privilegio fori.*
41. *Deputati auctoritate Praefati ad aliquid Hospitalis curam administrant Ordinarii gaudent fori privilegio.*
42. *Fratres tertii Ordinis Sancti Francisci, quando gaudent fori privilegio?*
43. *Eremita, qui nullam profectorem Religionem, exempti non sunt a potestate saeculari, nec privilegio Canonis gaudent.*
44. *Eremita professorem emittentes, privilegio fori, & Canonis gaudent.*
45. *Poenitentes saeculari iudicio sunt subiecti, neque aliquo fori privilegio gaudent.*
46. *Militares Religiosi fori privilegio gaudent, etiam si profecti non sint.*
47. *Actuarius ex Ordinibus Christi Domini, Divi Iacobi, & similibus, an veri Religiosi sint.*

CLERICI in minoribus, si conjugati non sint, attento Jure communi, fori privilegio gaudent, sicut & Clerici in majoribus, etiam quoad cetera exemptionis privilegia a potestate saeculari. Appellatione enim Clericorum ex verbis proprietate continentur etiam Clerici in minoribus. Patet, quia etiam idem est, quod fors, clerici, 2.1. dist. & idem cum omnes Clerici etiam in minoribus in sortem Domini, divina ministeria extendenda vocentur, dicit. Clerici, c. per litteras, 2.1. dist. a. cum secundum de prebend. lib. 1. et in minoribus proprii Clerici nuncupari, sequitur eisdem privilegia, & exemptionibus frui debere, quibus & alii fruantur in majoribus, & probat text. in c. 3. de foro com. lib. 1. aut clericum illum, si intelligas ampliative ad clericos in Sacris, de quibus immediatè egerat, & insuper consideres universalem affirmativam, quae in praedictis verbis involvit, & quae refutatur ex universalibus negativa, quae in textu formaliter exprimitur, ex hac enim, nullas clericum saecularium, neque Presbyterum, Diaconum, aut Clericum ullum infringere, aut condemnare praesumit, sequitur universalis affirmativa, omnis Clericus, tam in majoribus, quam in minoribus potitur privilegio fori, a saeculari iudice distinguere valeat, aut condemnari, quomodo aliter praedicta verba intelligit Gutierrez de foris. confirm. p. 1. c. 17. m. 1. & ita clarum est de Jure, Clericos primae Tonsum, vel in minoribus constitutos, tam in civilibus, quam in criminalibus gaudere fori privilegio, & a saeculari potestate exemptos esse, ut probant text. in c. Clerici, & in c. cum non ab homine de iudic. & in d. 2. de foro comp. cum similibus, resoluunt Navar. in man. c. 27. m. 79. Ayra. conf. 616. m. 1. d. 4. Suarez de Pa. in pract. tom. 3. praef. m. 26. Menoch. de arbit. casu 246. n. 2. Camilli Botet. conf. 15. n. 25. Joan. Garcia reg. 9. Th. Valase. tom. 1. alleg. 2. n. 1. Covar. praef. c. 31. n. 3. in fine, Farin. in prax. crimin. quae. 8. m. 3. me citato sepius in loco citato, Calte. Palao in opere moral

trall. 1.2. quae. unica, postulo 2. in princip. Petex de Lara de capellan. c. 1. n. 2. novissime me citato in hoc loco, Torreblanca in Pralib. Juris spirit. lib. 15. c. 5. n. 19.

Hodie tamen ex decreto Concilii Tridenti sess. 13. de reformatione, propter multitudinem forsan Clericorum, huiusmodi Clerici in minoribus non gaudent fori privilegio, nec in civilibus, nec in criminalibus, nisi beneficii, cum Ecclesiasticum habeant, aut clericalem habitum, & Tonsuram deferentes, alicui Ecclesiae de mandato Episcopi intersint, vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua schola, vel Universitate de licentia Episcopi, quasi in via ad majores Ordines suscipiendos venturum: consonat apud nostros Lusitanos Ordinatio Regis lib. 2. tit. 1. §. 27. & apud Hispanos lib. 1. tit. 4. lib. 1. nova recopil. tradunt Salzed, ad Bernard. c. 62. n. 9. Garcia de nobilitate gloss. 1. n. 50. Henric. in sum. lib. 10. cap. 15. §. 2. & lib. 4. cap. 5. 1. in fine, Suarez de Pa. in prax. tom. 3. praef. d. 2. n. 6. & 7. Mori. in imperio juris. praef. 1. tit. 2. in pralib. n. 138. Covar. commun. contra commun. g. 496. n. 579. tom. 4. Cur. Philip. praef. 5. §. 1. n. 3. Garcia Mafrelo Sicilia decis. 113. D. Barbos. in l. Titia, num. 1. §. foluto matrim. Valase. confult. 131. n. 32. Fr. Etman. quae. Regularium tom. 2. g. 139. art. 3. Carol. de Graffis de effectibus Clerici. effectus 1. n. 167. Nicol. Garcia de beneficiis part. 2. d. 2. n. 2. Thom. Valase. alleg. Juris tom. 1. alleg. 10. n. 2. & alleg. 14. num. 1. Marc. Anton. Genoul. in praxi Neap. 7. Leo in thesauro fori Eccles. part. 1. c. 11. n. 2. & 3. Fasini. in praxi crimin. g. 8. n. 3. & a. n. 60. Ugolino de poff. Episcopi c. 12. n. 3. Aloy. Ricc. Neap. decis. 111. part. 4. Molfes. in sum. Theologia moralis. lib. 1. n. 3. n. 17. novissime Spertell. decis. 16. per tot. Ciarlin. contror. forens. c. 10. n. 2. Bonac. in g. precepto Decal. dist. 20. g. 2. post. 1. §. 4. n. 10. cum seg. me citato in hoc loco, Torreblanca dist. lib. 15. cap. 5. a. n. 2.

Clerici igitur primae Tonsurae, seu minorum Ordinum beneficium habentes gaudent privilegio fori in civilibus, & criminalibus, ut probatur ex Concilio Tridenti, d. cap. 6. & tradunt Mafred. de probation. concil. 30.2. n. 14. Gutierrez praef. lib. 1. g. 7. Marc. Anton. v. lib. 1. res. lib. 4. n. 2. & Pont. lib. 1. conf. 24. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 18. n. 1. o. 2. in gloss. lib. 2. Diana res. moral. part. 1. traef. 3. de immunit. res. 28. Garcia d. cap. 2. num. 1. ubi ampliat, & decisum refert, etiam si clerici ante renuntiaverint, Molfes. in sum. lib. 3. num. 17. Durand. in Bullam Cana, d. Canon. 15. g. 15. num. 64. Thom. Valase. d. alleg. 10. num. 9.

Et beneficiatus ad effectum, ut effugiat forum saeculare, non sufficit probare titulum, beneficium, nisi etiam probet illius possessionem, ut disponit Ordin. Reg. Lusitan. lib. 2. tit. 1. §. 25. & ita resolvunt Clar. in §. finali, g. 15. num. 11. & vers. hac autem, in fine, & vers. Regulariter autem, ubi Bizard. n. 14. Menoch. conf. 350. n. 6. cum segg. Sigismund. Sac. de iudic. casus civil. lib. 1. c. 11. n. 82. Mulcard. de probat. concil. 101. n. 16. & 17. Farin. dig. 8. n. 45. & 70. Carol. de Graffis de effectibus 1. n. 189. Card. Tusc. in pract. comm. lib. 8. encl. 78. n. 8. Thom. Valase. alleg. 10. re. num. 10. me citato in hoc loco, Marchin de sacram. Ordinis p. 2. traef. 1. c. 2. dist. 3. Calte. Palao ubi supra n. 7. Aloy. Ricc. in praxi fori Ecclesiastici, decis. 388. in 1. edit. & res. 327. n. 1. in 2. edit. & limitat ubi collatio beneficii effectus validus, & propterea beneficiatus non fuit adeptus possessionem, quia movit item contra intrusum & ita decisum fuisse referunt Marc. Anton. Genoul. in praxi Arch. Neap. c. 7. num. 6. Flamin. de resignat. lib. 7. g. 1. n. 47. Francisc. Leo in thesauro fori Ecclesiastici part. 1. c. 11. num. 2. Nicol. Garcia d. c. 2. n. 14. Quamvis contrarium, in hoc col-

lacionem

lationem beneficii obtinentem, etiam si possessionem non habet, privilegio fore gaudere resolvant. Mil. in *fu. repetitio. verb. obtinere dicitur quis beneficium*. Flamin. d. 1. n. 47. *Gig. de pensionib. q. 9. a. n. 12*. Cened. *prolic. & Canon. qualiam lib. 1. q. 4. n. 11*. Villar. *del Paredo de Calatayud q. p. in prin. n. 10*. Diana *moral. resol. 1. tract. de immu. Eccles. resol. 29*. Bonac. *d. disp. 1. o. q. 1. punt. 1. q. 4. n. 13*. Quod quidem opinio possit procedere in incedente in habitu, in quo iussit collatio beneficii, ut gaudeat privilegio fore, nec opus erit constare de validitate illius, sed satis erit rite colatam, & apparens validam, cum non agatur de ea principaliter.

6. Amplia prima huiusmodi Clericum prima Tonfura, seu Minorum Ordinem Beneficium habentem gaudere privilegio fore in civilibus, etiam si habitum Clericalem, & Tonfuram non deferat; nam in habente beneficium id non reponit Consilium, sed solum in inferiori alicuius Ecclesie, vel in Seminario, aut in schola, vel universitate versante, ut constat ex ipso contraria Consilio, & illa disjunctiva, *aut*, quae disjungit, ita in his terminis resolvunt. Clar. *q. final. q. 36. n. 6. & 39* Lulius Zecchini de *Repub. Ecclesiastica. tit. de Clericis. vers. ad hoc, de Ponte conf. 22. vol. 1*. Fr. Emmanuel. *in sum. par. 1. c. 155. c. n. 2*. Salzed. *ad Bernard. d. 6. l. 1. n. 9. vers. si tamen, me citato in hoc loco*. Castro Palao *d. disp. unica. punt. 1. n. 6*. Curia Philip. p. 3. q. 1. n. 4. *ad finem*. Azved. *lib. 1. n. 9. vers. sed si beneficium ad lib. 1. nova recopil. Carol. de Grassis d. efflu. 1. n. 1198 cum multis seq.* Barin. d. 4. n. 7. Gonzalez. *ad Reg. S. Cancellaria. gloss. 1. q. 5. n. 6*. Ceval. *q. 163. n. 1*. Novat. *in nova leg. Pontif. conf. 117. n. 6*. Squillante de privilegio Clerici. *q. 7. dub. 1. n. 21*. Diana *p. 4. tract. 1. resol. 89*. Thom. Valsae. *d. alleg. 10. num. 9*. Marchia. *me citato in hoc loco*, de *Sacram. Ordinari. tract. 1. part. 1. c. 15. diff. 1*. Bonac. *d. 8. prae. de elec. disp. 10. q. 1. punt. 1. q. 5. n. 11*. Bobadil. *in sua politica. lib. 12. c. 8. n. 103. in Et. Cened. d. 9. n. 49*. Bellet. *disquisit. Cleric. part. 1. titulus de favore Clericis. per §. 8. n. 7. vers. disquisiendo*, Garcia *d. c. 2. n. 4. ubi n. 7*, dicit procedere etiam si ante hodie Conf. 30. Sixti *Vale habuit*, & *conferat*, latet multos relictos Torrelblanca *lib. 1. c. 6. a. prin.* Interim tamen decisum fuisse, Clericos in Minoribus beneficium habentes ipsos privati privilegio fore, si se immisceant enotiationibus, & solitiis suis, refert Bellet. *disquisit. Cler. tit. de favore Cleric. personali. q. 8. n. 7. in fine*, p. 1. Et nota quod si tempore commissi delicti erat beneficium, providende de futo Ecclesiastico, etiam si postea duxerim, ducta est tractanda coram Iudice Ecclesiastico, Stephan. *discept. forens. cap. 124. per 101*. Squillante de privilegio Cleric. *c. 10. n. 38*. Bonac. *in Bull. Canon. disp. 1. q. 16. fell. 1. punt. 3. n. 14*. Gavant. *in embord. Episcop. verb. fore privilegia. n. 31*. Sunchin. *in apost. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 1. num. 1*. Diana *resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 6*. Quicquid contrarium tenet Vereira de *mana Regia. part. 2. c. 41. num. 8*.

7. Secundum amplia procedere etiam si beneficium sit modici valoris, quia ad effectum gaudendi fore privilegio iussit solus titulus abique redditibus, Ita Marc. Anton. Genuen. *d. 7. in fu.* Aloys. Rice. *in decis. Curia Archiep. Neap. decis. 7. & in praxi fore. decis. resol. 327. vers. sufficere* 3. Campanil. *in decis. juris Canon. rub. Scap. 1. num. 19*. Nicol. Garcia *d. benef. part. 1. c. 6. num. 37. & part. 2. c. 1. n. 1*. Carol. de Grassis *d. efflu. 1. n. 1214*, ubi idem resolvit de Clerico habente beneficium sine redditibus, de quo etiam Aloys. Rice. *decis. Curia Archiep. Neapol. part. 2. decis. 189. & part. 4. decis. 28*. Diana *resol. moral. p. 1. tract. 3. resol. 29*. Squill. *de priv. Cler. c. 7. num. 17*.

Tertio amplia in habente pensionem solum concedi Clerico, prout resolvunt Salzed. *ad Bernard. cap. 67. n. 10* alias 64. *incip. Curam secularibus. num. 110*. Lallarte de *Alcalalaz. 19. n. 24*. Cened. *con. decis. 14. de foro. & re iudicata*. Villar. *del paredo de Calatayud. p. 4. q. 3. n. 12*. Portell. *in tract. de competenciis de las jurisdicciones. quæst. 3. n. 10*. Fr. Emmanuel. *in sum. tom. 1. c. 155. n. 11*. Zecol. *in praxi Episcop. part. 1. verb. Clericus. §. 1. dub. 1. me citato in hoc loco*. Castro Palao *d. disp. unic. punt. 1. n. 6*. Torrelblanca *lib. 1. c. 6. n. 10*, & pro hac opinione scio *sacram. Congreg. decidisse* obtinentem pensionem haberi pro Clerico beneficiato ad effectum privilegii fore, ut refert Atmenzar. *in addit. ad recopil. legum Novarra. l. 2. tit. 19. de foro. comp. n. 3. & 7* & vide novissimè ejusdem Cong. decisionem, de qua infra alleg. 17. n. 181; sequitur etiam novissimè Stephanus Vreyms *ad Cened. 24. loris canonici per Concilium Tridentinum; innovatas. Constitut. 9. num. 11*. Marchia. *me citato d. dist. tract. 1. part. 1. cap. 15. §. 1. diff. 1*. Diana *moral. resol. 1. tit. de immu. Eccles. resol. 10*. Sed non obstat verior hac opinio, quam sequuntur, alii contrarium tenent, & receptionem asserunt, & astantes etiam pro hac parte fuisse decisum, ex quorum summo sunt Azved. *l. 1. n. 5. vers. sed an profo. tit. 4. lib. 1. nova recopil. Flamin. de reformationib. l. 1. q. 1. n. 70. & l. 2. q. 1. n. 1. latet*, & eleganter Carol. de Grassis *d. efflu. 1. n. 1198 cum multis seq.* ubi plura adducit, contrariumque respondet, Gonzalez *ad r. 28. Cancell. gloss. 1. q. 5. n. 6*. Aloys. Rice. *in decis. Curia Archiep. Neapol. part. 2. decis. 71. n. 1. & decis. 191. num. 10*, ad fin. Bonac. *d. 4. n. 10*. Nicol. Garcia *d. benef. p. 1. c. 5. n. 70*. Cened. *d. 4. q. 1. n. 31. cum seq.* quam inter legem de pensionariis non excedentibus pensionem sexaginta duorum annis de Camera, ut in Bulla Sixti V. que incip. *Pastoralis*, de anno 1586, cum Bellet. *in loca infra citato*, §. 3. n. 1. Durand. *d. Cen. 15. q. 1. n. 64*.

Quarto amplia in Condiatore posito per Papam, qui est prime Tonfura, seu Minorum Ordinem, Ita Nicol. Garc. *d. benef. p. 2. c. 5. n. 93*. Atmenzar. *ubi proxime*, n. 16. Schaft. *Castor. de Eccles. hierarch. disp. 14. §. 3. n. 8*. Squillante de privilegio Cleric. *c. 7. n. 11*. Castro Palao *d. punt. 2. n. 5. in fine*, me citato in hoc loco. Torrelblanca *d. lib. 1. c. 6. n. 7*.

Quinto amplia in Capellano, cui est pella in perpetuum, vel in titulum fuerit assignata per Papam, aut Episcopum, Ita Salzed. *ad Bernard. cap. 64. incip. Curam secularibus. num. 11 & 12*. Atmenzar. *ubi proxime*, n. 21. Cened. *d. 4. q. 1. n. 37*, me citato in hoc loco. Torrelblanca *d. lib. 1. c. 6. num. 6*. Squillante *d. c. 7. n. 18*. Aloys. Rice. *p. 1. decis. 190. num. 10*. Diana *ubi supra. resol. 31*. Castro Palao *d. punt. 2. n. 3. vers. secundum*.

Sexto amplia in Clerico habente praedicationem, vel fructum, & ita resolvit Al. Rice. *d. resol. 327. vers. sufficere* tertio. Marc. Anton. Genuen. *in d. tract. c. 7. n. 7*, me citato in hoc loco, Squillante *d. c. 7. n. 19*. Diana *p. 1. tit. de immu. Eccles. resol. 11*, me citato in hoc loco, Castro Palao *d. punt. 2. n. 3. in prin. cip.* Torrelblanca *d. lib. 1. c. 6. n. 8*. Praedicationis enim quae in titulum perpetuum datur, & habent auctoritatem aliquam spirituales, beneficia nominantur, Flamin. *de reformat. lib. 2. q. 1. n. 115 cum seq.* Gonzalez. *ad reg. S. Cancell. gloss. 1. q. 2. n. 11*. Azot. *in fin. moral. p. 1. lib. 5. cap. 7. q. 1*. Nicol. Garcia *d. benef. p. 1. c. 1. n. 117*.

Clericus vero non beneficiatus, sed in prima Tonfura, vel minoribus ordinibus tam diu constitutus, ut fore privilegio gaudere debeat, necesse est ut clericalem habuerit, & Tonfuram deferat, per Episcopum evigilato alicuius Ecclesiae deputatur, vel in Seminario Clericorum

electorum, vel aliqua schola, aut universitate de licentia Episcopi, quasi in via ad majores Ordines veteretur, ut habetur in Concil. Trident. d. c. 6. & supra jam iniquum num. 2.

13. Hec licentia danda per Episcopum clericis, ut ad hunc effectum in Ecclesia inferiori, sufficit quod fuerit ortentus concessa: ita decem refert Aloys. Rice, in *praxi fore Eccles. dec. 60. in 1. edit. & refel. 525. in 2. edit.* me citato in hoc loco, Castro Palao in *opere mor. tom. 2. refel. 12. q. unic. punct. 2. n. 8. vers. hoc tamen mandatum*, Diana d. p. 1. *trall. 2. refel. 34.* Debet tamen esse expressa, ut resolvunt Menoch. de *presump. lib. 6. pref. 76. n. 41.* Cened. *Cavem. 1. q. 4. n. 24. & 26.* Mar. chin. d. c. 16. *difficul. 7.* non verò requiritur specialia Episcopi affixio ad certum ministerium in Ecclesia obsequium, sed sufficit generalis, ut contra Peritram de *manu Regis, p. 2. c. 16. n. 7.* tenet Diana *part. 4. trall. 1. refel. 2. in princ. me citato in hoc loco*, Castro Palao d. 8. in *fine*.

14. Non sufficit verò quod consultatus virtute prædictæ licentia bis, vel ter intersit Ecclesie, quia verba Concilij d. c. 6. *ubi, aliter Ecclesie intersit*, sunt significancia actum perscrutatum, quo requiritur frequentia, & perseverantia in servitii prestatione, Bonacina d. 3. q. 1. *nam. 14.* Cened. d. *quall. 4. n. 15.* Carol. de Grassis d. *refellu. 1. n. 153.* me citato in hoc loco, Castro Palao d. 8. in *princ.* Non verò omni tempore, sed pro majori parte ipsius, quia verba Concilij non sunt intelligenda literaliter, & rigide, ita Capib. in *trall. de officio Baron. prag. 8. p. 1. num. 10.* Steph. Gratia. *discept. forens. tom. 3. c. 40. n. 6.* Aloys. Rice. p. 4. *decis. 154.* Diana *moral. refel. p. 1. trall. 1. refel. 34. vers. notandum est.* Quare si aliquo impedimento necessario interpellatus fuerit hujusmodi servitium, non propterea dicitur privilegio fore carere, prout decem refert Gallet. in *margaria casu consuetudine, verb. Clericus. pag. 42. col. 2.* Et hujusmodi servitium debet præstari de præsentia, cum Concil. d. c. 6. loquatur per verba temporis præsentis *ubi, intersit*, & *ibi, versetur*, Menoch. *conf. 312. n. 27.* Carol. de Grassis d. *refellu. 1. n. 179. ubi n. 177.* resolvit quod hujusmodi servitium debet omnino consistere in spiritibus, libris, & non sufficere in temporalibus: & num. 1170. tenet non sufficere, si servitium præstetur alteri Ecclesie, quam illi in qua mandavit Episcopus, quod etiam resolvit Bonacina in *Ballam Cuna. disp. 1. q. 16. l. 1. sect. 1. punct. 5. n. 14. & d. 5. q. 1. n. 25.* Sed contrarium immò sufficere quod clericus intersit in Divinis, etiam alteri Ecclesie quam illi, cui fuit per Episcopum adscriptus, tenent Novat. de *lure Pontif. s. ind. de foro compet. consil. 6. alius 92. n. 5.* Atton. de *Marinis quod. 99. c. 18. n. 12.* Marius Anton. *var. refel. lib. 3. refel. 48.* & Aloys. Rice. in *decis. Curia Archiep. Neapol. decis. 111. n. 5. & decis. 154. n. 2. part. 4.* Riccio. de *jure person. lib. 2. c. 6. n. 15.* Squillante d. c. 7. n. 13. & 14. Diana *refel. moral. p. 1. trall. 1. refel. 34.* quorum opinio in hac ultima impeditur magis placet, prout diximus de *jure Eccles. lib. 1. c. 39. §. 2. d. n. 4.* & refert me citato in *utroque loco, idem Diana part. 4. trall. 1. refel. 2.*

15. Requiritur igitur, quod clericus in minoribus habitum, & Tonfuram deferat, nec sufficit semel, aut bis deferre (debet enim esse adus successivus, & frequentativus) ex d. his per Menoch. de *presump. lib. 6. pref. 78. n. 18.* *vers. requiritur plura copulativè Concil.* Carol. de Grassis d. *refellu. 1. num. 183. vers. sic pariter est dicendum*, Farin. d. *quall. 2. n. 68.* Aloys. Rice. in *praxi forens. refel. 172. consil. 2.* Bonacina d. 3. q. 4. d. n. 15. Et ideo si delinquit, requiritur ad habitum, & Tonfuram prædictam tempore capere potest, ut disponit Ordinatio Regis Lusitanorum lib. 2. tit. 1. §. 27. *ubi, Et for achato en habitos, & tonfuras*, notat Gomez

tom. 3. variorum. cap. 10. num. 5. Barbosa in l. *Taia, n. 3. vers. secunda principalis conclusio*, & *vers. ex quo inferitur, ff. soluto matrim. Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 46. n. 10.* Steph. Gratia. *discept. forens. cap. 190. num. 10.*

Si controversia fuerit orta super probatione habitus clericalis, an scilicet ille in quo fuit repositus, sit conventus, tunc iudex Ecclesiasticus debet cognoscere, ut firmant Stephan. Gratian. d. *cap. 190. num. 39.* Farin. in *praxi criminali. §. 8. n. 34.* Cavalie. *refel. 10. num. 12. non segg. & decis. 21. num. 18. & 21. part. 5.* Cened. d. 40. n. 12. Zetoli. in *praxi Episcop. part. 1. verb. Clericus. num. 3.* Layman in *Theolog. moral. lib. 4. trall. 9. c. 7. n. 6.* Diana *refel. moral. p. 1. trall. 1. refel. 27. latius infra num. 53.* Bonacina d. 3. q. 4. num. 19. laud. & eleganter Mar. Antonin. *var. refel. lib. 3. refel. 48. n. 2. & 1.* refert decem Attornat. d. 1. *de foro comp. n. 2. in fine.*

Hec super reposita procedunt dato casu, quod hujusmodi clericus captus sit, quia tunc ad hoc, ut fuit privilegio gaudere, debet esse inventus, & capus in habitu, & tonsura, & licet Ordinatio nostra d. §. 27. loquatur solum per verbum, *inventus, ibi, for achado*, intelligitur de invento, & capto; quia ille de iure inventus, qui fuit inventus, & capus, ut probat text. in *l. p. Barbaurem, C. de fideliss. & mandator. cum late resolutis per Vivaz. tom. 1. *opin. lib. 1. tit. 17. n. 218. pag. 219.* Mex. in *trall. taxa panis. consil. 1. num. 31. cum segg. Gomez. Canon. lib. 5. c. 12. num. 9. cum segg. Thom. Valac. allegat. l. 1. tit. 1. allegat. 14. n. 10. & 11.**

Quando tamen Clericus non capus, sed tempore delicti commissi habuit, & Tonfuram non deferbat, sed eam postea reamptit, etiam fore privilegio gaudere resolvunt Clar. d. *quall. 6. vers. sic hic queritur*, Farin. d. *quall. 8. num. 66. vers. item quid*, Mar. Anton. d. *refel. 9. num. 8.* Thom. Valac. *allegat. 44. n. 5.* ubi contrarium firmat de Jure Lusitano, ut infra ostenditur num. 28. Si verò captus sit, & eo tempore Tonfuram, & vestes clericales non deferbat, tunc inquirendum est, an illas desoleat tempore delicti commissi, & hoc sufficit, ut privilegio gaudere, sicut resolvunt Sanchez, & plures ab eo citati de *matrim. lib. 7. disp. 46. num. 10.* Mar. Antonin. *var. resolution. 3. refel. 48. num. 7.* Diana *moral. refel. part. 1. trall. 2. de immat. Eccles. refel. 32. vers. notandum est etiam.*

In tantum verum est clericum in minoribus, ad hoc ut privilegio fore gaudere, teneri habitum clericalem, & Tonfuram deferre, ut non sufficit gestatio habitus, vel coronæ, sed utroque necessarium sit, ex regula l. *hac verba 124. ff. de verb. significat.* docent Belles. *disquisit. Cleric. p. 1. tit. de favore Cleric. person. §. 8. n. 2.* me citato Castro Palao d. *puncto 2. n. 7.* D. Barbosa in d. *Taia, n. 35. vers. ultima consil.* Aloys. Rice. d. *Neapolis. decis. 154. p. 4.* Armendat. d. *leco. n. 13.* Aloys. Rice. *rem. 4. decis. 154.* & Goveat. in *enchirid. Episcop. verb. fore privilegium n. 8.* Quicquid dicant Mar. Antonin. *var. lib. 3. refel. 48. n. 9. & 10.* Diana *part. 4. trall. 1. refel. 33. & part. 1. trall. 1. refel. 32.* itaut in hujusmodi clerici vel habitum clericalem, vel tonfuram dimittant, privilegium fore amittant, etiam si prius eos Episcopus non admoneret, ut h. bitum, Tonfuramve summatim enim monitio ad effectum ut clericus non incedens in habitu, & Tonfura amittat clericalem privilegium, attenda dispositione Concil. *dist. 6. necessariis non est*, prout tenent Coch. in *insti. mater. 1. 2. tit. 6. de privileg. Cleric. n. 60.* Lelius Zechius de *Republica Eccl. part. tit. de Clericis. num. 6. vers. amittitur autem Navar. consil. final. num. 6. de privileg. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 190. num. 1. vers. licet*, & *cap. 440. num. 7.* Guiba

Gimba conf. 41. n. 18. Aliter. Masard. de statu in-
terpr. concil. 1. num. 108. Bellet. *disquisition. Clerical.*
perfol. 5.8. num. 6. *verf. propterea.* novissime Ciarlin.
controverf. forens. 1.20. n. 5. & cap. 16. num. 49. Diana
d. p. 1. *tratt. 1. ref. 35.* & ita pluries fuisse decifum
teftantur Marius Antonin. d. *ref. 43. num. 7.* Aloyf.
in *praxi forens. Ecclesiast. de ref. 606.* in 1. edit. & re-
fol. 5.10. num. 4. in 2. edit. Ugolin. de potestate Epif-
copi. cap. 12. num. 1. *verf. 3.* ubi limitat qd in Eccle-
siastico pontifice vestitus laicalis aliqua rationabili cau-
fa, ficut etiam limitatur in clerico etiam capto fine
habitu, & Tonfura, folito illam deferre, quia tunc
fuerit privilegio gaudere decifum referunt, & refo-
lunt Mar. Anton. d. *loca. n. 9.* Carol. de Crallis d. *dis-
put. 1. numer. 9.* 10 Topia in *confut. Regni de personis*,
n. 37. Donat. Anton. de Marti in *refolut. quid. d. 50.*
num. 3. Diana *refolut. moral. part. 1. tratt. 3. ref. 13.* &
part. 4. *tratt. 1. ref. 18.* Nam folia per everasiam incendi-
um in habitu laicali, vel publice exstimator laicus,
privilegium clericale amittere facit, ex refolutis per
Facin. d. 8. n. 66. Prop. de Auguftino in *additionib.*
ad *Quarant. in fum. Bullar. verb. habitus Clericorum*,
limit. 3.

11 Licet iure communi attentio Clerici folati in mi-
noribus fuis privilegio gaudeant, etiamfi neque ha-
bitum deferant, neque Tonfuram, D. Barbosa in d. *dis-
put. 1. n. 15. verf. & ideo*, & nunc attentio Concil.
Trid. in d. cap. 9. confuetum fit, ut in minoribus
confituti fuis privilegio non gaudeant, nifi benefi-
cium habeant Ecclesiasticum, aut clericalem habitum,
& Tonfuram deferentes, aliter Ecclefia de mandato
Epifcopi interviat, & ut *infra hac ead. alleg. n. 1.*
& 2. offendimus; nihilominus quoad nostros Lufi-
tanoscientiam est pluri disponere Tridentinum, quoniam
concedebat Pii II. Constitutio Regibus Portugallie,
ad temporibus Alphonsi V. quod scilicet clerici in
minoribus non beneficiati, si non gestarent habitum,
& Tonfuram, a faculari iudice capi, & puniri pos-
sent; & fimileque concessiones Hispanie, & Gallie
Regibus ab Alexandro VI. & Leone X. factas re-
fert D. Barbosa num. 15. ad finem, quibus iam hodie
non fuffragantibus, fecundum Concilii decifionem
iudicandum est, cum in ultimis verbis d. c. 6. ibi or-
guntur omnes confuetudines & privilegia in contra-
rium, ut advertit Thom. Vafae. *allegat. 1. n. 5. & 11.*
& innuit Bobadil. in *fua politica lib. 2. c. 19. d. n. 15.*
& Suarez. *adverfus Anglicana fella errores lib. 4. c. 27.*
num. 12.

12 Sic etiam licet attentio inter Communi clericis in-
cendens fine habitu, & Tonfura non eilet clericali pri-
vilegio privandus, nifi tunc monitus fuisset, cap. fin.
de vita & honest. Clerici cap. in *audientia. cap. comin-
gite 2. de fentent. excomm.* attamen post Concilium
Tridentinum *sess. 23. de reform. cap. 6.* propter dict.
nifi, quod exceptis, iuxta l. ultion. C. de *altion.* nihilomi-
nibus si non incedat clericus in habitu, & Tonfura,
ut pvetur, non requiritur alia monitio, ex Bellet.
disquisit. Clerical. part. 1. tit. de favore Clerici. perfol. 5.8.
num. 6. Thom. Vafae. *alleg. 1. n. 15.* Marchin. *adv. 1.*
part. 1. c. 35. diff. 5. Bonacina d. 5.4. n. 16. & *supra*
dicti n. 19.

13 Clericus vero enormi crimina committens, sine
habitu, & Tonfura incedens, de iure communis pote-
rat a iudice faculari non precedente trina monitio.
ut pmitit ex text. in d. cap. *part. 1. in ordin. 27. de pri-
vil. post Abb. Roland. Follet. & Clarum.* communem
dicit Facin. d. 8. num. 56. ac de ea teftantur Decian.
tratt. crimin. tom. 1. lib. 4. c. 9. num. 90. Covar. *pract.*
c. 12. n. 1. verf. 3. Clar. d. 4. 36. *verf. quinto modo.* Marius
Antonin. de *refol. d. n. 6. verf. limitatur 2.* Aloyf. *Ricc.*
in *praxi aures. refol. 472. n. 2.* ut citato in hoc loco,
Torrebl. d. lib. 15. c. 5. n. 33. adducetes etiam text. in

c. 1. de *apofat. ibi. relicto ordine Clericali*, & habitu
iuncto fine, ibi, *per confarum Ecclesiasticum non pri-
cipimus liberari* id est, non iuvati beneficio Canonici
excommunicationem statutis contra eos, qui vio-
lenter manus in Clericos iniungunt, sed potius re non
obstante capi posse a iudice laico, omnique privile-
gio clericali privati, ut interpretantur ibi omnes, ar-
que Bernard. in *pract. c. 111.* & melius ad nostrum pro-
positum ex eodem textu communem esse, ac consue-
tudinem teptam, post alios, quos refert, facit Salzed.
in *addit. ad eundem Bernard. c. 139. lib. 8.* qui omnes,
& precipue Farin. hanc differentiam inter istum ca-
sum, & alium de clerico deprehento in crimine non
enormi fise habitu, & Tonfura, norant intereffe, nam
quod crimen enorme non est, trina requiritur mo-
nitio, ut clericus, qui monitus habitum, & Tonfuram
non reffumit, amittat privilegium clericale. At vero
quando crimen enorme est, absque ulla monitione
amittit privilegium, ex text. quem hic interpretantur
in cap. *Perpendamus de fent. excomm.* Intelligent pre-
terea hanc sententiam procedere, ubi clericus non ul-
lum, sed plura committit crimina, ita ut quasi iove-
tutus in illis perseveret, ex eandem omnia Jura in
hac materia loq. in numero plurali. Ex quibus ita
est intelligenda iuxta mentem Doctorem, quos la-
te referunt, comptobant Facin. d. *quafi. 8. num. 55.*
Coball. *refolut. criminal. c. 61. num. 17.* Alexand.
de Nevo *conf. 59. num. 21. & 1.* Bellet. *diff. titul.*
de *favore Clericorum personali*, 5.7. num. 3. *verf. se-
cundum.*

Sed fupradicta communis sententia nimis pura vi-
detur, & contra eam tenent Covar. d. *verf. 3.* Salzed.
d. *lit. B. Capic. de ref. 1.6. n. 1.* Boet. *de ref. 69. n. 17.* Bel-
let. *disquisit. Cler. p. 1. tit. de favore Clericorum perso-
nali*, 5.7. n. 3. ex to, quia nulli ibi exprellum reperitur,
quod non precederet trina monitio, & non data
incontingibiliter, priusquam clericus privilegio fuis-
set a iudice laicali valeat carcerari, imo v. deus exprellus
in contrarium otio fcriptis a Pontifice in cap. cum
non ab homine de iudic. & fundamentis quibus com-
munis nictur, bene respondent Covar. & Salzed.
d. *lit. laici.* ad praxim tamen, quam folum intendimus
de monstrare, satis fit pro comperto haberi Juri com-
muni (saltemque non requiritur trina monitio)
per Concil. Tridentin. fuisse derogatum, ut diximus, &
ita pluries fuisse decifum refert Mar. Antonin. d. *refol.*
d. 8. n. 17.

Quoad clericos in minoribus conjugatos Concil. 14
Trident. *diff. sess. 23. c. 6.* iubet observari Constitutionem
Bonifacii VIII. in cap. *unicus.* de *Clericis con-
jugatis lib. 6.* ubi ftatuitur, quod si clericus conjugatus
cum unica, & virgine d. ferat habitum, & Tonfuram
clericalem, gaudet privilegio clericali. Borg. de Paz
conf. 2. n. 1. Garc. de *nubilit. glof. 9. num. 50.* Decian.
in *tratt. crimin. tom. 1. lib. 4. c. 9. num. 40.* Cur. Philip.
part. 3. n. 7. Suarez. de Paz in *pract. tom. 1. c. 11. num. 6.*
Sanchez de *matrim. lib. 7. diff. 46. n. 1.* Ciarlin. *contro-
verf. forens. lib. 1. c. 93. n. 10. cum feqq.* Facin. in *praxi*
crim. part. 1. quafi. 8. num. 8. Aloyf. *Ricc.* in *praxi*
aures. ref. 172. in princ. l. Hispan. 5. sin. 5. p. 3. Ordin.
Regia Lufitan. *lib. 2. tit. 1. c. 27.* Tridentinum autem
ftatuit *de loco.* & exigit, ut iupradicti clerici alie-
jus Ecclefia fervitio, vel ministerio ab Epifcopo depu-
tati, eidem Ecclefia ferviant, vel ministrent, & cler-
icali habitu, & Tonfura utantur, novissime materiam
prosequitur Straph. Vvemy ad *Conftit. 21. Iuris com-
munis per Concil. Tridentinum ad Conftit. 3.* fupet
taxatione in d. c. *unic.* & Concil. Trid. in d. c. *6. lib. 6.*
Camill. Borrel. in *fum. de ref. tom. 1. tit. 8. Mart. de parif. 2.*
p. 1. c. 32. num. 29. Quia quidem Constitutio Bonifa-
cii VIII. in d. c. *unic.* privilegium hoc multis mo-
dis teffugiat.

Primit

236 De officio, & potestate Episcopi.

Primum ut gaudeant clerici conjugati solum in criminalibus, non ita in civilibus, ut constat ex eodē text. ibi. *pro commissis ab eis excessibus, vel delictis*, iuncto fine, ibi, in ceteris autem eis *gaudere volumus privilegio*, &c. *Farin. d. 8. m. 6. Azov. l. 2. tit. 4. lib. 1. Recop. Cened. dist. lib. 1. q. 4. n. 18. & 19. Ludov. Corde in repet. c. ieter alia de immu. Ecclesiast. part. 2. n. 32. Paul. Layman, in Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 8. m. 5. Donat. Anton. de Marin. quest. resol. c. 53. Gabr. Perella de manu Reg. p. 2. c. 26. n. 10. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 39. n. 4. & alleg. 43. n. 1. Ratio autem iustissima fuit, propter multitudinem clericorum prima Tonsura, & minoribus Ordinibus initiatorum, qui si privilegio fori gauderent, maxima ex parte minuerent Principum secularium iurisdictionem, explicat latissime confirmans Covar. d. c. 51. n. 6. & alij, de quibus *Farin. d. 8. n. 7.* Neque obstat argument. quo contrariam sententiam, quod scilicet in civilibus quo gaudent privilegio, impugnat Lopus, & alij, de quibus proxime citati, & in d. tra. de iure Ecclesiast. lib. 1. c. 39. §. 2. n. 38. & novissime Aloyf. Rice, in decis. Curia Archiep. Neapoli. decis. 320. p. 4. Martell. Volpe in praxi. c. 40. n. 7. ex verbis text. in d. c. unico, ibi, *criminaliter non debet intelligi secundum consuetudinem de criminibus intentatis criminaliter*, aut civiliter, juxta precedenda verba, ibi, *pro commissis ab eis excessibus, &c.**

Quamvis supradicta hęc nostra sententia procedat intento Juris communis rigore; nihilominus tamen hodie post Concil. Trid. d. sess. 13. de reform. c. 6. videtur probabile clericos conjugatos habentes necessaria requiritia gaudere simpliciter privilegio fori, tam in causis criminalibus, quam in civilibus, & pecuniariis: nam hanc partem sequitur etiam communis Doctorum in Jure nostro multis auctoritatibus, videlicet Lap. alleg. 40. m. 1. & alleg. 118. m. 2. ubi Mandol. in addit. ad d. Burg. de Paz. conf. 12. per tot. Joan. Garc. d. glof. 9. n. 90. Marta de jurisf. d. 4. p. c. 51. n. 1. & 15. Carol. de Grassis de effect. clericali. effect. 1. n. 82. Duard. in Bullam Can. 53. q. 4. n. 122. Ciaslin. d. lib. 1. c. 53. n. 84. idem Aloyf. Rice, p. 3. decis. 170. n. 1. Squallante de privileg. cleric. cap. 7. dub. 1. n. 27. Diana p. 4. tra. 2. resol. 78. & ante p. 1. tra. 2. resol. 50. me citato in hoc loco, Cusl. Palao d. p. 2. n. 2. vers. de tertia. Quotum sententia sequuta fuit *Sacra Cong. controversis iurisdictionibus preposita in una Regia. 17. Junij 1651.* sequenti declaratione. *Sacra Cong. Eminenti. Card. Jurisd. controversis prepositum consensu Oratori gaudere debere privilegio fori, etiam in causis civilibus, si habet requiritia. amic. de cleric. conjug. l. 6.* Unde de mandato ejusdem *Sacra Cong. sedem die Eminenti. D. Cord. Giffus* scripsit litteras Reverend. D. Paulo Coccapanio, tunc Episcopo Regien. quibus ibi idem ei enuntiabatur, quarum tenor est refer. *Clar. d. c. 53. n. 38.* per hęc verba: *Illustr. & melior Reverendo Monsignore como fratello. Sè il clerico conjugato Giacomo Gian Massetti dalla Mirandola ha tutti li requisiti di clerico conjugato espressi da sacri Canonici, dubio egli deve poter goder il privilegio del foro in tutte le sue cause, ancorche civili, conforme l'opinione di questa sacra Congregazione sopra le controversie giurisdictionali, che ho quādo accordar à S. V. in quello particolare alla quale mi offerò, è prego ogni prosperità. Roma 17. di Giugno 1651. Di P. S. come fratello. Il Card. Giffi. Francesco Paulucci Secretario. Extra. Al Illustr. & molto Reverendo Monsignore como fratello il Vescovo di Regia.*

Secundum restringitur dictum privilegium ad clericos, qui cum unica, & virgine contraxerint, quod etiam disponit Ordinatio Regia Lusitanorum, lib. 2. tit. 15. 2. de apud Hispan. l. 35. tit. 5. part. 1. & notant Anton. Gomez tom. 3. varior. c. 10. num. 2. Alphonsus

Alvarez in speculo juris Pontific. 35. vers. si verè Clerici, Curia Phil. p. 3. §. 1. num. 6. Farin. d. quest. 8. n. 8. Sanch. de matr. 7. disp. 46. n. 1. Carol. de Grassis d. effect. 1. n. 8. Steph. Vreyms d. c. confli. 9. n. 10. Ciaslin. forens. controver. lib. 1. cap. 53. n. 12. novissime Marcel. Vulpe in praxi Indici fori Ecclesiast. c. 53. n. 8. Camill. Borrell. in som. consilij. deservimus. tom. 2. lib. 2. de Clericis conjug. n. 24. ubi amplius etiam postea ipsa adulterij committunt, Quod hanc materiam reputabit virgo eo, quam prius hujusmodi clerici conjugati diffloraverant, nec fuit ab alio cognita, nisi ab eo ipso, quoniam non dividit carnem suam in plures, & est unus unius, & illa est unica unius. Ita Nav. in man. c. 17. n. 195. Clar. in praef. §. fin. q. 36. vers. quare an Clerici. Farin. d. 8. n. 8. Sanchez d. lib. 7. disp. 46. n. 3. & disp. 84. n. 13. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 41. num. 5. & 4. leg. Hipp. §. tit. 5. part. 1. ubi, *fuerit ei missa la habere etiam virgine*. Reputabitur quoque virgo quoad propositum vidua relicta ab alio, non tamen ab eo cognita, utpote quia propter viri impotentiam fuit matrimonium dissolutum, vel quia primus vir mortuus est antequam carnaliter illam cognovisset. Ita Decian. d. 4. c. 9. n. 155. Sanch. d. disp. 83. n. 4. Thom. Valasc. d. alleg. 41. n. 6. In dubio tamen, nisi aliud probetur, præsumitur virgo ea, cum qua quis contrahit, quoniam mulieres omnes nascuntur cum habitu virginitatis, & in eo durare præsumuntur quousque desolentur, Covar. praef. d. 33. n. 7. vers. septimo. Fulv. Pacian. de probat. l. 2. c. 2. n. 3. Farin. d. 8. n. 8. ubi subdit quod etiam præsumitur unicum matrimonium, testetur Thom. Valasc. d. alleg. 41. n. 1. Ciaslin. d. c. 53. n. 14. Duard. in Bullam Curia Demini. lib. 2. can. 15. q. 4. n. 2.

Tertio restringitur privilegium d. c. unius, ut tunc denique eo fruatur conjugati, si vestes deficiant, & Tonsuram, explicat Covar. Suar. Bobadil. Bualbo d. 33. Carol. de Grassis d. effect. 1. n. 84. licet Farin. n. 64. d. loci, Scacc. in tra. de iudic. p. 1. c. 11. n. 20. & 81. Thom. Valasc. alleg. 44. a prin. bene Ciaslin. d. c. 53. ubi quod non sufficit querere habitus dimissio, nisi sit continuata, Marcel. Vulpe citato loco, Steph. Vreyms d. confli. 9. n. 5.

Dubitari tamen potest, an hujusmodi Clerici conjugati, si sine habitu, & Tonsura incidentes delictum committant, & habitum, ac Tonsuram postea reassumant, privilegium retineant clericale? In qua questione communis sententia tenet hujusmodi clericum privilegium retinere clericale, ut notant ex textu, iuncta glof. verb. *quandoque*, in Clem. 1. de vita, & honest. Clericor. recepta ex multis, de quibus Covar. d. c. 51. num. 7. D. Borbol. n. 3. vers. quinimo, Farin. num. 66. d. loci. Marta de jurisf. part. 2. cap. 52. n. 41. Diana d. part. 1. tra. 2. resol. 79. Thom. Valasc. alleg. 43. d. num. 3. ubi post alios resolvit, quod si vir cum virgine, & unica contraxerit nuptias de present. i. habuit, & Tonsuram deposuerit, & ea mortua cum, & illam reassumant, recuperabit privilegia Clericis concessa initiatu primo Tonsura, vel in minoribus Ordinibus constitutis, & Armenas d. loco n. 13. Ciaslin. d. c. 53. num. 21. alios ex antiquioribus refer. Carol. de Grassis de effectum Cleric. effect. 1. n. 84. Sicut etiam privilegio gaudere dicendum est, quousvis per aliquod tempus ante, vel post delictum habitum, & Tonsuram dimiserint, si tamen utroque illo tempore, & delicti, & capere in eo repertantur. Ita ex mente text. in d. cap. unico, & ex Alex. Hipp. & Claro in d. §. final. quest. 36. n. 15. magis receptum ex Ordin. Lusit. lib. 2. tit. 15. §. 15. concludit D. Borbola d. Titia, n. 13. vers. & per contrarium, & post eum Thom. Valasc. d. alleg. 44. n. 4. Ratio videtur esse, quia Jure communi, ac etiam Regio Lusitanorum, quod Pontificum auctoritate firmat innumis sup.

num. 11.

num. 12. habitus, & Tonfura illis duobus tantum temporibus requiritur, nec in aliqua foris parte cautum reperitur, ut propter dimissum habitum, & Tonfuram statim privilegium amittatur, ut constat ex supra dictis. At de Jure communi verius est quod supra diximus n. 12.

29 Quæstio non leviter controversa est in hac materia, utrum scilicet si clericus conjugatus pro crimine capitur incidens sine habitu, & Tonfura, & deinde de carcere fugiens habitum, & Tonfuram reassumat, & in ea iterum capia ut, gaudere possit privilegio clericali, itaut prima captio, an verò posterior sit attendenda? In qua questione, quod privilegio non gaudeat, non rari decidi testatur Cabed, per. i. decis. 58 n. 8. assertens pro hac parte esse expressum textum in d. cap. ex parte de privilediis n. 10. probat clericum deprehensum in crimine sine habitu, & tonfura, & seculari potestatem puniri posse, licet postea eam reassumat; quem etiam ad hoc proposuimus adducit Maria de jurisdict. p. 1. cap. 32. num. 41. alii, quæ tradit Beller d. 5. n. 12. Sed parum facit, si advertas non agere textum de clericis conjugatis, & deinde attento tempore, & jure Decretalium, tam illis, quàm iis solatis, non amittere privilegium ante trinum monitionem: sicut etiam attento Jure communi non concludit ratio, quam ex Imola adducit idem Cabed, & ex pluribus audientibus probat Farin. d. quæst. 3. num. 66. vers. dimissio tamen, quod scilicet per capturam præventam videtur jurisdictio, & per præventionem secularis factus est competens, unde reassumpto Tonfura censetur facta in statu communi, dimissio habitus foris non erat, ut jure seculari contra clericum si sumptus, non præmissa prædicta trina monitione, & consequenter eam omnino fit incompertus, non potest Ecclesiæ utcumque prevenire, et his quæ notantur in cap. proposuisti, de foro com. maxime quia usque agens debet se in naturalium libertatem, adeo ut per primam capturam non possit dici facta præventio: unde hanc Cabedi decisionem reprobat Thom. Valas, tom. 1. alleg. 46. per tot.

30 Adde multum ad hoc, ut clerici conjugati gaudeant privilegio clericali, reperiunt quod nullatenus negotia secularibus se immiscant, quia his se immiscendo eo redduntur indigni, juxta textum in cap. Invenit, in fine, de clericis conjugatis. Ita Joannes Andr. de iustitia, quos refert Sanchez d. disp. 46. n. 25. sequuntur Thom. Valas, alleg. 44. num. 1. Camil. de Cotte in diversorio, seu comprehensorio juris feud. p. 2. cap. 2. n. 53. circa forum, Camil. Borel, ad Bellag. in speculo Principum rub. 11 §. videamus, n. 1. lit. A. vers. & tunc denique. Scæce, in tract. de judic. part. 1. cap. 1. num. 10. vers. tercia. Sed melius contrarium probant Covarrus, præf. cap. 31. num. 8. vers. 6. pluresque alii, quos refert, & sequitur Sanchez, d. disp. 46. num. 16. me citato in hoc loco. Clarin, d. disp. 51. num. 17. optimis quidem ratione, quia hujusmodi clericis conjugatis licita est negotio honesta victus curia, ut bene probat textus d. cap. Joannes, in fine, & consequenter privilegio à Jure concessio privati non debet, ex eo quod licitam, honestam, & necessariam, secundum suæ personæ qualitatem, exerceat negotiationem, Casol. de Grassis d. effusa 1. num. 87.

31 Utrum in illis casibus, in quibus clerici in minoribus privantur privilegio clericali, puniri possint à Jure seculari nulla præcedente degradatione, de qua in cap. 1. de paroch. n. 6. Vide Covar. præf. cap. 31. n. 6. Farin. d. q. 5. n. 57. Thom. Valas, alleg. 5. per totum, assertivè respondens, quod sine degradatione, ex excepta contrordine, à seculari Jure puniri

possunt, prævia tamen declaratione sui Ordinarii amissionis privilegiorum, ut ex infra dicendis apparebit me citato in hoc loco, novissime Torrelblanca in practica. juris spirit. lib. 1. §. cap. 4. n. 12. & c. 3. n. 17.

An autem clerici, qui in prædicti Concilii Tridentini decreto foci privilegio privantur, privilegio etiam Canonis intelligantur privati? In qua questione negativam partem tenent, & secundum illam decisionem fuisse testatur, Beller d. quæstio, clericali, p. 1. tit. de favore cleric. per §. 8. n. 19. Gonzal ad Reg. 3. Canelli, glof. 1. n. 7. Nicol. Garcia de benef. part. 2. c. 2. n. 20. Aloyf. Rice, in præf. furi Eccles. decis. 607. in 1. adis & refel. 3. n. 7. ad 2. edit. Mossel, in summa Theologia moralis præf. 2. d. 5. n. 18. me citato in hoc loco, Torrelblanca d. lib. 1. §. c. 6. n. 6. n. 12. contra Felician. de cens. lib. 3. cap. ultimum n. 14. Sic etiam clericus primæ Tonfuræ, etiam si non gaudeat fori privilegio gaudere tamen potest privilegio cap. Olearius, de solutione ut resolvit Gallenus in margaria casuum conscientia, verb. clericus, pag. 40. col. 2. & testatur decisionem Armandi, in addit. ad recap. leg. Navarra lib. 1. tit. 19. de foro com. p. 2. pag. 93. & Mossel loco prædicto. Marchin d. tract. 1. part. 1. c. 1. §. diff. 8. me citato in hoc loco, Torrelblanca d. lib. 1. §. cap. 6. n. 11.

Quæstio denique in hac materia controversa, difficultas, & quotidiana est, ad quoniam scilicet judicem, Ecclesiasticum, an secularium pertineat cognitio, & decisio dubii circa clericatum, quando scilicet deprehensus in crimine à seculari Jure clericum se esse dicat, & ad Judicem Ecclesiasticum remitti petat vel si dubium sit, an habitum, & Tonfuram deferat, cetera quæ habent qualitates necessarias, ut privilegio clericali gaudere debeat? In quo dubio eam defendi semper sententiam, ad Ecclesiasticum Judicem pertinere cognitionem hujusmodi, per expressum textum in cap. si judex laici de sentent. excommunicat. lib. 6. ubi reddit rationem Summus Pontifex, quia de respirationali, & Ecclesiastica agitur, de spiritualibus autem nulla ratione laicos cognoscere possit: generalis autem Jura regula constituta in cap. 1. de iudiciis, cum vulgatis, atque haec nostram hanc sententiam firmant, ac late probant potius antiquiores Covarrus, præf. cap. 3. n. 1. & post Ripam Salzed. ad Bernard. c. 61. n. 1. Navar. in cap. novis de iudic. notab. 66. n. 4. Marc. Anton. Genoul. in præf. Neapolicap. 18 n. 5. in fine. Molin. de iustitia tract. 3. disp. 19. num. 1. Sot. de Paz in practica tom. 2. prol. 1. num. 6. Scraph. decis. 742. n. 1. Joseph. Scille de inhibitionibus 1. c. 5. §. 6. num. 78. Beller. d. tit. de favore clericis, person. §. 14. à princip. D. Barbo. in d. Titia, n. 12. §. 27. Cur. Philip. p. 3. §. 1. num. 1. late & eleganter Anath. German. de sacrorum immo in lib. 3. cap. 1. §. 2. n. 55. Stephan. Gratian. dist. 27. for. c. 1. cap. 190. à n. 13. Martin Anton. variis refel. lib. 3. refel. 28. à princip. Farin. d. quæst. 8. num. 3. Jobi n. 14. amplius procedere non so dñ quando quæstio est super clericatu, sed etiam quando est super vestibus, an scilicet in habitu inlegetur, & Tonfura? Ambrosini de immunit. Eccles. c. 2. n. 1. Melch. Lotter de re benef. lib. 3. §. 26. n. 69. Castro Palao in opere moral. tom. 2. tract. 12. disp. unic. par. 4. num. 7. Dazet, in Bullam Corneli c. 1. can. 19. §. 8. Bonac. in eand. Bulla disp. 1. §. 16. feli. 3. punct. 16. n. 31. Sanchez in opere moral. tom. 1. lib. 6. c. 1. dub. 3.

Verior tamen in hac questione resolutio habet, quod totam potest Ecclesiastico de clericatu, & aliis necessariis cognitio semper est habenda, citatis tamen Judice, & Jure seculari. Citatis nam verificatis verificandis Jure Ecclesiastico poterit declarare N. esse clericum, & gaudere privilegio fori, & deinde

Barbof. de Episcop. Pars I. l.

deinde est petenda remissio, cum intimatione dicti decreti, juxta d. cap. si iudex: ubi refert ex Farin. & aliis Mar. Anton. dict. resol. 48. n. 24. me citato in hoc loco, Clarin. d. c. 53. n. 19. Quia remissio facienda est sine clerici dedecore, ob reverentiam clericali dignitatis, ut ex Claro d. quæst. 39. vers. quæro quomodo, dicit Mar. Anton. d. loco. n. 25. & intra certum terminum, nempe 20. horarum, alius juxta clericum retinens ultra prædictum tempus incurret excommunicationem. Paupalem, d. cap. si iudex, cap. super de sent. excom. Sicut etiam clericus notorius in Sacris, vel Beneficiarius repositus in flagranti delicto à iudice seculari, debet statim, & incontinenti, ante cognitionem de Clericali, Ecclesiastico Curie reddi d. cap. si iudex. In flagranti verò deprehendi dicitur, quando nec fugegit, nec inficiari potuerit, Menoch. conf. 82. n. 179. Anton. Monac. Lucens. decis. 38. n. 2. f. Juxta Ecclesiasticus non tenetur iter pro. fessio, & sententia iudicis secularis in clerico remissio, Cur. Philip. part. 3. §. 1. n. 11. Decian. resol. crim. tom. 3. lib. 4. c. 19. n. 21. Sot. de Pat. in praxi tom. 3. Præf. 2. num. 11. & 12. Valasc. conf. 48. n. 9.

36 Utrum clericis conjugatis ex dispensatione Episcopi capax sit beneficii Ecclesiastici? Vide infra d. leg. 72. post n. 78.

Ultra clericos in minoribus, de quibus hucusque egimus, qui juxta formam Concilii Tridentini, fore privilegio gaudere possunt, sunt & alii, qui hujusmodi privilegii capaces existunt, ac proxime à tribus, & seculari potestate exempti, quævis clericali tonsuræ, vel vel minoribus Ordinibus insigniti non sint.

37 Novitii, quævis diu negotiant Religiosi, ut resoluunt Angel. verb. reig. num. 24. rectè tamen, & validè nominantur Ecclesiastici persone, per gloss. in cap. reig. §. quævis non pñss de sent. excom. in 6. & privilegio fore gaudent, ut non possint conveniri coram iudice seculari, Ita Jafin. aurb. si qua mulier. n. 59. C. de sacros. Eccles. Brunet. à Sole in locis com. verb. novitius, Galet. in margarita casuum conscientia, verb. novitius n. me citato in hoc loco. Castro Palao d. pñss 2. n. 10. vers. secundò, Marta de jurisdict. p. 4. casu 121. n. 14. Curia Philip. part. 3. §. 1. num. 12. Sayr. in florib. decis. lib. 2. tit. 2. decis. 35. Ceval. comm. contra tom. tom. 4. q. 89. n. 1016. Azor. infirm. mor. p. 1. lib. 1. c. 2. q. 2. Gutier. de gabel. q. 95. n. 22. cum segg. Fr. Emman. q. reg. tom. 3. q. 5. 1. art. 12. Campanil. in divers. juris Canonici, rubr. 1.2. cap. 11. 27. novissimè Tamburini, de jure Abbatis diff. 17. dub. 6. n. 2. etiam novissimè Lezana in sum. quæst. Regular. tom. 1. c. 24. n. 4. Mar. Giorda conf. decisio 15. n. 8. Farin. in praxi crim. q. 8. n. 46. ampl. 16. Bonac. in Bullam Cana. disp. 1. q. 12. f. 1. pñss. 3. n. 11. Guzzini. de defens. reorum, tom. 1. defens. 20. cap. 19. n. 21. Sanchez. in præcepta Decalogi lib. 6. cap. 10. n. 10. cum segg. Laurent. de Franch. in contrav. inter Episcopos, & Regulares, q. 46. ubi quid si extra claustra delinquant, an possint ab Episcopo opponi? Affirmative resolvit, & q. 47. tenet novitium admissum ad Religionem ante pubertatis annos fore, & Canonis privilegio gaudere, nisi juxta Religionis institutionem impubes admitti nequeat, Aloy. Ricc. part. 2. decis. 111. Novar. de variat. fore f. 2. q. 46. per text. in ult. impres. & ex eadem ratione gaudent exemptione à tribus, & gabelis à Principe impositis, Bercachin. de gabel. p. 7. princ. num. 56. Flores de Mens. var. lib. 2. q. 2. n. 198. Molin. d. tom. 3. trall. 2. disp. 671. n. 2. Maldet. in 2. trall. 1. c. 6. dub. 81. Turian. in 2.2. tom. 1. disp. 44. dub. 4. Barth. à S. Paulo in specul. conf. decis. 33. q. 14. n. 1. Sanchez. in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. c. 10. n. 10. Diana res. mor. p. 1. trall. 2. res. 37. Novar. d. q. 46. n. 10. Laurent. de Franchis ubi supra, q. 48.

38 Conventus, qui veteri religio sunt, eo quod tria illa

vota paupertatis, castitatis, & obedientie emittunt, privilegio fore, & exemptionis à potestate seculari, & à tributa gaudent, prout resolvit Flores de Mens. var. lib. 2. q. 2. num. 94. Huiusmodi dicuntur Fratres laici, non quod Ecclesiasticæ persone, & Religiosi non sint, sed quia Ordinibus careant, & clerici non sunt, sicut alii monachi, & Religiosi. Ita Petreg. variat. lib. 6. n. 70. Bellon. in specul. princip. rubr. 11. §. videndum, n. 6. vers. item comprehendit, me citato in hoc loco. Castro Palao d. n. 10. in princ. Decian. resol. crim. tom. 1. lib. 4. cap. n. 18. Eugen. conf. 39. num. 10. Lezana in sum. quæst. regular. cap. 2. num. 4. Camil. de Curie in diversis, seu comprehens. juris feud. p. 2. cap. 2. n. 92. Carol. de Gestis de efflu. 1. num. 96. Nicol. Garcia de benef. p. 1. c. 4. n. 11. Novar. d. trall. 2. q. 65. Miranda in man. Pralat. tom. 1. q. 2. art. 1. concl. 1. Sic etiam hujusmodi Conventus gaudent privilegio Canonis si quis suadente 18. q. 1. p. 1. Parochia, n. 9. de sentent. excom. resoluunt Navar. in man. cap. 77. n. 79. Sust. de censur. disp. 22. f. 1. n. 19. Pauli Beret Lucens. in praxi crim. regular. tit. 1. c. 3. n. 1. Bonac. de censuris disp. 2. quæst. 4. pñss. 1. n. 6. Miranda d. q. 19. art. 2.

Oblati, qui se, & sua in totum Religioni tradidit, gaudent privilegio fore, Marta de jurisdict. p. 4. casu 113. n. 37. Novar. d. f. 1. q. 64. Card. Tufch. præl. concl. lit. O. concl. 16. Petreg. variat. lib. 6. n. 71. Fr. Paulin. d. c. 1. n. 3. Castro Palao me citato in hoc loco. n. 10. vers. tertio. Donat. in Bullam Cana. lib. 2. c. 15. q. 7. concl. 3. Spillman. de privileg. cleric. c. 7. num. 34. Ricc. p. 2. decis. 18. Anton. de Marinis quæst. res. lib. 1. c. 14. n. 6. Diana p. 4. trall. 1. res. 11. Alphonf. Naibona 1.8. gloss. nic. n. 17. lib. 2. Resol. Tamburini de jure Abbatis diff. 74. De his latissimè in meo trall. de jure Eccles. universa, lib. 1. c. 39. §. 2. n. 44. cum segg.

Depositi auctoritate Prelati ad aliquod Hospitalitærem auctoritate Ordinarii, etiam fore privilegio gaudent, ut resoluunt Valasc. consil. 105. n. 32. Carol. de Gestis de efflu. 1. num. 117. diximus d. trall. lib. 1. c. 39. §. 1. n. 51. ubi n. 52. cum segg. de Interventibus Ecclesie, me citato in hoc loco, Castro Palao d. n. 10. in fine, vers. quartò.

Fratres Tertii Ordinis S. Francisci in communitate viventes, sunt persone Ecclesiasticæ, gaudentque fore privilegio, ut disponit Ordinatio Regia Lusitan. lib. 2. tit. 2. §. 1. ubi Perem. se. aliqui de tertio. Orden vivorem em communitate, & c. resoluunt Gestis in decis. auctis lib. 2. c. 49. n. 27. Curia Philip. part. 3. §. 1. n. 15. Sust. d. f. 1. n. 10. Miranda in manuali præl. tom. 1. q. 36. concl. 1. Molin. de justis. tom. 4. trall. 3. disp. 50. n. 4. in princ. Fr. Paulin. d. c. 1. c. 30. num. 6. Aloy. Ricc. in praxi fore Eccles. decis. 66. §. 1. edit. me citato in hoc loco. Castro Palao d. n. 10. vers. quintò. Donat. Anton. de Marinis res. quæst. c. 14. num. 11. Novar. de elect. fore f. 2. q. 66. n. 15. in ult. edit. Diana p. 1. trall. 1. res. 34. & p. 4. trall. 1. res. 31. in fine, Bellon. disquis. cleric. p. 1. tit. de discipl. clericali, §. 1. n. 19. & 20. me citato in hoc loco. novissimè Castlin. tom. 1. vers. forent. c. 18. n. 1. & c. me etiam citato in hoc loco. Bon. de triplici libellat. privilegio, f. 2. §. 3. casu 2. §. 6. n. 59. Bonac. in Bull. Cana. disp. 1. q. 16. f. 1. pñss. 3. n. 17. novissimè Tamborini, de jure Abbatis diff. 74. q. 3. & disp. 17. quæst. n. 2.

Controversum autem est, an prædicti Fratres, si in communitate non vivant, sed iuxta quoscumque domos fore privilegio potiantur? Affirmativam opinionem, quod scilicet tunc verè sint Religiosi, & privilegio exemptionis gaudeant, tenent Fr. Emman. quæst. regular. tom. 1. q. 65. art. 4. Marc. Anton. Eugen. conf. 20. numero 1. tom. 1. Pet. de Vbalde de parson. Canon. quæst. 17. num. 13. & alii, quos refert ad partem

partem Cael. Tule. *sem. 4. lib. Franci. 470. Marti de*
jurisd. p. 4. cent. 2. c. 115. n. 16. & latius quam om-
nes, ex professo 10. confertur argumenta pro hac par-
te Beatus Joan. Capfili. in trall. quem scripsit, defen-
forum Tertii Ordinis D. Francis. Negativa verò
pari immo pædictos fratres non esse exemptos à po-
testate seculari nec privilegio exemptionis à tributu
gandere, ex eo faciente, quia regulam non habent
proprie, quoad tria vota substantialia, secundum mo-
di vivendi approbati per Sedem Apostolicam, ut
ait gl'os. vñf. Obidientiam. in Clement. 1. de Religio-
sum. gl'os. similis vñf. tertio, in Clement. 3. de sent.
excomm. quas communiter receptas pluribus addi-
ti. & testatur Duen. regul. 100. limitat. 18. Azeved. ad
l. 1. num. 4. tit. 14. lib. 6. nova recapit. Et facit optime
text. in d. Clement. 1. quatenus decidit hujusmodi Fra-
tres (terti) Ordinis, tanquam ceteros laicos admitti
non posse à fratribus Minoribus ab Divina tempore
interdicti. Quibus & aliis fundamentis hanc negati-
vam sententiam am. innotat Duen. regul. 100. limitat. ult.
Calderin. consil. 4. de Regularib. & consil. 7. de foro comp.
Abb. in c. 1. n. 11. & Felin. n. 10. de foro comp. Martin.
in c. 1. n. 1. eodem tit. Decian. trall. crimin. lib. 4. c. 9.
num. 34. Bologn. consil. 1. n. 12. Volpe. de libertate
Eccl'ie. p. 1. num. 19. Intrigil. decis. 30. n. 4. Franciscus
Viv. Neapol. decis. 49. num. 10. Malc. de probat. consil.
497. n. 10. Nicol. Felis. in trall. de astimo. p. 4. ca-
pit. 1. a. n. 10. Gilem. consil. 4. n. 2. & 3. Giorda. ad sta-
tuta Mission. c. 1. gl'os. 4. n. 15. vñf. contra. & n. 16.
& 17. Henric. de pñf. cap. 7. num. 248. novissimè
me citato Clarin. contrav. vñf. fens. cap. 18. a. num. 3.
Mol. d. d. disp. 50. n. 4. vñf. de bis, Camil. Butel. in
sum. novissimè decis. 41. de foro compent. n. 139.
lat. Carol. de Grassis d. d. effell. 1. a. n. 31. Miranda d.
6. 36. cencel. 2. vñf. tamam ergo, Calas. in compend.
privileg. Mendicant. vñf. Tertiar. Rota in vñf. pñf.
mens. pñf. confertis habitum. 11. Junij 1616. coram
R. P. D. Merino. impetita per Tamburin post trallat.
de iure Abbatis decis. 9. n. 1. Unde exemptionem à
tributu consilii non posse decidit apud Hispanos
l. 19. tit. 4. lib. 4. Ordin. & l. 1. tit. 14. lib. 6. nova recapit. ubi
Azeved. Lusitate de decim. vendit. c. 19. a. n. 90. Avenda-
me de excep. mandat. lib. 1. c. 14. n. 18. & de gabell.
q. 35. n. 3. & 6. Flores de Mená d. q. 21. n. 197. Steph.
Gratim. disp. pñf. fens. c. 114. n. 34. & c. 363. n. 19.
De his l'us d. trall. de iure Eccl'ie. lib. 1. cap. 39. § 2.
n. 41. & 42.

42. Eremitæ, qui nullam proficiunt Religionem,
nullaq; Ordine clericali sunt insigniti, nec habent
certum vivendi modum ab Ecclesia approbatum,
exempti non sunt à potestate seculari, nec privile-
gio fori gaudere possunt. Ita Duen. regul. 100. limit. fin.
Armand. in addit. recep. legum Navarra. lib. 4. tit. 19.
l. 1. Covar. trall. cap. 34. n. 4. vñf. 1. intelligi, Curia
Philip. part. 3. §. 1. n. 15. Boët. in trallat. de statu, &
vñf. Eremit. n. 11. & 14. Carol. de Grassis d. d. effell. 1.
a. num. 101. Ft. Emman. d. tem. 2. q. 62. art. 2. Flores
d. q. 2. 1. a. n. 194. Mol. in imperio fori. p. 1. tit. 1.
in pñf. modum. § 1. Molin. de iust. trall. 1. disp. 141.
vñf. Eremit. & d. d. disp. 50. n. 4. in fine. Ceval.
commun. contra commun. tom. 4. quæst. 396. n. 589. cum
seq. Camil. de Curia. p. 1. cap. 2. num. 93. Tercio id
præci Episcopi. vñf. Eremitæ. Sanchez in precepta De-
calog. lib. 4. cap. 16. num. 10. Ft. Paulus d. cit. c. 3. n. 4.
Beller. disp. clerie. p. 1. tit. de disciplina clericali
§ 2. num. 1. s. novissimè Navar. d. praxi de variat. fori.
fett. 2. q. 67. Bonac. d. pñf. 3. num. 18. me citato in
hoc loco Calto Palao d. n. 10. vñf. septim. Sic etiam
privilegio Canon. § qui suadente, minime gaudere re-
solvunt Jacob. de Grassis in aurtis decis. lib. 2. cap. 28.
num. 27. p. 1. Suarez d. fett. 1. n. 11. Molin. d. disp. 59.
num. 4. Valer. Reginald. in praxi fori panitent. tom. 3.
Barbo. de Episcop. Pars I. l.

lib. 1. num. 115. Et à collectis, & gabellis impositis
non esse tenet Avenda. d. cap. 14. num. 24. Gutierrez
de gabell. quæst. 95. n. 7. Flores d. quæst. 3. 1. a. num. 192.
& n. 104. Ft. Emman. quæst. regular. tom. 1. quæst. 74.
art. 11. & Si tantum hujusmodi Eremitæ profecti non
emittant, vel votum aliquod apud Prælatum Ecclesia-
sticum, prout in aliquibus Provinciis extant multe
illorum Monasteria, tunc privilegio fori, & exem-
ptionis à tributu eos gaudere disponit Ordinario Re-
gia Lusitanorum l. 1. a. n. 11. in princip. & facit
omnes ferè suprà relati, quibus addo Layman. in The-
olog. mor. lib. 1. trall. 5. p. 1. c. 3. n. 4. Duard. in Bullam
Cana. lib. 2. Can. 15. q. 6. n. 1. Bonac. in eadem Bull.
disp. 1. q. 19. fett. 1. pñf. 1. a. n. 28. Squillante de privi-
leg. clerie. c. 7. n. 44. Donat. Anon. de Martinis vñf. quæst.
c. 114. n. 8. Laurens. de Francis in suis com. p. 1. q. 4. 1.
pag. 355. novissimè me citato in hoc loco, Boll. de tri-
butis libellat. priviledij. fett. 3. ca. 215. § 6. n. 60. in quo
evenit credo accipienda esse resolutiones prælatas
à Martia de iurisdictione. d. ca. 115. n. 1. Vide quæ-
d. d. c. 35. § 2. n. 45.

Penitentia seculari iudicio esse subiectos, nec ali-
quo fori privilegio gaudere resolvunt Covar. d. 14.
n. 4. Decian. trall. criminal. lib. 4. c. 9. num. 35. Mol.
in imperio iurisp. 1. tit. 1. in pñf. adij. n. 143. Catol.
de d. d. effell. 1. n. 127. post Simach. Rota, &
Azeved. Cencel. ad Decretum collectan. 34. Et in eo
genere multarum, quas Lusitani vocant *Beatas*, &
Itali *Pinzaccheras*, idem resolvunt Pual. lib. 2.
vñf. quæst. disp. 9. p. 1. num. 3. Farin. in praxi crimin.
quæst. 8. n. 46. Bobadil. in sua politica, lib. 2. cap. 18.
num. 109.

Militares Religiosos ex Ordinibus Militariibus
Christi Domini, D. Jacobi, & D. Benedicti, Sacerdi
Stephani, & S. Lazari, ac alij similibus, fori privile-
gio gaudere resolvunt Navar. consil. 12. & 13. & 22.
de Regularibus, Carol. de Grassis d. d. effell. 1. a. num. 109.
Mendez à Castro in praxi Lusitan. lib. 1. c. 2. n. 112.
Curia Philip. p. 1. § 1. num. 13. Joan. Sanctius in scient.
d. d. 149. num. 13. Diana p. 3. trall. 2. resal. 61. & p. 4.
trall. 3. resal. 80. Bonac. in Bullam Cana. disp. 1. q. 66.
fett. 1. pñf. 3. n. 16. Ft. Emman. q. 9. Regul. tom. 2. q. 62.
art. 15. cum seq. Petr. Gambacurti de immunit. Eccl'ie.
lib. 7. cap. 10. num. 1. Leonard. Duard. ad Bullam Cana.
Demini, Can. 15. q. 18. num. 2. & quæst. 5. cencel. 5.
& q. 17. num. 50. Mench. illust. cap. 105. num. 46. Cæf.
de Grassis dec. 47. a. n. 16. Menoch. de arbit. consil. 135.
num. 31. in addit. Joan. Maria Novar. de elect. & va-
riat. fori. quæst. 57. num. 1. alij fett. 2. q. 69. num. 31.
in ult. impress. Ceval. in criminal. resal. ca. 56. n. 9.
& 10. & ca. 115. a. num. 11. addè per me citatos d.
cap. 19. § 2. num. 46. me citato in hoc loco, novissimè
Sperel. in decis. fori Eccl'ie. decis. 1. ubi n. 120.
refert. Sacram. Congreg. immunitatis Eccl'ie. facta in
Mantua sub die 25. Septembris 1627. sic censuiss.
Sacra Congregatio censuiss. Equitem inquisitionis, & car-
cerari à ministris ducalibus configurari Episcopo Man-
tuano, nam cum originali processu factis, quævis nullus
qui in delegatus causam cognoscit auditio procuratore
Ducali, & facta configuratione in supra, & absque
Duce, & omni complice ab Episcopo. Et confirmant
ex quibusdam litteris à Rege Catholico de an. 1618.
bonæ mem. Cardinali Cansere olim Archiepiscopo
Neapolitano transcriptis, quibus et mandabantur, ut
horum Equitum in illo Regno degentium Jodex ef-
feret, quorum literarum exemplum conscripsit idem
Sperel. ut sanè doctus, & diligens d. decis. 2. n. 134.
ubi num. 17. refert Hispanos Reges per litteras in
forma Brevis Clementis Papæ VII. sub dat. 31. Janu-
arii 1600. & à Paulo V. confirmatas die 7. Januarij
1608. privilegium obtinere, ut in posterum causa
eximiales, & mixte consensuque generis Equitum
Ordinum

Ordinum Militarium sancti Jacobi, Calatravæ, & Alcántaræ in prima instantia cognoscantur, à suis Iudicibus, in secunda à duobus de Consilio dictorum Ordinum, & ab aliis duobus de Consilio Status, in tertia instantia ad Majestatem suam devolvantur à deputandis ab ea terminandis: quo verò ad causas civiles Philippi III. Rex Catholicus mandavit servari consuetudinem loci solum, & consuetudinem in suo diplomate Regio, quod registravit Maistre, *decis.* 190. *post* n. 165. Qui quidem fori privilegio tenuitissime, & se submittit jurisdictioni alterius Iudicis non possunt, *Crescent. decis.* 5. *de foro comp.* Camil. Bosrel, *in sum. decis.* tom. 1. tit. de *iurisdic. imp.* n. 132. qui loquitur de Equitibus S. Jacobi, Aloys. Rice, *in collect. decis.* 2. 1. *vers. infero factu*. ubi de Equitibus S. Joannis, Guzzini, *in tract. de defensione rerum, de sen.* 20. n. 17. Caball. *resol. crimin.* tom. 3. *cap.* 225. n. 11. cum sequenti. Felician. *de censu.* tom. 2. lib. 2. c. 3. *num.* 19.

- 46 Amplia procedere in novitiis Ordinum Militarium huiusmodi, per text. in *cap. Religiosi*, 5. 1. ubi Archid. *de sen. excomm.* lib. 6. me citato in hoc loco, docet Illinus Sperell. *d. decis.* 1. *num.* 130. *vers. contrarium canon.* ubi attestat hanc nostram sententiam esse verissimam, &que accepisse esse de mente Sacre Congregationis, Valent. *conf.* 95. n. 53. cum aliis per me citatis *d. cap.* 39. §. 2. n. 48. quibus addo Ambros. Marchini. *in res.* pro novitiis Ordinum Militari in finibus, ubi de todo loquar causa que todas las Novicias de todas las tres dichas Ordenes Militares sin diferencia ne distincion alguna, en todos y qualesquiera delicias, sin exception alguna dellas, gozan del privilegio del fuero, & clarè Thom. Carvallos de iudic. lib. 3. tit. 1. *disp.* 2. §. 6. *sec.* 3. 2. n. 119. usque ad 445. novissimè Diana *moral.* p. 1. *tracl.* 2. *resol.* 49. *in fine*, & p. 3. *tracl.* 2. *resol.* 30. n. 4. & p. 4. *tracl.* 1. *resol.* 16. *vers.* sed hos milites, & p. 5. *tracl.* 1. *resol.* 8. & eodem Equites gaudere etiam privilegio Canonici, etiam si professione non tunc emiserint, post eundem Marchini. tenent Bonac. *tom.* 3. in *Bullam canon.* *disp.* 1. §. 19. *post* 3. §. 3. n. 3. Duard. *in eand. Bullam* lib. 2. Can. 28. §. 8. Touriani. 2. *tom.* 2. *disp.* 19. *sub* 2. Castr. Palao *tom.* 2. *tracl.* 12. *disp.* unic. *post* 5. novissimè Diana *resol.* *moral.* p. 4. *tracl.* 1. *resol.* 17. & *tracl.* 13. *resol.* 44. & faciunt que Iaf. in *Licem quadam* n. 13. §. de *iurisdic. omnium iud.* Tiraquell. *de retrall.* lig. 5. §. 1. gloss. 3. n. 32. Curia Philipp. p. 1. §. 1. n. 13. & que *supra* notavimus n. 37. Quo fundamento in Senatu Regio civitatis Portugalesis fuit iudicatum præfatos novitiis fori privilegio gaudere, ut refert Patens meus *Ordin. Lusit.* lib. 2. tit. 12. §. 1. n. 2. Quamvis hos Equites novitiis minime privilegio fori gaudere, tenent Cend. *canonic.* §. 4. n. 40. Giurb. *in consil.* *criminal.* *conf.* 77. n. 21. Bobadill. *in sua politica* lib. 2. c. 18. n. 26. & in c. 19. n. 17. *in fine*, Fr. Emman. d. q. 62. art. 4. Gabr. Pereira *de manu Reg.* p. 2. c. 58. n. 17. *vers.* illud semper.

- 47 In nostro Regno Portugaliz Milites trium Ordinum Militarium non potuerunt privilegio exemptionis, nisi habuerint præceptum Militarem, vulgo, Comenda aut aliquam conuentiam, seu panem civilem, cum habita illius Ordinis, vulgo *senga*. Ita attestantur Valae. *consul.* 215. n. 5. Melch. Phœbus *Lusit. decis.* §. 3. n. 6. *cum seqq.* *rem.* 1. per *Ordin. Reg.* lib. 2. *art.* 12. §. 2. ubi refertur ita fuisse concessum Regibus Lusitaniz per Bullam Leonis X. Summi Pont. que quidem Bulla de solis Ordinibus Militaribus S. Jacobi, & S. Benedic. de Avis loquitur. Unde Ordinaris præfata extendit hoc privilegium ad militem D. N. Iesum Christi, de refrens ad dictam Bullam que id non dicit, in hac parte dubia redditur ex defectu potestatis in legidatore, ut modo observantur aliqui Lusitani Senatores.

De his militibus controversant Doctores, an veri dicantur Religiosi, in ea semper fui opinione, illos verè dici Religiosos: quam quidem tenent Covarr. Navar. Avend. Menoch. Fortun. Garc. Bellug. & alii, quos refert, & Sequitur Sanchez *in precepta Decalogi* lib. 4. c. 16. n. 12. & lib. 7. *cap.* 29. *num.* 105. alios citat. Cmed. ad *Decretal. collect.* 19. n. 4. Ioh. Cof. Imbrizian. *in tract. de iudic. Regni*, *in pref.* n. 42. Mosta *in tract. de confirmat. Ordinis D. Jacobi*, lib. 2. per totum, & præcipue c. 2. §. 29. Bembacat *in repet. cap.* 1. §. qui clericus, q. 2. n. 31. *cum seqq.* si de fundo des. *contr. fuer.* Guttier. *prædict.* lib. 2. *quest.* 111. n. 2. Lezana *in sum. quest.* *Regul.* c. n. 2. Diana *moral.* *resol.* *part.* 1. *tracl.* de *immun. res.* 49. novissimè Transimiera *in tract. de polygamia*, lib. 3. q. 12. *num.* 26. Bobadill. in *sua Politic.* lib. 2. c. 10. n. 11. latè Castr. de Goffis *de sen.* 1. n. 110. *cum seqq.* Fr. Emman. *quis. Regul.* *sem.* 1. q. 1. *art.* 6. & q. 13. *art.* 2. Ioan. Ramet. *in tract. de fundat. Ordinis S. Jacobi* c. 1. *fol.* 18. n. 10. Atala *in la declaration de la orden de Santiago*, per tot. & præcipue c. 1. & 2. Ioan. Sanchez *in selectis* *disp.* 49. d. n. 11. Rebe. Lda. *obligat. iustit.* *part.* 2. l. 3. *quest.* 4. n. 3. novissimè Mendez à Castro *in præxi Lusitania*, lib. 2. c. 1. n. 10. & vide pro hac parte transmissi D. Equitis Joannis Sanctini in Romana Curia Advocati, quod ad me misit doctissimis sanè fundamentis referunt. Verum huiusmodi Milites non esse verè Religiosos, sed secundum quid, non improbabiliter ait Sarm. de reddid. *Ecclesiast.* p. 4. c. 1. n. 3. Lallarte *de decim.* *vend.* c. 19. *num.* 92. Girond. *de gabell.* p. 7. *in princip.* n. 47. Burg. de Pace *conf.* 17. n. 2. Arzq. 12. q. 88. *art.* 1. *pag.* 138. ad nit. *argum.* Valent. *tom.* 3. in 12. *disp.* 10. *quest.* 4. *post* 2. Molin. *de iustit.* *tracl.* 2. *disp.* 141. *vers.* est verò in rigida, & *disp.* 623. 2. *num.* 5. & *tom.* 4. *tracl.* 5. *disp.* 30. n. 5. Fr. Ludov. à Cruce *in expos. Bullæ*, *disp.* 1. *cap.* 6. *sub* 111. n. 5. Arzet. *in iust. moral.* p. 2. lib. 12. c. 4. *quest.* 4. Arzed. l. 1. n. 3. tit. 5. lib. 3. *novæ recap.* Marta *de iurisdic.* p. 2. *art.* 32. n. 15. & p. 4. *art.* 113. n. 33. Nicol. Garcia *de benefic.* p. 4. *num.* 15. *cum seqq.* Jacob de Grassis *tom.* 1. *consil.* 3. *titul.* de *Regul.* *sem.* *fol.* 1. n. 8. & 15. quorum sententiam sequitur Roa, ut coram Seraph. *decis.* 583. & apud post in tract. *mandat. de manut.* *decis.* 326. n. 3. Sed ex cunctis Ordinis regulis, & Apoll. confirmacionibus dignoscere facile est, qui sunt veri Religiosi.

ALLEGATIO XIII.

Episcopus quæ efficere, & considerare debet, ut Clerici in minoribus gaudere possint exemptione à gabellis, & tributis?

SUMMARIUM.

- 1 Clerici etiam prima Tonsura non conjugati sunt immunes, & exempti à gabellis, & exactionibus tributis, ac aliis similibus oneribus.
- 2 Clerici in minoribus apud Castellanos non sunt immunes à tributis, nisi actualiter habuerint beneficium Ecclesiasticum.
- 3 Idem in Regno Portugaliæ.
- 4 Leges prædictæ Hispaniæ, & Lusitaniæ nullius iusticiæ videntur.
- 5 Lusitani Ordinationes supra bonorum memoriam scientie & pietatis Summi Pontificis fuerunt semper observatæ, confirmatæque in concordiis fidei inter Clerum, & Regem.
- 6 Clerici, quosvismodi dille privilegio immunitatis gauderent,

- dentis, sunt etiam exempti quoad exactiones pro necessitatibus publicis.
- 7 *Mercatores, & panem ad reparacionem non sunt tributa impuncta clericis, absque Summi Pontificis auctoritate.*
- 8 *Clerici negotiati non sunt immunes à solutione gabelli.*
- 9 *Clerici per viam negotiationis quando dicantur mercatores fieri.*
- 10 *Negotiati non dicuntur, qui vendit granum, aut vinum ex redditibus sui beneficii.*
- 11 *Negotiari non dicuntur qui vendit fructus suorum fundorum.*
- 12 *Negotiati dicuntur Clerici vendentes fructus ex suo semine, siveque industria collectos ex alieno agro conducto.*
- 13 *Dammum ementi clericis ad suum usum, non solvit gabellam, secus si ad locandum.*
- 14 *Regulares, & Equites ex Ordinibus militariis Christi Domini, & Divi Iacobi, etiam eximuntur à gabellis, & tributis.*
- 15 *Exemptio à tributis an concedatur uxoribus viduis prædilectum militem?*
- 16 *Clerici in regno Hispanie, & aliis Provinciis tenentur denunciare gabellarii res quas portant.*
- 17 *Clerici non manifestant tenentibus multo ejus res portant denuntiare, vel damnum rescire.*
- 18 *Clerici tenentur jurare in manifestatione veram esse portare ad suum usum, & illarum juramentum statim itant contrarium non possit probari, nec de eo queri, si quandovis falsum juraverint.*

CLERICI etiam primæ Tonsuræ, seu minorum Ordinum, non conjugati, de rebus communibus sunt immunes, & exempti à gabellis, & exactionibus, & tributis, ac aliis similibus oneribus ut probat text. in cap. non minus, & in cap. ad usus de immunit. Ecclesiæ, in cap. quampiam de censibus, lib. 6. l. Presbyteri, Cod. de Episcop. & cler. vel solvant Covar. prall. c. 31. Bertach. de gabellis part. 6. n. 12. Goid. Papæ decis. 385. Remig. de charitativo subsidio, quest. 64. & 65. Joseph. Ludov. tom. 5. commun. opinio. de gabellis, concl. unica, vers. 4. ferri. pag. 479. Averd. de expens. mand. p. 2. c. 14. n. 30. Giroud. de gabellis p. 70. n. 4. Matiens. l. 11. gloss. n. 4. tit. 4. lib. 4. nova recepit. Alexand. Technicorum. variat. resol. lib. 1. tit. de jure fisci, resol. 5. n. 7. cum sequentibus Molin. de justis. tom. 5. disp. 671. n. 5. me citato in hoc loco. Castro Palao in opere moral. tom. 2. prall. 12. disp. unica, puncta 9. n. 14. me etiam citato novissime Trullench. in expost. Decalogi, lib. 7. cap. 12. dub. 5. num. 11. Torrelblanca in prædilectis. juris spir. lib. 15. c. 6. n. 43. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 28. n. 1. Molin. de just. tom. 5. prall. 1. disp. 270. num. 5. Maldet. in 2. 2. prall. 6. dub. 33. Lessius de justis. lib. 2. cap. 23. dub. 5. n. 19. Alderan. Mulcard. de stat. interpret. c. 1. n. 75. & 105. Gentien. conf. 55. n. 16. me citato in hoc loco, novissime Clarin. contro. forens. c. 12. n. 1. novissime Marcel Vulpe in praxi judic. feri. Eccles. cap. 17. à princip.

Verum apud Hispanos attenta l. 2. tit. 4. lib. 5. nova recept. hujusmodi clerici non sunt exempti à prædilectis, sed contribuere habent sicut laici, nisi actualiter habuerint beneficium Ecclesiasticum, & ita per illam legem tradunt Olan. in annotatione juris, verb. Clerici, 2. 1. Hmada ad Greg. 149. gloss. 3. n. 4. & 154. gloss. 2. n. 10. 2. 6. per. 1. Gut. prall. lib. 1. g. 8. Paulad. quæd. p. 1. cap. 3. n. 16. Flores de Mena variat. lib. 2. g. 1. n. 199. Doct. Christoph. de Pace in scholiis ad leges fisci. l. 12. m. 2. & 3. Felician. de Solis de censibus lib. 2. c. fin. n. 1. Guinier. de gabellis. g. 91. Sanchez de maritim. lib. 7. disp. 46. n. 16. Azor. instit. moral. part. 1. Barbos. de Episcop. Pars I. l.

lib. 3. cap. unic. g. 9. Torrelblanca d. lib. 15. c. 6. n. 43. Cardoto in prædilectis, verb. Clerici, n. 3. Valq. in opus de restitu. c. 6. §. 1. dub. 2. n. 33. Thom. Valasc. d. alleg. 28. n. 1. cum seq. Ioan. de la Cruz in dires. conscient. p. 1. præc. 7. g. 7. art. 3. dub. 1. conclus. 1. Bobadilla. in sua prædilectis. c. 18. n. 261. & 282. Villalob. in sum. tom. 2. prall. 3. disp. 14. n. 5. me citato in hoc loco, Trullench. tit. lib. 7. dub. 5. n. 12. Molin. in summa Theologia moralis. prall. 6. c. 10. n. 65. in fine, ubi tamen refert in Regno Neapolitan. esse immunes, ut est notoria praxis in Regia Camera, & idem quod in Castella, statum est in regno Portugalie per Ordinationem Reg. lib. 2. tit. 11. in prin. ut referunt Mol. d. disp. 671. n. 5. Valat. Valasc. confat. 131. & Thom. Valasc. d. alleg. 28. n. 5. me citato in hoc loco, Castro Palao d. punct. 9. n. 14.

Quæ leges, tam Hispanie, quam Lusitanie, Apostolicam dispensationem, sive tacitam, sive expressam præsupponunt, aliquoquid militibus subijciuntur, quatenus prædictos clericos habentes beneficium abstringunt ad solutionem gabelli, & tributorum, maxime eos qui gaudent privilegio fori, juxta decretum Concil. Trid. sess. 13. de reform. c. 6. Castro Palao tom. 2. prall. 12. disp. unic. punct. 9. n. 4. & n. 14. vers. ha tamen leges, me citato Trullench. d. dub. 5. n. 12. in fine, & sic eadem leges, & consuetudines, quæ à Romano Pont. scitatis, & toleratam dicunt, referunt Valq. in opus de restitu. cap. 6. §. 1. n. 33. Lessius de justis. lib. 2. c. 23. dub. 5. n. 19. Molin. de justis. prall. 2. tom. 5. disp. 270. num. 5. Salas de legib. g. 26. prall. 14. disp. 14. sect. 11. n. 11. Turrian. 2. tom. 2. disp. 44. dub. 4. n. 12. Gattier. de gabellis. g. 91. a. n. 5. Torrelblanca magis. lib. 4. c. 6. n. 71. sed etiam citat adversari summorum Pont. decretis, de quibus supra, assertum illam damnantes Nicol. Gue. de benef. p. 2. c. 5. a. n. 1. Diana in p. 2. lib. 2. c. 17. g. 6. n. 101. Diana moral. 2. resol. part. 1. prall. 1. resol. 35. referent tam consuetudinem in Regno Sicilie non extare, plures citat Doctores Clarin. d. c. 2. n. 2.

Quoad Ordinationem tamen Lusitanam possum attestari ex antiquorum relationibus, esse supra hominum memoriam semper fuisse observatam, scientem, & patiente Summo Pontifice, esse Valasc. consule. 141. n. 11. & etiam ante. Illam per antiquiores leges, & Extravagantes hoc idem dispositum, & observatum erat, prout constat ex Articulis gabellarum 2. 11. & ex l. 1. tit. 3. p. 5. Extravagantium: quæ quidem leges confirmatæ fuerunt in concordantiis factis in Romana Curia, ipso Summo Pontifice approbante, inter Clerum, & Regem Dionysium, prout referunt Anst. Germon. in assert. libertatis Eccles. cap. 7. vers. major. cum seq. D. Barbos. in privatis scholiis ad l. filiusfamilias de legatis 1. quem citat Benad. Argil. in repr. l. 1. c. de sacros. Eccles. p. 5. §. 2. n. 12. & Cald. Petrica. de emp. c. 3. n. 36. & facit tradita per Dianam mor. 4. prall. 11. resol. 15.

Clerici igitur gaudent dicto privilegio immunitatis, & exemptionis, sunt etiam exempti quoad exactiones pro necessitatibus, & utilitatibus publicis, & communibus, non obstantibus legibus civilibus, & Regiis contrariis de porcenibus: nam inter Canonicos, cui in hoc standum est, ita citat dispositum, ut in d. cap. non minus. & in d. ad usus de immunit. Eccles. me citato in hoc loco, Castro Palao in opere mor. tom. 2. prall. 12. disp. unica, puncta 9. n. 5. ubi nam. 9. resolvit Pontificem inconsulto Episcopo, & clerici consensum non sufficere ad illas exactiones solvendas, quæ ad hunc obligationem inducuntur requirunt etiam consensus. Potestatis, propter imprudentiam quorundam, ita ut etiam pro reparacionem mureorum pontium, viarum, & c. clericum non sit tributus illis impotente, etiam cum laici communiis. 7

242 De officio, & potestate Episcopi.

ne contenta Summi Pontificis, quamvis laicorum bona ad illorum reparationem non sufficiant, nisi tanta sit necessitas, & pietas, quod sine periculo, aut scandalo ad illum recurri non possit, tunc enim sufficit Episcopi cum clericis consensus. Bart. & Paul. in *lud. infrascriptum*, C. de sacros. Eccles. Angel. in *sum. verb. immunes* §. 3. Sylvest. *eodem verbo* 1. n. 20. Greg. 1. §. 4. *verb. En las calçadas* tit. 6. part. 1. Petr. de Lebelem. in *sum. tom. 1. tract. 7. c. 2. concl. 17. Gutier. praxi lib. 1. §. 3. De Sahag. in c. 2. de iudic. d. n. 15. Fr. Emano. in *addit. ad explicat. Bulla Crucis* §. 9. n. 72. Card. Tolet. in *sum. lib. 1. c. 29. Lancel. Galia conf. 6. n. 54. & 55. Laderet. conf. 145. n. 4. in fine*, Duard. in *Bullel. Cam. Can. 18. §. 3. n. 1. & 9. 12. tom. 1. & Homobon. in *examine Eccles. p. 3. tract. 11. §. 30. in fine*, nov. *lib. 2. me citato in hoc loco*, Castin. d. c. 22. n. 5. Molin. de *iustit. tract. 1. disp. 679. Guid. Pancit. in thesaur. var. lib. 3. c. 12. Ceval. commun. contra commun. §. 415. & tom. 4. §. 896. n. 617. cum seqq. Padil. in *summa leg. parat. lib. 2. c. 64. & n. 11. Avot. in lib. moral. p. 2. lib. 10. c. 7. col. 1030. Florez de Mens var. lib. 3. §. 31. d. n. 113. Mort. in *emporio juris*, p. 1. tit. 1. §. 16. n. 22. & consensum fuisse à Clemente VIII. anno Domini 1600. quod Ecclesiastici de mandato Ecclesie solvant tributum, quando laicorum bona non sufficiunt, refert Martia de *iuris p. 4. cent. 1. casu 1. num. 55. & laudis casu 9. Bernard. Gravet. ad procl. Cam. Imperial. lib. 5. num. 15. lase Fr. Anton. de Souta in *revel. de censur. Bulla Cam. cap. 10. disp. 92. plures Doctores refert Cened. in Decretal. collect. 15. j. num. 4.******

Verum quia hæc materia periculosa est, & Rota Romana articulo maturo discussio tam certis conditionibus declaravit in una *Brendulina* gabella coram Peña, impetita per Dianam *moral. resolut. in fine partit. quinta*, Lectorem idem ad illum remitto, verba autem declarationis, quæ singulari est, subnectam. *Ad effectum enim, ut clericis seu persona Ecclesiastica legitime possint subire ius onera, & ad ea persolvenda compelli, in prelo jure Communi, sequitur copulatione requirunt. Primum ad id magna necessitas, cui aliter facile subveniri non possit, tunc clerici cum laicis contribuunt: probatur in d. c. non minus, ubi expressè stat. Abb. n. 6. vers. quando requiritur, & d. cap. adversus, de immuni. Eccles. ubi Abb. num. 4. & clarus apparet per Extravag. Benedicti XI. Substitutio de immuni. Eccles. Secundò debet concurrere communis utilitas, vel saltem pietas, ut in d. c. non minus, & c. adversus, & de pietate consideravit text. in *lud. extralitteras*, C. de sacros. Eccles. Tertio oportet quod onus illud sit reale, & illi sustinenda laici non sufficiant, quia clerici, & Ecclesia solum teneantur cum laicis contribuere in subsidium, & ubi laicorum non superant facultates, ut in d. cap. non minus, & cap. adversus, quas conditiones consideravit Bened. in d. Extravag. de immuni. Eccles. ibi: Ceterum attendat solliciti Ecclesiarum Prælati, & clerici Lateranenses Concil. quod in huiusmodi subventionibus solum casum necessarii aut communis utilitatis, aut laicorum ad id non superant facultates deliberatione provida nescitur expressisse. Quarto requiritur quod ad onus huiusmodi imponendi vocetur, & consensus clerici, nec sufficeret Episcopus cum Capitulo, quia quod omnes tangit, ab omnibus periculis iter approbari debet, cùm omnes, de consuet. quod omnes, de regul. iuris in 6. & probatur in cap. adversus, ibi: Verum si quando forte Episcopus simul cum clericis, & considerant Abb. in d. c. non minus 4. & 5. Quindò, & ultima in istis overibus imponendis, ad effectum, ut clericis teneatur passivum requiratur, ut Papa considerat, & ideo consulto, & non alias clerici contribuunt. A. c. adversus ubi vult Abb. n. 5. vers. quando requiritur, & sic fuit expressè statum per Benedictum XLII. d. Extr. de immuni. Eccles. & merito, quia*

si arbitrio Episcopi, & clerici hoc relinqueretur, facile coningeret huiusmodi impositiones, & onera per amicum, & preces Principum, & ministrum laicorum, quibus occurrere solet Romani Pont. qui non aliter quam causâ cognita ipsas facultates, ut clericis concedant, concedere solent, &c.

Limitatamen in clericis negotiatoribus, qui non sunt immunes à solutione gabellæ, ut probat expressè text. in cap. quamquam, de cens. lib. 6. ibi, quas non causa negotiandi deferant, resolvunt Duen. regul. 100. vers. fallit 11. Ioseph. Ludov. tom. 3. commun. opin. tit. de gabell. concl. unie. vers. inferius 10. lib. 1. fallit quando, Laissat de decima vendit. c. 10. num. 65. & 66. Gicoud de gabell. p. 7. n. 8. Pollard ad Marant. de ordine iudic. p. 4. num. 85. pag. 184. Minienz. L. 1. gloss. 1. n. 3. tit. 10. lib. 5. recip. Bobadil. in *sa. politica* lib. 2. c. 18. n. 123. lit. F. & num. 124. Garcia de nobilit. gloss. 9. num. 53. Navar. conf. 1. de immuni. Eccles. Mexia in *tract. taxa panis*, concl. 5. n. 25. Cened. ad Decretum, collect. 37. num. 2. Martia de *iuris p. 4. casu 3. & n. 2. Cabed. p. 1. decis. 189. & p. 2. arres. 43. Alex. Trentacina, var. lib. 2. tit. de iure fisci, p. 1. §. 5. n. 8. late Gutier. de gabell. quæst. 93. me citato in hoc loco, Castro Palao in *opere mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica*, punct. 9. n. 11. & alii citati de *iure Eccles. lib. 1. c. 39. §. 1. n. 63. novissimè Marcel. Vulpes in d. sa. praxi*, c. 17. n. 16. & Spertell. in *decis. juris Eccles. dec. 94. num. 7. & novissimè Trullenchi. d. d. lib. 5. num. 17. cum seqq. me etiam citato in hoc loco, Torreblanca d. lib. 1. §. 4. 6. num. 46.**

Quando dicantur clerici per viam negotiationis mercatores fieri, late differunt Gicoud d. part. 7. n. 1. Mart. Anton. Genouel. in *praxi Archiep. c. 62. Cur. Philip. tom. 2. lib. 1. cap. 1. num. 20. Cened. d. num. 2. Molin. de *iustit. tract. 1. disp. 342. cum sequentib. late Carol. de Grassis de effectibus cleric. effectus 6. Paul. Comitot. resp. moral. lib. 1. §. 53. Ugolin. de potestate Episcopi c. 5. §. 15. cum seqq. Aloys. Riez. in *praxi fori Ecclesiæ* decis. 175. in 1. adit. & resol. §. 17. in 2. edit. Martel. Vulpes d. tit. cap. 15. num. 17. & cap. 33. per tot. Camil. Borrell. in *summa omnium decis. tom. 1. tit. 7. de clericis*, num. 68. cum seqq. & dixi d. §. 5. num. 64. me citato in hoc loco, Castro Palao d. lib. 1. §. 9. num. 16.**

Non dicitur clericos negotiatores, qui vendit vinum, granum, aut oleum ex redditibus sui beneficii collectum, prout resolvunt Bonacof. commun. criminal. p. 2. verb. gabella fol. 3. vers. 2. Gregor. lib. 49. verb. las franquizas, tit. 6. part. 1. Ioseph. Ludov. tom. 3. commun. opin. tit. de gabell. concl. unie. vers. inferius 10. Roland. conf. 71. n. 10. vol. 4. Carol. de Grassis d. effectus 6. num. 35. Martel. Vulpes d. c. 33. n. 10. Ugolin. de offic. Episc. c. 15 §. 16. n. 4. in fine, Mex. in *tract. taxa panis* concl. 5. num. 19. Martia de *iuris p. 4. part. 4. casu 3. n. 9. Cabed. p. 2. arres. 45. Guttier. de gabell. quæst. 93. n. 24. cum seqq. & num. 46. vers. quod, & Mart. Anton. Genouel. in *praxi Archiep. Neapol. c. 61. n. 7. Bobadil. in sua polit. lib. 2. cap. 18. n. 121. Squillante de privileg. cleric. c. 8. n. 38. Quod probat etiam Clericus strectus sui patrimonii, & Ecclesie transvehat, & potest alio quàm ubi nascuntur ad vendendum, nam adhuc non dicitur negotiari, Bonacin. in *Bull. Cam. Domini*, disp. 1. quæst. 19. puncto 3. §. 3. num. 6. & de consuet. disp. 1. §. 9. puncto 2. Swoola in *Bull. Cam. cap. 19. disp. 9. n. 4. Venet. in examine Bull. cap. in tit. de clericis negotiatoribus*, num. 3. me citato in hoc loco, Castro Palao d. n. 46. vers. 2. & me citato & relato in hoc loco, Torreblanca d. lib. 1. §. 4. 6. n. 49.**

Ita etiam Clericus negotiari non dicitur, qui emeret animalia, ut illa pascant in propriis prædiis, & cum pinguis facta fuerint, vel cum patius edocui-

- 7 *Sacerdotalis ordinis materia remota est Calix cum vino, & Patena cum Hostia, materia vera Proxima est illarum traditio.*
- 8 *Ordinatus in Presbyterium non manet, cui non traditur Patena cum Hostia, & Calix cum vino.*
- 9 *Sacerdos manet initiatus, si Episcopus meretur antiquam proferat verba illa, Accipe Spiritum Sanctum, &c. per alios alios.*
- 10 *Ordines duo sacri eodem die etiam Regularibus dari non debent.*
- 11 *Ordines duo sacros suscipiens, non solum peccat, sed à posteriori suspensus est, in quo solus Papa dispensat, nisi consuetudo permittat.*
- 12 *Locus congruus ad conferendum sacros Ordines est Ecclesia Cathedralis, vel loci dignior.*
- 13 *Locus ubi Episcopus Ordines confert, an in litteris ordinandum sit exprimendus, remissivè.*
- 14 *Hic pro sacrorum collatione, qua fit, ostenditur.*
- 15 *Tempus maximum non est de substantia collationum & rituum.*
- 16 *Missa cum sacri Ordines conferuntur, non est de substantia.*
- 17 *Ordines majores quare sacri appellantur, ostenditur.*

SUBDIACONATUS qui inter Ordines sacros primo loco numeratus est, in primitiva Ecclesia Ordo sacer non reputabatur, ut inquit Urbanus Papa in cap. nullus 4. 60. dist. ideo legitimus tempore Syriciani antiquissimi Pontificis Cathedram Pontificiam tenentis anno Christi 386. & in ordine 40. post Petrum, Subdiaconatum minime fuisse Sacrum Ordinem in e. quoniam ubi Gloss. verba ad Diac. 77. dist. confirmatur etiam ea ratione quod in Concilio Laodiceo, cap. 11. non permittitur Subdiaconi ingressus in Sacramentum, nec contactus vasorum dominicorum: & tamen constat vasa facta ab aliis tangi non debere, quam à sacerdotibus hominibus ut dicit Stephanus I. in Epistola ad Hilarium, & inter sacros igitur Ordines numeratum fuisse à Constitutione Gregorii atque Urbani, dicit Innoc. in cap. miramur, de servis non ordin. ubi Gloss. c. f. et Prædictas Constitutiones, & Iacobi Marc. Anton. Capet. in trakt. de perpetua casti. Sacra. cap. 7. Valq. in 3. part. tom. 3. dist. 248. cap. 3. Molfes. in sum. Theologia moralis, tract. 1. cap. 2. num. 25. Marchini. de Sacram. Ordinibus, tract. 2. p. 6. c. 1.

Dicitur autem Græcè Hypodiacocon, quasi subministrans Diacono, c. clerici, 11. dist. In ejus ordinatione pro materia porrigitur ei Calix vacuus cum Patena, cujus traditione perficitur ordinatio: cap. Subdiaconus, 33. dist. Jacob de Grassis in decis. auct. p. 2. lib. 1. c. 9. n. 6. Rodolph. Cupes in repet. c. oportet, 79. dist. in 5. Subdiaconatus Ordo, art. 1. Sanchez in opus. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 12. num. 11. Marchini ubi supra cap. 2. Marcel. Vulpes in præci. judic. juris Eccles. cap. 7. n. 28. verb. Subdiaconus, Valq. tom. 3. in 3. p. dist. 236. c. 3. ac Molfes. in summa Theologia moralis, tract. 2. c. 8. n. 14. & 15. Carol de Grassis de effectibus clericali in prælat. n. 188. & seq. ubi addit omnia esse peccata ad hunc Ordinem, ad Sacrificium deferre vinum, & aquam in ueroles. Diaconis administrare, & mantile & manutergium tenere, & pro lavandis ante Altare manibus Sacerdotibus aquam præbere, & hoc etiam officio fundus fuit Iesus Christus Dominus noster, quando hutoe se præcipit ad lavandos pedes Discipulorum, & quando de aqua in nuptiis fecit vinum. Non est necesse Calicem esse consecratum, ut ait Soc. Ledesma, & Emenan. Sa, quos refert, & sequitur Henriquez in sum. lib. 1. o. c. 5. in commentis lit. F. & c. 8. n. 3. contra Sylvest. verb. Ordinatio 2. §. 4. verb. 3. de actor quibus adheret Fornarius de Ordin. cap. 2. §. 6.

ad finem, & ille citato Molfes. d. c. 8. n. 21. Homob. de hunc vita statibus, p. 1. c. 19. verb. Subdiaconus, ex eo quia nullo jure constat necessarium esse Calicem consecrationem ad essentiam Sacramenti, tum quia sicut valide confici potest Sacramentum in Calice non consecrato, ita valide confecti potest character ordinis per traditionem Calicis non consecrati, ut tamen invigilandum ab Episcopo, ne Calice non consecrato utatur, cum non sine maxima causa constitutum sit, ut Calices consecrentur, & non nisi à personis sacris tractentur, cap. in familia, de consecrat. dist. 1.

Forma autem sunt verba probata ab Episcopo in traditione matricæ, & ita utitur in traditione libri Epistolatum: Accipe librum Epistolatum, & habes potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis in nomine Patris, &c. Et in traditione Calicis vacui cum patena, ut habetur in Pontificali, hac verborum forma utitur Episcopus: Vide cujusmodi ministerium tibi traditur, idcirco te admovent ut ita exhibeas, quod Deo placeat perficere: reuertunt Molfes. d. cap. 3. n. 16. & Valq. d. tom. 3. dist. 238. c. 5. à n. 48. Sanchez in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 12. num. 1.

Subdiaconatus Ordo, & alii minores, una, eademque die sine Papæ licentia conferri non possunt, cap. 2. de eo qui ordin. furvis suscipit. Quinimo hodie nequid simul dari non possunt, nec nec nisi annum, cum non nisi post annum à suscipe postremo gratia minorum Ordinum ad sacros qui promoveant possit, nisi necessitas, aut Ecclesie utilitas aliud exposcat, ut habetur in Concilio Trident. sess. 2. de reformat. c. 17. quod Concilium Trident. auditio Episcopi remittit facultatem abbreviandi interstitia, non autem promoveendi, vel dispensandi, ut promoveantur una die ad duos Sacros, vel ultimum minorem cum primo Sacerdotum: ita Menoch. de arbit. c. 56. n. 6. Maiol. de irregular. lib. 4. cap. 11. post num. 1. & lib. 3. c. 14. post n. 13. Salzed. ad Bernard. cap. 2. 5. versum eadem dir. Non tamen Concilium dicto loco aufert consuetudinem, quæ permittit, ut possint simul minores dari cum Subdiaconatu: nam ubi ea extat, licet hi quoque temporibus eos simul conferret Episcopus, ut tenent Navar. in man. c. 25. n. 7. verb. S. Rebou. in præci. benef. de clerici, male promot. gloss. n. 18. Sorb. in com. privi. mendicantium, verb. Ordines facere, verb. & licet, Gotic. Canon. lib. 1. c. 26. n. 31. & 32. Vivad. in Candelab. auct. tit. de Sacram. Ordinis, n. 36. in sum. lib. 10. c. 11. §. 4. Suarez, tom. 5. dist. 3. c. 1. §. 1. n. 43. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 3. q. 3. art. 4. Fr. Ludov. Miranda in man. Prælat. tom. 1. q. 3. art. 8. conclus. 2. Thom. Valac. tom. 1. alleg. 4. num. 2. Bonac. de Sacram. dist. 3. quæst. artic. punct. 5. n. 16. Valq. tom. 3. in 3. part. dist. 246. à n. 46. Fornar. de Ordine c. 8. §. 1. in 2. notab. Molfes. d. tract. 2. c. 8. n. 37. Quamvis ab ipso Concilio sublata esset omnis contrarij consuetudinem, existimant Maiol. de lib. 4. cap. 11. n. Merocod. c. 56. n. 8. Salzed. d. cap. 2. 5. versum eadem, idemque die Reginald. lib. 3. n. 28. Cuncta de hoc Ordine vide in tract. de iure Eccles. lib. 1. c. 17.

Diaconus Græcè, minister Latine appellatur, cap. clerici 21. dist. quia Sacerdoti ministrat, & aliis clericis ministeria dispensat, & res sacras populo administrat, nam licet alii quoque Clerici ministri existant, solos tamen Diaconos propriè sortitur hoc nomen, quia solus circa res sacras Presbytero ministrat, & quæ fidelibus distribuit, cap. Diaconi sunt, 93. dist. Alii verò potius assistentes dicuntur, ut Sylvest. So. num. 8. Pont. docet in cap. nullus Aquisgran. 24. dist. Hic & Levica vocatur à tribu Levi, à quo Diaconi originem ex veteri Lege traxerunt, d. clerici, c. Diaconi sunt, 91. dist. Elegerunt autem Apolloli septem Diaconos, ait 6. quorum

quorum primis, & facilitate. principis claruit B.
Stephani, & post alios tempora insignis epidem
Ordinis floruit B. Laurentius, & phares illi : sed lo-
cum quidem illorum si sequere retere videretur Archi-
diaconi, qui mox illi in spiritualibus Episcoporum,
ficut illi, in Apollodoro non vidimus ministrabant,
argum. cap. Diaconi. Eusebio, 9. dist. in ordinatione
Diaconi per manus traditur ei liber Ordinationis
& illius traditione perficitur sui ordinatio, cap. Dia-
conus, 11. dist. Sanchi. lib. 7. cap. 1. dist. 1. num. 15.
ubi advertit hunc esse actum secundarium, & minus
principalem Diaconi tamen actus principalis Diaconi
esse qui potiorque Calicem, & Patenam cum H. istis,
& vno Sacerdoti non poterit tradere aliquam ma-
teriam explicari, quia cum Presbytero Calix cum vino
& Patena cum Hostia traditur, Subdiacono vero
traduntur calica vasa, modus non refertur medius, quo
posuit tradi Diacono, quam ob causam propter Evan-
geliorum dignitate, per eorum libri traditionem
incipiunt Diaconatus, etiam officium eis publice le-
gere Evangelium in Ecclesia, & ministrare in Sacri-
ficiis, verbum gentibus predicare, & Sacerdotibus
in facris Eccl. esse adhiberi de evire, ad quos actus
omnes alii qui attinentur huic officio redeunt;
quo offi. iun. etiam Dominus nosse exerceat, quan-
do post Communionem Sacramento sanguinis, & Corporis ministrabat Iudas Iscariot, ac quando predicavit
Evangelium; idcirco alij afferunt liber Evangelij, &
Stoia in modum quid assignari tanquam totum ha-
mone insigne. Creplet in Iun. Eusebij dist. presbyter.
Diaconus, Homobonus de Bonis de homine vite. Bar-
thol. p. c. 19. in princip. Rotholph. Coptes in diff.
cap. interdict. ubi. Diaconus infirmus, art. 1. n. 18.
Gratia d. cap. 9. n. Valpe d. 6. n. 18 Carol. de Gra-
tis d. praelim. n. 190. Marchandier. s. part. 7. c. 1. cum
sequ. Valpe, s. in p. dist. 12. 14. cum sequ. Mollel.
diff. tract. 5. 9. Sanchi. lib. 7. cap. 1. dist. 1. n. 8. Forma
autem sunt verba Episcopi in traditione materie, ve-
licet: Accipe precoratum legendi Evangelium in
Ecclesia dei, tam per vicarium quam per defunctum
in nomine Domini Amen, ut in Ponticali: De hoc Ordi-
ne diti d. 1. c. 1.

Presbyter *Grec.* ἱερεὺς latine sacer dicitur, *cap. clerici. 1. d. diff. non* tam æque quam monachi, & officio, qui etiam etate plerumque ius junior, sic tamen vivere, ac conservari debet ut eorum probata vita et lectus sit, ut loquitur Concil. *Trid. sess. 1. de reform. c. 12.* Is Sacerdos etiam dicitur, quod facrum datus Sed Sacerdos quidem nonnulli in Sacra Cœnobium, non solum inferiori Presbyteros, sed etiam Episcopos comprehendit. Proprie vero & strictè Presbyter dicitur qui curam habet animarum post Episcopum, sed & Diaconus, & Subdiaconus Sacerdotis nomine continetur, *cap. si quisquam. 8. diff. cap. Sakhlarum. 79. cap. in fine. 9. quæst. 3. c. ubi Gloss. de cohab. cler. preteritum ubi de favorabili arbitrio, in re vero obsequia fructus rei pro loco Presbytero. Panormiti in d. 1. Ordinandum est Presbyter non in iusque viginti quinque annorum ætate, ut infra *cap. 16. num. 1.* dicitur, & qui bonum habeat testimonium, quippe non modo in Diaconatu annis integram ministraverit, sed etiam Episcopo doctorem, ut dicitur *cap. 18.* sed etiam populum viderentur, qui scire omnia sacramenta, diligenti examine præcedente, idoneum comprobent, ut perita peritus, & bonis moribus conspicui, ut prælati & bonorum operum exemplum & vitam sanctam ab eo possint expectari, ut loquitur Concil. *Trid. sess. 1. de reform. cap. 14.* Is quoque & Tolitano *sess. 7. 111. cap. 9.* Plurimum & Cantua assualæ vel hymnos difficile debet. Is ejus ordinatione purgatus et pro matrem*

remota Calix cum vino, & Patena. cum Hostia, materia res proxima est tradito Calice cum vino, & Patene cum Hostia, cap. praetera, iunda Gloss. 2. 1. diff. cap. generaliter, §. sursumque, 15. quæst. 1. Et forma illa verbum n. adiecit, ut discipulo præfatum ostendit, &c. cap. Prebytericus, cum sequ. 2. diff. Cum ergo materiam Sacramenti sit tradito Patena cum Hostia, & Calice cum vino, si in Patena non sit Hostia trinitica, & in Calice vinum vite a deficiat, ut non manere ordinatum resoluit Joan. de la Cruz in diff. consensu. p. 2. de Sacram. Ordin. dub. 2. cunctis. 1. Tamen, in 5. part. D. Thom. diff. 7. q. 2. dub. 4. cunctis. Villalob. in sum. 2. str. 11. diff. 4. 1. Tertius, in select. diff. Tenebræ part. 1. diff. 21. dub. 4. Campen in divers. Iuris Canon. rubr. 1. 7. quæstio nobis dicat Henric in sum. lib. 10. c. 6. §. 4. corpus episcopi quod aliquando placuit, in prima scilicet Hostia traditus impetuisse, sed modò propter tantorum Doctorem auctoritas in libenter ab ea recedimus, Quamvis Co. in h. de Sacram. diff. 1. 10. dub. 7. n. 1. consensu, & resolvit ordinatum de necessitate non potest tangere Calicem, & Patenam nihilominus tamen de necessitate Sacramenti non est necessarius talis contractus, ut per Camer. de Sacram. tract. 1. c. 3. dub. 4. Zambard. in deserv. consensu consensu cap. 6. dub. unico, sum. 1. Bonac. de Sacram. diff. 3. quæst. 1. p. 2. punctis 3. & 10. Diana moral. resol. p. 1. str. 4. diff. resol. §. ubi subdit post Henric. Reginald. Varq. Mollæ, & alios, non esse necessarium, ut ordinatum tangat physicè materiam, sed sufficere ut extentione manuum ostendat se eam ab ordinato acceptare; quia Concilium Florentinum de Ordine, nihil minuit de contractu, sed tantum de traditione.

Manus quippe ipſius facti Chriſtianiſme inſigniter, & ideo videlicet Catechumenorum, que Undio ſi & Presbyteria in ordinatione preſentantur, non autem inferioribus clericis, d. cap. *præſentia*, & Sacerdotali velle induit, ut in Pontificali. Manu etiam ſuſcep- tum ipſum imponi ordinat, & Presbyteri flantes, cap. *Presbyter*, 3. diſſ. cap. *de Sacram. non interdicti*, 10. Holmann. i. o. aliter ſuffragari & etiam non omnia flante, ſed dō tantum manus imponit, & ſic Sac- erdotalis remanet initiatus Ordine Sacerdotali ſi ſua peracta moritur Epicoſcopus, antequam illa verba proficiat, *Accipe Spiritum ſanctum, quoniam remiſiſti peccata eis* emittitur eis, &c. licet ſi verba præ- termiſſa non fecit, ſi Sacerdotali poteſtate, cum Sac- erdos à peccatis nequaſ abſolutionem impendit prætermiſſi, ab Epicoſcopo præſtatiſta verba, ita Va- lem tunc, diſp. 9. quæſt. 1. puncto 5. Card. Bellarm. c. 9. de Ordine, Sicut tunc, diſp. 4. diſſ. 4. c. 1. Martini. Format. de Ordine cap. 2. n. 4. ſum. Henrici 10. quæſt. 1. c. 6. 8. Sanchez in epistoſol. final. diſp. 7. c. 1. diſp. 2. n. 2. Officium Presbyteri eſt, ut habeat in cap. *presbyter*, 3. diſp. Corſorici & Sanguinis Domini Sa- cramentum conficere & Dro in Sacrificio olei ſu- ſcipi populum orare, à peccatis abſolvere, & benedic- re dona Dei, baptizare etiam, & alia Sacramenta populo miniſtrare præter Cōmunionem & Ordinem, ut ſuo loco ostendimus, & denique verbum Dei præ- dicare, que quidem omnia eſt in poteſtate In preſen- tibus characteris conſtitui, qui videlicet hanc rem per- poteſtate in Ordine tradit, non tamen omnia in alio ſine ſubque jurisdictione, & Superioris auctoritate deducimus, quod enim de poteſtate abſolvendi diſtin- gitur à Concilio Trident. ſeſſ. 23. de reform. c. 1. confirmatum, ut talis Sacerdos conformis audiat Confessionem, nec abſolutionis beneficium valeat im- pendi, niſi aut Parochiū beneficium obtineat, quod ab Ordinario per excoſmone approbatus ſuſcipere non ordinarium, vel deleg. & hoc ſine con- equen- late aliis, videlicet alia & alia ſine con- equen-

246 De officio, & potestate Episcopi.

nistrare non potest Sacerdos, nisi similem habeat ab Episcopo, vel Reducte Ecclesie auctoritatem, sed nec Missæ Sacramentum celebrare convenit antiquam hoc ab Episcopo permittitur, Concil. Trid. sess. 23. de reform. c. 2. Neque coram Episcopo suo celebrans benedictionem super populum dare potest, non obtenta ab eo licentia, Nicol. Lad. Michael. Imper. & hinc in Hispan. Concilio, & denique verbum Dei prædicare non potest antequam mittatur, & approbetur, cap. acc. 95. dist. Ceterum si nihilominus in solo charactere consilii prædicta omnia exercere voluerit, rata habebuntur, & valida præter Pontificis & Matrimonii Sacramenta, in quibus cum charactere etiam jurisdictionis requiritur de essentia ut suis locis exponitur.

De scientia autem, quæ requiritur in maioribus Ordinibus initiandis, videtur indagandum: & in primis ad Subdiaconatum, & Diaconatum requiritur, ut initiandus Latine sciat, & quod legit, intelligat: sic Soc. in 4. dist. 25. q. 1. art. 4. cons. 3. Menoch. de arbit. casu 425. num. 50. Sanchez in opuscul. moralib. lib. 7. cap. 1. dub. 45. ubi n. 16. post Soc. citato loco, subdit ad Sacerdotium ultra dicta desiderari, ut Sacramentum illud intelligat, & sic requiritur ut bene legat contenta in Missa, & medicet. intelligat, & ut habeat medietatem scientiam, ut possit servare ritum ea quæ spectant ad Missam conficiendam, & quod sciat defectus occurrentes in Missa materiam & formam consecrationis dispositionem necessariam ex parte animæ, & corporis, & contra num. 5. dixerat peccare mortaliter Episcopum ordinantem eum qui nescit officium, & necessaria ad Officium, & talem Ordinem, Marchin. de Sacram. Ordinis, p. 5. tract. 1. q. 2. n. 6. cum segg. Quod examen de scientia etiam respectu Regularium fit ab Episcopis: vide supra alleg. 1. n. 5.

Duo sacri Ordines eodem die etiam Regularibus conferri non debent, ut de jure probat c. litteras, & cap. dilectus de temp. ordinat. de Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 13. & resolvunt Henricus in sum lib. 6. c. 10. q. 5. dit. Q. lib. 3. c. 18. in fine. Fr. Emmanuel, in explic. Bullæ Cruciatæ, fol. 238. & q. Regul. tom. 3. q. 21. art. 4. & q. 24. art. 3. & q. Aud. Gambar de officio, & persister legat. lib. 3. n. 164. Rebouf. in praxi benefici. part. 2. tit. de clericis ad Sacros Ordines male promissis, gloss. l. 1. n. 18. Sanchez, in opuscul. moral. l. 7. c. 1. dub. 53. n. 1. Franc. Leo in thesauro feri Ecclesiastici, p. 1. c. 4. n. 29. & p. 3. c. 8. n. 50. Palae, in praxi nova Episcopali, p. 1. c. 1. n. 50. versic. hinc spectat. Galet. in marguer. casuum conscientia verb. Ordo, Marcel. Vulpes d. tract. cap. 8. n. 14. Valer. Reginald. in praxi feri panis lib. 30. tract. 2. n. 19. 6. Miranda in man. Prælat. tom. 1. q. 18. art. 5. Molfes in sum tract. 2. c. 14. n. 13. novissime Marchin. de Sacram. Ordinis tract. 1. p. 7. c. 1. n. 1. & Lezana in sum. quæst. Regul. part. 1. cap. 14. n. 14. & dixi alleg. 18. n. 1.

Pœna autem contra recipientes una & eadem die duos Ordines sacros, licet à Tridentino nulla designatur, nihilominus Jure Canonico erat imposita pœna suspensionis, ut in dist. cap. litteras, ibi ab executione officii Sacerdotali tandem volumus manere suspensum, donec de illo disponatur, Soc. in cap. innotuit de eo qui servit ord. suspensib. in suspensis Ordinib. ministrare non debeat. Soc. ex quibus postremis verbis rectè colligitur hanc suspensionem esse latæ sententiæ, & ipso facto, ut per illum text. resolvunt Navar. in man. cap. 25. n. 71. Marchin. d. c. 1. n. 2. Bonac. de censur. extra Bullam, disp. 3. q. 1. punct. 4. §. 17. num. 1. quicquid dicit Soc. de censur. disp. 3. §. 1. sect. 1. cum 47. Quam qualem suspensionem incurrit etiam ille, qui consecrator eisdem diei primo Dominica die sequenti quatuor temporum recipit duos Ordines sa-

eros, ut assertum citari infra alleg. 18. num. 1. in fine, quibus addo Henric. d. lib. 3. c. 18. §. 3. in fine, & Salzed. ad Bernard. c. 25. prope finem pag. 104. ubi dicitur tunc suspensum esse Episcopum à collatione Ordinum, & Ordinatum ab excoicatione, donec Apostolica Sedes dispensationem ei indulget. Sed dubium est an suspiciens una die duos sacros Ordines sit suspensus ab utroque, vel ab altero eorum? In quo dicendum mihi videtur fieri suspensionem solum ab ultimo Ordine suscepto. Ita Soc. de censur. disp. 3. §. 1. n. 40. Say. xod. tract. lib. 4. c. 14. num. 23. cum segg. Molfes, in sum. tract. 1. c. 18. n. 9. quos refert, & sequitur Marchin. n. tract. 1. part. 7. c. 1. n. 2. in fine, quibus addo citatos in Collect. d. Conc. sess. 23. c. 13. n. 15. Patet tamen summus Pontifex dispensare, ut quis eodem die suscipiat duos majores Ordines, quia hæc prohibitio de jure positivo est, in quo ipse dispensare potest. Molfes, d. tract. 2. c. 14. n. 4. fr. Emmann. Regul. tom. 3. q. 21. art. 4. §. 9. 24. art. 5. Episcopo verò neque ex rationabili causa licet, & ritus dilectus, de temp. ordin. Fr. Emmanuel, d. q. 2. art. 3. Marchin. d. tract. 1. p. 7. cap. 1. num. 4. Ut autem confecti possint una die minores cum Subdiaconatu, in iis locis, ubi viget consuetudo ut conferantur. Vide supra alleg. 1. n. 10.

Locus congruus ad conferendos sacros Ordines est de jure Ecclesie Cathedralis, ut assertum Sylvester. verb. Ordo 2. num. 8. Sanchez in opuscul. moral. lib. 7. c. 1. dub. 50. num. 3. de consuetudine tamen licet in ea Ecclesia eos dare, quam Episcopus elegit mavult, tenent. D. Anton. 3. p. som. tit. 14. c. 16. §. 17. Taberna. verb. Ordo 5. §. 1. Rebouf. in regul. 23. Cancellaria, versic. & minores, Ugolin. de potestate Episcopi cap. 26. §. 24. n. 2. Henric. in sum. lib. 10. c. 11. §. 5. Palae, in praxi nova Episcopali, p. 1. c. 1. n. 46. pag. 51. Sed hodie hac in re habemus claram dispositionem Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 8. ubi in hæc verba: Ordinationes Sacram. Ordinum in Cathedrali Ecclesia, vocatis præsentibus ad id Ecclesie Canonici publicè celebrantur: si autem in alio Districtu loci, præfente clericali digniori, quantum fieri poterit. Episcopus semper adhibere steterunt Barth. a Ledesma dub. 25. de Ordine, Salzed. ad Bernard. in praxi c. 26. versic. minores verò, Sanchez d. n. 3. García de beneficiis p. 8. cap. 1. n. 17. in fine, Attmend. in addit. ad recap. legum Navar. lib. 1. tit. 18. de Episcopis, versic. ad 10. 7. Dubium deinde restat an locus ubi Episcopus Ordines confert, si in locis ordinandorum exprimentur? De quo vide Cald. Petreia de empt. cap. 5. n. 10. ubi post Rebouf. in praxi, tit. de formaliter. Tansur. d. q. 2. Menel. 1. 4. c. de diversis scriptis, n. 12. resolvit exprimentum esse.

Hora verò pro sacrocrum collatione est circa novam, per Gloss. 1. in c. quod à paribus, ubi Archid. 75. dist. Sed usus servat, ut conferantur mane quicunque hora; non est tamen tempus hoc de substantia collationis Ordinum, secundum doctrinam Hostiens. in c. consulationi, n. 2. de temp. ordinis, ubi habetur, quod tempus, ætas, & Episcopi qualitas non est de substantia Ordinum; ideoque character impetratur, si quocumque tempore, & quocumque Episcopo, dummodo in forma Ecclesie, & homini baptizato conferantur, conferentes verò, & recipientes ideo puniuntur, quia transgressores sunt Canonum, 16 de quibus suo loco tradidimus: sic etiam quod Missa cum sacri Ordines conferuntur, non est de eorum substantia, ut notant Doctores in c. quod sine de elect. Armilla verb. Ordo, n. 8. licet tamen requiratur de honestate, & usu ut firmat Imol. d. c. quod sine, n. 16. Soc. in 4. dist. 24. q. 2. art. 1. consil. 3. Sanchez in opuscul. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 4.

Prædicti majores Ordines ideo sacri appellantur à sanctimoniali, id est castitate, & continentia, quam in

documt gloss. in sum. 1. diff. Bellarm. lib. 1. de Sacram. Ordin. c. 8. versic. respondens, ut 1. quia illis annexum est calicis. in votum, ut alleg. seq. ob idque re. Et ratione facit Ordo peculiariter in Ecclesia in dicitur, cui est annexum factum votum continentie, propter quod homo dicitur de factatur Deo, ut inquitur Valentia rem. 4. diff. 9. quast. 1. punto 4. vers. Innocentius verus. Forat. de Sacram. Ordin. cap. 1. m. 3. Bonac. de Sacram. diff. 9. quast. unic. punto 2. m. 1. ad fin. Flamin. de ref. lib. 5. q. 6. quatenus per dicitur Majores Ordines dici Sacros quia ordinati in eis sunt, quorum actus, aut habent Sacra tangere, aut Sacramentum Altaris perficere, dicant Alphons. Alvarez de speculo Iuris Pontificii cap. 8. versic. circa istum articulum, Catol. de Graffis de effectibus clericalibus, in prelad. num. 196.

ALLEGATIO XV.

De castitatis voto Sacris Ordinibus annexo.

SUMMARIUM.

- 1 Continencia Sacro Ordini quando capie esse annexa, ostenditur.
- 2 Continencia antiquitus promovendi expressis cogebatur pelliceri.
- 3 Continencia Sacris Ordinibus Ecclesiastica praecepta sui annexa.
- 4 Ordinibus Sacris insigniuntur ante pubertatem an attulerit ad continentiam ostenditur.
- 5 Ordinatus vi motivus, qui in constantem virum cadere, esse suspiciat Ordinem, an voto continentie teneatur, disputatur.
- 6 Ordinibus Sacris insigniuntur tenetur in confessione circumstantiam Ordinis Sacri detegere, non solum cum actuali peccato carnis paravit, sed etiam cum confessionem praestiterit.
- 7 Clerici fornicant ratione voti committit incestum.
- 8 Concubinus clericus Sacris insigniunt, esse simplicem fornicationem, sine qui teneatur.
- 9 Cap. quia circa de bigamia, declaratur.
- 10 Cap. Presbyter, 18. diff. declaratur.
- 11 Fornicatio clerici cum soluta non est adulterium.
- 12 Atque fornicant cum clerico in majoribus, non committit ex parte sua incestum, & v. 13.
- 13 Filius clerici in Sacris constituti sua matri potest succedere, ibid.
- 14 Contrarius ostenditur, ad id citatis pluribus Doctoribus.
- 15 Certus damnatus dicitur ille qui aliqua poena temporalis per legem, aut constitutionem juris imponitur.
- 16 Filius ut non succedat matri, sufficit esse susceptum ex causa damnato, vel punito.
- 17 Componitur opinio huius de re ad invicem contraria.
- 18 Clericus castitatem & continentiam Sacro Ordini annexam servare debet.
- 19 Sancti qui non sunt sancti tractare non possunt.
- 20 Continentia in clericis est de iure positiva.
- 21 Subdiaconatus de officio, aut substantia non est continentia, sed tantum accidens ex statu Ecclesiae.
- 22 Papa dispensare potest, ut promissi ad Sacros Ordines matrimonium contrahant.
- 23 Papa potest dispensare cum Religioso, vel Monacho super voto castitatis, & continentiae, ut matrimonium contrahant.

24. Cap. cum ad Monasterium, de statu Monachi declaratur.

CONTINENTIA Sacro Ordini cepit esse annexa ex institutione Sacri Summi Pontificis, circa annum 188. in cap. plurimar. 32. diff. ut dicit Gloss. in c. cum in praeteritis, verbi gratia Sacramentis, 84. diff. etiamque postea confirmavit Innocentius 1. anno 408. ut videtur deduci ex c. propositis, 82. diff. vel florent incipit a tempore Leonis I. qui Sedem Petri occupavit anno Christi 445. ut colligitur ex quadam ipsiusmet epistolae, 81. c. 4. ad Anastas. Episcopum Thellalonicensem, cujus verba refert Marchinus de Sacram. Ordin. tract. 2. part. 6. c. 8. diff. 5. Sed relicta in hoc tempore varietate, quam referunt Sor. de just. lib. 7. quast. 6. art. 2. versic. probatur, & Valentia cum 4. diff. 9. quast. 1. punto 3. 5. 2. versic. caeterum, multis testimoniis Sacram Scripturarum, antiquorum Conciliorum, veterum Pontificum sanctorumque Patrum Graecorum, & Latinorum in huiusmodi continentiae votum Sacris Ordinibus aequissimo jure annexum fuisse, illucque iniquopere continentiam expellere tentant Iodocus Clavere de consue. Sacram. Claud. Elpenec de continentia Sacrorum. Marchinus de Sacram. Ordin. tract. 2. part. 6. c. 8. Sor. d. q. 6. art. 1. versic. & quoniam, Valentia d. punto 3. 5. 3. Catol. Bellarm. lib. 1. de Clericis, c. 19. Fr. Emmam. quast. Regul. tom. 3. quast. 1. art. 1. Azor. in spec. moral. p. 1. lib. 15. c. 12. movitque Torrellanca in praef. juris spiritus lib. 2. c. 15. per tot.

Hanc continentiam cogebant promovendi antiquis expressis polliceri, nullum, c. praeteritis, & cap. quando, 18. diff. Postea vero ex Constitutione Martini Papae nemo ordinandorum teneat hanc continentiam expressis promittente verba, sed tacite, ut silentium ordinati pro consensu repotente, i subdus ne promovendos asseveret se non velle continentiae promissionem detinere, cap. Diaconus, 17. diff. 2. Diaconi, 28. diff. Et ita cum clerici ad sacros Ordines promoventur, tacite castitatem promittente consensit, hoc est non expressis sed facto ipso, nam licet non vocetur vearum, ac fides & opere probentur castitatem de periculis Ordinum suscipiendum, c. quando, c. de his, & c. praeteritis, 18. diff. Decian. in cap. si clericus, 217. de iudic. Alphons. Capeti in repet. oportebat, 79. diff. versic. explicatur de Cardinalibus, art. c. 16. Monaldi, conf. 69. m. d. 1. quos refert Carol. de Graffis de effectibus clericalibus in prelad. m. 41. Franc. Medoos in lib. 2. Regum. c. 1. me cito in hoc loco, Torrellanca d. lib. 2. c. 15. m. 17. quibus addo Mich. Medino de Sacram. vir. continens. lib. 5. cap. 1. Catol. Bellarm. lib. 1. de Matrim. cap. 24. Azor. in spec. moral. part. 1. lib. 14. cap. 12. quast. 6. Valquez tom. 1. in 3. part. diff. 149. cap. 1. & 3. Sanchez de Matrim. lib. 7. diff. 27. num. 10. Basil. Pont. in simili tract. lib. 7. cap. 27. m. 7. Marchinus d. tract. 2. part. 6. c. 8. diff. 5. ubi diff. 7. inquit in quo consistat sollemnitas voti continentiae, quod in susceptione Subdiaconatus emittitur, & qua ratione differat a voto castitatis sollemniter in approbata Religione Visum autem Episcopum, interveniente Clerici consensu, statueret aut ejus decessere possint, quod promissum ad minores Ordines continentur? Negativam patrem sustinet Anguian. de legib. lib. 2. contrav. 2. m. 26. ubi reprobat & reprehendit Archidiaconus in c. archidiaconus, c. 12. q. 1. contrarium etiam tenent.

Ex quibus jam primo colliges falsam sententiam illorum, quia asserunt contrarium sacro Ordini jure divino adjectum fuisse, itaque nulla potestate humana, etiam Papali, dispensari posse, quia ex dicto contrarium verum esse constat, & solo praerogative Ecclesiasticae Sacris Ordinibus fuisse annexam continentiam.

248 De officio, & potestate Episcopi.

tiam tenent D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 7. & 11. Anton. Capet. de perpetua castitate Sacerd. c. 25. Cland. Episcopus lib. 1. vers. dubium. Sacerd. c. 1. Soc. in 4. sent. dist. 3. q. 1. art. 1. vers. dubium. Valentia d. panilo 5. §. 1. vers. sed his argumentis Card. Bellarm. lib. 1. d. Clericis. §. 1. Henricus in sum. lib. 1. c. 14. §. 6. Azot. de c. 14. quest. 1. Marchin. d. c. 8. diff. 6. n. 1. idem me citato in hoc loco videtur asserere eod. cap. 8. diff. 1. n. 10.

Secundo colligit illam, qui ante potestatem Episcopi incursit, vel contemptu Sacra est insignitas ad continentiam non arctari, postquam pervenerit ad illam, nisi cum potestatem attingit, promotionem tamen habuerit, tum expressis, tum tacite non contradicendo, quia si tunc potestetur, possit ad seculum retrogredi, & uxorem ducere. Ita Abb. in cap. unie. num. 1. de clericis per sedum promotum, ubi Joan. Andr. n. 5. Host. num. 2. Soc. in 4. dist. 25. quest. 1. art. 2. censur. 3. vers. quod si proges. Rebuff. in praxi beneficii de clericis male promissis, gloss. 2. num. 10. Nivar. conf. 2. n. 4. de his qui vi. Henricus sum. lib. 1. cap. 23. §. 3. Sanchez. de Marim. lib. 7. disp. 10. n. 1. & 8. Squillante de clericis obligat. p. 1. num. 8. Bonac. de Marim. puncto 9. num. 8. Baul. Pont. eod. tract. lib. 7. cap. 29. n. 15. ubi expressis tenet, quod si puer, si ad usum rationis perveniat, non reclamet, sed consensu obligationis continentie statum sequatur Ecclesiasticum, tunc ex ista tacita professione status sacri censetur in predictam omnia consensisse, & consequenter ab Ecclesia ad observantiam castitatis compelli posse, refert & sequitur Marchin. d. cap. 8. diff. 10. n. 1. & 2. ubi tamen n. 4. cum segg. contra Maiol. Sanchez & Squillante, tenet impuberem, qui habens plenum usum rationis sua voluntate sacros Ordines recepit, sciens omnia castitatis illis annexum, voto castitatis & Divini Officii recitatione tenet.

Quæstio in hac materia controversa est, an scilicet ordinatus vim, nescit, qui in constantem virtutem cadit, et sic Sacerdotium Ordinem, continentie voto tenetur? In qua questione affirmativam partem tenent D. Anton. 3. part. sum. tit. 14. c. 16. §. 18. vers. de sic casu ordinato, Soc. de iust. lib. 7. q. 2. art. 5. vers. quod propter, Armi. verb. Ordo 8. n. 4. Tabiena eodem verbo 2. n. 27. Archid. in cap. de Iudeis in fine, vers. in gloss. 145. dist. Sylvest. verb. Ordo 4. n. 1. & 2. Henricus Boich. in cap. majores n. 5. de Baptismo, ubi Bult. §. fin. n. 7. & Abb. in §. Item queritur, etiam n. 7. Alberic. in suo dictionario. verb. Ordinatus, vers. utrum coacti ordinatus Rebel. de obligat. iustit. part. 2. lib. 5. quest. 12. n. 9. Petr. de Ledsma de Marim. quest. 5. art. 4. Paul. Comitoli. respons. moralium lib. 1. q. 15. a n. 3. Baul. Pont. de Marim. lib. 7. Diana moral. resol. tom. 2. tract. 4. resol. 193. Negativa verò pars, quod scilicet talia continentie voto non obliget, suadet primò exemplo matrimonii, quod gravi metu extortum irritatur in iure, c. in iura. de Regula. veniens, de sponsal. Secundo exemplo voti metu tali injecto facti, quod nullum est. cap. 1. & 2. ubi Gloss. verb. coactus, vers. Item & in voto de his qui vi. quam sequitur Abb. ibi n. 11. vers. & quatuor casus. Tertiò, exemplo solemnium professionis, qua pariter ipso iure est irrita, si per vim, vel metum gravem emittatur, c. infirmum, qui cler. vel vov. c. si quis, qui Monasteria, 10. q. 1. Nec obstat quod vi vel metu baptizatus clericus teneat legibus Christianæ Religionis. c. de Iudeis 45. diff. nã dispar est ratio, quia Baptismus est Sacramentum necessitatis, & similiter legis Christianæ observantia. At Ordo & continentia est de consilio, & voluntarium quia Baptismi suscipio, & professio legis Christianæ non est votum, quod natura sua peccat piam libertatem, sicut eam petit perpetue continentie votum. Quare ita hanc partem negativam tenent Gloss. verb. conditiona. piter. in d. majores §. Item queritur, dum ultimo loco

refert opinionem Joannis, ob quod videtur in eadem sentire, Hieron. Paul. in praxi Cancellarius, §. 5. Henricus in sum. lib. 10. cap. 14. n. 3. & lib. 12. c. 5. n. 9. in cons. lit. Q. Navar. consil. 1. n. 8. & cons. n. 2. & cons. 3. n. 3. de his qui vi. in novis. Petr. de Ledsma in sum. part. 1. tract. de Sacram. Ordine. cap. 6. diff. 3. disto 2. Sayt. in Clavi Regia, lib. 6. cap. 4. sub n. 10. Ugolin. de potest. Episcopi cap. 1. §. num. 1. Celsus de Gratias de c. 19. de his qui vi. & de c. 10. Rot. Rom. de c. 161. per 1. di. vers. Sanchez. de Marim. lib. 7. disp. 19. n. 5. Bonac. de Marim. quest. 3. puncto 9. n. 14. Coninch. tom. 2. disp. 20. dub. 14. d. n. 143. Squillante de obligat. cleric. p. 1. n. 80. Marchin. loco cit. diff. 9. fol. Celsus Madus de sacris Ordinibus, §. 3. n. 7. hinc Rota de c. 105. n. 2. p. 1. in recentiss. censuit constare de metu Antonio illato antequam Sacris initiaretur, cum alius folus metus temporalis ex precedentibus minis, aut verberibus, etiam sine patris expellio præcepto, sufficiat in materia susceptionis Ordinis.

Tertiò colligit consensum in Sacris, quia habet & predictam castitatis votum annexum, non solum circumstantiam Ordinis sacri debere Sacerdoti detegere, cum æquale peccatum carnis paravi, sed cum mecum tantum libidinosa adhi consensum præstiti, argumetum text. in cap. qui viderit, §. 2. §. 5. & iuxta tradita per Soc. in 4. dist. 18. q. 2. art. 4. verb. Enimvero, Jacob. de Gratias in de c. 19. art. 1. cap. 10. n. 12. Raynou 7. enim voti clericus fornicans committit sacrilegium, ut per Vincent. de Franch. de c. 17. n. 2. Lufit. Soar. tom. 1. commun. opinionum. lib. 1. art. 7. de clericis conjugatis n. 10. pag. 173. Cald. Petrus de nominat. employ. 9. 19. n. 51. cum sequent. Azot in iust. moral. part. 1. §. 1. c. 12. col. 133. §. 2. p. 1. lib. 1. cap. 7. 7. fol. Emman. quest. Regul. tom. 1. q. 15. art. 3. Sanchez. de Marim. lib. 7. disp. 27. n. 9. plures ex antiquioribus refert Cened. ad decretales collect. 10. 2. n. 2.

Hinc fit, non esse veram sententiam Card. in Cle. 8. ment. ad nostrum, vers. 7. n. 2. de hæresicis, ubi Imola n. 12. & ejusdem Imole in cap. ne clericum, num. 8. vers. advertat tamen de vita & honest. cleric. Clar. in §. fornicatio, num. 4. & 18. & in §. incestus, n. 1. vers. sed nãquid, Hermond. de public. concubis. rub. de fornicat. x. 1. Palcoch. de nubiis & spar. cap. 16. n. 14. cum segg. Griland. in tract. de pena omnis fornicat. §. 15. n. 1. Gutier. post alios Canon lib. 2. cap. 7. n. 44. & aliorum, quos refert Sanchez. dist. 17. num. 11. etiam concubitus clericus sacri insigniti, est simpliciter fornicationem, per text. in cap. quia circa, de bigamis, ibi. Cum eis tanquam simpliciter fornicatione notati. & c. & per text. in cap. Presbyter, 2. dist. 10. ibi. Presbyter si fornicatus fuerit, vel adulterium commiserit. Quæ tamen opinio falsa est, & ideo contraria, nempe talem coitum esse sacrilegium, melius fuisse Menoch. de arbit. cent. 5. casu 418. n. 7. Thom. Doct. consil. 197. n. 4. Catol. de Gratias de eff. cleric. in prelat. n. 49. Azot. in iust. moral. p. 1. §. 12. q. 6. ad finem. & p. 2. lib. 7. c. 7. quest. 12. vers. dist. dubia. Petr. de Ledsma in sum. p. 2. tract. 27. cap. 14. censur. 2. Bened. & Gutier. in tract. de privileg. honest. art. 11. c. 10. citati à Guiz. d. c. 2. n. 10. ad fin. Soar. de Reg. lib. 2. c. 6. num. 12. multos quos refert, & sequitur Sanchez. dist. 27. num. 9. aliter teneturi clericum illum circumstantiis, quæ annexi Ordini sacro tanquam mutamem speciem, in Confessione exprimere, & ita dicere se esse clericum in Sacris, & illam similiter declarare se peccasse cum clerico: scilicet rei ratio est, qui ultra fornicationem, vitium temperantie coartatur, peccavit contra virtutem Religionis, violans castitatis votum, ac per consequens sacrilegium commisit. quod est rei sacra violatio, ut text. in cap. de his, ibi. ne fornicet, 27. dist. Unde professus in Religione, & Sacra initiatus,

si castitatem violet, si votum sacri Ordinis & Religionis differunt specie, utramque circumstantiam tenentur confiteri, aliis fecerit. Ita Jacob, de Graff, in *de test. aur. lib. 1. cap. 10. n. 21. Arg. Cominch. de Sacram. disp. 1.0. dub. 1. n. 17. Henric. in sum. lib. 5. de Paris. cap. 7. n. 6. L. d. de just. lib. 2. cap. 40. dub. 6. num. 40. cap. 7. n. 6. L. d. de just. lib. 2. cap. 40. dub. 6. num. 40. Symb. d. disp. 1.0. n. 25. cum segg. Henobon. in exan. Ecclesiast. tract. 4. cap. 1. q. 17. Filliuc. in quest. moral. tom. 1. tract. 4. cap. 9. n. 124. Diana moral. resolut. p. 1. tract. 7. resolut. 4.*

9. Neque obstat text. in *d. cap. quia circa 1* respondetur enim quod ideo ibi dicitur tunc fornicatio simplex, non quia non sit etiam sacrilegium, sed ut distinguatur ab aliis luxuriae peccatis specialiori qualitate, & substantia affectu, in quibus incidit aliquando Presbyter, v. g. ab adulterio, stupro, vel incestu. Ita Azor. *infr. de moral. p. 3. lib. 1. cap. 17. q. 7. vers. in hac*. Sed melius accedendo menti de dispositioni textus dicendum puto, in eo vocari simplicem fornicationem in ordine ad bigamiam excludendam, quam non incurrit clericus concubinari, supposito quod non habuit animam contrahendi matrimonium de facto, & ita vocabitur simplex fornicatio ex parte affectu, & ut distinguitur à copula, quod sit cum affectu maritali, juxta *cap. super, de bigam. 1*: non tamen vocatur simplex ad excludendam malitiam contra religionem; & ideo ille text. non vocat clericum simplicem fornicarium, sed tanquam simpliciter fornicatione notatum. Ad text. verò in *dist. 10. cap. Presbyter*, respondetur quod nihil aliud significat, nisi quod fornicatio clerici cum soluta non est dicenda adulterium, prout nonnulli affirmabant; de quibus Menoch. *d. casu 48. tit. 4* quia videbatur dari quoddam conjugium typicum inter clericum & Ecclesiam, in eo dicente dari stuprum cum incestu, ut per Menoch. *dist. loco*. Gattier. *dist. cap. 7. num. 37. cum segg.*

12. Verum licet communis opinio, de qua supra, tenet coitum clerici dici sacrilegium, tamen respectu persone malioris, cum qua fornicationem committit, ut simplex reputatur, Benedic. *Agid. d. art. 11. n. 10. vers. utrumque*, & in hanc opinionem potius inclinarem, qui adimplantat Menoch. in *addit. ad tract. de arbit. casu 205. num. 6. vers. tertia opinio*. Surd. *de arbit. tit. 5. q. 7. num. 44*. & Stephanus, Gratian. *dist. cap. 15. num. 14*.

13. Hinc à Doctores communiter resolvitur, & ut aequalis recipitur, filium clerici in Sacris constituti suae posse matri succedere, ex eo quia respectu illius talis coitus non est damnatus, neque punibilis; & ita hanc opinionem tenent Perez *tit. 2. lib. 6. Ordin. pag. 69. & latius tit. 8. vers. utrum autem*. lib. 8. pag. 197. Avend. *d. l. 9. Tauri, gloss. 5. cum segg.* ac prout cum huiusmodi fornicatio ex parte ipsius mulieris non sit coitus damnatus, & punibilis, potest filius matri succedere, juxta tradita per Negreiros in *introd. ult. rim. vultus*. lib. 2. cap. 11. num. 5.

14. Contrarium tamen opinionem, in quo filium clerici in Sacris constituti non succedere matri, tenent Anton. Gomez *l. 9. Tauri*, num. 15. in fine, & ibi Fernandez *n. 14*. Matien. *lib. 9. gloss. 4. & n. 7. & 8. tit. 8. lib. 5. nunc recipit*. Mench. de success. *ernat. d. 10. n. 47. Pezre. de iure fisci, lib. 3. tit. 8. n. 17. in medio*. Gunt. de test. *ubi Flores*, Molin. de just. *tract. 1. disp. 167. vers. licet alibi*, n. 8. Spin. in *speculo testam. gloss. 16. princip. num. 8. & 9. & 90. G. nec. practica. lib. 2. q. 101. per totum*, Bernard. Givetz. ad *pract. Camera Imp. lib. 3. tract. 15. cap. 1. n. 1. Azor. moral. infr. p. 1. lib. 1. cap. 4. q. 5. L. d. de just. lib. 2. cap. 19. dub. 6. num. 46*. Et ex eo confirmatur, quia non potest negari huiusmodi coitum, etiam ex parte matris punibilem esse, & damnatum, cum in iure malus sint coitusque potius contra clericum concubitus; dicitur enim quod

Barb. de Episc. Pars II.

coitus damnatus ille, cui aliqua poena temporalis per legem, aut constitutionem iuris imponitur, ut per Bern. de publicis concubinis. *prope finem*, in verb. qui etiam filius, num. 73. Boll. de coitu damnato, n. 18. Clar. in §. fornicatio, num. 5. Cald. Petreus de nominat. *emplici, quest. 2. n. 16*. Stephan. Gratian. *d. cap. 1. num. 19*. Molin. de just. *tract. 1. disp. 167. vers. licet in conclusio*. Et si filius non succedat matri, sufficit esse susceptum ex coitu damnato, vel punibili, inquit non requiritur uterque simul, ex Valac. *consult. 19. num. 13*.

Quare has contrarias opiniones distinctionis fidei re componendas docti cum doctiss. D. meo Petro Barbosa in *privatis schol. ad l. ex facto*, §. si qui rogatus, il. 1. vers. ad Ord. §. ad Trebel. quod scilicet prima opinio procedat in clerico, qui suscepit filium ex muliere soluta, quam pro concubina non habebat; nam in his terminis verum est mulierem non puniri, nec respectu illius potest dici talis coitus damnabilis, aut punibilis. Secunda verò opinio habet locum in clerico, qui suscepit filium ex concubina sua, cum in nostris Hispaniarum Regnis concubina clerici acriter puniatur; quae quidem resolutio semper intelligenda est de clericis in Sacris constitutis; nam filios clerici in minoribus, etiam beneficium Ecclesiasticum habentibus, succedere matri, absque dubio resolvunt Azor. *d. cap. 6. quest. 5. vers. accedit*, Stephan. Gratian. *d. cap. 16. num. 48*.

Cautela n. & continentiam Ordini per se accepto annexam clericis observare debet, cum enim templum & vas Domini, ac sacrarium Spiritus sancti esse debeat, indignum est dici cum cubilibus, & immunditiis deservire. D. Paul. ad Roman. 1. cap. de corruptis *mus 2. & per tot. dist. 10. cap. propius, cum segg. 82. dist. 10. cap. 1. & per totum*, 1. q. 1. cap. 1. multa, de etate, & qual. cap. ut clericorum, de vita, & honeste clerici. para. 1. et per Bened. *Agid. de privis bonis, art. 11*. Denotat. in oratione contra Timotheum, sic ait: Ego enim arbitror, qui sacras ades ingrediaris, qui cura divinarum rerum praesit, eam non modo ad certum aliquod diuturnum tempus causam esse debere, sed per omnes spatium aetatis ab istiusmodi studiis suisque puerum oportere, & Cicero, 2. de legibus: Ad Diviti, inquit, advenit castus, qui seculi facit, Deus ipse vixit dextera erit. Ethnici enim immolant v. d. ias cum peccabatur, qui minime pati, & integri ad immolandum accedunt, unde Tubul. *lib. 2*.

Pis quoque abesse prout iubet, discedere ab aris, Quae dedit haecerna gaudia nocte Venus.

Cassia placet Superis, &c.

Mundamini, qui fecit vasa Domini. *Isai. 52*: necesse est, ut munda studeat esse manus, quae alios mundare debet, *cap. necesse 1. q. 1. D. Aug. serm. 36. ad hebr. D. Chrysoth. lib. 6. de Sacra. & qui sancti nec sunt, sancta tractare non possunt, atque alieni ethici debent à ministerio, quod vivendo illicitè polluant, cap. Maximianus, 8. dist. citat quatuor clericorum castitatem multa scribit Thom. D. d. *conf. 147. n. 4. Carol. de Gradis d. prelati. d. num. 15*.*

Continentia in clericis, quia non est de iure divino, sed duxit de iure positivo, ut preter citatos supra n. 3. resolvunt Abb. in *cap. ut clericorum*, n. 51. de vita & honeste cler. & in *cap. cum olim*, n. 5. de cler. conij. Bell. *disquisit. clerical. p. 1. tit. de disciplina clericali*, §. 1. n. 61. Henobon. de Bonis de honestate vita *statu. d. 1. v. prope finem, vers. quod secundum*, §. non est de substantia, & essentia Ordinis Substantia, sed tantum accidens ex sancto Ecclesiae, D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 11. Rot. *divers. par. 1. de c. 1. n. 166. num. 10. & de c. 1. n. 11*. Bell. *dist. tit. de disciplina clericali*, §. 8. num. 9. quod ideoque Papa dispensare potest, ut promissi ad Sacros Ordines ma-

Y trinoctidia

trimonium contrahant. Ita Sor. lib. 7. de just. quest. 4. art. 2. vers. hoc patet, & in 4. sent. dist. 35. quest. 1. art. 1. vers. dubium. Abb. in cap. cum olim. n. 5. de clericis conjug. Henric. in sum. lib. 10. cap. 14. §. 5. & §. 8. Bellet. d. §. 8. num. 1.

23. Pro ut etiam Summus Pontificem posse dispensare cum Religioso professo, vel Moniali super voto castitatis, & continentie, ut Matrimonium contrahant, tradunt D. Thom. in 4. dist. 38. q. 1. art. 4. circa med. ubi Rich. art. 9. q. 1. & Sor. quest. ante. Durand. q. 2. Palan. q. 4. art. 4. concl. 11. & 12. D. Anton. p. 2. lib. 11. cap. 2. §. 2. Borgal. in tract. de irregul. p. 6. rub. de sponsal. & matrimon. n. 7. & 11. Navar. cum. 1. de regul. n. 37. & de reddit. Eccl. q. 1. monit. §. n. 9. & consil. 5. de statu Monach. n. 7. & consil. 16. de sponsal. Gama decil. 379. num. 1. Grassi in decil. avari lib. 2. c. 31. n. 12. & 23. Jo. Ramirez de Confess. Ordinis D. Jacobi. c. 5. n. 25. Motta ad. tract. lib. 2. c. 1. §. 1. ad n. 7. & c. 1. §. 7. ad n. 7. Cald. Pereira de nominat. quest. 10. n. 29. & 12. Sayr. in elavi Regis, lib. 6. cap. 11. cum 16. cum seq. Fr. Emmen. quest. Regul. tom. 1. quest. 2. §. art. 2. & 2. & 16. art. 1. & tom. 3. quest. 1. art. 5. & 8. & 9. 29. art. 6. Henriquez lib. 10. cap. 14. §. 5. in gloss. lib. A. & lib. 11. cap. 1. §. 11. & lib. 12. c. 5. §. 7. P. Ribaden. in lib. pro defensor Soc. J. E. S. U. cap. 15. 17. & 18. Less. de justitia lib. 2. c. 40. dub. 14. Cened. ad Decretal. collect. 124. n. 4. Lue Trasmira in tract. de polygamia, lib. 2. q. 17. & n. 29. Barthol. à S. Paulo in thesaur. Religiosorum, lib. 3. q. 16. Jo. Valer. de differe. inter nuntius forum, verb. Dispensatio diff. 6. num. 3. Basil. Pont. de impedimento Matrim. c. 1. §. 3. Nicol. Garcia de benef. part. 7. c. 10. num. 32. Rebel. de obligat. justit. part. 2. lib. 3. q. 4. num. 3. Gutier. de Matrim. cap. 12. n. 1. Sanchez de Matrim. lib. 8. disp. 3. num. 6. & in practica Decalogi lib. 5. cap. 2. num. 9. Bellet. diff. §. 8. n. 12. Quamvis D. Thom. ante locum supra citatum in 2. 2. quest. 83. art. 10. & q. 88. art. 11. contrarium resolvat per text. 24. in cap. cum ad Monasterium, de statu Regul. p. intelligant enim illius verba finalia, ibi: Quia abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis, adeo est annexa regule monachali, ut contra eam nec Summus Pontifex possit licentiam indulgere: in sensu composito, id est cum Monacho manente Monacho: nam in sensu diviso, id est faciendo de Monacho non Monachum, & extrahendo eum à Religione, bene potest Papa dispensare, Valent. tom. 3. disp. 10. q. 4. puncto 1. Valquez disp. 165. num. 104. Anor. in sit moral. part. 1. lib. 12. cap. 7. Less. de justit. lib. 2. cap. 41. n. 4. Motta lib. 1. cap. 2. §. 7. n. 10. Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 18. n. 97. vers. neque verò. Buhl. Pont. d. §. 3. vers. sed quatenus. Nicol. Gut. d. cap. 10. n. 92. & 93. Sanchez d. lib. 5. cap. 1. n. 16. Barth. à S. Paulo d. q. 36. num. 2. & lib. 7. q. 48. Et ideo dispensatum fuisse cum Ramiro Rege Aragonum, ut relicta Religione, & Episcopatu, Regnum susceperet, & uxorem, attestantur Palud. in 4. dist. quest. 4. art. 4. Lue. Marin. Sicul. lib. 8. de mirabil. Hispania, cap. ult. Joan. Valez. in chronica, cap. 18. Barthol. à S. Paulo d. q. 36. c. 6. Et etiam cum Constantia professa in Monasterio Panormitano filia Rogerij Regis, ut Religione deserta, nuberet Henrico V. L. Federici Imper. filio, dispensasse Celestinum 111. refert Cened. ad Decretal. collect. 124. n. 1. Pineda in vita D. Jo. Bapt. lib. 1. art. 1. cap. 6. pag. 82. D. D. de la Motta in tract. de Confess. Ordinis Aditicia S. Jacobi de Spata, lib. 2. c. 5. ad §. 7. n. 3. pag. 145. ibi: Et quod Celestinus Papa 111. dispensaverit cum Constantia filia Rogerij Regis Aragonie V. L. que erat Sacerdotialis in Panormo, & nam ex ex tali conjugio Fredericum X. L. certum est: & inter alios Doctores tradunt Card. Cajet. 2. 2. q. 88. art. 11. Fr. Mich. de Medina de sacram. hominum centuriat. lib. 5. c. 28. §. 3. & 33. Illicius

in hist. Pontif. lib. 5. cap. 31. & Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. comp. 19. n. 124. Barthol. à S. Paulo d. q. 36. n. 6. in fine. Trasmira ubi supra n. 33. Et dispensatum etiam fuisse per Alexandrum 111. cum Nicolao Justiniano Sacerdote Monacho in Monasterio S. Nicolai Ordinis S. Benedicti ad instantiam Vitalis Venetorum Ducis, tradunt Barth. à S. Paulo d. q. 36. n. 5. Fagunda in quinq. Eccl. pref. praep. lib. 3. c. 5. n. 7. Pineda in Monarch. Eccl. lib. 6. cap. 7. §. 1. pag. 34. Trasmira d. q. 17. n. 34. & Alexandrum VI. dispensasse cum Cesare Diacono Cardinali, ut uxorem duceret filium Ducis Valentini, refert Cened. d. n. 5. & novè dispensasse Gregorium XIII. cum fratre Illustrissimi Card. Joyose Galli, Sacerdote professo, & Provinciali Ordinis Capucinorum, allente Barthol. à S. Paulo d. q. 36. à n. 2. Trasmira d. q. 17. n. 35.

ALLEGATIO XVI.

Episcopus in qua ætate constitutus Ordines majores conferre possit; & de potestate Ordinantis, & Ordinati ante legitimam ætatem?

SUMMARIUM.

- 1 Subdiaconus ante 21. annum, Diaconus ante 25. inchoat, Presbyter ante 25. per diem incipit promoveri non debet.
- 2 Anni bigisti dies computandi non est pro legitima Ordinis ætate.
- 3 Anni aut fides computandi juxta ritum, & usum Ecclesie?
- 4 Aetate pro suscipiendis sacris Ordinibus positio jure fuit constituta.
- 5 Ordinis Sacramentum si pueris, furiosis, & hiis, qui usu rationis careant, administratur, characterem imprimi in eorum animas.
- 6 Cap. unicuique, de Clericis per saltum promotis, declaratur.
- 7 Infanti tonsuram conferens, quam tantum incurrat?
- 8 Sensus quam contrahit promoveus carentem ætate, non incurrit ipso jure.
- 9 Episcopus suspensione durante si celebret, vel Ordines conferat, an fiat irregularis, ostenditur.
- 10 Promotus ante legitimam ætatem est ipso jure suspensus, intellige de promotis ad majores Ordines, ut num. 14.
- 11 Promotus ante legitimam ætatem, & in suscipiendis Ordinibus ministrat, sit irregularis.
- 12 Sensus impeditur ea exerceat, qua ab Ordine jurisdictione, vel administratione Ecclesiastica pendunt.
- 13 Promotus ante legitimam ætatem ascendens ad alios Ordines incurrit irregularitatem. Intelligit ut num. 14.
- 14 Papa solus dispensat in suspensione, quam incurrit promotus ante legitimam ætatem.
- 15 Irregularitatem contrahit, qui incepto anno 24. suscipit Ordinem Presbyterij, aut in tempore interdicti, vel sine titulo, vel ab alio Episcopo, aut sine dimissis.
- 16 Ordinatus ante legitimam ætatem invalidè susceptionem non incurrit.
- 17 Verba tenore præsumuntur, dum, ac remissionem significat.
- 18 Non comprehendunt illam, qui bona fide, ignoranter, aut imprudenter aliquid facit.

20. Ordina

- 10 Ordinator ante legitimam aetatem bona fide testimonium suum parentum, non remanet suspensum.
- 11 Celebrans ante legitimam aetatem bona fide credens id sibi licere, irregularitatem non incurrit.
- 12 Praeterea tamen mortaliter celebrans sciens se non habere legitimam aetatem.
- 13 Ordinator ante legitimam aetatem bona fide, illa interveniente, reus poterit Ordinem exequi sine dispensatione.
- 14 Regulares, sicut & clerici ante legitimam aetatem Ordinem suscipientes, sunt suspensi ipso iure.

Solum in Clement. fin. de aetate, & qualiter, ut alio non obstante impedimento Canonico, posset quis libere in decimo-octavo anno ad Subdiaconatus Ordinem promoveri, in vigesimo ad Diaconatum, & vigesimo-quinto ad Presbyteratum. Iure vero novissimo Concil. Trident. sess. 23. de reformatione, precipitur, ut nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante 21. annum, ad Diaconatus ante 23. & ad Presbyteratum ante 25. aetatis suae promoveretur, ac insuper statuit eadem in singulis Ordinibus tempora in Regularibus quoque personis esse attendenda, privilegiis quoad hoc penitus exclusis, cum olim meritis exigentibus possent in minori aetate promoveri, in cap. Monachus, 71. dist. 2. Praedictum vero aetatis numerum in singulis Ordinibus sufficit attingere, nisi contrarium exprimat in Canone, sicut olim expressum erat in d. cap. 1. 28. dist. 2. & in cap. cum in causis, de elect. & idem de aetate Acolytatus intelligendum videtur d. c. singulari cum gloss. Ratio huius resolutionis est, quia propria significatio dictionis, aetate, de qua in Trid. est excludere illam, cui praepositum, ut in his terminis diximus de dict. in usufrey. dist. 33. n. 9. nam quomodo perfectum, & consummatum annum requirit idem Concilium, hoc ipsum exprimit addendo partem, exemplum, prout sess. 23. de Regulari c. 15. ibi, ante decimum sextum annum exprimum, &c. tum quia si annus adimpletus requireretur, non posset quis promoveri ad Subdiaconatus Ordinem, nisi in 23. anno, & ad Diaconatum in 24. & ad Presbyteratum in 26. quod manifeste adversatur Concilio Trident. & hoc non esset ante, sed post. Quare ita docent Navar. in cap. 25. num. 69. cum seqq. & num. 102. Zanol. in praxi Episcop. verb. Ordo, §. 4. Maior. de irregul. lib. 1. cap. 30. n. 3. Franc. Leo in thesauro fore Ecclesiastic. p. 1. cap. 4. n. 3. 1. Henric. in sum. lib. 10. cap. 9. §. 1. & lib. 13. c. 18. §. 2. Petr. de Leslema in sum. p. 1. tract. de Sacram. Ordine c. 7. in princ. Placer. in praxi novae Episcopali p. 3. c. 1. rub. de requisitis aetatis, n. 23. pag. 14. Moneta de distributis quoad p. 2. q. 19. n. 11. Fr. Eveman. quae Regul. rom. 1. q. 23. art. 26. Armeid. in addit. ad recapit. legum Navar. lib. 1. tit. 2. l. 1. de aetate, in declarat. n. 4. Bonac. de Sacram. disp. 8. quae. 1. n. 12. Nicol. de Garcia de benef. p. 7. c. 4. n. 4. Avila de censur. part. 3. disp. 3. dub. 7. nov. 11. Valer. Reginald. in praxi fore punitur lib. 30. tract. 3. num. 166. Coninch. de Sacram. rom. 2. disp. 20. n. 102. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 4. q. 1. punit. 1. n. 4. Sarr. de censur. lib. 6. cap. 12. n. 3. & 4. Mollat. in sum. Theologia moralis, p. 1. tract. 1. cap. 11. n. 3. Miranda in manuali Praelat. rom. 1. q. 19. art. 2. Carol. de Grassis de effectib. clericali in prelud. n. 129. 191. & 191. 2. p. 2. in analytica postremi Iuris Ecclesi. enarrat. sub rub. de elect. n. 11. Ugolin. de officio Episcopali c. 26. §. 6. n. 4. & 5. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 1. n. 10. q. 60. verb. ad major. lib. 1. Gutier. canon. lib. 1. cap. 26. num. 8. cum seqq. Albert. Troet. de veris & personis clericis c. 17. n. 1. Phillare. de officio Sacram. rom. 1. p. 1. dist. 2. cap. 13. in fine, laud. Ph. 1. b. Martini post Barbof. de Episc. Pars II.

hoc scripta & impressa in locum editum, in tract. de Sacram. Ordinis, tract. 1. p. 1. c. 2. per tot. Marcel. V. lpa in praxi iudice. 7. n. 3. & c. 1. n. 4. novissime Sinch. in apus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 34. D. Acuña in comment. ad cap. Subdiaconatus, n. 1. dist. 77. Adversus tamen diem annum necessarium à Concil. Trid. inchoatum fuisse, Coninch. de Sacram. disp. 20. dub. 10. n. 102. Bonac. etiam de Sacram. disp. 8. quae. 1. n. 102. n. 11. Petr. Ledesma in sum. rom. 1. de Sacram. ubi de Ordine, c. 7. Diana d. p. 1. tract. 2. miscel. resol. 39. nam regula est in iure nostro, quod si agatur de materia favorabili, si de materia odiosa, vel potius, ubicumque requiritur aetas ad aliquem actum, vel exercitium, sufficit attingere primum diem ultimum anni, quia annus coepit habere pro completo, Gloss. verb. decimum sextum annum, in Clem. fin. de aetate & qualiter. Gloss. in Clem. ad costram. de Regal. Gutier. canon. lib. 1. c. 26. n. 3. Ceval. commun. contra commun. q. 15. post num. 4. Gironda in tract. de privilegiis, & except. explicat. n. 114. ubi nam seq. id limitat quando pro clericali forma requiritur annus impletus.

Regulares vicine suorum antiquorum privilegiorum non posse ordinari ante legitimam aetatem praescriptam à Concil. Trident. dist. cap. 12. tenent Fr. Eveman. quae Regal. rom. 3. quae 13. art. 6. & 8. & in addit. ad sum. rom. 4. cap. 77. conclus. 1. Sarr. de censur. lib. 6. cap. 12. n. 14. & 15. Fr. Ludov. Miranda d. q. 19. art. 1. ubi asserit se necesse de aliqua concessione, quae id concedat Regularibus post Trident. & Sixtum, refert Portel. in dubiis regularibus verb. Ordines sacri, n. 1. me citato in hoc loco; Marchin. d. tract. 1. p. 1. cap. 3. num. 6.

Pro legitima Ordinis aetate non est computandus dies Bilextilis, nec de illo curandum, cum annus à iure determinatus intelligatur ex 365. diebus constitutus: ita Henric. in sum. lib. 10. cap. 19. §. 2. Aloy. Ricc. in praxi fore Ecclesiastic. post resol. 276. in notabilis de materia Sacram. Ordinis, verb. quod interfertur, in 2. edit. Martin. Form. de ordines, cap. 1. n. 6. Quoniam contrarium, imò diem bilextilem in aetate ordinandorum semper includendum, existimaverint Bonac. d. punit. 1. n. 14. & Mollat. d. tract. 1. cap. 12. n. 8. Marchin. d. p. 3. cap. 4. n. 13. & qualiter si computandus annus ad Ordines recipiendos, an more astrologico per tot. menses, & dies, an vero more Ecclesiastico, iuxta quod cecidit in Calendario? Vide infra alleg. 18. num. 1.

Sed dubitans an habeat legitimam aetatem ad Ordines & beneficia, vel alium actum requisitum, non potest cum huiusmodi dubio Ordines suscipere, donec constet de aetate; quia possessio est pro praepcepto, & ideo illud servare oportet; si casus in eo calat, qui expleverit viginti & unum annos ad jejunandum; quia tunc non est possessio pro praepcepto jejunii, sed pro liberare illius dubitantis. Ita Thom. Sanchez. de Matrim. lib. 1. disp. 41. n. 58. Jo. Sinch. in stat. disp. 41. n. 6. & 7. Castro Palao tom. 1. disp. 3. punit. 8. n. 7. & plures quos refert, & sequitur Anton. Diana Moral. resol. p. 4. tract. 3. resol. 21. per tot. Quare si in aetate ad ordines unus dies, aut hora desideratur, vizitatur factum, quia si hoc non habet locum regula illa, quod parum distat, nihil distat videtur, sicut nec in alijs in quibus vis tempus praescriptum exigit: ita Henric. in sum. lib. 7. cap. 20. §. 2. in gloss. lib. O. Bassi. Pont. de Martin. lib. 7. cap. 66. n. 1. novissime Diana Moral. resol. p. 5. tract. 3. resol. 17.

Huiusmodi aetates pro suscipiendis Ordinibus requirunt non alio quam positivo, & Canonico iure constitutae sunt, nec quidem de iure divino aliquo fuisse determinatae, ita ut ad necessarium Sacramenti

Ordinis, ut bene firmat Soc. in 4. *sent. dist. 23. q. 1. art. 2. conc. 3.* Vnde et si huiusmodi Sacramentum potest, furtivis, vel amentibus, qui usa rationis carent, administraretur, characterem in eorum animam imprimi cerè credendum est, ex S. Bonav. in 4. *sent. dist. 23. q. 2. art. 1.* ubi Soc. q. 1. *art. 2. conclus. 3.* Iam. And. in c. 1. n. 5. de clericis per saltem promoves, Catechesis Rom. sub tit. de Sacra Ordinis, §. sequitur, Gregor. de Valentia 4. *disp. 9. q. 4. par. 2.* Navar. c. 1. n. 4. de his que videntur de causa sum. & conf. 7. n. 3. de temporib. ordin. Coninch. 4. *disp. 10. dub. 10. num. 94. & 97.* Valq. 3. p. 1. *sem. 3. disp. 24. cap. 1.* Bonac. d. *disp. 8. quest. unic. punt. 5. num. 1.* Gutier. *canon. lib. 1. cap. 26. n. 18.* novissime me citato in hoc loco, Torrelblanca in *pract. juris spirit. lib. 2. cap. 13. n. 15.* Ex ratione, quia et in *canon. de clericis per saltem promotis*, habetur illos non esse reordinandos, qui intra, id est ante discretionem annos, acceptaverint minores Ordines; tum quia usus rationis videtur solummodo requiri in suscipientibus Sacramenta, quæ consistunt in aliquo acta ipsius suscipientis, sicut est matrimonium, quod consistit in mutuo contrahentium consensu, & Potestentia ad quam necessarius est dolor, & confessio, qui sunt actus potestatis; in suscipientibus verò Sacramenta, per quæ datur aliqua potestas, quæ est prior actus, non videtur necessarius usus rationis, sed sufficiente capacitate potentie, seu potestatis, quæ confertur: & ita colligitur ex resolutis per Doctores supra allegatos.

Unde fit, Episcopum non posse dispensare super ætate ordinandorum, sed requiri Papæ dispensationem, c. *dist. 1. de temp. Ordin. Etiam. S. verb. Ordo. num. 19.* Alzod. de *præcl. Episcop. dignit. p. 2. cap. 6. num. 64.*

7. Restat jam ut videamus, quæ poena iure sit constituta adversus Episcopos ordinantes aliquem non habentem ætatem requisitam, & contra sic promotus. Et agendo prius de ordinante, adduco decisionem text. in *cap. vel non est compes. de temporibus ordinis & ibi Abb. n. 4.* ubi probatur infamem in Diaconum ordinandum, à collatione cæterorum Ordinū suspensione dignum esse, in conferte verò infanti clericalem Tonfuram Bonifac. VIII. sancivit ne per annum Tonfuram alteri dare possit, in *cap. final. de tempor. ordinat. lib. 6.* Sed difficultas est, quare confertus infanti clericalem Tonfuram ab illius collatione tantum suspendatur, & confertus eidem Diaconum Ordinem, non tantum à collatione illius, sed etiam cæterorum suspensione dignus sit? De quo vide Campan. in *divers. juris Canon. rub. 7. c. 4. n. 2.* ubi rationem reddere multis nititur.

8. Suspendio hæc, quam de jure contrahit promovens ætate carentem, non incurrit ipso jure, prout resoluunt Tabien. *verb. Ordo 3.* Majol. de *irregul. lib. 1. c. 10. n. 9.* Unde non incurrit irregularitatem si in Ordinibus, à quorum collatione erat suspensus, ministraret, ex Rebuff. in *praxi benef. tit. de clericis male promotis. gloss. 2. n. 7.* remissive Quaranta in *sum. Bullar. verb. Ordo. in prin. vers. an.*

9. Si tamen prædicta suspensio durante videret alium Ordinem initiare, fieret quidem irregularis; suspensus enim à collatione Ordinum, illos conferendo irregularitatem contrahit, ex Sylvest. *verb. Suspendio. n. 5. vers. Si verò ab Ordine.* cum Concil. Trid. nullam in hoc casu apponet poenam, nec Constitutio Pii II. & cum altera Sixti V. quæ in illo loquebatur, redacta sit ad terminos juris communis, per Clem. V. III. in *sua Constit. incip. Romanum Pontif. sub dat. pridie Kal. Martii 1565.* ut refert Sayr. in *floribus decis. sub tit. de tempor. ordinat. decis. 27.* viget tantum suspensio *dist. cap. vel non est compes.*

10. Poena verò promoti ante legitimam ætatem erat

suspensio de jure communi ab illorum executione usque ad ætatem legitimam, c. *cap. vel non est compes.* talis tamen suspensio non erat ipso facto, sed ferenda, ut per Gloss. ibi, & Navar. *cap. 3. n. 3. de tempor. ordinat. in antiquis edit.* Marchin. *dist. 1. p. 3. cap. 1. n. 2.* Avila p. 3. *disp. 5. dub. 7. vers. de secunda.* D. Acuña in *dist. cap. Subiacimus. num. 4. dist. 7.* per Conit. verò Pij II. *incip. Cum ex sacrorum ætatem alleg. leg. n. 10.* fit ipso jure perpetuo suspensus, donec absolutionis beneficium impetretur, ut per Covar. in *Clem. si sursum. part. 1. lib. 1. n. 4.* Rebuff. in *praxi benef. p. 2. tit. de clericis ad Sacram. Ordinis promotis. gloss. 4. n. 3.* Tolet. in *instru. Sacerd. lib. 1. c. 61. n. 5. & 6.* Graff. in *aur. decis. part. 1. lib. 4. cap. 27. num. 23.* Majol. de *irregul. lib. 3. cap. 30. num. 19.* Navar. in *man. cap. 25. num. 50. & c. 27. n. 25.* Henric. in *sum. lib. 13. cap. 38. §. 1.* Sayr. de *curat. lib. 4. c. 14. n. 1.* Avila *ead. tract. p. 3. disp. 5. dub. 7. per eum.* D. Acuña ubi proximi, n. 6. novissime March. Vulpe in *praxi judic. c. 8. p. 2. & 3.* Lezana in *sum. quest. Regul. cap. 14. num. 1.* Quaranta d. *verb. Ordo. vers. colligitur ex dictis.* Bonac. de *Sacram. dist. 8. quest. unica. punt. 3. num. 13.* bene Rot. in *Illud. portionis de Binar. error. 8. Novemb. 1613.* coram Illustri. Patriarcha Marzanedo, impedita per Farin. *decis. 481. num. 5. p. 2. recent.* Ex quibus autem probatur quis promotus ante legitimam ætatem? Vide Rot. in *Meliteni Abbatia. 27. Novemb. 1592.* coram D. Giffio, impedita per Marchelan. de *commis. part. 1. pag. 140.* secundum nostram impres.

Si hac durante suspensione promotus ante legitimam ætatem in suscipiis Ordinibus ministrare contumperit, fiet irregularis, ex dicta Pij II. *Constitutione*, ut per Aloy. Ricc. in *praxi aurea. resol. 105. n. 1.* Gutier. *dist. lib. 1. cap. 26. n. 22.* quiddam tenet *Dia moralium resol. tom. 2. tract. 4. de Sacram. resol. 38. 1. in fine*, nam et suspensus impeditur ea exercere, quæ ab Ordine, jurisdictione, vel administratione Ecclesiastica pendent, nec proficiuntur, ex traditis per Ugol. de *curat. sub 4. cap. 6. in prin. & §. 1.* Mar. Alter. *ead. tract. tom. 2. disp. 4. cap. 1. vers. & statuendum est.* Sayr. *tom. 5. disp. 26. sect. 1. n. 1.* Bellet. *disposit. cler. part. 1. tit. 1. de clericali disp. §. 5. n. 33.* Monetam de *divinis. quotid. p. 2. q. 15. n. 7.* cumque præterea tanquam impeditum exercere Ordines, si interduum se ingerisset Divinis, irregularem fieri sancivit Pontifex in *cap. 1. de sent. & re judic. lib. 6.* Unde excommunicatus solummodo poenam irregularitatis incurrit exercendo illos actus, qui sunt specialiter deputati aliquis Ordinibus ministerio, Miranda *dist. quest. 39. art. 9.* Quinimo et ascendendo ad altiores Ordines, eandem incurrit irregularitatem, cum dicitur ministrare in promotis, Majol. de *irregul. lib. 1. cap. 3. num. 11. & lib. 4. cap. 33. num. 2.*

Intellige de promotis ad sacros Ordines ante ætatem, ut patet ex d. Bulla Pij II. ibi, *Si faciunt ad sacros Ordines promoveri;* cujus poena non comprehendit illos, qui ante legitimam ætatem minores Ordines etiam mala fide recipient, ut per Navar. *cap. 3. n. 4. de temp. ordinat. in novis.* Sayr. *tom. 5. disp. 31. num. 23.* Bonac. de *curat. disp. 3. quest. 6. punt. 5. num. 5. vers. quinto.* Salzed. ad Bernard. *cap. 26. vers. tertius erit.* Sayr. de *curat. lib. 6. cap. 12. num. 9.* Marchin. *cap. 3. num. 9.* Bellet. *dist. 5. §. 1. num. 6.* Aloy. Ricc. in *praxi. Cæria Archiepisc. Neapol. part. 4. decis. 93. num. 5.* Diana *moral. resol. part. 5. tract. 3. resol. 30.*

Ordinatus igitur ante legitimam ætatem, cum remaneat ipso jure suspensus, si tamen Ordines recipit, necessariam est, ut priusquam Ordinem recipiat, à suspensione abolvatur, neque ante, etiam si ardeat ætatem per sacros Canones, & S. Concil. Trident. requisitam, absque absolutione prædicta alium

alium post Ordinem suscipere, aut in fulcepto ministrare. Miranda d. 4. 19. art. 10. Cornejo tom. 2. ubi s. p. disp. 4. de suspens. dub. 1. Lexani in sum. quæst. Regul. cap. 14. n. 1. in fine. Non sufficit dispensatio delumpta ex tolerantia Episcopi per longum tempus, quia cum non probeatur illius scientia de huiusmodi mali promotione, tolerantia nihil operatur. Roman. conf. 126. num. 6. & 7. vers. quibus autem. Paris. conf. 126. num. 4. lib. 4. Gbe. conf. 189. n. 1. & 4. lib. 1. Becori. conf. 183. num. 25. lib. 1. Ultra quod ex dispositione dicte Bullæ p. 11. suspensio incurritur ipso iure, & celebrantis efficitur irregularis, & a solo Papa absolvendus. Covar. d. num. 4. Navar. in man. cap. 15. num. 70. & in cap. accepta, opposit. 8. n. 3. de restit. spoliar. Rot. d. decif. 431. n. 1. ac proinde iniquæ ad obtinendum beneficii. Capanaq. decif. 438. n. 4. p. 2. Paris. conf. 125. n. 40. & 41. lib. 4. Ro. d. decif. 451. n. 1. p. 2. recitat. & latius alleg. seq. n. 14. Porreit nihilominus per Episcopum dispensari, si huiusmodi delictum promotionis sit occultum, licet celebratio sit publica, ut resolvit alleg. 39. p. 3. num. 4. vers. decimo. Adverte non fieri irregularitatem ante legitimam ætatem ad Sacerdotium promotam, si exercere actus solum in Sacerdotio constituitur convenientes, & Sacerdotali Ordini deputatos, modo non celebrat, aut de Regulari dicunt Navar. conf. 9. de clerico excomm. minif. in antiq. alias conf. de etate, & qualis. in novis. Fr. Emman. in sum. p. 1. cap. 106. conclus. 1. & quæst. Regul. tom. 3. q. 1. art. 12. Bellet. disquisit. cler. p. 1. tit. de discipl. cleric. 9. n. 18. Musch. d. cap. 3. n. 14. An suspensus ab aliquo Ordine, si ascendit ad altiorum Ordinem, abique eo quod illos exercere, efficiatur irregularis? Effici irregularem tenent Maior. de irregul. lib. 4. cap. 14. num. 1. & 2. Covar. in cap. alma mater, p. 2. 6. 3. num. 3. vers. secunda, sed contrarium melius sustinet Sayr. de censur. lib. 4. cap. 16. n. 12. Marcel. Valpe in praxi iudiciali fori Ecclesiæ. cap. 8. num. 31.

16 Quælio in hac materia difficilis est, an irregularitatem contrahat, qui non expleto 24. anno suscipit Ordinem Presbyterii, aut in tempore interdicto, vel sine titulo, sive ab alieno Episcopo, aut sine dimissio-
vel extra tempus fluxum? In qua questione verior opinio est affirmativa, quam tenent Covar. in cap. Alma mater, p. 1. 6. 3. n. 1. vers. Salzed. ad Bernard. cap. 16. vers. 1. qui ibi attulit et alios, & prudentissimos Viros, maxime Soc. Iussu, alioquinatum esse de hac re, & illam omnino firmasse resolutionem, quamque tenent Hieron. à Sorb. in compendio privi-
Mendicantium, verb. Ordines sacri, vers. sed hic adverte-
tendo, & versidem ostendam secundo. Navar. conf. 4. in antiq. alias conf. 8. de clerico excomm. minif. Bonac. de Sacram. disp. 3. quæst. unica. parit. 1. n. 1. tum quia huiusmodi Sacerdos celebrare hoc casu Episcopo ordinari, ex resolutis per D. Thom. 3. p. quæst. 81. art. 2. & in 4. sentent. disp. 15. quæst. 1. art. 2. ubi Palud. q. 4. art. 2. Atque ideo simul cum ipso Antistite eandem Hostiam vere consecrat, ut explicat Caiet. super d. art. 2. quæst. 81. Unde bene Ludovic. Matratus in D. Thom. tom. 3. tract. de Sacram. Euchar. dispar. 38. f. 8. n. 4. quem refert, & sequitur novissime Diana Moral. resp. par. 3. tract. 14. resp. 118. tenet quod dum plures Sacerdotes simul consecrant, & consecrando simul unam, idemque Missæ Sacrificium efficiunt, ad eorum quælibet perinde pertinet illius applicatio, ut si solus offerret, quia quilibet est illius totius vera causa per se independentem ab alio, unde & potest independentem ad alterius voluntate illud integre, cui voluerit applicare, quod proinde sic à singulis applicatum diversis personis, proderit omnibus, quibus applicabitur, quia prodest debet alicui; nulla autem ratio est, cur uni potius prodest, quam alteri. Quare contrariis opinio non est recipienda, neque eam Barbof. de Episc. Pars II.

fatis confirmant rationes pro ea, cuius partes qui tenent in ea se fundant ratione, quia Ecclesia non cum reputeat primum Missam, quam tunc videtur unicus Episcopus ordinante celebrare, quæ potius videtur unica actio ordinatio. Sed hæc ratio non sufficit, imò contra-
rium apparet ex supradictis, ex quibus venit rejectenda, & per consequens Doctores, qui illa docti negati-
vum scilicet opinio in hoc evenit tenentur, prout sunt Medina in sum. lib. 1. cap. 12. § 8. Quæntia in summa Bullarum. verb. Ord. vers. ampliatio illa, Fr. Emman. in sum. part. 1. cap. 68. conclus. 1. Henriq. lib. 14. cap. 3. § 1. in fine. Sax. tom. 3. disp. 3. f. 1. § 1. in 71. Sayr. de censur. lib. 4. cap. 19. n. 3. & lib. 6. cap. 12. n. 11. Avila eadem tract. part. 3. disp. 3. dub. vers. dico 2. Bellet. disquisit. clericali tom. 3. tit. de discipl. clericis. § 5. n. 5. pag. 60. Portel. in dubiis regularibus, verb. Ordinem sacrum. 7. Nihil in sum. verb. Sacerdos, Homobon. de excomm. Ecclesiæ. tract. 4. cap. 9. g. 7. Minchin. d. tract. 1. part. 1. cap. 1. n. 16. Marci. Vulpes in praxi iudiciali fori Ecclesiæ. cap. 8. n. 31. novissime Laurent. de Franch. in controversiis inter Episcopos & Regulares. pag. 81. in resp. ad 22. Cornejo d. cap. 6. de suspens. dub. 1. Lexani d. cap. 14. n. 2. Huet. in tract. de suspens. dis-
fic. 15. n. 361. Diana part. 3. tract. 9. resp. 57.

Verum si quis probabiliter credens hæc habere legiti-
mam ætatem, & ignoranter aut illam ordinaretur, in
dictam non incidere suspensionem; etiam hodie post
relatis Pij. & Sixti Constitutionibus, ex eo quia ordinatus
ante legitimam ætatem inculpabiliter a suspensione
excutitur. Ita Navar. in man. cap. 27. n. 156. & in cap.
accepta, opposit. 8. n. 24. de restit. spoliar. & conf. 9.
num. 3. de temp. ordinat. & conf. 1. n. 1. de etate, & qualis.
Cued. Voies in sum. lib. 1. cap. 15. num. 4. Henriq. in
sum. lib. 13. cap. 18. § 1. in fin. Salzed. ad Bernard.
cap. 16. vers. 1. quod dispositio. Grassi in decif. an
vel. part. 1. lib. 4. cap. 27. n. 21. Viler. Reginald. in praxi
fori parit. lib. 3. tract. 2. n. 12. me citato in hoc
loco, Homobon. de excomm. Ecclesiæ. tract. 11. c. 20.
quæst. 12. resol. 1. Miranda in manuali Prælat. tom. 3.
quæst. 39. art. 6. in fine, Ludov. Blei in responsu casuum
conscientie, in casu incip. Petrus Presbyter. Sanchez
de Matrim. lib. 7. disp. 30. præp. finem; tum etiam
quia ad incurrendam hanc suspensionem opus est do-
lo, Navar. d. cap. 27. n. 156. & d. censur. de etate, &
qualis. Bernard. in praxi c. 26. § 1. C. vers. primò quod
ejus. Avila de censuris part. 3. disp. 5. dub. 7. vers. pro
intelligentia. Soc. d. disp. 31. f. 1. n. 26. in fine, D.
Acritia in d. Sabbatienus n. 7. disp. 77. Huet. in tract.
de suspens. disfic. 15. n. 16. Villalob. in sum. tom. 1. tract.
11. disfic. 11. num. 6. novissime Diana d. 5. tract. 10. res.
sol. 32. Præposit. in 39. quæst. unica, de Sacram. Ordinis
dub. 17. num. 167. cum denique quia verbi illa, & et
merè sumpserit, quibus utitur prædicti Pij. & Sixti
Constitutiones, dolus ac temeritas significat, hinc
tota gloss. penult. in c. soler. de sentent. excomm. in 6.
Card. Zabari. in Clement. quæst. 38. de privi. Hypollit.
in leg. de minor. in privi. c. 19. § 1. de quæstion. Sinch.
de Matrim. lib. 7. disp. 32. num. 38. & citari per me
d. 17. 8. ac lubinde non comprehendere illum qui
bona fide, ignoranter, aut imprudenter, sive inadvertenter
aliquid facit, observat Cened. ad Decretales collect. 45. num. 1. Unde ad hanc suspensionem incur-
rendam requiritur præsumptio, itaque non sufficit
ignorantia vincibilis, modo sit non affectata, Navar.
d. c. 17. n. 154. Emman. d. verb. Suspensio, n. 2. Avila d.
disp. 1. dub. 7. & alij citati à Bonac. de censur. disp. 3.
quæst. 6. prælo 5. num. 3. vers. advertendum, quia
ipse tenet ad hanc suspensionem incurrit etiam non
requirit præsumptionem, vel ignorantiam affecta-
tam, sed sufficere ignorantiam moraliter culpabilem
& quamvis Lexani d. cap. 24. num. 4. non sine fundamento existimaverit ad incurrendam

dignam suspensionem non requiri dolum, aut malitiam. Hinc Rota d. decif. 481. num. 6. reputavit dolum ignorantiam cuiusdam ante legitimam aetatem ordinari, qui procuravit fieri infamationem ab Officiali de sua aetate, quem facile sibi erat decipere, cum de ea poterat certiorari de facili a proprio Parocho, penes quem erat liber Baptismi, & cum iret ad suscipiendos Ordines sacros, & admonitus esset ab amicis, non obstantibus his admonitionibus voluit ordinari. Et eadem Rota, in alia decif. 100. num. 2. apud Farin. part. 2. recens. censuit quod promotor ad Sacros Ordines ante legitimam aetatem, ut irregularis efficiatur, requiritur ipsum dolum, & in contemptum suscepisse Sacros Ordines, & ministrasse: & num. 3. & 4. subdit dolum, & contemptum cessare in eo, qui habuit intentum credendi causam, ac proinde Irregularitatem non incurrere propter promotionem ante legitimam aetatem, si promotor ille credebat se esse legitimam aetatis.

10 Sic etiam qui testimonio parentum, vel sui Superioris bona fide ordinatus est ante legitimam aetatem, non remanet suspensus, cum non peccet recipiendo Ordines bona fide. Ita Quanta in sum. Bullarj, verb. Ordo, vers. quibus sic specialiter, Laurent. de Franchis dicit. pag. 82. in resp. ad 23. & ex Navar. Cov. & Tolet. Bonac. de Sacram. disp. 3. quasi. unica, p. 1. §. 1. vers. verum, Bellet. d. quifit. clerici. p. 1. tit. de discipl. clerici. §. 5. n. 60. Jacob de Grassi. in aureis decif. lib. 4. cap. 27. n. 2. Suar. de censur. disp. 3. §. 1. §. 1. n. 26. Simchi. de Matrim. lib. 7. disp. 30. prope su. Ugolin. de offic. Episcopi, cap. 6. §. 6. n. 5. Miranda in man. Pralat. tom. 1. §. 1. art. 6. Vincet. Marchin. d. cap. 3. n. 10. Filline. tom. 1. tract. 17. c. 5. n. 84. Ratio est, quia Pontifex solum scandalum tollere, & excessus reprimere intendit, aut nimiam ordinandi temeritatem, quae omnia locum non habent in illo, qui ex probabili ignorantia juris, vel facti ante legitimam aetatem ordinaretur; imò Avil. de censur. part. 3. disp. 5. dub. 7. & Diana d. tract. 4. resol. 192. docent exculare ab hac suspensione, & irregularitate ignorantiam causam, dummodo non sit affectata.

11 Nec etiam bona fide celebrans, credens id sibi licere, irregularitatem incurrere, ut resolvunt Covar. in Clem. si furiosus, p. 1. §. 2. a. Navar. Salzed. & Graffis d. l. c. Bellet. d. quifit. clerici. p. 1. tit. de discipl. clerici, §. 5. n. 59. Ricc. in praxi aetate resol. 105. n. 2. Miranda d. p. 39. art. 10. in fine. Sed quia Fulc. tract. de visitat. lib. 1. cap. 28. n. 37. utitur hunc esse irregularem, tanquam ipsum dedecet ignorare, quae communiter omnes sui ordinis sciunt; idem consulerent tutius esse dispensationem petere, si Papa relictis circumstantiis illam duxerit concedendam.

12 Quamvis qui bona fide ante legitimam aetatem ordinatus est, non fiat irregularis celebrando, cum non dicatur violare censuram, peccat tamen mortaliter celebrando, sciens se non habere legitimam aetatem, si credimus Fr. Eimman. in sum. p. 1. c. 10. conclusa. Nugn. part. 3. quasi. 9. art. 20. Suar. de censur. disp. 3. §. 1. §. 1. n. 4. Bonac. d. p. 1. §. 1. n. 13. vers. verum. Unde si qui Sacris ordinatur ante legitimam aetatem, habeat bonam fidem a principio, ob quam a suspensione ipso facto liberatus fuerit, si postea adveniat mala fides, & sciens se non habere legitimam aetatem celebraverit, non contrahit irregularitatem, ex Fr. Eimman. quasi. Regal. tom. 3. §. 23. art. 14. Laurent. de Franch. ubi supra, pag. 83. in resp. ad 24. 7. Iusta tamen interveniente aetate recte poterit Ordines exequi sine aliqua absolutione, aut dispensatione, non obstantibus dictis Constitutionibus, ut acriter defendit Covar. in d. Clem. si furiosus, p. 1. §. 1. n. 4. & tenent Socin. in Bullis Pontific. rheor. 109. Cornejo in 3. p. tract. 5. de suspens. disp. 4. c. 3. Diana d. resol. 182. & d. p. 3. tract. 10. resol. 34.

Quod o est non contentenda, in Regularibus, sicut & clerici, ante legitimam aetatem sacros Ordines recipientes, ipso iure sint suspensi? In qua questione videtur dicendum, illos non esse ipso iure suspensos, cum poena hac suspensionis in illis aetate reperitur solum contra clericos in dict. Bulla Pii II. de qua alleg. seq. n. 1. b. n. unum illi clericis, & Monachi enim, & clerici sunt diverſi, ut constat ex verb. & tit. ut clerici, vel Monachi, sicut Constitutio loquens de Regularibus solummodo, non comprehendit clericos seculares, ut habetur expressè in Clem. 1. juncta Gloss. verb. Religiosus, de rebus Eccles. non alien. Bellet. d. quifit. clerici. p. 1. tit. de discipl. clerici. §. 2. n. 5. ita etiam Religiosi in Constitutione agente de clericis non veniunt, praecipue in materia non favorabili, Abb. in cap. 2. n. 7. ut Clerici, vel Monachi, & in cap. 1. n. 9. de iuram. calum. Bellet. d. §. 2. n. 1.

Sed his non obstantibus verius est huiusmodi Regularibus ante legitimam aetatem promotos, suspensos ipso iure fieri, sicut & clericos; nam licet quantum ad alia, quam maxima sit differentia inter clericos, & Monachos, sive Regulares, maxime quando agitur de materia, quae vel tantum concernit clericos, vel tantum Monachos; at quando materia est, quae aequaliter respicit unum, & alterum, qualis est, materia Ordinum recipiendorum, & ut non recipiantur extra tempora, ante legitimam aetatem, vel sine literis dimissoriis, nulla proſus inter ipsos est differentia: quod si praedicis Pius II. usus fuit nomine clerici, non verò expressè Monachos, sive Regulares nominavit, ex eo fuit, quia clerici nomen in hoc sensu univocum est, & nomine, & definitione convenit, ac comprehendit clericos, tam seculares, quam Regulares. Quo fundamento hanc sententiam tenuit Fr. Eimman. in sum. part. 2. cap. 1. §. 65. & quasi. Regal. tom. 3. §. 14. art. 8. late Letana d. cap. 14. n. 2. item segg. Miranda d. §. 19. art. 6. & novissime Aloy. Ricc. in decif. Curie Archiep. Neap. decif. 130. p. 4. Portel. in dubijs Regularibus, verb. Ordines sacri, n. 13.

Utum autem Praelatus Regularis possit dispensare cum suo subdito ordinato ante aetatem, absolvens illum a suspensione, ac etiam cum eo in irregularitatem contracta dispensando ex administratione illius Ordinis durante suspensione? In hoc dubio Capuc. n. ad compendium, verb. Ordines sacri, fol. 182. tenet huiusmodi Praelatum non posse dispensare, vel absolvere ordinatos ante aetatem, imò nec id posse Episcopos, & ceteros, Gloss. in Clem. fin. de aetate, Sylvest. & Navar. reser. & sequitur Sayr. de censur. lib. 6. c. 12. n. 13. & 14. ubi expressè dicit Praelatum Regularem non posse dispensare cum suis subditis ordinatis ante aetatem virtute privilegiorum, subditque hanc privilegia esse derogata per Concil. Trid. d. cap. 12. pariter resolvens solum Papam, non verò Episcopum posse in hoc dispensare. Quicquid dicant Portel. ubi supra num. 14. Hieronym. Roderic. in compendio 99. Regul. resol. 106. num. 26. Diana moral. resol. p. 3. tract. 2. resol. 35.

ALLEGATIO XVII.

Episcopus quibus temporibus Ordines sacros dare possit, & quas poenas incurrat extra illa ordinatus?

SUMMARIUM.

1 Ordines sacri in sex anni Sabbatis conferuntur, & qua ratione in quatuor anni temporibus conferuntur, nam. 2.

3. Diebus

3 Diebus Sabbati Ecclesia potius conficitur Sacris Ordinibus esse conferendos, quia sabbatum significat requiem.

In quodam casu fas est die Dominica sequenti post Sabbatum ieiunium quatuor temporum, Sacros Ordines conferre, ibid.

4 Sacri Ordines extra praedicta tempora, nec consuetudine conferri possunt.

5 Papa potest licentiam, & dispensationem concedere, ut extra tempora statuta quis possit ab aliquo Antistite ad Sacros Ordines promoveri.

6 Minorum Fratres, & omnes qui illorum privilegii fruantur, possunt extra statuta tempora Dominici, vel aliis festis diebus Sacros Ordines suscipere.

7 Patres Societatis Iesu eodem privilegio fruantur, ex indulto Gregor. XIII.

8 Tempus praestitutum ad conferendos Ordines non est de substantia collationis illorum.

9 Promissus extra tempora, an sit suspensus ipso iure, resolvitur, & de promissione.

10 Suspensio ad promotionem extra tempora statuta, si celebret, irregularis fit.

11 Bulla Pij II. refertur.

12 Suspensio ob casus in d. Bulla comprehensus, non possunt beneficia conferri.

13 Bulla Pij II. semper fuit observata à Clem. VIII. & à S. D. Paulo V. confirmata.

14 Suspensio per dictam Constitutionem, ac ab aliis quam à Papa absoluti possit, resolvitur negativè, nisi suspensio, vel irregularitas fuerit occulta, num. 17.

15 Censitor Canonici quicquid non reservat absolutione censura, potestatem Episcopis videtur concessisse.

16 Lex absque temporis praestitutione penam imponit, et ceterum illam perpetuè infringere.

1 Acaos Ordines non nisi in sex sabbatis anni conferri licet, statuere Canones in cap. quod die, & in cap. fin. 7. 4. dist. 11. nomen in sabbatis quatuor temporum, quae sunt post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimae, post Dominicam Pentecostes, & post festum Exaltationis sanctae Crucis, & in Sabbato precedente Dominicam de Passione, & in Sabbato sancto, quorum Canonum statuta Concil. Trident. servari iubet sess. 2. de reformat. c. 8. & comprobatur Henricus in sum. lib. 10. c. 11. in princip. Franciscus, Leo in thesauro fidei Ecclesiastici, p. 1. c. 4. n. 10. & Ugolini, de potestate Episcopi c. 26. g. 15. n. 1. vers. 3. Bonae, de Sacram. disp. 3. g. 1. n. 1. p. 1. 6. n. 1. vers. 1. Sanchez opus. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 5. n. 1. Aloy. Ricc. in decis. Curiae Archiep. Neap. decis. 93. part. 4. Summa ratione pendit Sacri Ordines his temporibus conferuntur, ut scilicet Christi fideles Sacramentorum ministri, qui ad tanti ministerij potestatem assumuntur, piis, & sanctis precationibus intenti, rectè & cum Ecclesiae utilitate ad eam gerendum aptiores fiant, prout dicit Carechisin. Roman. sub ritu de Sac. Ordinibus, sequitur nunc, & hanc finem utiliore apparet ratio, & verior his, quas tradunt Praep. in cap. quoniam, c. ceterorum; & dist. & Rebuff. in praxi beneficii, p. 1. de clericis malè promissis, gloss. 1. n. 3. & 9.

2 Diebus Sabbati Ecclesia potius conficitur Sacros Ordines esse conferendos, quia sabbatum significat requiem, legitur enim Genes. 2. quod requievit Deus die septimo ab omni opere, quod paravit, & singit gloss. verb. peritior in cap. litteras, de tempor. ordinat. Requies enim consideratur dupliciter, uno modo pro cessatione ab operibus, alio modo pro implemento desiderij, ex D. Thoma, part. 1. sum. q. 37. art. 2. in me-

dia. Sacris initiatus primo modo quiescit potest, cum de labore secularium negotiorum transiit ad Ecclesiasticum requiem, cum illi non amplius negotij permitatur, cap. fornicari, 83. dist. 1. quia non potuitur consistere in minoribus, cum possint retrogredi ad seculum, cap. Ioannes, de clericis con. jug. cap. si quis, 32. dist. 1. Et idè quocumque etiam die his possunt praedicti minores Ordines conferri, ut dicitur alleg. 14. num. 18. Alterum verò requiri modum, nec Sacris initiati assequantur, quoniam ipsi, alioque triumphalem ingrediuntur Ecclesiam, ex D. Thoma. ubi proximi à cuius desiderio complementum apostolus consequi animo concupiscunt concupiscens, in ea prorupit verba, Copio diffusi, & esse cum Christo. In quodam casu fas est die Dominica sequenti post sabbatum ieiuniorum quatuor temporum Sacros Ordines conferre, nempe servato, & continuato ieiunio sabbati cum Dominica sequenti ab ordinatore, & ordinato; non enim fictione Canonica minime Dominicae sequentis trahitur ad Vespere sabbati praecedentis, & sic dicuntur conferri in sabbato; non capere tamen hoc facere, quia est magnum ieiunium, nisi ad illi necessitas, ut quia sunt tanta ordinantium copia, ut non poterint Ordines die sabbato perfici, cap. quod à Patribus, dist. 75. Salzed. ad Bernard. in praxi, cap. 16. vers. ista autem, Sunch. in opus. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 11. n. 4. ubi n. 5. subdit hoc ieiunium non frangere Episcopum facientem sacrum die sabbati, & in eo lamentem ablutioem. Villalob. in summa, tom. 1. tract. 11. dub. 13. Diana moral. resol. p. 1. tract. 2. miscel. resol. 50.

His ignitur temporibus sacri Ordines conferendi sunt, ita ut nec consuetudine contrarium induci possit, ut probat text. in cap. 1. de temporib. ordin. Rebuff. in praxi benef. p. 1. tit. de clericis ad sacros Ordines malè promissis, gloss. 1. n. 14. & 15. Quarta in summa Bullarum, verb. Ordo, vers. devotio ad strenuam, Ugolini, d. 321. n. 1. in fin. Henric. lib. 10. c. 11. 32. Aloy. Ricc. d. Neap. decis. 93. n. 1. p. 4.

Excipitur tamen unus speciem in summa Pontifex, licentiam concederet, qui tunc extra quatuor tempora conferri poterant, prout resolvunt Molot. de irregularit. lib. 3. cap. 14. n. 9. Reb. ff. dist. gloss. 1. n. 12. Quarta, & Ugolini, dicta loca. Hoc ob id, de Bonis de Examinibus Ecclesiasticis, part. 1. tract. 1. cap. 1. g. 12. Molot. in sum. moralis Theolog. tract. 1. cap. 1. n. 53. & 15. Papa enim quolibet tempore Ordines conferre potest, Rebuff. d. gloss. 1. n. 1. Salzed. ad Bernard. cap. 16. vers. Et licet, pag. 110. & dispensare, ut extra tempora statuta quis possit ab aliquo Antistite ad sacros Ordines promoveri, cap. 1. de temp. ordin. Rebuff. super reg. 23. Canell. vers. item hoc concedere potest, quoniam dispensationem in hac Curia appellant Curiales, extra tempora. Etiam qui habuerit, ut à quocumque Antistite initiari possit, quoniam non eget litteris ejusdem testimonialibus de vita, & moribus, ex Trid. sess. 2. de reformat. cap. 3. sine quibus ordinandis suspenditur per annum à collatione Ordinum, & ordinatus ab usu Ordinis suscipi, Henric. lib. 10. c. 38. num. 2. Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 20. Fornari. de Ordine, cap. 5. num. 4. Azor. in sum. moral. part. 2. lib. 3. cap. 48. g. 6. Malus de sacris Ordinibus, cap. 3. n. 13. vers. quid in eo.

Unde Fratres Minores, & omnes qui illorum p. 8 privilegiis concessis, & concedendis fruantur, ex Constitutione Cleu. VIII. felici mem. possunt extra tempora à iure statuta Dominici, vel aliis festis diebus Sacros Ordines suscipere, referunt Fr. Emmanuel, verb. regul. sum. q. 2. g. 1. art. 5. Monet de canonat. ad sim. volum. 1. c. 10. n. 84. Iou. de la Cour de France Relig. lib. 3. cap. 8. dub. 1. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 1. dist. 12. cap. 3. & dist. 3. n. 6. Hieron. Rodrig. in

compend. quæst. Regul. resol. 106. n. 7. me citato in hoc loco, Diana part. 4. trañ. 2. resol. 11. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiæ. trañ. 1. cap. 1. quæst. 13. Portel. in dubiis Regular. verb. Ordines sacri. n. 4. me citato in hoc loco, Marchin. d. trañ. 1. part. 7. cap. 7. num. 1. ubi n. 4. de simili privilegio concessio monachis S. Hieronymi, & S. Benedicti. Virtute tamen aliorum privilegiorum à Summis Pontificibus ante Concil. Trid. concessorum, non posse Regulares nunc ab Episcopis ordinari Ordinibus sacris extra tempora, resolunt Miranda in man. Prelat. tom. 1. quæst. 38. art. 4. & Aloy. Rice, in decis. Curia Archiep. Neap. decis. 93. n. 6. p. 4. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 14. num. 1.

Item Patres Societatis Iesu ordinari possunt ad quosvis Ordines, etiam majores, extra prædicta tempora, ex indulto Gregor. XIII. ipsi concessio, sub dat. Tesculi 12. Septembris 1582. refert Piasce, in praxi nova Episcop. part. 1. cap. 6. n. 88. pag. 56. & segg. & Aloy. Rice, d. Neap. decis. 93. n. 7. part. 4. Marchin. d. c. 7. n. 4. Verba autem indulti hic refert novissime Stephan. Fagundes in quinq. Ecclesie præcepta, lib. 1. cap. 1. n. 13. Præcipimus Episcopis, ut extra tempora à Jure statuta, tribuant Dominici, vel aliis festis diebus continuis ad sacris etiam Prebiteratus Ordines promoveant (videlicet Religiosos Societatis Iesu). Nos enim illis Ordines prædictos sic suscipiendi, ac prædictis Antistitibus eis Ordines ipsi conferendi facultatem tribuimus, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus quibuscunque contrariis, &c. Præsentis autem gratia communicationem aliis Mendicantibus interdictionis amovimus. Unde Sux. de legib. lib. 8. cap. 17. n. 8. & Valq. tom. 5. in 3. p. disp. 1464. §. 5. scriptum reliquerunt hoc privilegium recipiendi Ordines extra tempora ita esse Societati proprium, ut aliis Regularibus non communicetur, etiam si in privilegiis ejusdem participent, sed hoc improbat Diana d. p. 3. trañ. 2. resol. 11. Item Patribus Congregationis S. Joannis Evangelistæ Portugaliæ concessit Clem. VIII. de mense Novemb. 1596. ut possint ordinari extra tempora, & per quæcumque Episcopum tribus Dominicis, vel festis diebus continuis, vel interpolatis, non servatis interdictis, &c. refert Portel. loco citato, Diana moral. resol. part. 2. trañ. 2. de dub. Regularib. resol. 31. Marchin. d. trañ. 1. part. cap. 7. n. 3. & de quo infra alleg. 12. num. 1.

An autem in supradictis Indultis nomine diei fisci intelligatur festus dies, ac feriatas, in quo populus à laboribus, & operibus servilibus cessat? an verò sufficiat quod sit dies duplex, licet non sit feriatas? Quæstio est dubia, in qua probabilis est sententia Azor, in sist. moral. part. 1. lib. 1. cap. 17. q. 19. existimantis necesse esse hos dies esse à laboribus, & operibus servilibus feriatos, & non sufficere quod sint duplices, & festi in ordine ad Officia divina. Contraria verò, quæ docet sufficere quod sint dies duplices, & festi in ordine ad Officia divina, licet non sint à laboribus feriatas, non videtur probabilis ex eo, quia in Clem. unica, de reliq. & veterat. Sancti. festa Doctorum Ecclesie, & Evangelistarum equiparantur festis Apostolorum, non quidem in festatione horum festorum, sed in celebratione eorum sub officio duplici: cum quia Ecclesia celebrat festa Sancti Luca Evangelistæ, S. Ambrosii, Bonaventuræ, & S. Aquinatis sub officio duplici & tamen in dicta Clem. unica, hi dies horum Sanctorum, dies festi appellantur. Ita docent Fr. Emmann. quæst. Regular. tom. 5. quæst. 13. art. 5. Suarez tom. 1. de Religione, lib. 2. de diebus festis, c. 2. num. 22. Stephanus Fagundes d. cap. 1. num. 12. Vide supra alleg. 12. n. 22.

Tempus huiusmodi constitutionum à Jure ad conferendos Ordines non est de substantia collationis illo-

rum, ex gloss. in cap. ordinationis, il. 1. 73. diffinit. id est si illis non servatis conferantur, utique imprinter character, ut tenent gloss. verb. artem, in cap. non est comper, de temporibus ordinat. Ugolin. d. §. 25. n. 1. in princip.

Sed dubium occurrit, an promotos extra prædicta tempora, sit suspensus ipso jure? Quicquid tamen sit de jure communi, ut infra dicemus, non est dubium quin attenta Constitutione Pij II. incip. Cum ex sacrorum, quæ ad litteram refertur infra, num. 19. sit suspensus ipso jure, idque ex adductis Navar. in man. cap. 27. num. 241. vers. 5. dico, & consil. 40. n. 7. vers. 22. de temporib. ordinat. in antiq. & consil. 7. sub tit. de clericis excommuni minist. Martel. Valpe d. cap. 8. num. 12. Postea verò Sixtus V. in Constitut. contra clericos male promotos, incip. Sanctum, & salutare, sub dat. novis Januarii 1588. non solum suspendit ipso jure promotos extra tempora, verum etiam illos ita promovenes ad Sacros, ut in §. Ut igitur, cum dat. b. s. sequentibus prædictis for. Constitutionis continetur: verum quia successit Clementis VIII. sanctio, quæ incipit, Romanum Pontificem, sub dat. prædictæ Kalend. Martij 1595. dictam Sixti V. Constitutionem restringens, ac modificans, & ad terminos tantum sacrorum Canonum, Sanctionisque Pij II. & Concilii Tridentini redigens, ut refert Sayr, in fursibus decis. sub tit. de tempor. ordinat. decis. 17. id est videndum est quæ penæ itaque sint in prædictis Juribus adversus promovenem, & promotum ad sacros Ordines extra tempora à Jure statuta. De Jure igitur communi, tam promovens, quam promotus extra tempora suspendendi sunt, ex sententia gloss. penultim. in Clem. final. de artem, & qual. ut melius promovens suspenditur, promotus verò sit suspensus ipso jure, ut affirmant Host. Joan. And. & Butr. cap. cum quidem, de tempor. ordinat. ubi licet videatur primo aspectu tenere contrarium, nihilominus quia postmodum eorum sententiam in hac parte remittunt ad notata in capite litterarum, illo tit. ubi Joan. And. num. 25. Butr. n. 7. & Hostiens. in final. verbis, quod loci affirmant promotum ipso jure suspendendum, hoc itidem eos tenere in d. cap. cum quidem, affirmandum est, sequitur Ugolin. d. §. 25. num. 2. Sed Pij II. lex præteritis ordinatorem, adversus ordinatum penam indixit suspensionis ipso jure. Concil. verò Trident. nullam adversus eos infligit penam, & text. in cap. 8. sess. 23. de reformat. qui primo aspectu adversari videtur, non probat, quod ex eo deduci Salzed. ad Bernard. cap. 26. littera A. vers. hic verò, qui extra tempora, data ait hunc suspensionem esse per annum: ea enim pena refertur ad eum, qui sine testimonio sui Ordinarii Ordines suscipit, & declarat Ugolin. ubi proximo, sequitur Bonac. de censur. disp. 3. q. 6. penult. §. 5. n. 5. ubi etiam resolvit ad hanc suspensionem incurrandam non requiri præsumptionem, vel ignorantiam affectatam, sed sufficere ignorantiam mortali culpabilem.

Hic extra tempora constituta ad sacros Ordines se promoveri faciens, & prædictam suspensionem incurrens, Ordinis executionem non habet, & si celebret, irregularis fit: imò Ecclesiasticis privatur beneficiis, per d. Bullam Pij II. tenoris sequentis, videlicet.

Pius Episcopus servus servorum Dei ad futuram rei memoriam. Cum ex sacrorum Ordinum collatione character invisibilis anima imprimatur, sacra ministeria dispensentur, & ipsorum cura tribuantur animis in eorum susceptione, excessus gravat tanto magis plerumque sunt, quanto ex illis majora in mentibus fidelium scandalum generantur: cum itaque (sicut fide dignorum relatione non nisi maleficio acceptimus) nonnulli clerici extra tempora à jure constituta, quidem apertè artem legiti-

man, aliqui p^{ro} f^{aci}nt d^{im}issioⁿis, contra sanctiones Canonicas se faciunt ad sacros Ordines promoveri: nos eorumdem temeritatem tali castigatione reprimemus, ut aliis in posterum committendi similia aditus praecludatur, auctoritate Apostolica hae Constitutionis perpetuo valentia firmamus, & ordiⁿamus, quod omnes, & singuli, qui obsequi dispensatione canonica, aut legitima licentia, sine extra tempora a iure statuta, sine aucto^{ri} legitima, vel obsequi d^{im}issioⁿis litteris, etiam Citramontanis & Citramontanis (praequam si in hoc ultimo casu per Ceteram Apostolicam iuxta illius stylum ordinati fuerint) ad aliquem ex sacris Ordinibus se fecerint promoveri, & sacrorum Ordinum executione ipso iure suspensi sint, & si in infamidi suspensione durantes in eisdem Ordinibus ministrare praesumpserint, eo ipso irregularitatem incurrant. Praeterea ultra alias p^{ro}nas in tales generaliter a iure infellu, beneficiis Ecclesiasticis passim iure privari. Volumus autem, quod praefata nostra Constitutio in Romana Curia existens post quindecim dies, abscates vero Italos post alios menses, alios vero ultramontanos post sex menses, ab ipsius in audientia contradicendum, & Cancellaria Apostolica publicatione, & officione, ligere incipiat. Nulli ergo licet tam infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentate praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Roma apud Sanctum Petrum, anno ab Incarnatione Dominica Millesimo quadringentesimo primo, quinto decimo Kalendas Decembris, Pontificatus Nostri anno quarto.

13. Attento praedictae Bullae tenore, dicendum p^{ro} ito durante illius suspensione, clerico non posse conferri beneficia, cum ille careat Ordinum executione, secundum refulata per Covarruv. in cap. alma mater, part. 1. §. 7. n. 1. contra Novar. in mat. cap. 17. n. 160. Intelligit de clericis in majoribus, de quibus loquitur praedicta Bulla: nam si in minoribus consuetudine consueverint, collatio valida erit, ut resolvit Miranda in manual. Praet. tem. §. 3. art. 7. concl. 1. in fine.

13. Hae Bulla Pij II. observatur semper in hac materia, etque confirmantur postea Julius Papi III. in sua regul. Cancell. 1. §. 1. alij successores, necnon Clemens VIII. & S. D. Paulus V. felicis mem. reg. 13. per hac verbi: Item de clericis extra tempora a iure statuta, sine aucto^{ri} legitima, aut obsequi d^{im}issioⁿis litteris ad sacros Ordines se promoveri facientibus, pro tempore etiam voluit Constitutionem pia memoria Pij II. similiter Praedecessoris sui desuper editam, & in dicta Cancellaria Apost. libro descriptam, quae incip. Clem. ex sacramento, &c. pari modo observari, &c.

14. Dubitari potest, an suspensus vigore dictae Constitutionis ab alio quam a Papa absolvi possit: Et videtur dicendum, quod sic, ex ea ratione, quod Pius II. sibi non retinuit absolutionem in ea Constitutione, juxta doctrinam Anselm. verb. suspensus, n. 2. Sylvest. eod. verbo, n. 8. vers. tertium, gloss. Clem. 1. §. per. verb. excommunicationis, de haer. licet in excommunicatione animadversum reperitur quoties condicio Canonis sibi specialiter non reservavit: & quia eo ipso concessit videtur facultatem aliis absolventi, cap. super, de fentent. excom. cum citatur a Gonet. Caves. lib. 1. cap. 5. a priv. Sotarez de casus, disp. 7. §. 4. a: concessum enim dicitur quicquid ex praesente prohibuit non reperitur, laetum §. quod ejus, ff. ex quibus causis. Sed his non obstantibus in conatibus se habet communis Doctorum resolutio; afferentibus quod irregularitate contracta in Ordinibus male susceptis, & insuper a suspensione per dictam Constitutionem, incurra non nisi Summam Pontificem dispensare possit, ut videtur etiam Sylvest. verb. irregularitatis, num. 12. vers. hodie autem, Navar. in mat. cap. 17.

n. 70. Maior, de irregular. lib. 1. cap. 30. n. 9. in §. Jacob. de Giffis. in decis. avelis, lib. 1. cap. 5. num. 8. & mancipium de suspensione agens finitior Robert. in praxi theol. tit. de clericis male promotis, gloss. 4. num. 3. Gattio Cavericorum, lib. 1. cap. 16. §. 1. n. 1. Bonac. de ordi. extra Bull. disp. 1. §. 1. §. 1. in fine. Ratio est, quia in illa Constitutione non ad aliquod tempus suspensionis censuram Papa intelligit irregularitatem: neque incurrere decernit, ex quo evenit, ut perpetuo censetur infelix, & Rota Romana genericè loquens firmavit contravenientes decretis dictae Constitutionis perpetuo esse per tam suspensos, in Meliteni Abbatis, 24. Januarii 1590. coram R. P. D. Gypsa. & Lex enim aliquid temporis praestitutio potest non imponens censuram illam perpetuo intelligere, Isernia, C. de panis, gloss. verb. perpetuo, in cap. capitantes, §. ceterum, de elect. gloss. verb. in perpetuum, in cap. ex litteris, de consil. ubi Abb. n. 10. Felinus in cap. tam litteris, n. 1. in fine, de residuo, ex quo sequitur neminem posse illius Bullae dispositionem infringere, Pontificique supremi factam revocare; si tamen in iudicium suspensio, vel irregularitas occulta fuerit, in ea poterit & Episcopus dispensare, virtute Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 6. ut firmat Bonac. de 19. casibus, disp. 3. quest. 6. p. 1. §. 1. num. 3. vers. tertio. Ex ista vero viginti annorum praeiudicium dispensationem, censuit Rota in his terminis apud Facin, decis. 200. n. 3. p. 2. recent.

Advertere oportet praedictam Pij II. Bullam solummodo loqui de suspensionibus Ordines Sacros extra tempora, vel ante legitimam aetatem, aut sine litteris d^{im}issioⁿis, vel cum falsis; quod est idem & non tamen loquitur de prima Tonsura, vel de minoribus Ordinibus: stando etiam in iure communi in dictis casibus non incurrebatur suspensio a suspensionibus minores Ordines, ut late probat Navar. in man. c. 13. num. 77. & cap. 27. num. 141. ubi etiam aliter solummodo Pium II. suspensio ordinis Ordinaris sacris in dictis casibus, & declaratur eo esse ipso facto suspensus, &que irregularis sit celebrare, non tamen ibi mentionem facit de prima Tonsura, aut minoribus Ordinibus, ad quod citavi plures DD. sup. alleg. 15. n. 14. quibus adde Campan. rub. 6. cap. 1. n. 21. & Miranda d. art. 7. concl. 3. & quoniam concl. 2. dicat per Constit. Sixti V. ordinarios prima Tonsura, minoresque Ordinibus, tam seculares, quam Regulares, Episcoposque eos ordinantes in dictis casibus ipso facto esse suspensos, hodie praedicta Constitutio Sixti V. restricta est ad terminos iuris communis; & Bullae Pij II. dixi sup. alleg. 19. n. 6.

ALLEGATIO XVIII.

Episcopus in interdictis quando dispensare possit?

SUMMARIUM.

1. Interdictis temporum servati Ordines sunt censendi, & quare.
2. An casus, qui inter unum, & alterum Ordinem debet intercedere, quando comparandus ostenditur.
3. Abbates, qui subditis suis primam Tonsuram, & minores Ordines possunt conferre, poterunt eandem in interdictis dispensare.
4. Episcopus cum ordinandis data aliqua legitima causa potest in huiusmodi interdictis dispensare, & quae sit legitima causa.
5. Causa gravior requiritur in dispensantibus interdictis.

stium inter Diaconatum, & Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines.

- 6 Capitulum Sede vacante, & ejus Vicarius possunt dispensare in interstitiis.
- 7 Episcopus super interstitiis temporum cum ordinando dispensare censetur, si illam ad Ordines assummat sciens non elapsedum anni curriculum.
- 8 Impedimentum anni cruciatu sublatum, si Episcopus illud sciens ordinaris.
- 9 Ordinatur super temporum interstitiis non potest dispensare cum non diaconato, nisi illi in dimissoriis dispensandi facultas concedatur.
- 10 Episcopus cum Religiosis dispensare potest in interstitiis.
- 11 Regulares qui possunt non servare interstitiis Ordinari.
- 12 Abbates ac cum Regularibus sibi subditis possunt in interstitiis dispensare, offenditur.
- 13 Episcopus cum familiaribus suis triennali sibi non subdito an possit dispensare in interstitiis, remissio.
- 14 Ordinatus, & ordinatus non expectatis temporum interstitiis, quas penitus incurrit?

SERVATIS temporum interstitiis conferendi sunt Ordines, videlicet uno anno elapso post susceptionem ultimi minoris ad Subdiaconatum, item ad Diaconatum post annum, & post alium ad Presbyteratum, ut habetur in Concilio sess. 23. de reformatione. cap. 11. 13. & 14. nam inter ordinandi commodus edoceri poterat, quantum sit Ordinis, quum suscipiant pondus, & dignitas, & cum xraie meritum vixit, ut doctrina major accrescere poterit, ut dicit idem Concilium Trident. citato loco, quem ad hoc citat Ugolin. de potestate Episcopi, cap. 19. §. 17. num. 2. & plures rati o-nes afferunt Molfes. in sum. Theolog. moral. tract. 1. cap. 14. n. 2. & Carol. de Grassis de effectib. cleric. in prelat. n. 329. cum seq. Sim. Maiol. de irregul. lib. 4. c. 11. à prime. novissime Valentia. tom. 2. consil. 107. n. 1. Nullus igitur Episcopus absque speciali, & partici- lari privilegio, & indulto de novo concessio con- fectis potest alicui, etiam Regulari, duos sacros Ordines in una, & eadem die, etiam si ad id faciendum præterit habere se quantumcumque legitimam, nimis urgentem, & rationabilem causam. Ita habetur in cap. dilectus & in cap. per litteras, de tempor. ordinat. & aliis Juribus, quos innovata fuerunt à Concil. Trid. d. cap. 12. ibi: Duo Sacri Ordines non in eadem die etiam Regularibus conferantur, privilegii, & argue indultu quibuscumque non obstantibus, &c. plures Do-ctores citavimus supra alleg. 14. n. 10. ubi etiam adver- titis quoad propositum eandem diem dici non solum quando eadem die subbati, verbi gratia, duos majores Ordines suscipit aliquis; sed etiam secundum fictio- nem canonicam, veluti cum aliquis die sabbati rece- pit Subdiaconatum, & mane Dominicæ sequentis ac- cipit Diaconatum, præsumitur enim una, & eadem dies, si continuato jejunio hoc fiat. Ita Suarez, tom. 5. disp. 31. sect. 1. n. 40. Sayr. de censur. lib. 7. c. 10. n. 21. Molfes. d. cap. 14. num. 5.

5 Anni curius, qui inter unum, & alterum Ordinem debet intervenire, non oportet, ut habeat trecentos sexaginta-quinque dies, quo tempore annus constituitur, sed sufficit advenire eandem solemnitatem, & diem subsequens anni, in qua, anno transacto alium suscipit Ordinem, & ita interitum non sunt mathe- maticè computanda, itant ordinandus nequeat ad Or- dines promovetur, nisi inter unum, & alterum Ordinem moram traxerit duodecim mensium completo- rum; sed moraliter, & præta ritum Ecclesiæ, videlicet ab una Quadagesima ad aliam, à Pentecoste ad Pen- tecosten, &c. quamvis inter primam, & secundam Pen-

tecosten solemnitatem nondum sint elapsi duodecim menses. Ita tenent, ac decimam referunt Hieron. Sordbo in compendio Mendicant. verb. Ordines sacri, versifica- ta id, Prosper. de August. in addit. ad Quaraniam, in sum. Ballarj. verb. Ordo, in fine, & Zucola in praxi Episc. p. 1. verb. Ordo, in fine, ad quartum, circa med. Ugolin. d. §. 17. n. 6. Fornat. de sacros. Ordinibus, c. 3. §. 6. n. 4. Marcel. Vulpes in praxi judic. fore Ecclesiæ, cap. 7. num. 3. Campanil. in diversorio Iuris Canonici, rub. 6. cap. 3. num. 12. me citato Bonac. de Sacramentis disp. 8. quæst. unica, puncto 5. num. 33. Molfes. d. cap. 14. num. 8. Aloyl. Ricc. in praxi fore Ecclesiæ, post resol. 279. in not. de materia sacros. Ordinib. vers. quoad. Jul. Cæf. Mad. de sacris Ordinibus, c. 4. n. 17. novissime Laurent. de Franchi in controversiis Episc. cap. & Regular. pag. 77. vers. ad 7. Lexama in sum. 99. Regal. cap. 14. num. 17.

In minoribus tam in Ordinibus temporis intersti- tium aliter computatur, prout dixi cum multis, quos citavi supra alleg. 11. à num. 17. me citato in hoc loco, novissime Navæ. in lucerna Regular. verb. dispensa- re, num. 1. & 2.

Episcopus cum ordinandis in hujusmodi intersti- tiis dispensare potest, non tamen ad ejus libitum, acque arbitrium non regulatum aliqua legitima causa: dicit referuntur à Concil. Trident. sess. 23. de reformatione. c. 11. 13. & 14. nempe necessitas, & utilitas particularium Ecclesiæ, Par Ecclesiæ utilitatem intelligit, quan- do pauci sunt ministri Ecclesiæ idonei, & tunc uti Ecclesiæ est aliquos ordinare ad Ecclesiæ minist- terium, & majorem etiam ornametum, ac splendorem, Per necessestatem intellectus quando deficerent ministri, nec possent suppleri per jam ordinatos Ecclesiæ onera, tam in Missarum celebratione, quam in aliis Ecclesiasticis ministeriis, ut explicat Sorb. in com- pendio privileg. verb. Ordines sacri, pag. 176. num. 3. Vide Navæ. conf. 11. de tempor. ordinat. & addit. ad eum conf. 19. de voto, Marcel. Vulpes d. c. 7. n. 7. Mi- randa d. art. 8. consil. 5. & 4. Ugolin. d. §. 17. num. 3. Sanch. in episc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 1. Aloyl. Ricc. in praxi fore Ecclesiæ, decis. 561. in 1. edit. & resol. 283. n. 2. in 2. edit. Molfes. d. c. 14. n. 11. Bonac. de Sacra- mentis, disp. 8. quæst. unica, puncto 6. num. 1. vers. graviores, ubi dicitur quod graviores easum requirit in dispensatione interstitiorum inter Diaconatum, & Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines: nam Tri- dentinam Concilium in dispensationibus interstitio- rum inter minores Ordines requirit solum arbitrium Episcopi; in dispensationibus interstitiorum inter mi- nores, & majores Ordines exigit necessitatem, aut Ecclesiæ utilitatem; in dispensatione vero interstitio- rum inter Diaconatum, & Presbyteratum, postulat Ecclesiæ utilitatem, & necessitatem; itaut non suffi- ciat Ecclesiæ utilitas, verum etiam requiratur neces- sitas, quæ tamen necessitas, vel utilitas causa extra- ordinaria, aut publica non requiritur; quia Concil. Trident. remittere videtur hoc negotium arbitrio, & prudentiæ Episcoporum, posita utilitate Ecclesiæ, & necessitate, quam Episcopus secundum circumstan- tiam loci, & temporis, aut juxta conditionem perso- næ sufficientem judicaverit: utrumque approbant Sorb. in compendio privileg. §. Ordines sacri, ad fr. Fr. Emman. quæst. regul. tom. 3. quæst. 14. art. 6. & 7. Menoch. de arbitrar. casu 427. num. 30. Miranda de quæst. 38. art. 8. concl. 1. eleganter Carol. de Grassis de prelat. d. n. 334. Homobon. de examine Ecclesiæ, tract. 1. c. 2. §. 14. & 15. Præter has causas dispensandi in interstitiis, quæ defluntur ex Concil. Trid. in dis- crep. cap. 11. 13. & 14. addit alia favore studii in aliqua Universitate, Menoch. d. casu 427. n. 31. Et etiam ordinandi provecta, juncta cum ejusdem integritate: necnon actus ad recipiendum Diaconatum, vel Presbyteratum

Presbyterorum ratione beneficij recepti, vel recipien-
di. Concil. Trid. sess. 2. de reform. cap. 7.

6. Facules praelatis remittendi interitibus, Episcopo concessa modo supra relat., extenditur etiam ad Vicarios generales Episcoporum; nam licet Tridentinum solum loquatur de Episcopo, attamen non videtur electis industria peritior, ut gradus dignitas Episcopalis, *in Sivoz. de offic. Vicar. lib. 3. cap. 43. num. 18. et 19. et p. 111. num. 16. Marchin. d. par. 7. cap. 1. num. 6. Julius Cæs. Madini de sacris Ordinibus, cap. 9. num. 1.* Eadem etiam facules transit ad Capitulum Sede vacante, seu etiam Vicarium, *ita Pifces. in praxi nova Episcop. par. 1. cap. 1. p. 107. v. ordem.* Quarta in summa Bullarii, verb. *Capitulum, versu quo 10. Aloy. Ric. in praxi fori Eccles. decisi 719. n. 1 edit et resol. 606. in 2 edit. et decisi 616. 1219. quæ et resolu. 33. num. 6. in 2 edit. ubi allegat Toming. conf. 40. num. 4. Altam. conf. 11. num. 6. Sivoz. tom. 4. disp. 38. f. 31. in prin. Sanchez de marit. lib. 3. disp. 10. n. 14. ite Vazquez. tom. 1. conf. 107. num. 1. cum seqq. et in Vicario Capituli Sede vacante Armentarius in addit. ad recapit. legum Navarrræ, lib. 1. tit. 18. 7. de Episcopis, in declarat. n. 57. et resolutum Marto de iurisd. par. 1. cap. 9. n. 13. Marchin. d. prælat. 1. par. 7. cap. 1. num. 8. Carol. de Grassis de prælat. n. 139. in fin. Sanch. in conf. moral. lib. 7. c. 1. dub. 4. n. 6.*

Super interdictis temporibus necesse est, ut Episcopos clare difpender, vel ut affa nua ad O. dines infra annu curriculum ordinandum, sciens non dum esse lapsum tempus ab antea foluto Ordine ad fequentes quia fi ignorare, tacite difpender non videtur: tam quia q' omne canonicum impediuntur, cujas difpeditio ad Epifcopum pertinet, cenfetur fublatam, fi illud fciens Epifcopus ordinaverit, iuxta refo- lura per Abb. in cap. *varius*, num. 1. & 3. de filijs *Prebte*. Felin. in cap. *praterea*, num. 7. cum *ignosc.* de reftit. cogend. Bart. in l. *Barbarius*, n. 11. ff. de *Prætor. pub.* §. 1. glo. 10. Putdelc. 448 lib. r. Menoch. de *præfumpt.* lib. 2. glo. 10. 7. Q. are in propriis ter- minis, de quibus agimus, ita refoiunt Laurent. de Franchis in *contro. inter Epifcop. & Regular.* cap. 76. ad g. Maior. de *irregulari.* lib. 3. cap. 14. n. 14. Sil- zed. ad Bernard. in *præfcript.* lib. 3. v. *forp* oportet: Menoch. de *arbitr. cap. 582* n. 10. Maior. de *Prætor. Ordin.* cap. 9. n. 10. Cap. de Grillis d. *præfcript.* §. 32. Ugolin. de *preft.* Epifcop. cap. 5. §. 2. Mollet. *tratt. cap. 12* n. 10. Haubon. de Bonis de *examine Ecclefiaftico*, *tratt. 1.* cap. 1. §. 15. Mollet. d. cap. 14. n. 10. Macchi. d. cap. 2. n. 14.

Ordinacoe super temporum interstitiis cum non
diceretur ad fulcipendios Ordines diffpicare non
posset, nisi hoc in dimissis expresse concedatur :
fuit fuisse responsum a *Sacra Congreg. Episcoporum*
Episcopo de Alesse, die 9. Augusti 1793. refert Placoe,
in *praxi iuris Episcop. part. 1. cap. 1. num. 11. pag. 19.*
ubi dicit ita communiter servari in *praxi*, & refer-
vat Mirandae in *max. Pralatorum*, tom. 1. *quest. 38. art. 7.*
concl. 1. ubi iurisdic. probat Ained. d. *part. 1. cap. 1. col. 11.*
Marta de *iurisdic. part. 2. cap. 9. num. 14.* Caez. de
Grailis *dist. pred. n. 339.* Muchum. *dist. trans. 1. p. 7.*
cap. 1. num. 5.

Dispensatio hæc interdictorum pertinet ad Episcopum, etiam respectu Religiosorum, cum quibus dispensare possit et causa fidei per attestationem suorum Superiorum manifesta, si quod nefas sit Presbyteris Regularibus in hoc casu dispensare. Ratio est, quia hæc facultas est annexa Ordinum collationi, et ideo fuit ad Episcopum spectare conferre Ordines, ita ad eum spectat dispensare in interdictis; nam quia Concilium Tridentinum hanc dispensationem iudicio, et arbitrio Episcopi semper relinquit, Quare ita tenetur

[illegible]

Et tamen hic valde observandum, Regulares ex privilegio concessio à Gregorio XIII. Societati à s. u. & ex alio concessio à Clemente VIII. die 23. *Novembris 1596.* Congregationi S. Joannis Evangelicæ in Portugalia, quod refert Porzel, in *dash. Regular. verb. Ordinar. Sacri.* num. 4. possit ordinari non servatis interdictis citatis ad Ordinem Presbyteratus, etiam ambò per via functione precedenti Ordinis, imò etiam per extra tempora; quod privilegium communis aliis Regularium Ordinibus, non obstante prohibitionis communicationis per eundem Gregorium XIII. Ita Fr. Emmann. *quæst. Regul. tom. 3. quæst. 1. artic. 5.* Hieronym. Rodricus, in *respond. quæst. Regular. refol. tom. xum. 20.* Digna *refol. moral. tom. 1. tract. 2. cap. 2. dash. Regular. refol. 112.* archidias *dash. tract. 2. part. 7. cap. 2. num. 4.* Quicquid dicant Suarez, & Valquez citati *supra* *dash. 17.*

Quæstio superest, an ad Abbates Regulares, qui in
seiplos Ordinibus minoribus subditos suos Re-
gulares possunt ordinare, ipsosque ordinaverint,
peccet, non verò ad alium cum eisdem in iuristi-
ca dispensare: Affirmativè decident Lezana d. c. 143
17. Camerac. in dispensat. c. 1. §. 1. c. 1. §. 1.

260 De officio, & potestate Episcopi.

- num. 42. Sobr. *verb. Ordines Sacri*, fol. 278. Sanchez d. lib. 7. cap. 1. dub. 54. n. 7. Marchin. d. cap. 1. num. 7. Mirand. in *man. Pralat.* tom. 1. q. 38. art. 7. conclus. 5. quoniam citavi *supra* allegat. 3. num. 12. ubi etiam elevat dubium, sed non resolvit, utrum scilicet, quando huiusmodi Abbas, quia infirmus, sive occupatus, ad alium milerit subditos suos ordinandos, possit cum eis in interstitiis dispensare, an hoc competat Episcopo ordinaturo?
- 23 An possit Episcopus cum familiaribus suis triennali aliis sibi non subito dispensare in interstitiis? dixi *supra* alleg. 5. num. 14. & 15.
- 24 De penis, quas incurrit ordinans, vel ordinatus, non expectatis temporum interstitiis, superest ut videamus. Quamvis Henriquez in *summa*, lib. 6. cap. 10. num. 3. *lit. C.* indicare videatur tales nullam penam, neque peccatum incurtere, nihilominus tamen licet quoad penam id absolute dubio procedat, quia nulla est in Jure apposta adversus tales; quo vero ad aliam penam, contra eum sentio utrumque graviter peccare, quia est transgressor Sacrorum Canonum in maiore Ordinum, quare est gravissima, & ideo Episcopus ordinatum culpabiliter non servatis temporum interstitiis potest suspendere, & aliis penis ob Canonis transgressionem punire. Vide Navar. *consil.* de tempor. ordinat. in *novis*, Sayr. in *scriptis decis.* sub eod. titul. decis. 96. Suarez tom. 5. de *confess.* disp. 31. sect. 1. n. 43. Zanol. in *praxi Episc.* part. 1. *verb.* Ordo. §. 8. & part. 2. eod. *verb.* ad quierum, Piazol. in *simili praxi*, part. 1. cap. 1. n. 50. *vers.* nullam, Aloyl. Ricc. in *collect.* decis. part. 3. collect. 576. & in *praxi rerum fore Ecclesiastic.* resol. 483. n. 7. in 2. edit. Bonac. de *Sacrament.* disp. 8. quæst. 10. *vers.* puni. §. n. 35. & de *confess.* disp. 3. q. 9. *punct.* §. n. 7. Campan. in *divers. juris Canon.* rub. 6. cap. 3. n. 13. Filliuc. in *99. moralib.* tom. 2. tract. 10. cap. 7. n. 1190. & segg. Jul. Casl. Mai. de *Sacris Ordinib.* cap. 7. n. 11. Antonin. *Diana moral.* resol. part. 4. tract. 2. resol. 35. *vers.* non etiam, Marchin. d. tract. 1. p. 7. cap. 2. n. 12. March. *Volpe* in *praxi iudiciali fore Ecclesi.* cap. 8. n. 17. me citato Alzod. de *precellent. Episc.* dignitatib. p. 1. cap. 5. num. 23.
- 10 Vivere commodè, vel vivere cum pauperibus, vel vivere simpliciter, sunt diversa.
- 11 Episcopus debet arbitrari paritatem quantitatem, cum iure præscripta non sit.
- 12 Episcopus, ut rectè arbitretur congruam summam pro huiusmodi titulo concedendo, quæ debeat attendere vimar.
- 13 Beneficij valor, ut ejus titulo quis ordinari possit, debet pertingere summam, quæ Clerico sustentando, sibi, & suis, quia & pauperibus, ac peregrinis, iuribusque Episcopaliis persolvendis sufficiat.
- 14 Beneficium insufficienti patrimonio adjunctum potest constituere sufficientem titulum.
- 15 Beneficium ad cuius titulum quis est ordinandus, debet pacifice possideri.
- 16 Possessor pacificus ille dicitur, qui nullâ pariter iuris, vel facti, controversiam in iudicio, vel extra.
- 17 Beneficium litigiosum, & non pacifice possidendum, sit citatione.
- 18 Citatio circumscripta nullo, vel cum falso procuratore, non efficit litispendentiam.
- 19 Litigiosa dicitur res quævis de ejus dominio controversetur in iudicio.
- 20 Litis super possessione non facit ipsam rem litigiosam, sed ipsam possessionem.
- 21 Possessor pacificus non tenetur ille, cui tunc mota fuerit super aliquo prædicto, dimes, censui, aut redditui sui beneficij.
- 22 Ad promotionem infra annum ordinatur, qui veritate Ecclesiæ plenam devotio exercitium, tamen si nondum liberam possessionem, ac pacificam maioris partis fructum adeptus sit.
- 23 Cadaveria cum futura successione ad titulum potest quis promoveri, si ratione illius habet congruam sustentationem.
- 24 Beneficij consistent in distributionibus quotidianis ad titulum potest quis promoveri.
- 25 Vicaria temporalia, & aliorum similium beneficiorum, seu Capellaniarum amovibilia ad titulum nemo potest ordinari.
- Præsumitur ad titulum potest quis promoveri, si detur in perpetuum, sicut si ad tempus, ibid.
- 26 Servitij in aliqua Ecclesiâ præstandi ad titulum non potest quis ordinari, nisi tale servitium sit perpetuum.
- 27 Episcopus quibus concurrentibus poterit ad titulum servitij in Ecclesiâ aliquem ordinare.
- 28 Ordinari quis non potest ad titulum de futuro, & sub spe etiam certa.
- 29 Ad sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines potest quis promoveri ad titulum beneficij, non obstantibus, quod non liceret illius fructus, nisi post susceptum Presbyteratus Ordinem.
- 30 Capellaniam obtinent in Capella Papæ, licet sit ad vitam amovibilis, potest ad illius titulum ordinari.
- 31 Cooptatus in Collegiū Seminarij non potest ad illius titulum ordinari, nisi ob causam in serviendo beneficij, quod forsitan esset Seminarij in iustitiam.
- 32 Beneficium ad cuius titulum quis promotus fuit, resignari non potest, nisi facta mentione, quod fuerit ad illius titulum promotus, aliter resignatio erit nulla.
- 33 Resignanti beneficium non facta mentione, quod ad illius titulum fuit promotus, competit actio spolij.
- 34 Decisio nota in *Leodiens. Canonica* refertur.
- 35 Concilio Tridentino cap. 2. de *reformation. scilicet* 11. non est satisfactum mediante clausula, Concilio quod resignans habeat aliunde, &c. si non fuerit expressum, quod ad titulum beneficij resignatus fuit promotus.

ALLEGATIO XIX.

Episcopus sub quo beneficij, vel patrimonij titulo ordinare possit?

SUMMARIUM.

- 1 Doctores refranantur, qui de materia huius allegationis tractant.
- 2 Ordinatio sine titulo facta, quoad executionem irrita appellatur.
- 3 Titulus non requiritur ad minores Ordines.
- 4 Titulus huiusmodi requiritur, quotiescumque Clericus secularis Ordines sacros procurat suscipere, sicut vero si regularis professus.
- 5 Regularis, tam non professus, quam nulliter professus sine titulo, ad Sacros Ordines promoveri non potest.
- 6 Regularis non professus sine titulo promotus, in suscepto Ordine ministrans efficitur irregularis.
- 7 Patres Societatis Jesu ante silemtem professionem sine titulo ad Sacros Ordines possunt promoveri.
- 8 Beneficium ad cuius titulum quis est ordinandus, debet esse tantum, non sufficit ad honestè vivendum, nec opus est attendere ad qualitatem ordinandi.
- 9 Titulus ad Ordines requiritur, non solum sufficiens pro vitiis, sed etiam ad honestè vivendum.

- 36 Concilium Tridentin. d. loco, non potest adimpleri per equipollens.
- 37 Concilium d. loco comprehendit etiam resignationes factas in manibus Papae.
- 38 Affectio per appositionem manus non intrat in quodam resignatio est nulla.
- 39 Constitutus in minoribus Ordinibus potest beneficium resignare, etiam si non habeat aliunde, quo vivere possit.
- 40 Constitutus in sacris non potest beneficium resignare, etiam si illius titulum non fuerit promissus, nisi aliunde habeat unde commodè vivere possit.
- 41 Resignatio alicujus in sacris constituti in Curia non admittitur, nisi cum clausula, quod resignans aliunde habeat unde commodè vivere possit.
- 42 Renunciatio beneficii, ad cuius titulum quis sacerdos fuit ordinatus, facta cum pensione sufficienti ad congruam sustentationem, non est valida, nisi facta mentione, quod ad illius titulum fuit promissus.
- 43 Permutatio beneficii ad cuius titulum fuit quis promissus, non facta de hoc mentione, nulla est.
- 44 Permutatio autem tacendo ordinationem, ac titulum, tota est in foro conscientiae, si illud quod habuit ex causa permutationis, erit aequivalens.
- 45 Concilium A. cap. 1. comprehendit tantum resignationes voluntarias, & non potest in privationibus, & renunciationibus indultis à lae.
- 46 Iuratus resignare beneficium, vel procuratorem constituit ad resignandum illud, ad cuius titulum fuit promissus non potest compelli resignare cum effectu, nisi procuratorem revocare valeat.
- 47 Superiores cavere debent, ne renunciationes admittant, nisi contra sui coarctatis resignationem habere, unde commodè possit sustineri, quo non perquisitis acceptaverit, non dabitur validam esse, sed ipsi tenebuntur eidem ministrare alimenta.
- 48 Frustrum beneficii, ad cuius titulum fuit quis promissus, non possunt hypothecari, nec obligari, nec etiam in subsidium aliorum honorum in causam iudicati capi, ut in illis executio fieri possit, si Clericus egeret ut n. 49.
- 50 Miles condemnatus carceri, quatenus facere potest solvere cogitur.
- 51 Iuratus se Titulo soluturum mille cum pervenerit ad pincetum fortissimum, & postmodum Episcopalem fide adeptus dignitatem, non tenetur iam distam persolvere summam de fructibus Episcopatus.
- 52 Patrimonium vocabulo intelligitur non solum quidquid ex patris bonis filio obvenit, verum etiam omne id quod aliunde, & quovis ex causa illi delatum est.
- 53 Beneficium Ecclesiasticum sufficiens non habens, ad cuius titulum ordinari possit titulo saltem patrimonii, permittente Episcopo, Ordinari potest. Ad quem tunc Episcopum, beneficium sollicit, an patrimonium pertinet ordinatio ibid.
- 54 Patrimonii quantitas arbitrio prudentis debet taxari.
- 55 Patrimonium super re immobili constitui debet. Patrimonium ad titulum, quod constituit in censu, tam vitalitio, quam perpetuo, & redimibili potest quis ordinari, ibid.
- 56 Donationis vera ad titulum potest quis ordinari, si ita Episcopus iudicaverit assumendum pro necessitate, vel utilitate Ecclesiae.
- 57 Ordinatus cum patrimonio ex donatione facta tanquam ordinatus sine titulo, incurrit poenam suspensionis postquam contra ordinatum sine illa. Barboi. de Episcop. Pars II.
- 58 Peccatum grave est cum filio patrimonio, vel beneficii ordinari.
- 59 Suspensio nulla incurritur cum aliis patrum, & constituit in patrimonio de illo reddendo, ubi ordinatus habuerit beneficium sufficiens, vel aliud unde vivere possit.
- 60 Filius ordinatus non est sine patrimonio, quatenus habere patrem divitem nihil assignatum pro vultu, & portione.
- 61 Pater potest filio donare ad suscipiendum Ordinem.
- 62 Melioratio facta filio post suscipiendum Ordinem, etiam non interveniente traditione, irrevocabilis est.
- 63 Pater volens filio volenti promitteri justum patrimonium constituit, potest infringi iuris remedium, ut illud assignet.
- 64 Donatio pro suscipiendum Ordinem filio simpliciter facta, conferri non debet, seu imputari in legitimum.
- 65 Fructus filio dati loco alimentorum, & ad supportandam onera Marimonii, non sunt conferendi.
- 66 Expensa facta pro dilatorando filio non sunt conferenda.
- 67 Data pro ingredienda militata non sunt conferenda.
- 68 Data ad consequendam dignitatem etiam non sunt conferenda.
- 69 Expensa facta à patre, ut filius natus, ferretur ali-quod beneficium Ecclesiasticum, non sunt conferenda, & n. 70 respondetur contrarium.
- 70 Patrimonium super re certa constitutum est, & non sufficit, quod quis sit Musici, Magister Grammaticae, Pillar, aut alterius licite professionis, ex qua tantum querit, quod sit sufficiens ad vitam sustentationem.
- 71 Literatura ad titulum etiam insignis non potest quis ordinari.
- 72 Beneficium, patrimonium, aut donationem non habens, potest cum penuria Sacramentalium expositi, ad sacra Ordinis promitteri, dammodo assenti, qui illi spontanea necessaria subministratur.
- 73 Penuria ad titulum potest quis ordinari, dammodo ad beneficium ipsum sustentandum sufficiens sit, si Episcopus iudicaverit assumendum.
- 74 Bona ad quorum titulum fuit quis ordinatus, alienari non possunt.
- 75 Diffusio nullatenus, inducit nullitatem alias ipsa iure.
- 76 Alienatio patrimonii, aut extinctionio presentis, ad cuius titulum fuit quis promissus, est invalida.
- 77 Patrimonium ut alienari, seu vendi non potest.
- 78 Promissio de vendendo venit appellatione alienationis, tamen.
- 79 Transmissio venit appellatione alienationis ex parte rem dimittentis.
- 80 Divisio venit appellatione divisionis.
- 81 Vendere prohibuit censetur prohibuit dividere.
- 82 Alienare prohibuit non potest permittitur.
- 83 Datio in solutum venit appellatione alienationis.
- 84 Patrimonium non potest hypothecari.
- 85 Alienare qui non potest, non potest hypothecare.
- 86 Patrimonium praeteritis non potest tempore ordinario.
- 87 Alienatio, seu renunciatio Patrimonii, aut vultus facta sine Episcopi licentia, si tunc habet beneficium, seu aliud unde commodè vivere possit.
- 88 Diffusio, d. n. c. est resistiva temporis.
- 89 Verba Concilii, d. cap. 1. ibi, atque aliqua deinceps sine licentia Episcopi alienata, declarantur.
- 90 Patrimonii bona ad cuius titulum fuit quis ordinatus habent privilegia, qua conceduntur à lae bonis Ecclesiasticis.

- ¶** Ut us allegacionis materiam, quam amplissima, necessaria, & quotidiana est, tractant Henriquez in *sum. lib. 10. cap. 17. §. 3.* Fr. Emman. in *summa tom. 1. cap. 15. Flamin. de rescript. lib. 1. quest. 6.* Petr. Lodesma in *sum. part. 1. de sacramento Ordinis, cap. 7. conclus. 6. cum segg. Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 3. collect. 566. & in praxi feri Ecclesiasticis, dec. 311. cum segg. in 1. edic. & rescript. 370. cum segg. in 2. edic. Ugolin. de potestate Episcopi, cap. 16. §. 8. cum segg. in 1. Azot. in 1. in 1. Azot. in 1. in 1. Valer. Reginald. in praxi feri punit. lib. 32. tract. 2. num. 72. cum segg. Attendit, in addit. ad recapit. legum Navarrex lib. 2. tit. 8. l. 1. de parim. clericorum, num. 1. cum segg. in 1. latissime Nicol. Garcia de benefic. part. 2. c. 3. eleganter Campani, in divors. juris Canonici, rub. 8. c. 1. cum segg. Bonac. de Sacram. dispensat. 3. quest. unic. a. punct. 5. num. 1. 8. cum segg. Sanctael. var. rescript. 9. 49. Homobon. de Bonis de examine Ecclesie, tract. 2. §. 9. cum segg. in 1. Molfes. in *sum. Thelogia moral. tract. 2. c. 1. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 35. lat. Alphons. Nubona l. 35. gloss. 1. in 1. l. 1. Recopil. pag. 4. cum segg. Sanch. in opus. moral. lib. 7. c. 1. dub. 34. cum segg. Marchin novissime possit plures hujus tractatus impediens in lucem editos, in *sacram. Ordinis, tr. 1. part. 6. c. 5. cum segg. Marcel. Vulpe in praxi judiciali feri Ecclesie, cap. 8. d. n. 6. Alzed. de pract. Eccl. cap. dignit. p. 2. c. 1. n. 49. cum segg. idem Bonac. de censur. extra Bullam Coma, disp. 3. q. 1. punct. 8. Torrelblanca novissime in *praxi eccl. juris spirit. lib. 2. c. 13. num. 24. cum segg.****
- ¶** Ne cum Ordinis decore mendicaret infelix in placitis Clericus, & servili operi manciparet publice à quolibet posset elemosynam, ut scriptum est in *cap. Diacani sum. 99. diffinit.* debet quam maxime possibile fuerit Episcopus laborare, ne quis titulo sufficiens ad vicum carens, promoveretur ad Ordines; si qui autem contrarium fecerit, talis ordinatio vacuum habebit manibus professionem, ut constitutum est in *cap. neminem, 70. diffinit.* Ordinatio enim sine titulo facta irrita habetur in *cap. Sanctorum, ead. diffinit.* ubi glossa vacuum, & irritam quoad executionem illam appellat, & confirmat Majol. de irregul. lib. 4. c. 15. in *prin.*
- ¶** Sed incipiendo ab ordinando, apud antiquos controversum reperio, qualis debeat illo titulo potius, nam illo carere non possit tonsuram, aut quatuor minores Ordines suscipere ambientem, et solvit gloss. in *cap. neminem, & Panor. in cap. 2. num. 2. de prebend.* Sed verior est opinio, quæ tenet ad minores Ordines titulum non requiri; quia in illis existens potest recedere ab Ordine clericali, juxta *cap. 1. de Cleric. coniug. & tenet gloss. 1. in cap. Plalmista, 13. diffinit.* ubi Prapof. n. 3. gloss. in *cap. 2. de prebend.* & ibi Decius num. 29. & ita servari de consuetudine testantur Salzed. ad Bernard. cap. 18. num. 5. Ugolin. de irregularit. c. 61. num. 1. Franc. Emman. in *summa, tom. 2. c. 15. num. 16.* Quintanad. Ecclesiasticis lib. 3. num. 17. Petrus Ledetm. in *sum. part. 1. de Sacram. Ordinis, cap. 7. ad finem, Navar. consil. 14. incip. Quæsi sum esset, num. 1. de temp. ordinat. Francisc. Marc. Delphinali dec. 1080. incip. Quæritur in Abbatis, part. 1. Flamin. de rescript. lib. 9. quest. 6. num. 4. D. Acuña in comment. ad *cap. neminem, num. 3. diff. 70.* Alzedo d. p. 2. c. 5. n. 50. Comitot lib. 6. q. 38. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. q. 1. punct. 8. n. 9. Nicol. Garcia d. 5. n. 4. cum segg. Aloyf. Ricc. in *praxi, rescript. 271. n. 3.* Campan. de rub. 8. c. 1. n. 5. Homobon. d. tract. 2. q. 10. Thom. Valasc. alleg. 35. n. 3. Sanchez d. lib. 7. c. 1. dub. 37.*
- ¶** Hic igitur titulus requiritur ex juris dispositione, quocumque clericus secularis Ordines sacros

procurat suscipere, secus vero si Regularis persona quæ vovere debet castitatem, paupertatem, & obedientiam, in quo professio tenet vicem tituli beneficiæ, ut per Henric. in *sum. lib. 10. c. 17. §. 3.* ubi addit quod voluntaria paupertas pro operibus computatur, illarumque subingreditur locum, ac propterea Tridentina Synodus sess. 23. de reformat. cap. 3. expressè constituit, ne quis deinceps clericus secularis sine sufficienti titulo auderet Ordines assumere; idemque Sixti V. Constitutio tradidit, in illis verbis, aut quoad seculares sine titulo, & sufficienti beneficiæ, vel parimenti. Est tamen indubitati juris quod si ante professionem vellet Regularis personæ insigniri Ordinibus, non utique possit ad illos promoveri absque titulo sufficienti, per Bullam Pii V. incip. *Romanus Pontifex, de anno 1568. pridie illis Octobris*, quæ in ordine est 77 ubi prædictum decretum Concilii loquens de titulo requirit in clericis secularibus extendit ad omnes, & singulos etiam cujuscunque Ordinis clericos Religiosos, five seculares more Religiosorum viuentes in communi, qui nunquam, seu nonnulli ad certum tempus professionem emiserunt, & ex claustris exire possunt, quam Constitutionem refert Piusce. *praxi nova Episc. p. 1. c. 1. de excedendis Ordinibus, n. 43.* novissime Laurent. de Franc. in *controvers. inter Episc. & Regul. p. 89.* & per eum ita resolvunt Ugolin. d. §. 8. n. 1. vers. *his autem regulis*, Salzed. ad Bernard. in *praxi, c. 19. n. 2.* Nicol. Garc. p. 2. c. 5. num. 1. Nald. verb. *Ordin. n. 2.* Bonacina d. punct. 8. n. 17. Molfes. in *sum. tract. 2. c. 13. n. 1.* Sanch. d. lib. 4. n. 49. n. 10. in *prin.* Homob. d. tract. 2. q. 2. Sanch. d. c. 1. dub. 35. n. 9. Alzedo d. p. 2. c. 5. num. 51. Lezana in *sum. quest. Regul. c. 14. n. 10.* & quæ quidem Constitutionem habere locum tam in non professis, quam in nullius processibus, censui Rot. in *una Angell. Canonici, 3. Martii 1595.* citam *Ingr. Bianchem.* quam refert Nicol. Garcia d. 5. num. 1. c. 12. tenent Sanch. d. q. 49. n. 10. in *fin.* Molfes. d. n. 11. Aloyf. Ricc. in *decis. Curia Archiepisc. Neapoli, p. 2. dec. 1083.* & in *praxi feri Ecclesiasticis, rescript. 270.* num. 2. ubi num. 3. cum Majol. de irregul. lib. 4. c. 15. num. 1. resolvit sic quod ordinatos Regulares non professos sine titulo in illo Ordine ministrantes effectus regulares. Upde Regularis, qui scit suam professionem irritam esse, si ordinatur, peccat mortaliter, & incurrit pernam, quam seculares clerici incurunt, si ordinantur sine beneficio, aut patrimonio, Pontel. in *dub. Regular. verb. Ordines sac. num. 8.* Diana moral. rescript. part. 1. tract. 2. rescript. 113. Lezana d. c. 14. n. 10. in *fin.*

Ab illius tamen Constitutionis decreto Reg. XIII. 7 excepti Patres Societatis Jesu, per suam Bullam, quæ incip. *Ascendentes*, anno 1548. *etiam Kalend. Junii, & Gregor. XIV. consilium, incip. Ecclesia Catholica*, de anno 1561. quos antea excoherabat Paulus IV. à tali obligatione, fortasse quia cognoscebant decreto illo Concilii prædictos Patres ligari, simplicia licet voca emittant, nihilominus veri dicuntur Religiosi. Ita Henriquez lib. 10. cap. 17. §. 3. Flamin. lib. 2. q. 9. n. 19. Fornar. de Ordine, cap. 8. §. 9. Piusce in *praxi nova Episcopi, d. cap. 1. n. 44.* Fr. Emman. in *sum. tom. 1. cap. 15. num. 1. & quest. Regular. tom. 3. q. 25. art. 1.* Garcia d. d. cap. 1. n. 13. Sorcea tom. 5. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 38. Mandos. consil. 13. Sanchez d. dub. 35. n. 9. Marchin. d. tract. 2. part. 6. c. 5. num. 5. Alzedo d. p. 2. cap. 5. n. 52. Lezana d. cap. 14. num. 10. Bonac. d. punct. 8. n. 17. Ugolin. de offic. Episcopi c. 16. §. 8. n. 1. vers. *excipiuntur tamen lesuæ*, Sanch. d. d. quest. 49. n. 6. & 11. Valasc. tom. 3. in 1. p. disp. 246. num. 62. Torrelblanca d. lib. 2. c. 13. n. 20. Molfes. d. cap. 5. n. 12. ubi etiam refert Sixtum V. audita resolutione Congreg. licet declarasse: *Quod lesuæ non*

pag.

post Sacerdotium exire non possit, nisi a Superioribus
efficiatur, providetur illis de redditu 40. annorum
annuorum ex bonis Religiosis. Quod alius qui arbitrio
suo exire, quando voluerit, non datur illi occasio
excedendi ut fruatur illis redditibus, vocatur prius, & in-
telligitur, quia alia via preceptis positi, deinde maturi
deliberandum.

Unde colligitur, quod si contingat de Societate ejiei
in Sacris jam constitutos, & carentes beneficio, tunc
per alios bonos Societatis de honesto vita, saltem de
redditu 40. annorum annuorum illis providere de-
bet, donec sufficientes beneficium fuerint consequuti,
sicut fuisse per dictum Sixti V. decretum advertit
Muschin, d. c. 5. n. 5.

- 8 Beneficium, patrimonium, vel pensio, ad cuius ri-
tulum quia est ordinandum debet esse tantum, ut susci-
piat ad honeste vivendum, ut docet Concilium Tri-
dent. sess. 24. de reform. c. 2. quod scilicet sufficiencia
sit ad honestam, & commodam sustentationem. cu-
jusque clericus, nec opus est attendere ad qualiter
ordinandi, ut nobilitatem, &c. Nam Concil. & Jus
antiquum solum requirit sufficienciam ad honeste vi-
vendum, ita ut non cogatur mendicare. Ita tenet
Petr. Lodesin, d. c. 7. quem refert, & sequitur Nicol.
Garcia d. cap. 5. n. 114. Unde Concil. d. cap. 2.
loquitur de beneficii sufficiencia ad vitam, non au-
tem ad honeste vivendum, ut explicat Flamin. d. lib.
6. c. 1. n. 16. & juxta hanc opinionem pa-
trimum habet in archiepiscopatu, in quo adest
Constitutio, non in sacros Ordines promo-
vendi sit aliqui, nisi beneficium habeat Ecclesiasticum,
vel patrimonium, quarum utrumque valoris
sit ducentorum 25. de saltem realiter, & cum effectu
possideatur. Et Jacob. de Grassi, d. c. 4. n. 6. de tem-
porib. ordinat. refert se vidisse in aliquibus locis as-
signatum patrimonium scutorum 18. alibi 25. alibi
36. At Marc. Anton. Genoini in praxi Archiep. Neap.
cap. 8. 1. & Molles. in sum. moral. 2. cap. 15. n. 6. te-
stantur in orbe Neapol. nullum admitti ad sacros
Ordines, nisi assignato prius patrimonio scutorum
36. In Provincia Melitane, ut habetur in Concil.
Provinciale, sequitur patrimonium scutorum 50. ut
refert Marchin. d. lib. 2. a. part. 6. cap. 7. d. 2. n. 1.
Sed scriptum maximum movet verba illa Concilii
d. lib. 2. c. 1. ubi quod sibi ad vitam honeste sufficiat, &
alia similia relaxa in c. 17. sess. 14. de reform. ubi, quod
quidem si ad vitam ejus sui conferunt, honeste susten-
tandum una sufficiat, ad vitam illam honeste, idem
significat, quod decore, & limato, & synonyma cen-
sentur vivere decore, commode congrue, competen-
ter, vel honeste, per Doctrinam Dicit in c. 2. de Ma-
nual. n. 10. & de prebendis. idem Concilio Tridentino,
non facit h. ordinandas habere ritulum pro vi-
du, non tamen talem, qui sufficiat ad honeste vi-
vendum; quia tunc dicitur tantum habere ritulum ad
vivendum simpliciter, absque eo quod honeste, vel
deceniter vivet, quia ideo, utrum, & alterum vi-
vendi modum maxima concordant differentia. Vel
enim dicemus, quod vivere commode vivere cum penuria
vel vivere simpliciter, ut ait glossa in cap. 1. verb. absque
penuria de statu Regum. 6. Quare attendendum esse
qualitatem clericis decem, & honestam, non suam
in particulari, videtur probabile, quasi hostiana su-
bituario honesta debeat esse respectu clericalis Ordinis,
non vero qualitas in particulari. Et quoniam
practica circa quantitas non est, quod Episcopus ipse
arbitrabitur, arguitur, 1. de qua ibi notatur, de jure
deliber. Menoch. de arbit. cap. 2. n. 12. Flamin. d.
lib. 6. c. 1. n. 16. & de arbit. conf. lib. 2. c. 43.
Alv. Ric. in praxi fore Eccles. ref. lib. 2. c. 43.
Marchin. d. c. 6. d. 2. Lodesin. Beia resp. cap. 1. n. 10.
Barb. de Episcop. Pars 1. 1.

conficiant cap. 4. cap. 2. 6. fol. mibi 441 Henric. in sum.
lib. 10. c. 17. §. 3. in commento lit. N. Lodesin. de re ho-
nest. lib. 1. c. 2. n. 5. Nicol. Garcia d. c. 5. n. 112. cum seq.
Sanchez d. lib. 1. d. 1. c. 7. Acus. in d. c. n. 11. n. 12.
cum seq. Thom. Valase. alleg. juris tom. 1. alleg. 35.
Ugolin. d. §. 8. n. 2. Alphons. Norboni d. loco, n. 54. pag.
9. Molles. in sum. moralis Theolog. tract. 2. cap. 15. n. 6.
Nam ex parte patrimonii ad Episcopum privative
quoad alios pertinet, S. Congreg. Concilii in Placentina
16. Martii 1630. apud me in Collectan. Bullarii,
verb. patrimonium.

Episcopus vero, ut recte arbitretur, congruum
summa pro hujusmodi titulo concedenti, & neces-
sario, antea complari debet attentè rimari, nempe
loco consuetudinem, ut tenet Archid. in cap. si
Episcopus, n. 5. de prebendis, in 6. Genin. in cap. si
Episcopus, n. 7. de suppl. negligencia Prælat. Archid. in cap. 1.
versus scilicet potest queri, sub num. 2. de prebendis in 6.
Menoch. d. cap. 2. n. 14. item qualiter consue-
tudo ordinandi per glossa in c. Episcopus, verb. vult, 10. q. 2.
Caputa dec. 6. incip. Beneficium, n. 2. part. 4. Rebuffi.
in praxi beneficiorum de rescriptis in forma pæper, num. 2.
licet juxta gradum, & nobilitatem ordinandi non esse
assignandum existimant Flamin. d. lib. 5. §. 9. al. n. 15 §. 9.
Garc. d. loco, num. 114. & 206. Bonac. diff. post. 2.
num. 10. quin ne tantum sibi, sed suis etiam satis sit,
ut per Hoste. de incompatib. benef. part. 1. c. 19. &
num. 22. post Soc. Nav. & alios Menoch. d. cap. 2. n. 6.
sub n. 15. Azor. in sum. moral. p. 2. lib. 6. c. 10. §. 8. ubi ex-
primit 7. dicentem beneficii valorem cum pertine-
re debere summam, quæ clericis sustentando sibi,
& suis, pauperibus, ac peregrinis, & advenis
hospitiis suscipiendis, juribusque Episcopalis per-
solvendis sufficiat. Ordinatum hanc in nullo Eni-
ma Regno servaverunt, malis enim ibi ad clericatum
non aspicere, nisi in bonis haberent, quæ succe-
deret ad clericalem Ordinem honeste tractandum, &
se commode sustentandum, sed adeo tenet ibi de-
derat patrimonium, ut nulli, quævis pauperimo
deficiat, & sic pro majori parte ordinati ad titulum
patrimonii, egeni, & pauperes sunt; debet enim
spectare clericali status decencia, & ubertate, regio-
nis patrimonii quantitas ad Episcopum deficiat, quæ-
vis post definitam patrimonii quantitatem in modico
deficiat, Sanchez in epistol. moral. tom. 2. lib. 1. cap.
1. d. 75. n. 8. Antonius Diana moral. resol. part. 4.
trall. 2. resol. 72.

Si vero sufficiens titulo beneficii quis caretet,
habetet tamen tantundem patrimonii, quod beneficii
ad punctum sufficiens constitueret titulum, permittit
tendens eum ad sacros Ordines promoveri; ita Prosper
de Angustino, & Quaranta in summa Bullarii, verb.
Ordo, vers. circa 2. Molles. in sum. moral. tract. 2.
c. 15. num. 7. Ugolin. de prebendis Episcopi c. 26. §. 1.
in fine, & §. 8. n. 2. Zetola in praxi Episcop. part. 1.
verb. dimissoria, vers. 2. Acmeod. loco, n. 16. in prin-
cipio. Bonac. d. disp. 3. §. 1. post. 1. n. 21. Secti si cum bene-
ficio, aut patrimonio insufficienti junctum pita-
nt, elemosinæ, anniversaria, & alia elemosinaria,
quæ ex celebratione Missarum in exercitio sacro-
rum Ordinum, si ad eos promoveretur, perciperet,
& lucrari possint, quæ omnia ad victum honeste suf-
ficiant, tunc non possunt promoveri referunt de iustom
Garc. d. cap. 5. num. 126. Arment. diff. lib. num. 16.
præc. ubi n. 17. dicit pariter resoluam, minime possunt
promoveri, tamen Episcopus obliget se supplementum,
quod ad alimenta sufficiat quousque habet
unde se sustentare possit. In summa, cum clericatum
penuria adest, posse Episcopum ob necessitatem Ec-
clesiæ ordinare ad subiacentiam quos clericos cum
assignatione perpetua solum aliam bonum
quorum fructus sufficiant ad sustentationem

refert de causis Armentar. dicitur loco, n. 90. vide infra num. 73.

- 15 Circa titulum ordinandi edocet Concil. d. e. 1. ut pacifice possideatur, quomobrem litigiosus titulus repellitur ordinando Navar. in *tratt. de erat. notab. 2. l. 1. n. 69.* Ille vero dicitur pacificus possessor, qui solum patitur iuris, vel facti controversiam in iudicio, vel extra, Felin. in *cap. cum laicis*, n. 13 de *fide instrum.* Zabarel. in *Clem. gratia*, n. 13. de *re script.* Decian. in *e. 1. n. 19.* & 10 de *confirmat. n. 11.* atque idem, ut unico verbo complectar, is erit qui sine lite possidet; nam text. utentem hoc verbo *pacifice*, Rebuff. exponit, & dicitur hoc est, *sine lite*, in *tratt. de pacificis possessor. n. 1065. vers. quandoque*, Guido Pap. *decis. 85. incip. Curia*; glof. in *Clem. unica, verb. antea de sequentib. possessor. & fruct.*

- 17 Litigiosum ergo beneficium fit, & non pacificum possessionem, ematione, si ipse iudex, & reus facti sint certi de re ipsa, pro qua conveniuntur Ita Mynsinger. *cent. 4. observat. 26.* Matth. Colet. de *predecessibus exco. p. 1. c. 1. n. 19.* Gall. lib. 1. *observat. 74. Catinal. Pun. decis. 39. lib. 1. Viv. decis. 49. num. 5. cum segg.* Lincol. de *armentis*, p. 2. c. 4. in *praf. n. 1.* & Steph. Gratian. *discept. forens. c. 2. n. 14.* & 15. Cabed. *Lofitan. decis. 1. n. 11. cum sequentib. p. 2.* Cald. Pereira de *emp. cap. 9. n. 18.* Si tamen circumducta sit, non efficit litem pendentiam, teste Affl. & *decis. 366. incip. In plene concilio*, num. 14. & in *consuetudinibus Regni si quem nostrum*, num. 4. Catav. *ritu. 1. 1. post n. 1.* nec si lis cum fallo procuratore contrahatur, Ozae. *Pedem. decis. 144.* Lis autem nulla dicitur, cum non adest iurisdic. tio, Verat. *decis. 7. p. 3.* & dicitur beneficium litigiosum quando quis petit beneficium ut form. Rota *decis. 346. n. 2. part. 1. recentis. in posthum* ubi etiam habetur beneficium dici litigiosum, quando la sit super titulo beneficii, & quod dicitur esse super titulo beneficii, si causa sit commissa cum clausula *quam & queri*, &c. & *decis. 337. num. 1. cum segg. & decis. 343. a. n. 4. p. 2. etiam recentissim.* ubi quod beneficium dicitur litigiosum per commissionem super titulo, & in petitorio, & per citationem ad dicendum contra commissionem, nisi lis per calumniam mora fuerit.

- 19 Litigiosa etiam dicitur res, quoties de ejus dominio controversetur in iudicio, non tamen constituit ipsam proprietatem litigiosam in possessione, quia la super possessione non facit ipsam rem litigiosam, sed ipsa possessionis, glof. 1. in *cap. 1. de confirmat. n. 11.* ubi Decian. num. 3. & 4. Butt. in 4. & Abb. num. 5. Rot. Bonon. *decis. 48. num. 5. cum sequentib.* Ozae. *decis. 144.* Cachetan. *decis. 143. n. 10.* Joseph. Ludov. *Personas decis. 68. num. 9.* Rebuff. in *tratt. de pacificis possessor. n. 166.* Menoch. de *arbitr. casu 201. num. 18.* Flamin. de *resignat. lib. 2. g. 3. num. 51. cum sequentib.* Sed ego ipse non propterea inclinare posse alique sacris Ordinibus donari ad titulum alicujus rei super cuius possessione mora fuit questio judicialis, cum certum sit primo possessorium, deinde petitorium esse decidendum, juxta *e. significaverat, de rescriptis.*

- 21 Ille vero, cuius la mora fuerit super aliquo pretio, domo, censu, aut redditu sui beneficii, utique pacificus dicitur possessor, ex Rebuff. in *tratt. de pacificis possessor. n. 163.* ad instar illius, qui beneficium dedicationis, ejusque liberum habens curae exercitium, aliquam tamen fructuum portionem non percipit, dummodo majoris partis possessionem habeat, juxta glof. *verb. pacifice in Clem. gratia, de re script. & glof. in cap. commissio de elect. lib. 6. Dec. in c. 1. n. 21. de confirmat. n. 11.* Zabarel. in *Clement. ut si quis, illi vero*, num. 9. de *statu & qualitatibus* quomobrem licet huic suscipere ordinem ad titulum dicti beneficii constet ex glof. *verb.*

pacificam in d. e. commissio, & ex glof. in c. si tibi concessio, de prebendis in 6. dum firmat per Ardui ad promotionem infra annum, qui curate Ecclesie plenum detinet exercitium, tamen nonnullum librum possessionem, ac pacificam majorem partem fructuum adeptus sit, quod etiam tradunt Franc. in *d. cap. si tibi concessio, vers. & nota*, sub n. 5. ubi Gemin. *vers. nota istam glof. sub n. 7.*

Beneficii sub vocabulo quid comprehendatur in materia de qua agitur?

Cum supra dixerim, oportere ordinandum habere titulum consistentem vel in beneficio, vel in parimonio, ac talem esse, qui sufficit honesto vidui, ipsamque pacifice ille possideat, restat modò ostendere, quomobrem nomine non incusat. Et idem incipiendo dico ad titulum coadjutorie cum futura successione posse quem promovetur, ut per Navar. in *tratt. de erat. cap. 10. num. 8.* Salzed. ad Bernard. *cap. 18. n. 7.* Monter de *optime*, cap. 4. *quest. 8. n. 69.* Accota de Andrad. ad Bullam *Cruciatia*, c. 75. Ugolin. de *officio Episcopi c. 19. n. 8.* Nubona *citato loco*, n. 65. pag. 12. Sanch. in *opusc. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 4.* B. nacin. *dilect. quall. 1. part. 3. num. 12.* Gonzal. ad *reg. 8. Cancellaria. glof. 5. 9. num. 4.* ubi intelligit, si ratione illius habeat congruam sustentationem, quem sic interpretatur Gacia de *beneficiis part. 2. cap. 5. n. 132.* & requirit quod sit perpetua, ut per Pet. Ledemio *sum. p. 1. de sacram. Ordinis cap. 7. consil. 1. dub. 21.*

Sic etiam praxi admittit quem promovetur posse ad titulum beneficii consistentis in distributionibus quotidianis, quae licet non competunt in valore beneficii, nec fructuum appellatione veniant, Rota *decis. 134. alias 8. de prebend. in novis & decis. 766. alias 39. in autis* in hoc tamen casu predictae distributiones utique in valore computantur, cum satis sit beneficium illarum causam non labore inopla, ita Campanil. *dilect. rub. 8. cap. 5. n. 19.* Marchin. *dilect. rub. 31 part. 6. c. 6. diff. 5. n. 19.*

Ad titulum vero Vicarii temporalis, & aliorum similibus beneficiorum, seu Capellaniarum amovibilium, nemo potest ordinari, quia Vicarius temporalis titulum habere non censetur, ex textu in *cap. consilium ubi Abb. num. 5. de filius Presbyteri*, ita tenet Maiol. de *irregular. lib. 4. cap. 15. num. 3.* Campanil. in *diversis juris Canonici rub. 8. cap. 4. n. 8. infine.* Azot. d. p. 2. lib. 3. c. 6. g. 5. & 6. Aloyf. Ricc. in *decis. Curia Archiepiscopalis, decis. 50. p. 2.* & H. n. 19. d. cap. 17. § 3. d. 2. Narbona d. *loc. n. 168. pag. 15.* Bonac. d. *puncto 8. numer. 24.* Salzed. ad Bernardum, cap. 18. *puncto 8. numer. 24.* Salzed. ad Bernardum, cap. 18. *num. 8. vers. ea ratione vicarii temporalis*, Flamin. de *resignat. lib. 2. quall. 6. n. 2.* Sanch. *dub. 35. num. 5.* Gonzal. d. *gloss. 5. 3. num. 41.* Lel. Zech. de *republic. Ecclesie de clerici, sub n. 7.* Et Emman. in *sum. p. 1. c. 15. n. 12.* Marchin. d. *tratt. 3. p. 6. c. 6. diff. 5. num. 23.* Zerol. in *praxi Episc. p. 2. verb. dimissoria*, sub § 9. Marc. Anton. Gemen. in *praxi Archiep. Neapol. §. 1. n. 1.* D. Actus ad *praxe. p. 1. n. 8.* & 9. Nicol. Gacia d. p. 1. c. 1. n. 53. Si vero de facto audierit, ubi ipsa Vicaria temporalis amoveri non potest, nisi habita alia provisione, ut ex Flamin. d. g. 4. num. 86. tenet Piazec. in *praxi Episcopi p. 1. cap. 1. num. 45. infine*, quod in pernam factum iudico, cum alias non possit praedecessor Episcopus assignare officium quod est temporale & revocabile in perpetuum Presbytero ordinato, & eo modo predictum officium facite perpetuum, juxta rescripta per Molin. de *primogen. lib. 1. cap. 15. a. n. 17.* Gonzal. Menter de *Vasconcel. diversis juris argumentor. lib. 4. c. 8. n. 8.* & 9. Narbona *loc. proximo citato*, opinio Aloyf. Ricc.

in praxi furi Ecclesiastici decif. 196. in 1. edit. & refol. l. 334. n. 3. in 2. edit. ubi aſſerit, quod ſi quis de ſicco ordinatus ſacris Ordiniſus ad titulum Capellanie ad ſuntum amovibilis, non ex hoc mutatur ejus natura, ſeu qualitas, maxime, ſi id fiat ſine expreſſo patroni conſenſu, & citat Nicolaum Garc. de benef. p. 1. cap. 1. n. 91. & 112.

Patrimonium quilibet poteſt quis promoveri, ſi de- tur in perpetuum, ſecus ſi ad tempus. Ugolin. de officiis Episcopali cap. 26. §. 3. n. 1. in fine. Marchin. d. p. 6. c. 6. diſſ. 9. n. 22. Hujusmodi etiam preſentia inter Ec- cleſiastica beneficia commune, vocantur, ut diximus al- leg. 4. n. 49. Sic etiam poteſt quis promoveri ad titu- lum preſentis perpetue, & ad victum ſufficientis, ut infra dicetur n. 74.

26 Unde non poterit quis ordinari ad titulum ſervi- tii in aliqua Eccl. ſua, cui aſſcribatur, niſi tale ſervitium ſit perpetuum, & non dependens a voluntate E- piscopi, & ſi intelligitur ſunt Doctores, qui de hoc agunt, prout ſunt Zetoli. in praxi Episcopali, part. 1. verb. diſſiniſoria §. 1. dub. 1. Mate. Anton. Gen- uent. in praxi Archiepiscopali Neapoli, cap. 8. i. ſub m. 2. Flamin. diſſ. quaſt. 6. n. 31. Vilat. del Patronato de Calatayud, part. 4. §. 1. n. 22. Campanil. part. 4. num. 14. Neque Breve. Sini. V. Patriarche Venetiarum conceſſum, quod adducit Campanil. ubi proxime aliud comprobatur, quod eſt gratia ſpecialis: quare ita reſolvit Ugolin. de poſſeſſione Episcopali cap. 26. §. 8. n. 6. ubi reſert Episcopum tantum poſſe ad titulum ſervi- tii in Eccleſia aliquem ordinare, concurrentibus quatuor, 1. *Primum*, ut interveniat conſenſus Re- ctoris ejus Eccleſie, *Secundum* licentia, ac conſenſus Romani Pontificis, & hoc ad ſucceſſorem, *Tertium*, ut ex ſervitio Miſſarum, & divinarum Officiorum, & elemoſynis & ſubſidibus elargiendis, habeat unde, ſe ſuſtenteat, *Quartum*, ut ne inde amoveatur vel diſcedat, niſi de beneficio competeret, aut pen- ſione privatus fuerit, vel ob delicta remotus. Unde bene Quatuor. verb. *Ordo*, verſ. ſecundo exinde, Zetoli, verb. diſſiniſoria §. 1. dub. 2. Nicol. Garcia d. cap. 1. n. 13, reſolvit non poſſe quem ſacris Or- dinibus initiari ad titulum patrimonii, vel beneficii de ſe ad victum inſufficientis, quod poſtea ſufficienti redditur ob elemoſynas, & Miſſarum, vel anniver- ſariorum ſtipendia que in dies occurrunt, quia hæc omnia ſunt incerta, & non ſirma, & perpetua. Hinc etiam Mate. Anton. Genuent. in diſſ. praxi. c. 83. num. 9. Jul. Caſ. Madini de ſacris Ordin. c. 1. n. 20. merito tenent, quod poſſet forte quis ordinari ad titulum beneficii habentis redditus incertos, & caſuales deſundorum, & anniverſariorum, ſi commu- niter ad certam ſummam pro victu ſufficientem re- digerentur.

27 Nec etiam poterit quis promoveri ad titulum de futuro, & in epiſtiam certa, prout ad beneficium quod quis expectat, ſeu ad quod eſt preſentatus, nomi- natuſque, vel poſtulat, cum Concil. elatè requirit titulum de preſenti habendum, & poſſeſſionem. Ita Salez, ad Bernard. cap. 18. n. 6. Fr. Emmen. in ſum. tom. 2. l. 1. n. 10. Ugolin. d. §. 8. n. 1. in fine, Petrus de Leſelma in ſum. part. 5. de ſacram. Ordinis, cap. 7. poſt 5. cancl. Nicol. Garcia diſſ. cap. 5. n. 10. Azor. inſtit. moral. p. 2. lib. 1. cap. 4. §. 9. Ugolin. d. cap. 26. §. 8. n. 1. Alphoſ. de Narbona d. loco, num. 64. pag. 14. Sui. b. in ſum. moral. lib. 1. c. 1. dub. 24. n. 5. & dub. 35. n. 2. Marchin. d. diſſ. p. 6. cap. 6. diſſ. 9. D. Acuña in de nomen. diſſ. 7. n. 1. Quamvis contractum, nempe poſſe quem promoveri non ſolum ad titu- lum beneficii ſum quietiſ, ſed etiam querendi, ex gloſſa magna circa medium, in cap. Oſius, 61. diſſ. te- netur Mag. de irregul. lib. 4. cap. 15. n. 3. Sayt. de cenſuris lib. 4. c. 14. n. 19. Campanil. d. c. 4. n. 10.

Barboſ. de Episcop. Part. 1. §.

Potent tamen quia promoveri ad ſacros Subdiacono- nis, & Diaconatus Ordines, ad titulum beneficii, non obtinere, quod non licet etiam illius fructus niſi poſt ſortceptionem Prebendarum Ordinem, ut decilum poſt ſortceptionem diſſ. part. 2. c. 5. n. 110. Attendenda, in reſertum Garcia diſſ. part. 2. c. 5. n. 110. Attendenda, in addit. ad recipi. legum Novaræ, lib. 2. tit. 8. lege 1. de patrimonio clericor. num. 1. & Marcel Vulpes cap. 8. num. 1.

Obtinens Capellaniam in Capella Papæ, licet ſit ad ſuntum amovibilis, poteſt ad illius titulum ordi- nari, prout reſolvunt Navar. conſ. 120. de tempore. tri- dina. Sayt. decif. 30. eodem tit. quos reſert, & ſequi- tur Aloyſ. Rile. in praxi furi Eccleſiaſti. reſolut. 33. 4. in fine.

Cooptatus in Collegium Seminarii, non poteſt ordinari ad titulum Seminarii, niſi ob cauſam infer- viendi in officio, quod fortan eſſet Seminarium in- viendum: poterit vero ordinari ſub certa assignatio- nem fructuum in 5 minatio facta cauſa in evictum beneficio in ſuo Seminario, ut infervire donec ſibi preſentum fuerit de congrua ſuſtentatione; ita reſo- lute decilum Zetoli. in praxi Episcop. part. 1. verb. Seminarium §. 6. L. 2. Zech. de repub. Eccleſiaſti. rub. de clericis, ſub n. 7. verſ. 84. Salez, ad Bernard. cap. 18. num. 9. Flamin. de reſignat. lib. 2. quaſt. 61. num. 32. Galet. in materia cauſum conſentia. verb. *Ordo*, poſuit. Piaſce. d. p. 1. cap. 1. num. 28. Marchin. d. p. 6. diſſ. 9. num. 33. Alez, d. p. 2. cap. 5. num. 6. Amend ubi ſupra, n. 9. & 10. Mate. Anton. Genuent. in praxi Archiepiscopali, cap. 81. ſub n. 2. Garcia diſſ. part. 2. cap. 5. num. 104. ubi in additionibus re- ſert declar. de Gregorio XIII. clericis Seminarii non poſſe promoveri ad aliquem Ordinem ſacrum ad titulum ipſius Seminarii, niſi pro ſervi in benefi- cii Seminario uniti, & tunc cum assignatione certis annui redditus, unde ſic promovi, vivere poſſit; quæ tamen assignatio ceſſat poſtquam ille aliunde ſe aquè ſuſtentare poterit. Hinc fortan Sanchez d. lib. 7. l. 1. dub. 45. num. 10. reprobat Cord. b. in fine, quaſt. 16. minus bene tenentem, collegiales ad aliquo collegio majori Salmaurienſi, aut Computenſi, qui ad aliquem recipiendum gradum Doctores ſuos ædus cum ſaſaſaſaſione deſendit, poſſe ad titulum illorum ſacris ordinari abſque beneficio, vel patri- monio.

Infte proſeſſo Trident. Synod. d. 2. c. 1. ſancit, ne beneficium, ad cujus titulum quisquam promoveatur, ipſe reſignare valeat, niſi ſalva mentione, quod fuerit, ad illius titulum promovetur, qui quidem cauſa minime tunc etiam admittenda iſta reſignatio, niſi conſiſſet, quod aliunde vivere commode poſſet renunciant, & aliter ſal- va nulla ſit, juxta clauſulam illam annullativam Concilio in d. cap. 2. bi, ſi aliter fiat renunciatio, irrita erit, ex quo text. ſic reſolvunt Flamin. de reſignat. lib. 2. c. 6. n. 36. ſubjungens ita faſſe reſolutionem per Rot. Rom. in una Salmaurienſi coram D. Orato de meſſo Maii anno 1588. Aloyſ. Rile. in praxi furi Eccleſiaſti. decif. 314. n. 1 in edit. & reſol. 27. n. 1. in fine, & num. 2. in 2. edit. Ugolin. de officiis Episcopali cap. 14. §. 1. & cap. 26. §. 8. n. 4. Stephan. Gratian. diſſ. 9. foreſt. cap. 99. Valenzuela conſ. 1. num. 11. tom. 1. Sanchez in opus. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 13. num. 1. ubi ſubdit, quod ſi licet renunciatio beneficii non fa- cta mentione quod ad illius titulum eſt ordinatus, & habet aliunde unde viveret, non eſt valida in foto conſcientie: Rota coram Gregor. X. V. decif. 447. num. 1. & ibi Beleramin. num. 9. Nicol. Garcia diſſ. cap. 5. num. 117. ubi num. 114. quod eſt niſi etiam in foto conſcientie, Campanil. diſſ. rub. 8. cap. 6. num. 2. Pet. de Leſelma in ſum. p. 1. de ſacram. Ordinis, c. 7. cancl. 10. Mar. bin. diſſ. 7. d. loco, Amend. ubi ſupra, num. 21. ubi num. 1. cum Gregor. n. 195. ac-

que alius decimam fecit pro forma traditam esse, ut resignans teneatur facere mentionem, se ad titulum illum fuisse promotum, adeo quod per acquipollens adimpleri non possit: quod etiam tradit Aldob. in *in praxi habendi consensum*, reg. 5. dub. 1. n. 45. Unde
 33 † resignatio de tali beneficio facta, non habita mentione, quod in illud fuit promotus, ultra quam quod sit nulla, ut supra ostensum est, resignanti competit actio spoliationis fuisse declaratum a sacra Congregatione, & decimam in Rota coram Illustrissimo Domino meo Card. Millino, 19. Novembris 1602. in Arcina Plebis, referunt Garc. d. c. 5. n. 438. Piasce, in *praxi nova Episcop.* lib. 1. c. 1. n. 44. vers. ampliari possit, pag. 15. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glf. 5. §. 10. n. 25. Iac. Gratian. *disse. forens.* tom. 5. c. 99. 1. Butat. decif. 8. §. 10. n. 13. quia cum resignatio non teneat, ius non abdicatur a resignante, ut dicit Garcia d. c. 5. n. 23. & in hac materia est bona sacre Rotæ Rom. decifio in *Leodesii Canonicatus S. Ioannis*, 18. Iunii 1621. coram R. P. D. Remboldo, tenoris sequentis.

34 Domini dixerunt Canonatum esse adjudicandum Theodoro, quia ipse fuit de eo provisor per obitum Baldulmi a Serenissimo Electore Colonienfi, vigore Indultu amplissimi, quod habet a Sede Apostolica.

Nec obstat quod dicitur, dictum Canonatum vacasse per resignationem dicti Baldulmi ad favorem Agidii, & non per ipsius obitum, dicta resignatio fuit nulla, id est ius nec ius, quod prius habebat, fuit ab eo mediante dicta resignatione abdicatum, sed vacavit per mortem, Caput decif. 15. p. 2. Cardin. Seraph. decif. 1493. n. 8.

Quod autem resignatio fuerit nulla, patet, quia fuit facta contra formam Concilii Tridentini c. 2. de *reform. sess.* 1. ex quo non fuit in ea expressum, quod Baldulmi esset promotus ad titulum dicti Canonatus, prout in dicto Concilio expressè disponitur: & quod hoc casu resignatio sit nulla, tradunt Parisi, de *resignat.* lib. 2. q. c. n. 56. & 39. Garc. de *benef.* c. 5. n. 193. & seg. & Gonzal. ad reg. 8. glf. 5. §. 10. n. 15. & tenet Rota in Arcina Plebis, coram Illustrissimo Cardinale Millino, relata per eundem Card. dila. 5. part. 1. num. 438.

35 Nec obstat quod dictum sacrum Concilium decrevit, quod dicta mentio fieret in resignatione ad effectum tantum, ne clericus in opprobrium Ordinis ecclesiæ mendicare cogatur, & cum huic inconvenienti satis fuerit provisorum mediante clausula, *Consist. quod resignans habeat aliunde*, &c. in dicta resignatione apposta, videtur dictam resignationem ob defectum dictæ expressæ non posse dici nullam, eo quod forma potest adimpleri per acquipollens, quando habetur effectus a lege desideratus: quia fuit responsum, quod dictum Concilium, ut pinguis provideret, ne clericus ullo tempore in mendicantem incidere, non solum disposuit, quod resignationes non admitterentur, nisi consensu quod resignans haberet aliunde unde commode vivere posset, sed ulterius decrevit, quod in resignationibus mentio fieret, quod resignans fuerit promotus ad titulum beneficii, quod resignat, ad hoc ut vincularetur ab eo a quo resignatio erat admittenda, si ita videretur, patrimonium resignantis, quod alius potuisset distrahere, perinde atque fuisset vinculum, si ad titulum illum fuisset ordinatus: unde non potest dici quod mediante dicta clausula, *Consist.*, &c. fuerit intentioni dicti Con. illi satisfactum, quia ex duobus requisitis non fuisse alterum adimplevisse, i. cum hi, §. si *Presb.* & ibi gloss. ff. de *transact.* §. si *heredi* plures, ff. de *cond. institut.* Dec. consil. 433. n. 6. Sarment. in *reg. de public. resignat.* q. 8. n. 2. Plus. decif. 193. lib. 1.

36 Et ita † cum dictam Concilium ulterius triam pro-

cedendo annullat resignationes aliter factas, si quæ continerent decretum irritans, non potuisset forma ab eo tradita per acquipollens adimpleri, sed debebat servari ad unguem, Aldob. *cons.* 92. num. 27. lib. 1. cum aliis per Matheos. *var. resolut.* lib. 2. cap. 18. n. 10. & in terminis dicti Concilii, quod non possit adimpleri per acquipollens, firmat ex sententia sacra Congregationis Illustrissimum Sacri Concilii Interpretum, quam refert ad extensum Garc. *loc. proximo citatus*, n. 193. Gonzal. ubi supra n. 15. & fuit dictum in dila Arcina Plebis, coram Illustrissimo Cardinale Millino.

Non obstat quod Concilium non comprehendit 37 resignationes factas in manibus Papæ, quia hoc esset nimis restringere dispositionem dicti Concilii, quod loquitur generaliter de omnibus resignationibus, & per consequens generaliter intelligi debet maxime cum eadem ratio militet in omnibus, nec subest causa dictæ restrictionis, & quod locum habet etiam in resignationibus factis coram Papa firmat Garc. ubi supra, num. 193.

Non obstat quod Constitutio Pil V. solum mandavit apponi clausulam *Consist.*, &c. quia non est correctoria decreti dicti Sacri Concilii, nec loquitur de beneficiis, ad quorum titulum resignans est promotus.

Non obstat quod Papa in genere cogitare potest, quod resignans esset promotus ad titulum beneficii, quod resignat, quia Concilium, ut dictum est, requirit per forma, quod sit expressio dictæ qualitatibus, unde illa servari debet, ex allegatis. Ultra quod Papa potuit etiam cogitare, quod resignans non esset promotus ad titulum illius beneficii, eo ipso quod fuit hoc non fuit expressum.

Non obstat quod saltem Canonici remanent Sedis Apostolicæ affectus per appositionem manus Pontificis, quia dicta affectio per appositionem manus non intrat quando resignatio est nulla, & per consequens beneficium vacat per obitum, & non per resignationem, Achil. decif. 24. de *resignat.* spoliae Rot. decif. 24. sub n. 1. ut lit. pendens in *nov.* & 419. part. 1. divers. & decif. 370. n. 8. vers. *vel diversa eveniat*, p. 1. in *recent.*

Non obstat quod etiam si resignatio sit nulla, tamen locus est affectui, quando talis nullitas provenit culpa resignantis, Garc. d. *transact.* de *benef.* part. 5. cap. 1. §. 2. n. 170. quia hoc procedit quando resignans est in culpa, quominus resignatio fortissimè effectum ob non implementum conditionis, nam tunc dicta condicio habetur pro impleta in præjudicium resignantis, & per consequens abdicatur ius a resignante, & beneficium vacat in Curia, remanente effectum, & reservatum, secus est, quando resignatio fuit nulla de per se, & ex alia causa, quam ob non implementum: tunc enim per huiusmodi resignationem non abdicatur ius a resignante, & bene, per eundem Garc. part. 1. cap. 1. §. 2. n. 17. ut exemplum adducit in resignatione Simonica, per quam non abdicatur ius a resignante, etiam quod sit pura, & per consequens nec beneficium vacat, nec illud remanet affectum, quia Papa non voluit providere, nisi in evenum in quem vocaret per resignationem, & affectum non potest rigitur ad vacationem diversam, ut in d. decif. 370. n. 8. p. 1. in *recent.*

Unde cum in casu de quo agitur, resignatio non fuerit nulla ob non adimplementum, sed quia non fuit in ea servata forma Concilii, merito non fuit per abdicatum a resignante, & per consequens Canonatus vacavit per obitum, & non per resignationem, neque, ut dictum est, remanens affectus, ex allegatis. Hactenus dicta decisio Rotæ.

In minoribus Ordinibus, constitutus non ligatur 39 dispositione

- 40 Quia colligo fructus beneficii, ad cuius titulum fuit quis promotus, non posse hypothecari, nec obligari, quia ille, qui non potest bona alienare, nec etiam potest ea hypothecare, seu obligare, argum. l. ult. C. de rebus alienari non alien. & quae tradunt Pinel. in l. 1. C. de bonis mat. par. 3. num. 19. D. Barbosa in l. 1. p. 3. n. 3. §. §. folio mar. Rebello de obligat. just. p. 2. lib. 6. quæst. 3. n. 1. §. 1. Tanta est enim decoris clericali-
 45 lis vis, & auctoritas, ut fructus beneficii obligare ex conventionem non liceat, nec etiam in subsidium aliorum bonorum in causam judicari capere & in illis executionem fieri si clericus egeat, ac petitam summam, quæ se alit, excusare non possit. Abb. in cap. cum olim si secundo, n. 5. de rescriptis. spol. Franchi in cap. reprehensibilis post n. 2. de appellat. Jas. in l. commodatus post n. 1. §. de re judic. Gail. lib. 1. observat. 117. n. 9. §. Si enim miles, qui sub armata militia stipendia meruit, condemnatus, eatenus quatenus facere potest, solvere cogitur, ex l. miles, ff. de re judic. & sic clerici, juxta gloss. 2. in fine, in d. l. miles, cum militibus assimulentur in cap. 2. de penis, lib. 6.
 51 ¶ Et ideo clericus, qui juravit se Titio soluturum mille, cum pervenerit ad pinguem fortunam, & permodum Episcopalem adeptus sit dignitatem, non tenetur jam d. Titium persolvere summam de fructibus Episcopatus, ut consiliat Bald. consil. 203. incip. Super predictis, vol. 2.

Patrimonium sub vocabulo quia venit in presenti materia?

- 52 Patrimonium vocabulo in hac re intelligitur, non solum quicquid ex patris bonis filio obvenit, verum etiam omne id quod aliunde hereditate scilicet, vel donatione, & quævis ex causa illi delatum est, ex ratione, quia satisfaciunt Canonum, & Conciliorum, undecumque habeat videtur, ne mendicet. Ita Campan. in diversorio juris Canonici, rub. 3. c. 4. n. 1. Ugolin. de pæss. Episcop. c. 26 §. 3. n. 3. Bonac. d. disp. 3. quæst. 1. punct. 9. n. 13.
 53 Qui enim beneficium Ecclesiasticum sufficiens non habet, patrimonium saltem idoneum habere debet, ad cuius titulum non omnis ordinandus est, nisi dispensatio Episcopalis præcedat, per verba Concil. Trident. sess. 22. de reformat. cap. 1. ibi, Patrimonium vero, vel pensionem obveniens ordinari posthac non possunt; nec semper convenit hanc dispensationem elargiri, sed ex causa, propter ejusdem Concilii verba clare demonstrant, ibi, Nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum; quare cum Concilium illic permitat Episcopis facultatem dispensandi cum aliqua predictarum causarum, si illa deest, sublata debet esse predicta potestas, per reg. cap. cum cessante de appellat. Et firmitur in propriis terminis, me citato in hoc loco, Marcel. Vulp. d. cap. 3. n. 10. Navar. consil. 14. n. 2. de tempor. ordin. in nov. ubi refert se Pintie vidisse negatam eandem facultatem ascendendi ad Subdiaconatum, ob defectum tituli beneficii, tamen si habuisset patrimonium titulum millium scutorum; quæ Navarri resolutio colligitur ex Concil. d. cap. 2. ibi, Nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos, quæ verba cum denotent boni vici arbitrium, hoc est voluntatem rationi submissam, l. fideicommissaria, ff. de fideicommiss. liben. Gloss. verb. Nisi, in cap. 2. de corpore vit. Inter. alleg. 60. n. 3. ideo si Episcopus legitimè non interponat arbitrium. Deum solummodo judicem habebit. Gloss. verb. relinquitur in cap. statum §. accessorem de rescriptis in 6. Calcan. consil. 38. n. 7. ac proinde non dabitur appellatio, quia Superior non potest animum, & conscientiam inferioris immutare, Bald. in l. 2. n. 10. veris sciamus tamen, Cod. de sent. re

brevis recte Covar. var. lib. 2. cap. 12. n. 3. vers. Et ab eo ex quibus nullum posse contra prohibitionem sui Prelati ordinari, aut de illo conseri, seu ab eo appellare, eo quod illam ordinare nolit, resolvit Aloys. Ricc. in praxi rerum fore Ecclesiasticarum, decis. 393. in 1. edit. aliis resol. 57. in 2. edit. & consilii Rot. in Elbro. Ordinum 24. Odober. 1618. coram R. P. D. Remboldo, & 18. Februarii 1619. coram R. P. D. meo Cecilio Decano.

Quæstio tamen contingibilis est an ubi beneficium sit tenue, & extra parochiam, cui ad congruam sustentationem jungatur patrimonium, ad quem spectabit tunc ordinatio, num ad Episcopum beneficii, vel ad Episcopum patrimonii? Pertinet ad quemlibet, sed de alterius licentia tenet Quæram. sum. Bullarii verb. Ordo, vers. secundum extendit, Julius Cæsar Madius de sacris Ordinibus, cap. 5. n. 8. & 29. sed ad Episcopum beneficii spectare videtur, cum ratione patrimonii nullus acquirat forum, & efficiatur subditus Episcopi loci, in quo existit.

Quantitas patrimonii, ad cuius titulum Ordinem facium quis susceperit, et debet esse tanta, ut fructus inde percepti sustentari honeste ipse possit, ut insinuat Concil. Trident. d. cap. 2. & diximus supra num. 8. cum seqq. Sed an sufficientia patrimonii sit attendenda in initio impetrationis dimissorialium, vel sufficiat si illud ordinandus obtineat post dimissorias, sed tamen antequam ordinetur? Vide Jacob. de Grassi. de temp. ordin. consil. 4. num. 1.

Patrimonium super re immobili constitui debet, nam si super rebus mobilibus constituitur, non esset sacris factum menti Concil. Trident. cum res mobiles facile vel extinguantur, vel consumantur. Ita Navar. consil. 34. de temporibus ordinari. Azor. insinuat. moral. p. 2. lib. 3. cap. 4. §. 7. Grassi consil. 4. de tempor. ordinari. 1. Ugolin. d. c. 26 §. 10. n. 1. Molteni d. cap. 1. n. 4. & 5. Nicol. Garc. d. p. 2. c. 5. n. 105. & 111. D. Actus in cōmuni ad cap. neminem, lib. 7. n. 11. Bonac. d. punct. 8. n. 15. in fine, ubi etiam quod hujusmodi bona debent esse frugifera, Aloys. Ricc. in praxi fore Ecclesiasticarum, decis. 393. in 1. edit. & resolut. 173. in 2. edit. ubi etiam refert decilum, non esse admittendum ad Ordinem factum, qui non habet patrimonium sufficiens, si promissor e habuit de aliquo, quod suppleret id quod deerat. Neque bona, ex quibus patrimonium hujusmodi constituitur, debent esse hypothecæ subiecta pro debito; passio autem quære hypothecæ non potest ordinari ali & sustentari ex iis bonis, si creditor velit solutionem sibi fieri, nec Concil. in d. c. 2. prohibens alienationem patrimonii, ad cuius titulum quis promotus est, tollit obligationem contra contractam, aut juri alteri quæ sita derogat. Navar. consil. 18. de temporibus ordinari. Si vero bona non sunt hypothecæ subiecta quamvis dominus sit alicuius ita gravatus ut non remaneat soluto debito patrimonium sufficiens ad ipsius sustentationem; seu ad patrimonium constitutum, arbitror titulum in hujusmodi bonis valide constitui posse, qui ordinatus habet illorem do nimum, & jus ad fructus, & potest illa valide alienare, & multo fortius titulum constituit, quamvis fuerit fieri possit, ut graviter peccet, si aliunde nequeat creditoribus satisfacere, Ita Suarez de censuris, disp. 4. sect. 3. n. 15. vers. contrariis, Garc. d. p. 2. cap. 5. n. 19. cum seqq.

Ad titulum patrimonii, quod consistit in censu tam vitalicio, quam perpetuo & redimibili, posse quem ordinari resolvit Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 5. n. 45. Alex. d. par. 2. q. 5. n. 55. Cenc. de consil. par. 1. c. 3. q. 3. art. 2. d. num. 4. ubi ad num. 54. ex ea ratione, quod etiam titulus per se frugifer, certus & firmus, ex quo quis acquirat jus habendi certam pensionem, ex qua congruè vivere possit, quicquid teneant Ugolin. &c.

de officio Episcopi cap. 26 §. 10. num. 3. & §. 12. num. 3. Bonac. *dist. pñlle* 8. num. 14. *verf. ego vero*. Nam licet census perpetui redimi, & extingui possint, potest tamen in ipsa tituli erecto one huc casu adhiberi, ut in casu redemptivus, & ex hoc oñis pecunia ex Episcopi decreto iurum quamprimum in beneficium ejusdem promoti implicetur, & reinservatur: ita declaravit sacra Congr. Concil. sub die 2.

55 *Intit. 16. 19.*

Ad titulum donationis alienius potest quia ordinari, si ita Episcopus judicaverit, assilandum pro necessitate, vel utilitate Ecclesie dummodo donatio sit realis vera, & non ficta, que deinceps ab Episcopi licentia ali. nari non possit, donec beneficium sufficiens adeptus sit, vel aliunde habeat unde vivere possit: ita decisum refertur Zech. de reprob. Ecclesiasticis cap. de clericis, sub n. 3. *verf. 84*. Campan. d. 2. *cap. 4. num. 3*. Molin. de mact. *lib. 1. Eccles. lib. 1. part. 1. cap. 1. pag. 380*. Ugolin. de officio Episcopi cap. 26 §. 9. num. 4. Azor *lib. 1. moral. p. 1. lib. 3. c. 4. §. 1*. Alphonsi. Narbona *circa loca*, num. 9. *part. 3*. Alzardo d. 2. *cap. 5. n. 57*. Nicol. Garcia de *benef. p. 2. cap. 1. num. 79*.

57 Ordinarius cum patrimonio procedente ex donatione ficta, quando scilicet inter ipsos donatores, & donatarios d. 2. cum illam fieri pro forma, & ad apparere in n. a. manet securus in conscientia, imò revera esse tanquam ordinatus sine titulo, proindeque incurret potius suspensionis poenam contra ordinatum sine illo, per Const. Sixti V. contra clericos mal. promotos. Sic docet Vivald. in *Candel. aureis in explicatio. n. 4. Conf. notab. 14*. Spin. in *speculo testam. gloss. 18 n. 7*. Petr. Ledesma in *sum. tom. 1. de Sacram. Ordinis. cap. 7. cuncti. 6. diff. 3*. Caril. in *itinerario ordinandorum. sess. 2. cap. 2. num. 17*. Valquez p. 1. *tom. 1. d. 2. p. 2. in fine*, ubi ait grave peccatum contra, si ficto patrimonio, vel beneficio ordinatur, Ceval. g. 1. *2. n. 13*. Sarr. de *conf. disp. 31. sess. 1. n. 34*. & §. 1. Filuc. *tratt. 17. cap. 1. n. 89*. Franc. Leo in *thesaur. fers. Eccles. p. 3. cap. 39. n. 33*. Ugolin. de *off. Episcopi. c. 26 §. 8*. Sanchez de *Martin. lib. 6. diff. 32. n. 8*. in fine, vide tamen alleg. *seq. n. 18*. cum *seqq.*

58 Si tamen pactum, & conditio in patrimonio a fide de illo retinendo, cum ordinatus habuerit beneficium sufficiens, vel alias unde vivere possit, nulla tunc incurret suspensio, cum non sit contra mentem, & disposicionem C. nei. Teid. in *d. c. 1*. prout resolvunt Nicol. Garcia d. *cap. 5. n. 169*. D. Acuña in *d. c. neminem. diff. 70. n. 21*.

59 Utrum autem habere dicatur patrimonium filius, qui amplius expedit ex bonis paternis, materis, vel et vide ut dicendum quod sic, cum enim vivente patre quo tammodo dominus videatur, & sui autem ex necessitate sub Gloss. *Instit. de heredit. quilibet*, & etiam patris a filium filio ex h. i. etiam, Gloss. in l. 2. C. qui *etiam lib. 10. Alex. 3. in l. fidei. de lib. & post. ubi Alex. cum num. 10*. dicit quod valitum sit argumentum, Pater est dives: ergo & filius, de quo etiam Flaminio de *resignat. lib. 2. g. 6. n. 5*. *1. com. seq.* Molin. de *justit. nat. 1. disp. 1. 2. 4. 6. vers. illud prater. Beud. Reg. ad l. 1. C. de sacrosanct. Eccles. part. 6. §. 1. n. 10*. in fine. D. Acuña in *d. c. neminem. n. 10*. in *prin. diff. 70*. Ideo posse quem ordinari absque patrimonio, si habet patrem divitem, resolvit Sordus de *alim. nat. 7. quæst. 37. n. 1*. Sed contrariam opinionem vixitiorum dico, imò ordinandum non esse, quamvis habent patrem divitem, nihil assignatum pro victu, & porcione, quia C. *col. d. loca. vult* patrimonium verè obtineri, & non ficta, & ea melius hanc sententiam Flaminio d. *g. 6. num. 18*. Ugolin. d. *c. 26 §. 9. n. 3*. Campanian. d. *verbi. 2. c. 1. n. 3*. Moyses in *sum. part. 2. c. 1. n. 5*. Sanchez de *Martin. lib. 8. disp. 19. n. 21*. Nicol.

Garc. d. *cap. 5. §. 91. & 92*. Alphonsi. Narbona d. *loc. cit. num. 47. pag. 11*. in *prin. Alzardo d. p. 2. c. 1. n. 6*. cum *seqq.*

Quamvis donatio inter patrem, & filium invalida sit, juxta vulgaria loca, que refertur Gutier. de *Sacram. infirm. part. 1. c. 4. n. 1*. Fontanel. de *pallio super. claus. 4. in prin. d. n. 1. com. seq. & gloss. 7. p. 1. n. 1*. nihilominus potest pater donare filio, quod ad patrimonium [sic] sit, & donatio valebit, prout resolvunt Flaminio d. *quæst. 6. n. 9*. Narbona d. *loc. cit. n. 19*. in *fine*, Ugolin. d. *g. 9. n. 4*. Melloratio enim facta filio pro suscipiendis Ordinibus, etiam non interveniente traditione, etiam irrevocabilis, juxta l. 17. *Tauri*, que tunc est l. 1. *in 6. lib. 1. nova. Recopil. in c. ceterum ver. facit causa onerosa cum Episcopo, qui alius non ordinaret, ne de suo aleret, & sic post sacros Ordines suscepiptos, & parentibus revocari non potest ita Covar. in *cap. Royal. d. de testamentis §. 2. num. 7*. Ciferrius *dist. 17. Tauri*, num. 1. ubi Tello n. 81. & 82. Avendian. *resp. 17. in fine*, Morquech *lib. 5. de div. b. n. c. 6. n. 90*. Thom. Valasco *tom. 1. alleg. 15. n. 6*. Alphonsi. Narbona d. *loc. cit. num. 13. pag. 7*. Sanchez d. *ci. d. 44. Fr. Em. in sum. tom. 3. c. 15. n. 8*. D. Acuña in *cap. neminem. diff. 10. num. 15*. Gutier. *prælit. lib. 1. quæst. 1. §. 7*. Macien. *dist. 11. gloss. 9. n. 3*. Mendez de *Castro in l. cum oportet. part. 4. n. 165*. *Act. d. in l. 10. n. 1*. *in 6. lib. 3. recip. Stephan. Gratian. dist. 1. c. 1. 1999. num. 29*. Campanian. d. *verbi. 2. cap. 6. n. 10*. in *fine*. Quicquid dicit Spino in *spec. res. gloss. 18. n. 71. & 76*.*

Utrum valeat assignatio bonorum in præjudicium legitime alius filius delicti, si pater totum patrimonium ad sacros Ordines assumens aliquid irrevocabili donatione donaret? Vide Ceval. *tom. 1. causa communi. g. 1. §. 7. & 682*.

Si filius velit promoveri, patensque nolit iustum 63 ei patrimonium condicere, potest filius genitorem contrahere lura reuodis, ut illud filii assignet. Confirmatur ex eo, quia argumentari licet a Matrimonio carnali ad spirituale, per *cap. inter corporales, de translat. Prel. 1. sancimus. Cod. de sacros. Eccles. cum citatis in libello de principii juris, tit. A. num. 188*. Sed cum uxorem ducere intendit, illum potest cogere, ut libi condicatur donationem propter nuptias in dote recompenfam l. *fin. C. de dote promiss. Gallico. Benedic. in cap. R. y. n. 1. verbi. d. etiam. quam ei dederat*; ergo similiter poterit cogi, ut donationem faciat filio pro ordinibus suscipiendis, & suo Matrimonio spirituali. Ita hanc opinionem tenent Avel. *in res. pñss. n. 17. n. 4*. Sanchez de *Martin. lib. 1. disp. 26. feb. n. 7*. Campanian. d. *verbi. 2. c. 1. latè Marc. Anton. Geronzi. in prælit. Ecclesiæ. §. 624*. Thom. Valasco *tom. 1. alleg. 15. n. 4*. & §. 5. Marchini d. *p. 6. §. 7. diff. 1*. D. Acuña in *cap. neminem. diff. 70. n. 13*.

Quæstio est in hac materia multum controversa, utrum donatio pro suscipiendis Ordinibus filio simpliciter facta confecti debeat, seu impurari in legitimum? Patrem negativam in hac questione semper obtineti amplectus fui, et eo quia hujusmodi bona non erant liberè assignata, de illis potest ad libitum disponere, quod requiritur in legitima, Crævec. *conf. 1. 26. incip. de anno*, cum quia 1. hujusmodi bona sunt data loco alimentorum, & ad supportanda onera Matrimonii spiritualis, cum certum sit fructus filio datos loco alimentorum, & ad supportanda onera Matrimonii, quia pater, etiam si non habet aliunde, unde se aliat, non esse confectus, ut patet Gama *Lusit. d. 140. num. 4. & decis. 1. 64. & decis. 10. num. 15*. Sord. de *alim. in 8. g. 17. n. 2. & lib. 9. g. 34. in prin. Molin. de justit. nat. 1. disp. 103. vers. Gama*. Thom. Valasco *alleg. juris tom. 1. alleg. 5. g. 10. §. 10*. Sic etiam 1. cum hujusmodi bona donata pro suscipiendis Ordinibus non possunt

270 De officio, & potestate Episcopi.

possit vendi, nec alienari, sequitur quod non debent conferri, prout in expensis factis pro doctorando filio resolvant Petrus l. 8. tit. 1. lib. 1. pag. 48. & tit. 7. d. 5. Ordinem pag. 106. Rebuff. de privi. scholarum privi. 55. n. 5. Valde. de parit. c. 13. n. 175. Bonac. de contrahib. disp. 5. q. 6. parit. 6. 5. n. 175. 67. 7. & in datis pro ingrediendo militia resolvunt idem Valde. d. cap. 3. n. 6. & 61. & plures relati a 68. Flores de Mena ad Gam. decr. 140. in princ. 7. Et in datis ad consequendam dignitatem sicut Rebuff. privi. 56. n. 1. & in expensis factis a patre, ut filius nanciceretur aliquod beneficium Ecclesiasticum, tenent Guntier. praxi. lib. 2. q. 65. n. 10. Marc. Anton. Genues. in practib. Ecclesiast. q. 677. Quare foriori ratione idem tenendum est in donatis pro suscipiendis Ordinibus, quia nullo modo in legitimam esse imputanda tenent Anton. Gomez l. 29. Tauri, av. 21. ubi Tello num. 16. & Valde. de Avenda. gloss. 1. nam 8. Duen. regul. 121. num. 3. Garcia reg. 95. n. 6. Polydus. Ripa observat. 234. Rois de successib. c. 7. n. 46. Arzeved. l. 10. n. 19. & 30. tit. 9. lib. 5. nova recopilat. Martens. l. 1. gloss. 1. n. 14. tit. 8. eodem lib. Spin. in speculo testam. gloss. 18. n. 66. Quintanaduen. Ecclesiast. p. 2. lib. 3. ad firm. Ioan. Garcia reg. 195. n. 6. Patrid. tom. 3. quidam diff. 150. q. 4. n. 6. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 3. n. 43. Aloy. Ricc. in praxi fori Ecclesiast. diff. 594. in 2. ed. & refel. 512 in 2. ed. Ceval. commun. contra commun. q. 681. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 199. a. n. 1. Mendez de Castro in Izum opar. 1. n. 165. C. de bonis, quia liberis, Cald. Petrus in l. 1. curatorem verb. Lufus. n. 105. & 151. & questionum forens. in cannuar. ad 5. sed hoc par. 2. n. 48. vers. ex quo. Infit. de inoff. testam. Campan. in divers. iuris Canonici, rub. 8. c. 6. n. 12. novissim. Merlin. de legiti. lib. 2. tit. 1. q. 13. Duard. in Bullam Cens. can. 8. q. 6. n. 1. ad fin. cum segg.

70. Quamvis contrarium, imò donationem pro suscipienda Ordinis filio simpliciter factam conferri debere, seu imputari in legitimam, teneant infirmatim, ex eo tantum fundamento, quod scilicet donatum filio non consumitur in adeptione Ordinum, sed datur, ut illi post susceptos Ordines habeat ob ipsius alimenta, & congruum in eo statu sustentationem, & quamvis non sit alienabile, est tamen transmissibile ad heredes: cui fundamento facile respondetur, quod huiusmodi bona sic donata succedunt loco alimentorum, ne scilicet ordinandus egret, ut infirmat Concil. Trident. in d. cap. 1. & ita non sunt conferenda, prout fatentur Doctores, nemine discrepante, & nihil interest, quod sine transmissibilitate ad heredes, cum hoc in praesenti casu non requiratur, sed solum sufficiat, quod non possint alienari: quia iura, quae id requirunt, habent locum quando res non potest alienari ex prohibitione inserta in ipsa re: ut videtur in nostro casu huiusmodi bona non possunt alienari ex prohibitione ipsius rei, sed personae, quae quidem incapax est transmittendi, & alienandi, cum in ipsis consistant alimenta sua, & ideo non est tuta, nec iuri consona, ut requiratur respondens opinio haec contraria, quam sequuntur Covar. in cap. Reynaldus, de testam. 5. 2. n. 7. A yora de partitionib. p. 2. q. 15. Avenda. respens. 17. Petrus l. 4. tit. 12. lib. 3. Ordinem, Fr. Emmanuel. in sum. tom. 1. c. 1. n. 8. Joseph. Gonzal. var. c. 12. n. 13. Alphons. Narbona citato loco, n. 15. pag. 6. Salced. ad Bernard. c. 18. n. 16. Petrus de Ledesma in sum. par. 1. de Sacram. Ordinib. 7. c. 1. lib. 5. ad finem Mench. de successib. in tract. 3. 5. 1. limit. 17. n. 44. Guntier. practib. lib. 3. q. 1. 6. Molin. de iust. tra. 3. 2. disp. 238. & disp. 241. ad finem. Nicol. Garcia d. cap. 5. n. 199. Valde. de parit. cap. 13. n. 77. cum segg. Marc. Anton. Genues. in practib. Ecclesiast. q. 62. Ugollin. de potestate Episcopali, 265. 9. in fine. Bouac. de contrariis,

disp. 3. q. 6. parit. 6. 5. & in Bullam Cens. disp. 1. d. 19. parit. 1. 5. n. 134. Thom. Valde. tom. 1. alleg. 15. n. 6. in fine. Marchio. d. tra. 1. p. 67. diff. 10. D. Acuña in d. cap. neminem. diff. 70. n. 1.

Patrimonium hoc (super tem. certam constitutum. 71. dum est ita ut sciri debeat, an ad sustentandam clericum sufficiens sit, ut tenet Concil. Trident. d. cap. 2. Sed si res incerta sit, id sciri minime potest, ut per se patens est, unde nullus potest promoveri ex industria sua, vel beneficio labore, quia quod sit Maluiss, Magister Grammaticae, P.ctor, aut alterius licite professionis, ex qua tantum quaeritur quod sit sufficiens ad sustentationem vitae: ita decilium referunt Armond. in addit. ad recapit. legum Navarra. lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrimonio clericorum, num. 18. Nicol. Garcia d. cap. 5. n. 126.

Sic etiam non potest quis ordinari ad titulum l. 72. teratium, quantumcumque sit literis, gradu, & collegio insignis, prout tenent Salzed. d. c. 18. n. 7. Marc. Anton. Genues. in praxi Archiep. Neapol. 8. n. 2. Petrus de Ledesma d. cap. 7. an nismam concilii Fr. Emmam d. cap. 15. n. 1. Bonac. d. p. 8. n. 18. Sanchez. in opus. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 5. n. 10. Diana resp. moral. p. 4. tra. 1. refel. 51. in fine. Placit. in praxi Episc. p. 1. c. 1. n. 4. 5. in fine. Alphons. Narbona d. loco, num. 71. pag. 14. Marchio. d. par. 6. cap. 6. diff. 5. a. n. 5. 6. Garcia. d. c. 5. n. 128. ubi refert ita censuisse Sacram Congregationem. Et idem decretum Concilii Pysbani, quo statutum erat, postea quem ad titulum literarum promoveri, possit Sacrosanctissimus deleri, & dicitur de datatum Breve Cardinalis Perugiae, in suis Doctoris in iure Canonico, vel Theologiae possit ipsi Card. praevis examine de falso promoveri ad sacros Ordines ad hoc titulum literarum, in qua re sum gravas censuram. Non desunt tamen qui teneant fas esse ad sacros Ordines assilantem virum literis insignem, & collegio illustri coopertum, vel gradu Licentiarum ornatum honestisque moribus probatum, quamvis titulo careat, qui habet unde se possit sustentare, ac loco patrimonii, siue beneficii, illi est titulus, quo sine decore decenter vivat, & facile valeat beneficium, ac dignitates obtinere. Quare hanc tenent partem, & secundum illam iurisperitos, ac Theologos doctos consultos respondisse refert Henric. in sum. lib. 15. c. 17. 5. a. in eum. lit. 7. sequuntur Vega in sum. par. 1. c. 17. c. 1. Fr. Emmanuel. d. c. 15. num. 15. Guezzal. ad regul. 3. Cancell. gloss. 5. n. 36. ubi dicit ita consiluisse Campanil. d. rub. 8. c. 4. n. 6. Alced. in praxi Episc. par. 2. c. 5. n. 66. Avil. de censur. par. 3. disp. 5. dub. 6. ad fin. Villar. del patronato de Calatayud. p. 4. 5. n. 12. ad fin. Gratian. discept. forens. c. 57. n. 10. Lotter. d. lib. 1. quest. 2. num. 41. Mihi primum verum ipsa Concilii constitutio aperte infirmat sess. 2. de reformat. cap. 1. in illis verbis, lib. 1. Ne quis deinceps clericus secularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, & aetate, ad sacros Ordines promoveretur, nisi prius legitimè consecratus beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad viisum honeste sufficit, pacifice possideat: quibus verbis tollitur dubitatio, & ego agnovi familiariter vicum insignem in hac Curia Romana etiam in Hispania habentem annuum pensionem triginta Ducatorum auri de Camera, quem illustris Urbis Vicarius ad titulum literarum noluit ordinare propter supra dicta Concilii verba, quae, ut respondit, id non permittunt.

Ille autem qui beneficium non retinet, nec patrimonium, aut donationem, potest cum primis Sacerdotem existit, ad sacros Ordines promoveri, dummodo sit, qui ei spontanea necessaria subministratum: ita per Sacram Congregationem decilium refertur Flamin. de respo. lib. 2. q. 7. n. 11. Lotter. diff. lib. 1. q. 2. n. 10. Armond. d. loco, n. 2. & 30. D. Acuña.

difficiliorem, n. 1. in fine. Campanil. d. c. 4. n. 6. Cessante enim hac penia, verum est ad Ordines faciliorem illam non esse admittendum, qui cum sufficiens patrimonio, & beneficio careat, impetrat ab amico cedulam, in qua promittit se illi necessaria vitæ subsidia ministraturum, nam obligatio ista personæ non est res immobilis, & pacifice possedita, & per illam ordinandas habere quidem jus ad tempus non jam in re. *Navar. conf. 34. de temp. ordin. Azor. in sum. tra. 2. c. 1. n. 4. q. 7. Ugolin. de offic. Episcopi. c. 14. n. 1. Mol. in sum. tra. 2. c. 1. n. 4.*

74 Ad titulum pensionis perpetue Ordine sacro initiari qui poterit, ut tenet Concil. Trident. d. c. 2. ibi: *Patrimonium verò, vel pensionem, &c. dummodo ad honeste ipsius sustentandam sufficiens sit, prout de beneficio, & de patrimonio supra dixi.* & resolvunt Ugolin. d. cap. 16. §. 14. Marchin. de tra. 2. part. 6. c. 6. d. §. 5. n. 15. Garc. de beneficiis. §. 5. n. 9. §. 94. Alz. d. part. 2. cap. 5. n. 8. Ad hujusmodi tamen pensionis Ecclesiæ titulum ordinari non possunt, nisi illi quos Episcopus iudicaverit alimendos pro necessitate, vel utilitate Ecclesiarum suarum, iuxta d. cap. 2. prout desinit relictus Armond. d. loco nam. 3. ubi n. 4. refert non expedire, ut ad titulum patrimonii quo ad Sacros Ordines promovatur, nisi certi fructus ad honestam promovendi sustentationem sufficienter super certis redditibus fuerint in forma legitima & valida assignati, & num. 7. in fine, dicit prius relictum, pignori Episcopum ordinare familiare fuisset etiam ad titulum pensionis, si pro commoditate, vel necessitate suam Ecclesiarum iudicaret ordinandum.

75 Bona hæc, ad quorum titulum fuit quis ordinatus, alienari non possunt sine licentia Episcopi, ut habetur in d. c. 1. ubi, *Atque deinceps sine licentia Episcopi non alienentur*, exigunt, vel reventi nullatenus possit, quæ verba inducunt malitiam & illis ipso iure, propter adverbium illud, & nullatenus, proinde tollit omnem potentiam alienandi ex Gloss. in Clem. 1. verbo *Nullatenus de signis possit.* resolvunt Gratian. *discept. forens. 1. 19. n. 18.* Ceval. *commun. contra commun. g. 127. n. 10. & g. 900. num. 5.* Gonzal. ad reg. 8. *Cancel. gloss. in num. 65.* San. d. de Marim. lib. 6. d. §. 12. num. 7. & ego ipse refero alios quamplures de diffinitione *usufreq. diss. 1. 16. num. 4.* Quo fundamento liquet consistere & alienationem patrimonii aut extinctionem pensionis (suscipientem promotionem esse invalidam ipso iure, concludunt Navar. in cap. 12. n. 18. & consil. 14. n. 2. & consil. 4. n. 3. alius consil. 17. n. 2. & 4. & consil. 1. n. 2. de temporib. ordinat. in novis Valenz. consil. 12. d. n. 1. Sanch. d. c. 1. dub. 28. Flam. d. g. 6. n. 1. & 33. Campanil. d. rub. 8. c. 6. n. 8. Garc. d. c. 5. n. 176. Gonier. lib. 2. *prall. g. 65. n. 10.* Ceval. g. 127. n. 9. Alphool. *Narbona citata loco cit. 8. pag. 14.* Menoch. d. *success. area. 4. 12. n. 43.* Marin. L. 1. *gloss. in 4. tit. 15 lib. 5. recap. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. 5. 10. n. 13.* Gratian. *discept. 1. 19. n. 2.*

76 Et quoniam alienatio nomen generale est, ideo complectitur alienationem quacumque ratione factam, *rebus nulli licet, de rebus Ecclesiæ non alien. l. ult. C. de rebus alienis non alien. & sic omnem act. in pæquem dominium transferret, leg. alienationis §. verbi. significat.* citari per me de appellativa verbor. *variisq. juris significat appellat. 1. 4. n. 1.* Amplia igitur primò ut procedat etiam in venditione. Quamvis autem non deserviat, qui contrarium asserere ausi fuissent, ob glossam, quæ illam vendere posse ab omnibus respondere in c. suis *questionibus verb. contra in fin. de prob. prout sunt multi relict. i. Ceval. g. 127. n. 1.* tamquàm rem habere ipsam videtur, dum pretium habet, ex sententia Cail. in l. quia qui pretia §. de usufructu, tamen verior est amplior, cum enim hujusmodi patrimonium

expressè fuerit assignatum in titulum, nulla habenda est consideratio alius rationis, quod pretium succedat loco rei, eo quod & facilius consumitur pretium, quam res immobilis, cum pecunia sit inter res, quæ servando nequeunt conservari, l. 1. §. fuit quidam ff. ad Trebel. & notum sententiam hoc fundamento post alios, quos citat, tenet Campanil. *diss. rub. 8. c. 6. num. 7.*

Secundò amplia in promissione de vendendo, quam appellatio alienationis contrahit, vide Tiraq. de retractu. tit. 2. ad finem. n. 30. Bellacum. *com. 1. commun. opin. lib. 9. tit. 3. n. 139. pag. 383.* Menoch. *consil. 1. num. 130.* Valat. *consil. 77. n. 7.* D. Barboia in l. 1. ff. *solus marim. part. 3. num. 57.* Cald. *Pereira de extinctione emphe. c. 1. n. 16. & c. 16. n. 84. & de emptione c. 8. n. 5. & c. 13. n. 11.* Stephan. Gratian. *discept. forens. cap. 115. n. 17.*

Terriò amplia in transactione, si patrimonium dimittat, ex relosutis per Cald. *Pereira de retract. emphe. cap. 9. n. 16.*

Quartò amplia in divisione ipsius patrimonii, ex citata à Gama *Lustraria decis. 300. n. 4.* Valat. *consil. 13. n. 4.* quia & prohibuit vendere, censetur prohibere dividere, ex Tiraq. *ad leges consue. gloss. 5. c. 2. 6. vide d. appellat. 1. 4. n. 6.*

Quintò amplia in permutatione, quia prohibuit alienare non potest permutare, Tiraq. de retractu. *lig. 5. 1. gloss. 14. n. 30.* Cald. *Pereira de emphe. c. 8. n. 26. & 27. & in notis terminis Stephan. Gratian. d. c. 13. 59. n. 3.* Aloy. Ricc. p. 1. *decis. 17.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancellaria gloss. 5. 5. 10. n. 15.* *com. segg. Rot. apud Farin. decis. 6. 14. in 1. cellat. novissimarum, alias p. 4. divers. & dixi supra n. 13.*

Sextò amplia in donatione in solutum, ex citata per Tiraq. de retractu. *lig. 5. 1. gloss. 14. n. 2.* Menoch. *de arbit. cas. 173. n. 1.* Viv. *com. 2. communio opin. lib. 8. tit. 17. n. 29. vers. quia & lib. 4. tit. 26. n. 15. vers. 1.* Makard. *de probat. consil. 1342. n. 14.* Gonier. *prall. lib. 3. g. 157.* Cald. *de resolutione emphe. c. 2. 5. n. 47. & de emphe. cap. 8. num. 26.* Vide d. appellat. 1. 4. num. 14. & 15.

Septimò amplia in hypotheca, prout solvit Al. yf. *Ric. in decisibus Curia Archiep. Neapolit. decis. 112. part. 2. & sicutum est supra num. 48. & qui enim non potest alienare, nec etiam potest hypothecare, seu obligare, prout ex Lixib. *Cod. de rebus alienis non alienandis, resoluunt Pinel. in l. 1. Cod. de heredi. maternis part. 3. num. 19.* D. Barboia in l. 1. ff. *solus marim. part. 3. num. 59.* Rebel. *de legib. justitia. p. 2. lib. 6. quæst. 3. n. 15.* Vide citatos per me *diss. appella. 14. num. 9.**

Oportet amplia, ut non tantum hujusmodi patrimonium alienari prohibeatur, sed nec pæter bi tempore ordinatio, prout in supremo Lusitanie Senatu iudicatum fuisse refert Melch. Phœbus *ejusdem Senatus decis. tom. 2. decis. 11.*

Unde si Episcopus antequàm hujusmodi bona in titulum patrimonii suis ordinandis admittant, publica edicta proponere debere, ut quod jus aliquod in dicta bona habet intra certum tempus comparere teneatur, & docere de re suo: quo tempore elapso omni jure in dicta bona fæ esse spoliatus meminerint. Atque hac ratione Episcopi non modo ordinandi, sed sibi ipsi etiam optime consentiunt, quia ab onere alimentorum eximentur: sic post alios notat Quarant. *diss. verb. Ordo, vers. quod intelligi in fine.* Quare post prædictam diligenter si creditores hujusmodi patrimonium evincere, talis revocatio irrita foret, & Episcopus ad nihil teneretur, & Navar. *conf. 14. & 46. de temp. Ordin. Sanch. de Matrim. lib. 6. d. §. 1. n. 7. & 4. Mol. in sum. tra. 2. cap. 13. num. 5.*

Quæritur

36 Quæstio est in hac materia, an valeat alienatio, seu remanentia patrimonii, ad cuius titulum quis Sacris fuit ordinatus, facta sine licentia Episcopi, si tunc alienatus habet beneficium, seu alius unde commodum vivere possit? In qua questione videtur respondendum, prædictam Episcopalem licentiam, in eorum de quo agimus, necessariam non esse; nam Concil. d. cap. 2. solium statuit, quod *deinceps sine licentia Episcopi patrimonium alienari non possit donec alium de habeat unde viveret*, atque adeo cum aliunde habeat, non videtur prohibita talis alienatio, cum dictio illa, *donec*, sit restrictiva temporis, habeatque naturam suspensivam, ex notatis per Chassan, in *consuet. Burgundia*, rub. 6. §. 6. n. 8. pag. 219. Menoch. *consil.* 351. n. 40. & *consil.* 166. n. 1. Sord. *consil.* 186. n. 15. & *consil.* 19. n. 16. Bittaz. *de classis. in sum. class.* §. 5. gloss. 4. n. 1. Deinde prædicta dictio, *donec*, habet in se temporis revolutionem & intercessionem, ita ut dato beneficio, vel alio, ex quo promittitur ad Ordines sacros vivere commodè possit, alienare non prohibetur patrimonium ad cuius titulum fuit ordinatus, nec ad hoc requiritur licentia Episcopi. Quare hanc partem tenent Flamin. d. §. 6. n. 16. Ceval. q. 17. n. 8. & q. 161. n. 21. & *de cognit. per viam*, q. 15. n. 16. p. 1. Alphons. Narbona d. loca. n. 88. & 89. pag. 16. Valenzuel. *consil.* 3. n. 1. & 23. tom. 1. D. Acuña ad c. *neminem*, n. 6. diff. 70. Scroph. Gratian. *discept. forens.* c. 159. n. 14. Azor. *in sum. moral.* p. 2. lib. 3. c. 4. q. 3. Nicol. Garcia d. c. 5. n. 186. Mollell. *in sum. trall.* 1. c. 18.

37 Licet hæc opinio recepta sit, contraria tamen valde iudicioribus nititur fundamentis, nec illa destituta apud me est, & præcipue, quia si huiusmodi ordinatus dum habet vicium aliunde, possit sine licentia Episcopi patrimonium alienare, & victa carens nec cum licentia illud possit distringere, nullius essent effectus verba illa d. c. 1. ubi, *Sine licentia Episcopi*, imò frustratorie ad dicta diceremus, contra vulgare axioma, quod in legibus nullum verbum iudicatur superfluum & merito hanc opinionem tenent Basfat. *consil.* 198. n. 55. lib. 2. Iul. Cesar. *Medius de Sacris Ordinibus*, in quodam discursu *supra* cap. 1. ejusdem libri, ad finem operis pag. 151. n. 2. Marchin. d. trall. 1. p. 6. c. 7. diff. 9. Quintanado. *Ecclesiast. lib.* 3. n. 72. Cened. *præf.* & *canon. questio. lib.* 1. *quest.* 11. n. 9. Ugolin. d. c. 26. §. 13. n. 4. dicens patrimonium alienari non posse, nec valere alienationem sine Episcopali licentia, etiam si tunc haberet unde se sustentare posset, nisi ubi notorium esset, sufficiens esse; tunc enim sine Episcopi licentia alienationem fieri posse censet, licet tutius erit, ut is in quem alienatio facta est, cum licentia Episcopi id habeat, si enim contingeret profunderet quod deinceps acquisivit, clericis admitteretur ad patrimonium pios habuimus indistincte tamen sequitur Campan. d. rub. 9. cap. ult. num. 9. *vers.* & obviat, *propi. finem*, ubi pro declaratione verborum Concilii dicit duo debere concurrere in patrimonii alienatione alterum quod alia res subrogeret pro deceni victu, alterum quod Episcopos cognoscat, & competeret ita esse assensu explicacionem igitur illorum, verborum, *argue illa deinceps sine licentia Episcopi alienari*, ita esse faciendam dicit, atque illa deinceps etiam cum licentia alienari, &c. vel non posse sine licentia *donec*, &c. ut cum dox negationes aliterment, voluerit dicere Concilium, ut possint cum licentia, quando beneficium Ecclesiasticum, &c. nam dicto illa, *donec*, restringit usque ad illud tempus; ergo co elapso permittit, & textu singulari in l. generaliter, ff. de decurion.

38 An donatio patrimonii absoluit, & illimitatè facta clerico cuius suscipiendi sacros Ordines, ad hæredes transmittatur, an verò mortuo donatario ad dotum tunc reverteretur? Transire ad hæredes donatarii po-

ejus mortem, & nullo modo ad donantem, vel ad ipsius hæredes reverteri, tenent Galer. in *margaria casuum Conscientie. verb. conditio. vers.* 1. dicit Iul. Cesar. *Medius de Sacris Ordinibus*, fol. 245.

39 Dona patrimonialia ad quorum titulum fuit quis sacris initiatus, habent privilegia, quæ conceduntur à Jure bonis Ecclesiasticis, & non possunt à Principe seculari collectari, ut per Menoch. *remed.* 15. recap. num. 11. Scrophan. Gratian. *discept. forens.* cap. 159. num. 27. Marta de *jurisdic. part. 4. casu* 11. num. 45. Mar. Armon. *variar. resolut.* lib. 1. *resol.* 88. num. 17. Duard. in *Ballam Cane*, lib. 3. can. 18. *quest.* 5. n. 17. Sanch. in *opusc. moral.* lib. 7. c. 1. *adul.* §. 6. in *prin.* Lot. *tit. de re benef.* lib. 1. q. 1. n. 27. & 36. Saltem interim quod non exingitur titulus per ademptionem beneficii Ecclesiastici, Spin. d. *gloss.* 1. 8. n. 72. Azved. 1. 1. n. 9. §. 4. lib. 1. *nova Recop.* Ceval. *coment. contra can.* q. 27. n. 4. quos refert, & sequitur Cened. *præf.* *quest.* lib. 1. q. 1. n. 6. novissime Ciarlin. *coment. forens.* cap. 11. n. 48 & optimè advenit Marcel. Volpe in *sua praxi judic. Ecclesiast.* cap. 17. n. 24. Regiam Cameram Summarie Neapol. observare, quod donationes facta clerico, ut possit ascendere ad Ordines Sacros, donatarium esse immortem à gabelle à die promotionis, & non à die factæ donationis.

40 Quoad decimam verò Parochialem certum est clericum de huiusmodi patrimonialibus illam solvere debere, *gloss.* ult. *vers.* *credo quod propter clericali. c. tui de prebend.* ubi Abb. n. 6. Aloyf. Ricc. in *praxi fore. Eccles. decis.* 605. in 1. edit. alias *resol.* 129. in 2. edit. Azor. *in sum. moral.* p. 2. lib. 3. c. 4. q. 1. me citato in hoc loco, Lotter. *de re benef.* lib. 1. q. 2. n. 26.

ALLEGATIO XX.

Episcopus ad sacrum Ordinem aliquem assumens absque titulo sufficientis beneficii, vel patrimonii, & sic Ordinatus, quas penam incurrant.

SUMMARIUM.

- 1 Sixtus V. quas penas imponat contra promittenti aliquem ad sacros Ordines sine titulo ascenditur.
- 2 Clemens VIII. Sixti V. Constitutionem restringit, & reducit ad terminos juris communis, ac Constitutionum Pii II. & Concil. Trid.
- 3 Ordinantes sine titulo, de lure tenentur providere ordinato de sufficienti beneficio, si illique interea subministrare vita necessaria.
- 4 Etiam si ordinatus habere parvam divitiam, qui tamen nihil illi assignare pro victu, aut sua portione.
- 5 Pater vivens filium alere constringitur.
- 6 Filius potest patrem compellere ad sui præstandos sumptus, & expensas in studiis.
- 7 Pater tenetur filio omnes expensas usque ad gradum ademptionem subministrare, ut de ejus licentia inceptis pollicetur. Musi operam non daret.
- 8 Expensa causa studii facta veniunt appellationes alimentorum.
- 9 De bonis ff. de Carbon. edito, & l. Legatus, ff. de alim. & cibari. legatis, componitur.
- 10 Episcopus tenetur ordinato a se sine titulo conferre beneficium, atque interdu alimentum largiri etiam si talis ordinatus habere parvam divitiam qui possit sustineere alimenta denegare.
- 11 Episcopus tenetur providere illi, cuius titulus, ad quem

quem promotus fuit, obsequare vel alioquin perire.

11. Pater qui patrimonium filio assignavit, tenetur de altero providere, si primogenitus filius.
12. Pater qui dicens filio concessit, si illa amittatur, tenetur aliam heredi vel alii conferre.
13. Episcopus beneficium pro patrimonium alicui concedit, & ad illud titulum ordinat, si postea evincatur, an de altero tenetur providere, discutitur.
14. Denarius aduersus donatorem de evellendo agere non potest.
15. Donator tenetur de evellendo, si expresse promittat se velle de illa teneri.
16. Donata bona, ut quis ad sacros Ordines promittatur, conceduntur quasi quodam spiritualis meriti, & praeantur pro serviciis exhibendis.
17. Donatio ab casum infirmari non debet.
18. Donatio causa dotis, vel contemplatione Matrimonii infirmatur, nec in causa ingratitudinis revocatur.
19. Episcopus tenetur supplere titulum ordinato habenti illum, sed non sufficientem.
20. Capitulum Sede vacante, vel ejus vicarius literas dimissorias concedens ad Ordines Sacros non habens nuda videretur, tenetur illi providere prout Episcopus.
21. Episcopus tenetur providere Ordinato à se sine titulo, quandovis illum solum promoveret ad Ordinem Diaconatus, vel Presbyteratus, si necesse sine illo promotus fuerat.
22. Episcopus promittente mortuo tenetur ejus successor, aut Sede vacante Capitulum, si tali promotioni non resistit.
23. Pena qua incurritur ab ordinato sine titulo?
24. Concil. Trident. sess. 11, de reformat. cap. 1. secundum primam opinionem innovat penam capitulum, & cap. Sanctum, 70. distinctio, & cap. cum secundum, de p. r. b. n. cum distinctione.
25. Innovat, juxta secundam opinionem, penam suspensionis, de qua in d. cap. neminem, & in d. cap. Sanctum.
26. Innovat tandem secundum tertiam & receptam opinionem, penam 1. cap. cum secundum.
27. Suspenditur si fuerit ordinatus ab Ordine susceptor, & ordinatus à collatore per triennium, si convernit super non petendo postea alioquin, vel rebus donatis pro tunc suum Ordinem.
28. Cap. pen. de simon. & cap. per tuas, eodem tit. declarat.
29. Ordinatus cum peno, & condicione de reddendo patrimonium sibi donato, non incurrit illam penam, seu suspensionem.
30. Donatus patrimonium alicui, velle potest apponere conditionem de reddendo, cum ordinatus habuerit beneficium sufficientem, vel aliam unde vivere possit.
31. Patrimonium post ordinationem datus, vel alienatus, quandovis peccet mortaliter, & castigari possit per Episcopum, nullam incurrit suspensionem.
32. Religiosi, sine Clerici Regulares, morte Regularium in communis viventes, qui nunquam, seu nunquam ad certum tempus professionem emittunt, si ante professionem se fuerint promoveri ad Ordines Sacros absque titulo beneficii Ecclesiastici, seu patrimonii, sunt suspensi ipso jure ab executione Ordinum, & si in illis ministrant, irregularitatem incurrun.
33. Patres Societatis JESU excipiuntur.

STATUS V. scilicet mem. in sua Constit. quam edidit contra clericos male promovitos, incip. *Sanctum. & salutare, sub dat. nonis Januarii. 1588.* ordinationem sine patrimonio à collatione quovismode Ordinum, atque etiam ipsius Titularis, & ab executione omnium munierum Pontificalium, eo ipso suspensum, atque ab ingressu Ecclesiarum interdictum declarat, & promotum ab executione, ministerio, & exercitio Ordinum suspensionem, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores, perpetuo suspensioni promittit. Sed quia Constitutio hac nimis rigida multis visa fuit, & scrupulos varios, tam promovendis, quam in eis, qui promoti fuerant, ingeneravit, tam postea Clemens VIII. nova quadam Constit. incip. *Romanum Pontificem, de anno 1595. Prædile Ruland. Martij, motu proprio, & ex certa scientia, de Apostolicæ potestatis plenitudine, sua perpetuo valitura Constituit, ad terminos sacrorum Canonum, de Constituit, Pij Papæ II. quæ incip. Cum ex factis, revoluta supra alleg. 17. num. 10. & ad dispositionem decretorum S. Concil. Trident. restituit, & reduxit; necnon censuras, & penas in eadem Sixti Constitutione contra quoscunque (præterquam contra simoniacos ordinantes, & ordinatos illicitas, quas voluit in suo robore permanere) moderatur, & aboluit, quam Constitutionem Clementis refert Sayr. de censuris, lib. 4. cap. 17. ad finem, & de ea meminere Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 10. art. 13. Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 49. n. 10. Gonzalez, ad reg. 8. Causæ. gloss. 15. num. 128. & post Saz. tom. 3. disp. ult. sess. 3. num. 41. Nicol. Garcia de benef. part. 2. cap. 3. num. 70. Aloy. Ricer. in decis. part. 1. decis. 9. Quare tam contra ordinantes, quam ordinatos sine titulo vigent hodie penæ à Jure communi statute, de quibus infra à nobis agendum est.*

Est ut ab Ordinamentis incipiamus, sciendum est quod contra ordinatos sine præfato titulo de Jure tantum constituta in cap. si quis ordinaverit, de simon. ubi expresse decretum, quod ordinatus alioquin absque titulo cum pacto, ut ordinatus nihil ab eo petat, suspenditur per triennium à collatione Ordinum, & presentator presentans cum præfato pacto suspenditur per triennium ab executione Ordinum. Præterea statuit in cap. cum secundum, de præbend. ut sic ordinantes teneantur providere ordinato de sufficienti beneficio, illique interea subministrare vitæ necessaria, nempe secundum qualitatem personæ, loci consuetudinem, Ecclesiæque redditum, Ita Gloss. insinuat verb. *Necessaria, in cap. Episcopus, de præbend.* ubi Abb. num. 1. Anch. 2. in d. cap. cum secundum, notab. 5. R. pa. lib. 1. resp. cap. 14. num. 7. Cardos. in praxi iudicium, verb. *Episcopus, num. 16. & versis. Sacramentum Ordinis, num. 34. Menoch. de arbit. causa 169. num. 14. & causa 120. post num. 10. Ugolin. de potestate Episcop. cap. 16. §. 15. num. 1. latè Sanchez in episcop. moralibus lib. 3. cap. 1. d. 14. num. 2. cum sequ. ubi num. 7. intelligit hanc obligationem alendi habere locum quando Episcopus sciens, & debens scire non habere beneficium, vel patrimonium ordinavit eum, & num. 9. intelligit tamen eandem obligationem habere locum, quando nullo presentatore ordinavit, per cap. cum secundum, de præbend. novissimè Marcel. Vulpè d. cap. 1. à num. 7. me in c. lato in hoc loco, Alæ zelo de præbend. Episcopus digno. part. 2. cap. 5. n. 491. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. quæst. 1. puncto 9. num. 25.*

Primo amplius, ut Episcopus teneatur providere & ordinato sine titulo, etiam ordinatis patrem habentem divitem, nihil tamen illi assignatum pro victu, aut sua portione: Concilij enim dispositio fess. 21. de reformat. cap. 12. requirit, ut patrimonium ab ordi-

naco vere obsecratur; & hanc ampliationem probat Flaminio, de *resignat. lib. 1. quest. 6. num. 28.* Sed quoniam hanc opinio in Juri rigore verior sit, contraria tamen aequo videtur, & probari potest ex verbis Divi Hieronymi relatis in *cap. Clerici, 1. quest. 2. & in cap. ult. in fine, 16. quest. 1.* ubi clericos illos convenit pendendis Ecclesie sustentari, quibus parentum, & propinquorum nulla suffragantur bona; qui suum bonis parentum, & opibus suis sustentari possunt, si quod pauperum est accipiant. Facile legum profecto committitur, & per asensionem tales iudicium sibi mandocant, & bibunt: sed ille parentis opibus commodè alimentari valet: ergo non debet ex stipendiis Ecclesie vix subdugum consequi. Vix etiam a cessante ratione dederis, quia moti Summi Pontifices sanctarum Episcopum compellendum esse providere ordinato, & titulo indigenti: potest ergo pro ista contraria opinione argui in hanc modum. Si ordinatus patrem opibus aliterent habere, neque egeret potest, neque cum Ordinis clericali dote, e, tum vivo, tum extincto patre mendicare; & si non vivens poterit solum alere contingit, *1. cum oportet, 5. cum auctem, C. de bonis, qui liberis, l. si quis a liberis, ff. de liberis agere, Molin. de justis, tract. 2. disp. 2. vers. auctem.* ¶ Qui etiam poterit filius patrem compellere ad sibi petendos sumptus, & expensas in studio, *l. de bonis, ff. non solum, ff. de Carbon, editio: qui quidem text. quavis non meminit patris, ubi solummodo id ipsum ampliat Gloss. & Doctores ibi, & resolvunt Bologn. repet. auct. habita, Cod. ut filius pro patre, num. 267. Rubic. de privilegio scholar. privi. 35.* etiam filiusfamilias invito patre literas operam daret, cum hoc possit facere, ut firmat Rebel. de oblationibus, *justi. p. 2. lib. 1. quest. 3. n. 35.* percipit & si incepto politionibus Malis operam navare de ejus licentia, quia tunc sine dubio teneretur filio omnes expensas usque ad gradus ademptionem subministrare, ut optime resolvunt Corduba in *l. si quis a liberis, 6. non tamen, num. 32. cum seqq. Cal. Potestatem quoniam foret, conf. 14. num. 31. cum seqq. Menoch. de presumpt. lib. 3. quest. 29. n. 86. & lib. 4. quest. 191. num. 18. ubi num. 30. idem dicit in illo neutrali. Nam hujusmodi expensæ causâ studij factæ, reiciant appellatione alimentorum, juxta d. leg. de bonis b. 2. ¶ Non solum alimenta præstari debent pupillo, sed & in studia, & ceteras necessarias impensas debent impendi pro modo facultatum; cui consonant text. in leg. qui filium, & leg. officio, ff. ubi pupillus educari valet: nec contrarium firmat text. in leg. legatis, ff. de aliment. & cibor. legatis, ibi; Legatis alimentis cibariis, vestibus, & habitibus debentur, quia sine his alii corpori non potest: cetera, quæ ad disciplinam pertinent, legato non continentur; quæ a respondentibus text. hinc procedere in alimentis debitis ex dispositione hominis, veluti ex legato, vel contractu; & tunc si nihil de ipsius expensis causâ studij factis dictum sit, minime legatorem alimentorum comprehendunt: ut verò dispositio text. in dist. leg. de bonis, cum similibus, procedit, vel quando alimenta debentur jure nature, vel legis dispositione, ut in causa de quo agimus, quia tunc omnia comprehenduntur.*

10 Quare Episcopus summa diligentia ordinati parentem debet inducere, ut filio patrimonium constituat, vel illo renente, filium indocere, ut ad hoc patrum jatis remedium constringat, si tamen suæ jultæ petitioni assentire renuerit, nec hoc juris remediis procurare possit, quia patens omnia bona consumpserit, vel ob suum patrem commissum delictum, eidem jultis essent alimenta derogata, non prætermittat ordinatio in continentem conferre beneficium, atque interim alimenta largiri.

Secundæ amplia, ut Episcopus teneatur providere illi, cujus titulus, ad quem promissus fuit, chasmat, vel alluvione perit: ita affirmat Gloss. probabilis in *cap. tuis questionibus, verb. de patrimonialibus, de præbend. ubi Henric. Boich. num. 1. inob. m. c. intelligendo ut per Sanch. de Alim. lib. 6. disp. 31. n. 8. Ugolin. de officio Episcopi, cap. 26. §. 1. disp. 31. n. 8. excipitur, Marchin. de Sacram. Ordinis, tract. 2. part. 6. cap. 7. diff. 4. n. 7. vers. hinc deducitur.* ¶ Ad instar patris, qui patrimonium filio assignavit, & illud consumpsit, Guillelm. Benedicte, in *cap. Raynuius, verb. in eodem testamento, l. 1. n. 22. de testam.* ¶ Ad instar etiam dotis filie constituta, quam amisit, quia teneretur pater dotem illi iterum constituere, ut firmat Guillelm. Benedicte, in *d. cap. Raynuius, verb. Dotem, quam ei dederat, num. 19. Rebel. de obligat. Iustitiæ, part. 2. lib. 3. quest. 4. n. 22. & 23.* Prædictum tamen ampliationem intelligendum, si patens solvendo non sit, quia tunc supplere debet Pater; si vero pater possit, tunc immanis erit Episcopus ad onere beneficium illi conferendi, alimentaque horum subministrandi, Episcopus enim potest tenere alimenta Subdisconis absque titulo ordinatus subministrare, ubi patrem habuerint dicunt, ut me citato in hoc loco, firmat Marchin. d. p. 6. cap. 7. diff. 4. n. 7. vers. vel si ordinatus bona habeat, quo se valeat sustentare, argum. *cap. Episcopus si aliquem, de præbend. resolvit Bonae, d. p. 2. n. 26.*

Tertiæ amplia, ut compellatur Præsul denot providere de beneficio, atque interim de alimentis, ei cui beneficium conferatur, atque ad illius titulum ordinaverit, si tale beneficium fuerit postmodum illi evictum, maxime si prima vice fraudulenter illud contraxerit, quod daret nequibat, juxta gloss. final. in *cap. presentium 7. quest. 1. & in cap. cum secundum, de præbend. Navar. consil. 12. de tempor. ordi. Mai. Aliter de censur. tom. 1. disp. 10. cap. 5. dub. 4. Bonae, d. p. 2. n. 17.* Sed adversus hanc ampliationem maxime obstat text. in *l. ad res donatas, ff. de editio edict. ubi* ¶ in re donata, licet appareat vicio, non habet locum actio redhibitoria, & reddit tenax rationem, ut liberalitas donatoris ei sit nociva: quod quidem nocumentum ipsi inferretur, si de evictione adversus illum agi posset, juxta regulam text. in *l. venditor 8. l. evicta 70. ff. de evict. leg. non dubitatur, l. super, Cod. eodem.* Ignitur nulla adversus donatorem potest competere actio, ex text. in *l. Aresio 18. §. fin. ff. de donatibus, l. 2. Cod. de evictionibus, probant Gloss. in §. 1. ubi Riminald. d. n. 69. Infr. de donatibus, Viv. communium, tit. de donatibus, num. 221. Covar. lib. 1. variarum, cap. 15. num. 1. Gomez tom. 1. variarum, cap. 2. n. 35. & cap. 4. n. 1. Pinel. in l. 1. p. 3. n. 61. illat. 12. Cod. de bonis matern. Mol. de justis, tract. 2. disp. 232. vers. 5. sumitur. D. Butbola in l. si estimari §. 1. n. 17. ff. solus matrim. Valde, de paritibus, cap. 37. n. 3. ubi extendunt ¶ etiam donator scelerem rem alienam donaverit, quia adhuc illa evicta, nec de evictione, nec ad illius estimationem teneretur.*

Quare nostram ampliationem non extendere ad bona donata: & idem considerem, ut in omnibus donationibus, quæ ad patrimonium fiant, donator expressè promittat se teneri velle de evictione: quod casu, modo donario incipiat a traditione, modo a promissione, indistinctè de illa teneretur, ut probat text. in *l. 2. de evictioib. & Gloss. Alberic. Bald. & S. licet, ibi annotant, resolvunt Jaf. in §. faciet, n. 35. Infrat. de alim. Gouadin. consil. 6. colum. 2. Boer. decess. in princip. Gomez d. n. 35. ad form. Molin. d. disp. 232. vers. 2. sumitur ad fitem, Campanil. in divers. parit Canonice, rub. 8. cap. 4. num. 4. vers. 2. vers.*

Non me late bonam causam fovere, qui etiam
 57 in donatione contrariam sequenter opinionem, quia
 bona donata, ut qui ad sacros Ordines promoveretur,
 dicuntur quia quidam spiritualis merces, &
 premium pro servitio Ecclesie exigendis; Gloss. in
cap. Episcopus, de prebend. Felin. in c. Ecclesia sancta
Marci. 13. ubi Ancon. Burg. n. 11. cum seq. de consue.
Navar. consil. 12. num. 1. de consue. Plamin. de rescriptis.
lib. 1. quæst. 6. num. 10. quos refert, & sequitur Marius
Anconin. varior. resolut. lib. 1. resolut. 88. num. 1. Idem
 hæc bona non dicuntur donata liberaliter, sed ob
 causam, & conditionaliter; in qua non habet locum
 dict. 1. ad res donatas, ut in simili resolvitur quoad
 18 donationes infinuandas, quæ licet infinuari debeant,
 per text. in l. facinus, *Cod. de donatis.* tamen hoc
 in donationibus ob causam limitant Doctores, ut per
Viv. tom. 2. comment. episcopi lib. 8. titul. 31. n. 10.
vers. 5. ubi Suar. num. 17. 1. Suid. de aliment. titul. 8.
privileg. 72. num. 5. & decis. 190. n. 19. Mol. de justit.
tract. 1. disp. 279. num. 9. Synchron. Gratian. discept.
forens. cap. 32. in num. 19. Cald. Pereira quæst. forens.
consil. 19. num. 10. Item talis donatio videtur similis
 donationi propter nuptias, quia sicut fit ob causam
 matrimonij carnalis, ita hæc ob causam matrimonij
 spiritualis, cum de uno ad alterum vilest argumen-
 tum, ut probat text. in *cap. inter corporalia, de translat.*
Prælati, & angie Marius Anconin. d. resolut. 88.
 19 num. 4. & sic fuit et privilegia donatio facta pro-
 pter nuptias, & causâ dotis carnalis, ita hæc facta
 causâ dotis spiritualis, & idem infinuatur donat. o. fa-
 cta causâ dotis, ut tenet Gumi. *Lustania decis. 120.*
Suid. de aliment. tit. 8. privileg. 1. num. 9. & con-
sil. 361. Cardol. in praxi judicam. verb. Donatio,
num. 10. & 11. Rebel. de obligat. justitia. p. 1. lib. 18.
quæst. 6. num. 6. Cabot. Lustania decis. 135. n. 6. p. 1.
 Sic etiam donatio causâ dotis, vel contemplatione
 matrimonij, ex causa ingratitudinis non potest revo-
 cari. *Gregor. ad l. 10. verb. Algama, tit. 4. p. 5. Guma*
decis. 164. num. 2. 3. Pined. d. part. 3. n. 62. vers. 12.
Aloyf. Rice. in collect. decis. part. 1. collect. 197. vers. 1.
limita. Molin. de justit. tract. 1. disp. 281. vers. ac
 etiam.
 20 Quare amplius, ut Episcopus teneatur etiam sim-
 pliciter titulum ordinario haberi illum, sed non susti-
 titulum, per gloss. *finale. in d. cap. tunc questionibus.*
 ubi Imola n. 8. vers. in gloss. *finali. Vivals. super Bul-*
lam Sixti P. edicam contra clericos male promotores,
num. 11. vers. quart. Jacob. de Graf. in decis. aureis
lib. 3. cap. 1. n. 19. Henriquez in sum. lib. 10. cap. 17.
 5. 4. tit. 2. & 2. ubi refert, quod quamvis tenuerit be-
 neficium laicus sit ad acquirendum domicilium, non
 tamen est idoneus per titulum, Sanch. *diff. lib. 7. c. 1.*
dub. 34. num. 10.
 21 Quare amplius in Capitulo Sede vacante, ejolve
 Vicario, ubi literas dimissorias dederunt ad Ordine
 sacros non habenti unde viveret; nam eadem
 ratio est in ipso ordinare suum subditum, que in
 dante hujusmodi dimissorias, ut post Prosper. de Augu-
 stin. in *addit. ad Quaranta.* resolvit Ugolin. *de*
prebende Episcopi, cap. 16. §. 1. num. 1. ubi etiam in
versis. verum, tenet quod si Episcopus alteri Episco-
 po committit generationem, nulla personis expressis,
 & si cui lib. committit est, titulum non habenti Ordine
 sacrum conferitur, tenebitur ad necessaria
 vix præstanda, non autem qui committit, quia in
 culpa fuit, non investigando an haberet titulum,
 per *cap. si Episcopus, de prebend. lib. 6. cum quo, &*
ejus glossa potius hunc calum intelligere, & limita-
re, refert me citato in hoc loco, Marchin. d. cap. 7.
difficilis 4. num. 7. vers. 3. & Alexd. d. part. 2. cap. 3.
 num. 70.

Barbol. de Episc. Pars II.

Sexto amplius, ut procedat etiam Ordinem con-
 tulerit ei, qui jam in Sacris constitutus erat; nam si
 fuit sine ullo titulo ordinatus, alij Ordines facit illi
 conferendi non sunt, quia Jura simpliciter prohibent
 promotionem ad sacros Ordines sine vero titulo: ita
 decisum refertur Fornar. de Sacramento Ordinis, c. 8.
 num. 10. Bonacina de Sacramento, disp. 8. quæst. unie.
 parit. 5. num. 10. post Henriquez, resolut. Quaranta
 verb. Ordo, versio. ac verò, & Ugolin. d. §. 1. vers.
 tertio locum.

Septimo amplius, ut non tantum Episcopum pro-
 moventem devinciant Canones ad prædicta, verum
 ipso mortuo etiam ejus successorem, ita ut Sede va-
 cante debeat alimenta ita præstare Capitulum; si
 tali promotioni non resistit. Henric. in sum. lib. 10.
 c. 17. §. 4. in comment. lit. F. Bonacina d. parit. 5. n. 17.
 vers. rescripta. Sanch. d. dub. 34. num. 12. Marchin.
 in d. num. 8. vers. ac in casibus; me citato in hoc loco;
 Alexd. d. p. 2. c. 5. num. 68. Bonac. d. parit. 5. num. 19.
 opinio Campani, *diff. rub. 8. cap. 5. num. 11.* ubi dicit
 quod si Episcopus loco renunciasset, quia transiitum
 ad alterius Ecclesie regimen, vel si loco, & dignitate
 cessit, non ad illa contringeretur, qui ordinatio loci
 cum subordinatione fuerit, sed ipsius ordinatio, quam-
 vis & tali egressus loco, & Ecclesia, per Innoc. in *cap.*
cum secundum, num. 1. de prebend. & Anchar. in cap.
si Episcopus, num. 3. vers. sed nunquam, de prebend.
 in 6. & Henric. d. §. 4. & post hæc ita repertum fuisse
 Ugolin. d. §. 1. vers. 6. excipitur; Alexd. d. part. 2.
 cap. 5. num. 69.

Contra personam ordinatam ab Episcopo sine ti-
 14 tulo, quæ pœna sit in Jure statuta, controversum est
 apud Doctores; nam Sacri Pontifices in *cap. nemi-*
us, & in cap. Sanctorum, 70. dist. voluerunt irritas
 & inanes (scilicet quoad executionem) ordinatio-
 nes eorum, qui sine certo titulo promoverent. Sacri
 celfores tamen benignius agere cupientes, tandem per
 ordinatores, & successores eorum providit ordinatio-
 nes constituit, donec ipsi Ecclesiastici fuerint aliquot
 beneficia, ut attulit Innocent. III. in d. *cap. cum se-*
cundum, cui successores postea Conciliaris in hac re dis-
 posuit Trident. Synodi sess. 1. de reform. cap. 2. cer-
 tant non experimentis pœnam, sed antiquorum Cano-
 num simpliciter innovantis: ex cujus verbis non
 inopè dubitatur à Doctores, an Concilium innovet
 pœnam dicti *cap. nemiens, & cap. Sanctorum* t. An
 verò d. *cap. cum secundum* t. an domum omnium per-
 dictorum Canonum.

Prima opinio tenet omnium relatorum Canonum
 25 pœnas innovare Concil. in *diff. cap. 1. tum quia utitur*
 plurali numero, inquit, *pœnas innovando,* quod
 in una quam unusquisque ex illis textibus intelligit,
 verificari nequit, per 1. ubi numerus, §. de rescriptis, &
 l. libertas, §. ult. de matrem. rescriptis. & *cap. pluralis*
loquens 40. de regul. juris in c. cum citatis ab Elcoba.
de ratione, cap. 18. num. 48. pluralis enim numerus
 saltem qualitercumque requiritur nec uno contentatur, dicta
 1. ubi numerus, cum citatis per me *num. 17. 8. n. 11.*
 tum etiam, quia pœna *diff. cap. cum secundum,* tan-
 tum promoventem afflicto, promotique respicit favo-
 rem; ideo iuste credendum est, illam quoque pœ-
 nam innovasse, quæ taliter ordinatum castigat, quon-
 iusque constituitur dicti textus in *cap. nemiens, & in*
cap. Sanctorum. Quod fundamentum ita hæc opinionem
 quando ordinatur, & ordinatus in culpa fuerit, to-
 nent Navar. *consil. 14. incip. Quasi non est; n. 4. &*
consil. 46. incip. An promotores, num. 1. & 2. de re sp.
ordinar. Suar. de censur. disp. 31. sess. 1. post num. 335.
 Sanch. *diff. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 12.* opinio Cam-
 pan. d. rub. 8. cap. 5. num. 1. qui præhabita distinctione
 hanc sententiam loquitur, ut scilicet Concilium dicto
 loco innovet pœnam *cap. nemiens, & cap. Sanctorum;*

A A A

275